

คู่มือการฝึก บช.ตชด.

ยุทธวิธีสำหรับหน่วย
ปราบปรามยาเสพติด
(คผ.ตชด. ๐๕/๒๕๖๘)

เอกสารคู่มือการฝึก กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน
หมายเลข อผ.๐๕/๒๕๖๘

เรื่อง ยุทธวิธีสำหรับหน่วยปราบปรามยาเสพติด

จัดทำโดย

คณะทำงานพัฒนาปรับปรุงเอกสารตำราฝึก กองกำกับการ ๕
กองบังคับการฝึกพิเศษ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน

พิมพ์ครั้งที่ ๑
กันยายน ๒๕๖๘

คำสั่งกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน

ที่ ๔๔๖ / ๒๕๖๘

เรื่อง ให้ใช้เอกสารตำราฝึก คู่มือการฝึก และระเบียบการฝึก
สำหรับการฝึกและการปฏิบัติงานในกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน

กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน ได้จัดทำเอกสารตำราฝึก คู่มือการฝึก และระเบียบการฝึก ของกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน เพื่อให้หน่วยฝึกและหน่วยในสังกัดของกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน ได้ใช้ในการฝึกและเตรียมความพร้อมหน่วยในการปฏิบัติราชการสนามหรือปฏิบัติการกิจตามที่ได้รับมอบหมายจากกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดนและสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติงานในกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพสูงสุด จึงให้หน่วยฝึกและหน่วยที่เกี่ยวข้องได้ศึกษาและยึดถือเอกสารตำราฝึก คู่มือการฝึก และระเบียบการฝึก ในหลักสูตรต่าง ๆ ตามผนวกแนบท้ายคำสั่งนี้ เป็นแนวทางในการจัดการฝึกอบรม การเตรียมความพร้อมหน่วย และใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติงานของกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน ต่อไป

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๘

พลตำรวจโท

(นิตินัย หลังยาหน่าย)

ผู้บัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน

ผนวก ข บัญชีคู่มือการฝึกของกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน แบบท้ายคำสั่งกองบัญชาการ
ตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๔๕๖/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๔

ลำดับ	รายการคู่มือการฝึก	หน่วยรับผิดชอบ/จัดทำ
๑	ยุทธวิธีการต่อสู้ปราบปรามการก่อความไม่สงบด้วยเรื่องบุคคลทำการรบ	กองกำกับการ ๑ กองบังคับการฝึกพิเศษฯ
๒	การดูแลการชุมนุมสาธารณะ	กองกำกับการ ๒ กองบังคับการฝึกพิเศษฯ
๓	การฝึกยิงปืนทางยุทธวิธีด้วยระบบจำลองสถานการณ์ (SIMULATOR)	กองกำกับการ ๓ กองบังคับการฝึกพิเศษฯ
๔	การยิงปืนพก	กองกำกับการ ๔ กองบังคับการฝึกพิเศษฯ
๕	ยุทธวิธีสำหรับหน่วยปราบปรามยาเสพติด	กองกำกับการ ๕ กองบังคับการฝึกพิเศษฯ
๖	การขับเรือและใช้อุปกรณ์ประจำเรือสำหรับภารกิจช่วยเหลือผู้ประสบภัย	กองกำกับการ ๖ กองบังคับการฝึกพิเศษฯ
๗	การต่อสู้ป้องกันตัวด้วยกระบองกัทส์บาตอง (GUTS BATON)	กองกำกับการ ๗ กองบังคับการฝึกพิเศษฯ
๘	การช่วยเหลือผู้ประสบภัย	กองกำกับการ ๘ กองบังคับการฝึกพิเศษฯ
๙	จักรยานยนต์ทางยุทธวิธี	กองกำกับการ ๙ กองบังคับการฝึกพิเศษฯ
๑๐	การฝึกสุนัขตำรวจ	ศูนย์ฝึกสุนัขตำรวจ กองบังคับการฝึกพิเศษฯ

ตรวจแล้วถูกต้อง

พลตำรวจตรี

(นรินทร์ คำแก่น)

ผู้บังคับการฝึกพิเศษ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน

ผนวก ง บัญชีการแจกจ่ายเอกสารตำราฝึก คู่มือการฝึก ระเบียบการฝึก ของกองบัญชาการตำรวจ
 ตระเวนชายแดน แบบท้ายคำสั่งกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๔๖/๒๕๖๘ ลงวันที่
 ๙ กันยายน ๒๕๖๘

ลำดับ	หน่วย	จำนวนชุด
๑	ตัวจริง/คู่มือ (กองบังคับการฝึกพิเศษ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน)	๒
๒	กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน (ห้องสมุดยุทธการ)	๑
๓	กองบังคับการตำรวจตระเวนชายแดนภาค ๑-๔	๑
๔	กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน	๑
๕	กองบังคับการอำนวยการ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน (ฝ่ายอำนวยการ ๑,๓ กองบังคับการ)	๒
๖	กองบังคับการสนับสนุน กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน	๑
๗	กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนภาค ๑๑-๑๔, ๒๑-๒๔, ๓๑-๓๔, ๔๑-๔๔	๑๖
๘	กองกำกับการ ๑-๕ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ กองบัญชาการตำรวจตระเวน ชายแดน	๕
๙	กองกำกับการ ๑-๙, ศูนย์ฝึกสุนัขตำรวจ กองบังคับการฝึกพิเศษ กองบัญชาการ ตำรวจตระเวนชายแดน	๑๐
๑๐	กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๑๑๔-๑๑๗, ๑๒๔-๑๒๗, ๑๓๔-๑๓๗, ๑๔๔-๑๔๗, ๒๑๔-๒๑๗, ๒๒๔-๒๒๗, ๒๓๔-๒๓๗, ๒๔๔-๒๔๗, ๓๑๔-๓๑๗, ๓๒๔-๓๒๗, ๓๓๔-๓๓๗, ๓๔๔-๓๔๗, ๔๑๔-๔๑๗, ๔๒๔-๔๒๗, ๔๓๔-๔๓๗, ๔๔๔-๔๔๗	๖๖

ตรวจแล้วถูกต้อง

พลตำรวจตรี

(นรินทร์ คำแก่น)

ผู้บังคับการฝึกพิเศษ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน

คำนำ

เอกสารคู่มือตำราฝึก “วิทยุทววิธีสำหรับหน่วยปราบปรามยาเสพติด” จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นคู่มือประกอบการฝึกอบรมกำลังพลในหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการปราบปรามยาเสพติด วิชานี้ได้รวบรวมหลักพื้นฐานในการปฏิบัติการกิจ และยุทธวิธีที่เหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในการกิจปราบปรามยาเสพติด โดยมุ่งเน้นให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพและปลอดภัย

หลักสูตรนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ

๑. ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ความเข้าใจถึงหลักพื้นฐานในการปฏิบัติ ในด้านกฎหมาย การหาข่าวสาร และยุทธวิธีของหน่วยปราบปรามยาเสพติด
๒. ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความสามารถในการใช้อาวุธปืนทางยุทธวิธีได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๓. ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้เรียนรู้ และฝึกฝนความชำนาญในการใช้ศิลปะป้องกันตัวในลักษณะประชิดตัว

ผู้ที่เข้ารับการฝึกอบรมตามหลักสูตรนี้ต้องเป็นผู้ที่ปฏิบัติงานในหน่วยปราบปรามยาเสพติด หรือได้รับการมอบหมายให้ปฏิบัติงานด้านปราบปรามยาเสพติด มีสุขภาพร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง ตลอดจนมีระเบียบวินัยและความประพฤติเรียบร้อย

คณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเนื้อหาวิชานี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรม และผู้ปฏิบัติงานด้านปราบปรามยาเสพติด อันจะช่วยเสริมสร้างขีดความสามารถของกำลังพล และเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติการกิจ เพื่อความมั่นคงและความปลอดภัยของสังคมโดยรวม

กรณีที่ผู้ใช้เอกสารตำราฝึกฉบับนี้ พบว่ามีเนื้อหาที่เป็นข้อสงสัยหรือข้อบกพร่องที่ควรมีความแก้ไขปรับปรุง หรือมีข้อเสนอแนะต่าง ๆ เพิ่มเติม ขอความกรุณาแจ้งข้อมูลรายละเอียดพร้อมด้วยเหตุผลประกอบการพิจารณาส่งมายัง กองกำกับการ ๕ กองบังคับการฝึกพิเศษ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน ค่ายนเรศวรมหาราช ตำบลอินทิล อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๑๕๐

คณะทำงานพัฒนาปรับปรุงเอกสารตำรา กองกำกับการ ๕
กองบังคับการฝึกพิเศษ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน

สารบัญ

หลักสูตร	หน้า
ยุทธวิธีสำหรับหน่วยปราบปรามยาเสพติด	
บทที่ ๑ กฎหมายที่เจ้าหน้าที่ ปปส.ควรรู้	
๑. สิทธิมนุษยชนปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน	๒
๒. สิทธิเสรีภาพของประชาชนชาวไทย ตามรัฐธรรมนูญ	๔
๓. พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ หมวดพนักงานเจ้าหน้าที่	๖
๔. นโยบายและมาตรการแก้ปัญหายาเสพติดปัจจุบันของไทย	๗
๕. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมาน และการกระทำให้อุบัติเหตุสูญหาย พ.ศ. ๒๕๖๕	๙
๖. หลักและวิธีการเขียนรายงานการสืบสวนเพื่อนำไปสู่การขอหมายค้นที่ศาล	๑๐
๗. การเขียนบันทึกการจับกุม (รูปแบบปัจจุบัน)	๑๒
๘. การเก็บวัตถุพยานในที่เกิดเหตุเพื่อขยายผลให้นำไปสู่การจับกุม	๑๔
บทที่ ๒ การข่าวและการวางแผนปฏิบัติการ	
๑. วงรอบข่าวกรอง	๑๗
๒. หลักการและเทคนิคในการหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับยาเสพติด	๑๘
๓. การวิเคราะห์พื้นที่ยาเสพติด	๒๐
๔. การประเมินสถานการณ์ยาเสพติด	๒๑
๕. การวางแผนการปฏิบัติต่อเป้าหมายแหล่งยาเสพติด	๒๒
๖. รายงานข่าวสารและขออนุมัติการปฏิบัติการต่อเป้าหมายยาเสพติด	๒๔
บทที่ ๓ การปฐมพยาบาล	
๑. การปฐมพยาบาลเบื้องต้น	๒๖
๒. ปฏิบัติการช่วยฟื้นคืนชีพ	๓๕
๓. การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ	๓๗
๔. การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บในสนาม	๔๑
บทที่ ๔ การต่อสู้ป้องกันตัว	
๑. การต่อสู้ด้วยมือเปล่า	๔๘
๒. การต่อสู้ด้วยอาวุธมีด	๕๔
๓. การต่อสู้ด้วยอาวุธปืน	๖๐

บทที่ ๕ การตรวจค้นจับกุม

๑. การตรวจค้นจับกุมบุคคล	๖๕
๒. การใช้เครื่องพันธนาการ	๗๐

บทที่ ๖ การยิงปืนระบบต่อสู้

๑. การยิงปืนระบบต่อสู้	๗๕
๒. คู่มือการฝึกยิงปืนแบบ COMBAT HANDGUN ๒๕๖๘ ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ	๙๒
๓. คู่มือการฝึกยิงปืนแบบ COMBAT CARBINE/SMG ๒๕๖๘ ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ	๙๙
๔. คู่มือการยิงปืนลูกซองทางยุทธวิธี 10 สเตจ (IDPA) ประจำปี ๒๕๖๘
ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ	๑๐๕
๕. การยิงปืนภายใต้ภาวะกดดัน	๑๐๘
๖. การยิงปืนในสถานะแสงน้อยหรือยิงปืนในเวลากลางคืน	๑๑๐
๗. การยิงปืนประกอบรถยนต์	๑๑๔

บทที่ ๗ การปฏิบัติการปราบปรามพื้นที่ชุมชนเมือง

๑. การผ่านพื้นที่อันตรายในเขตเมือง	๑๑๙
๒. การตรวจค้นอาคาร สถานที่	๑๒๑
๓. การใช้ยุทธวิธีตามคู่มือการฝึกหลักสูตรการเข้าตรวจค้น
และการปฏิบัติการใน Close Quarter Battle (C.Q.B.)	๑๒๓
๔. การใช้ยานพาหนะทางยุทธวิธีการไล่ติดตามและสกัดจับคนร้ายคนร้ายโดยรถยนต์หรือ
จักรยานยนต์	๑๓๕
๕. การตั้งจุดตรวจ และจุดสกัดกั้น แบบ FROG JUMP	๑๔๗

บทที่ ๘ การปฏิบัติการปราบปรามในพื้นที่ป่าภูเขา

๑. การใช้แผนที่เข็มทิศ	๑๕๓
๒. การใช้จีพีเอส ประกอบแผนที่	๑๖๘
๓. การลาดตระเวนปราบปรามกลุ่มขบวนการล่ำเลียงยาเสพติด	๑๗๑
๔. การผ่านพื้นที่อันตรายในพื้นที่ป่าภูเขา	๑๗๖
๕. การซุ่มโจมตี	๑๘๐
๖. การต่อต้านการซุ่มโจมตีในพื้นที่ป่าภูเขา	๑๘๗
๗. ยุทธวิธีปิดล้อมตรวจค้นและการวางแผนเข้าทำการตรวจค้นในพื้นที่ป่าภูเขา	๑๙๑

เอกสารนำ

- เรื่อง** : ยุทธวิธีสำหรับหน่วยปราบปรามยาเสพติด
- ความมุ่งหมาย** : เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่หน่วยปราบปรามยาเสพติด ให้มีหลักการและวิธีการที่ถูกต้อง เหมาะสม และสอดคล้องกับสถานการณ์จริง
- : เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการปฏิบัติการเชิงยุทธวิธี ทั้งในเชิงป้องกันปราบปราม และการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด
- : เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ ลดความเสี่ยงและความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นต่อกำลังพลและประชาชนผู้บริสุทธิ์
- : เพื่อใช้เป็นคู่มืออ้างอิงและประกอบการฝึกอบรมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อันจะนำไปสู่มาตรฐานการปฏิบัติที่เป็นเอกภาพ
- : เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาลและหน่วยเหนือ ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบและยั่งยืน

- ขอบเขต** :
๑. กฎหมายที่เจ้าหน้าที่ ปปส.ควรรู้
 ๒. การข่าวและการวางแผนปฏิบัติการ
 ๓. การปฐมพยาบาล
 ๔. การต่อสู้ป้องกันตัว
 ๕. การตรวจค้นจับกุม
 ๖. การยิงปืนระบบต่อสู้
 ๗. การปฏิบัติการปราบปรามพื้นที่ชุมชนเมือง
 ๘. การปฏิบัติการปราบปรามในพื้นที่ป่าภูเขา

หลักฐานอ้างอิง

๑. รส-๒๑-๗๕ -บุคคลทำการรบ
๒. รส-๒๔-๔๐ -หลักนิยมการข่าวสารการภาพทางยุทธวิธี-๒๕๕๖
๓. วิชาการลาดตระเวนหลักสูตรชั้นนายเรือ นย. และ หลักสูตรชั้นนายเรืออาวุโส นย.โรงเรียนทหารนาวิกโยธินศูนย์การฝึก หน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน ค่ายกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ จัดพิมพ์ใหม่ เมื่อ ม.ค. ๒๕๔๒ โดย พ.จ.อ.สุขสันต์ ศิรินาโพธิ์
๔. คู่มือการฝึกหลักสูตรยิงปืน COMBAT HANDGUN ๒๕๖๘ ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
๕. คู่มือการฝึกหลักสูตรยิงปืน COMBAT CARBINE/SMG ๒๕๖๘ ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
๖. คู่มือการยิงปืนลูกซองทางยุทธวิธี๑๐ สแดง (IDPA) ประจำปี ๒๕๖๘ ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
๗. คู่มือยุทธวิธีตำรวจ สำหรับครูฝึก

หัวข้อ (๑) ความปลอดภัยและการรอดพ้นอันตรายของเจ้าหน้าที่ (Officer Safety and Survival (O.S.S.)

(๒) การเข้าตรวจค้นและการปฏิบัติการในอาคาร (Building Entry & Close Quarter Battle (C.Q.B.)

(๓) การหยุดยานพาหนะ และการควบคุมผู้ขับขี่ ผู้โดยสาร (Vehicle Stop and Occupants Control (V.S.O.C) กองบัญชาการศึกษา พ.ศ.๒๕๖๑

คู่มือ ยุทธวิธีสำหรับหน่วยปราบปรามยาเสพติด

บทที่ ๑

กฎหมายที่เจ้าหน้าที่ ปปส.ควรรู้

เป้าหมาย

กำลังพลในหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ได้มีความเข้าใจในหลักการของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิเสรีภาพของบุคคล ,เรื่องราวเกี่ยวกับกฎหมายยาเสพติด อัตราโทษ อำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงาน และการจัดทำบันทึกที่เกี่ยวข้อง

วัตถุประสงค์

เพื่อให้กำลังพลในหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ได้มีความเข้าใจในหลักการของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิเสรีภาพของบุคคล ,เรื่องราวเกี่ยวกับกฎหมายยาเสพติด อัตราโทษ อำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงาน และการจัดทำบันทึกที่เกี่ยวข้อง สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพ และคำนึงถึงความปลอดภัย ทั้งต่อกำลังพล และประชาชนผู้บริสุทธิ์ และการรักษากฎหมายอย่างเคร่งครัด

๑. อุปกรณ์ที่ใช้ในการสอน

๑. สื่อการสอน
๒. ชาร์ต
๓. powerpoint
๔. ชุดทดสอบความรู้ก่อนเรียน - หลังเรียน
๕. กระดาษขนาด a ๔ สำหรับการฝึกหัดจัดทำบันทึกรายงานการสืบสวน และบันทึกการจับกุม

๒. หัวข้อการฝึกอบรม

๑. สิทธิมนุษยชน - ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน
๒. สิทธิเสรีภาพของประชาชนชาวไทย ตามรัฐธรรมนูญ
๓. พรบ.ยาเสพติด - หมวดพนักงานเจ้าหน้าที่
๔. นโยบายและมาตรการแก้ไขปัญหายาเสพติดของไทย
๕. พรบ.ป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ.๒๕๖๕
๖. หลักและวิธีการเขียนรายงานการสืบสวน เพื่อนำไปสู่การขอหมายค้นที่ศาล
๗. การเขียนบันทึกการจับกุมรูปแบบปัจจุบัน
๘. การเก็บวัตถุพยานในที่เกิดเหตุเพื่อขยายผลให้นำไปสู่การจับกุม

๓. วิธีการนำเสนอการฝึก

๓.๑ แผนการเรียนการสอนและการวัดผล บอกรัตถุประสงค์

๓.๒ การบรรยาย การนำเสนอสื่อการสอน อธิบาย และยกกรณีตัวอย่าง จุดมุ่งหมาย ความหมาย หลักพื้นฐาน ความจำเป็นที่จะต้องทราบถึงสิทธิของบุคคลทางกฎหมาย อำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ นโยบายของรัฐบาลในปัจจุบัน และการจัดทำบันทึกต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

๓.๓ ครูฝึกให้ คำแนะนำ ยกตัวอย่างประสบการณ์ หรือกรณีศึกษา เกี่ยวกับการไม่พร้อมปฏิบัติงานของตำรวจ

๓.๔ ครูฝึกสร้างกิจกรรมการมีส่วนร่วมในห้องเรียน เช่น เราจะทำอะไรให้พร้อมในองค์ความรู้ในการปฏิบัติงาน หรือผลเสีย ที่เกิดจากการไม่พร้อมในการปฏิบัติหน้าที่มีอย่างไรบ้าง เป็นต้น

๓.๕ สรุป ,ถามปัญหา

๔. ชั่วโมง/การฝึก

จำนวน ๘ ชั่วโมง (ในห้องเรียน)

๕. การประเมิน :

๕.๑ สังเกตพฤติกรรมระหว่างการเรียนการสอน

๕.๒ ผู้เรียนสามารถซักถาม และตอบคำถามได้

๕.๓ ทบทวนความเข้าใจ และซักถามปัญหา

๕.๔ ตรวจงานแบบบันทึกต่างๆ ที่ได้มอบหมายให้ทำ

๑ สิทธิมนุษยชน

ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (Universal Declaration of Human Rights: UDHR)

ความเป็นมา

หลังจากสงครามโลกครั้งที่ ๒ (พ.ศ. ๒๔๘๒ – ๒๔๘๘) โลกได้ประสบกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างร้ายแรง ทั้งจากการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ การทรมาน การจับกุมโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และการเลือกปฏิบัติบนพื้นฐานของเชื้อชาติ ศาสนา หรือความเชื่อ สหประชาชาติ (United Nations: UN) จึงได้จัดตั้งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนขึ้น เพื่อกำหนดมาตรฐานสากลด้านสิทธิมนุษยชนเมื่อวันที่ ๑๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๙๑ สมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติได้ประกาศ “ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน” ขึ้น ณ กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส ถือเป็นเอกสารสำคัญที่กำหนดหลักการพื้นฐานของสิทธิมนุษยชนที่ทุกคนในโลกควรได้รับอย่างเท่าเทียม

ความหมาย

ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน เป็นเอกสารที่ประกอบด้วยข้อกำหนด ๓๐ ข้อ วางหลักการพื้นฐานเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพที่มนุษย์ทุกคนพึงมี โดยไม่เลือกปฏิบัติ ไม่ว่าจะด้วยเหตุแห่งเชื้อชาติ สีผิว เพศ ภาษา ศาสนา ความคิดเห็นทางการเมือง หรือสถานะอื่นใด

๑.๑ เนื้อหาสำคัญ

สาระสำคัญของปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน สามารถสรุปเป็นหมวดใหญ่ ๆ ได้ดังนี้

๑.๑. สิทธิขั้นพื้นฐานและความเสมอภาค

๑.๑.๑ มนุษย์ทุกคนเกิดมาอย่างเสรีและเสมอภาคในศักดิ์ศรีและสิทธิ (ข้อ ๑)

๑.๑.๒ สิทธิและเสรีภาพต้องได้รับโดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ (ข้อ ๒)

๑.๒. สิทธิในชีวิตและความปลอดภัย

๑.๒.๑ สิทธิในการมีชีวิต เสรีภาพ และความมั่นคงของบุคคล (ข้อ ๓)

๑.๒.๒ ห้ามการเป็นทาสหรือแรงงานบังคับ (ข้อ ๔)

๑.๒.๓ ห้ามการทรมานหรือปฏิบัติอย่างโหดร้าย (ข้อ ๕)

๑.๓. สิทธิในกระบวนการยุติธรรม

๑.๓.๑ สิทธิที่จะได้รับการยอมรับว่าเป็นบุคคลตามกฎหมาย (ข้อ ๖)

๑.๓.๒ สิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองของกฎหมายอย่างเท่าเทียม (ข้อ ๗)

๑.๓.๓ สิทธิที่จะได้รับการพิจารณาอย่างยุติธรรมและเปิดเผย (ข้อ ๑๐)

๑.๓.๔ ห้ามลงโทษย้อนหลัง (ข้อ ๑๑)

๑.๔. สิทธิและเสรีภาพส่วนบุคคล

๑.๔.๑ สิทธิในความเป็นส่วนตัว ครอบครัว เคหสถาน และการสื่อสาร (ข้อ ๑๒)

๑.๔.๒ เสรีภาพในการเดินทางและเลือกถิ่นที่อยู่ (ข้อ ๑๓)

๑.๔.๓ สิทธิในการแสวงหาที่ลี้ภัยจากการประหัตประหาร (ข้อ ๑๔)

๑.๔.๔ สิทธิในสัญชาติ (ข้อ ๑๕)

๑.๕. สิทธิทางการเมืองและสังคม

๑.๕.๑ เสรีภาพทางความคิด มโนธรรม และศาสนา (ข้อ ๑๖)

๑.๕.๒ เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและการรับข้อมูลข่าวสาร (ข้อ ๑๙)

๑.๕.๓ เสรีภาพในการชุมนุมและสมาคมอย่างสงบ (ข้อ ๒๐)

๑.๕.๔ สิทธิในการมีส่วนร่วมในรัฐบาลและการเลือกตั้งอย่างเสรี (ข้อ ๒๑)

๑.๖.สิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

๑.๖.๑ สิทธิในความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม เช่น การทำงานและการได้รับค่าตอบแทนที่เป็นธรรม (ข้อ ๒๓)

๑.๖.๒ สิทธิในการพักผ่อนและเวลาว่าง (ข้อ ๒๔)

๑.๖.๓ สิทธิในมาตรฐานการครองชีพที่เพียงพอ รวมถึงอาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และการรักษาพยาบาล (ข้อ ๒๕)

๑.๖.๔ สิทธิในการศึกษา (ข้อ ๒๖)

๑.๖.๕ สิทธิในการเข้าร่วมในชีวิตทางวัฒนธรรมและการได้รับประโยชน์จากความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ (ข้อ ๒๗)

๑.๗.ข้อกำหนดทั่วไป

๑.๗.๑ การใช้สิทธิและเสรีภาพต้องไม่ขัดต่อหลักการของสหประชาชาติ (ข้อ ๒๘)

๑.๗.๒ ห้ามตีความปฏิกิริยาเพื่อให้สิทธิใดแก่รัฐหรือบุคคลในการกระทำที่มุ่งทำลายสิทธิเสรีภาพ (ข้อ ๓๐)

ความสำคัญต่อการปฏิบัติงานด้านกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมาย

ปฏิกิริยาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนถือเป็นรากฐานของกฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ หลายประเทศได้นำหลักการเหล่านี้ไปปรับใช้ในรัฐธรรมนูญและกฎหมายภายใน สำหรับเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย เช่น ตำรวจ ทหาร และเจ้าหน้าที่ฝ่ายความมั่นคง จำเป็นต้องยึดมั่นในหลักการของปฏิกิริยานี้ เพื่อให้การปฏิบัติงานมีความเคารพต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และลดการละเมิดสิทธิอันเป็นเหตุให้เกิดปัญหาต่อกระบวนการยุติธรรม

๒. สิทธิเสรีภาพของประชาชนชาวไทย ตามรัฐธรรมนูญ

หลักทั่วไป : สิทธิและเสรีภาพที่รับรอง

รัฐธรรมนูญมาตรา ๒๕ วรรค ๑ กำหนดหลักว่า “สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย... การใดที่มีได้ห้ามหรือจำกัดไว้... บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพที่จะทำเช่นนั้นได้...” และมาตรา ๒๕ วรรค ๓ ให้บุคคลที่ถูกละเมิดสิทธิสามารถยกบทบัญญัติรัฐธรรมนูญใช้สิทธิฟ้องศาลหรือยกเป็นคำต่อสู้ในคดีได้

สิทธิและเสรีภาพที่สำคัญ (ตามหมวด ๓ ของรัฐธรรมนูญ)

๑. สิทธิขั้นพื้นฐาน

๑.๑ ความเสมอภาค (มาตรา ๒๗) ทุกคนเท่าเทียมกันตามกฎหมาย และห้ามเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม

๑.๒ ชีวิตและร่างกาย (มาตรา ๒๘) ห้ามจับกุม-คุมขัง-ค้นตัวโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

๒. เสรีภาพพื้นฐานส่วนบุคคล

๒.๑ เสรีภาพในการเดินทางและเลือกถิ่นที่อยู่ (มาตรา ๓๘)

๒.๒ ห้ามเนรเทศหรือถอนสัญชาติ (มาตรา ๓๙)

๒.๓ เสรีภาพในการประกอบอาชีพ (มาตรา ๔๐) จำกัดได้เฉพาะกรณีที่กฎหมายกำหนดเพื่อประโยชน์สาธารณะเท่านั้น

๓. สิทธิข้อมูลและตรวจสอบรัฐ

๓.๑ สิทธิข้อมูลข่าวสาร (มาตรา ๔๑) เข้าถึงข้อมูลรัฐ, ร้องทุกข์, ฟ้องร้องหน่วยงานรัฐได้

๔. การรวมกลุ่มและชุมชน

๔.๑ เสรีภาพรวมกลุ่ม/ชุมนุม/สมาคม (มาตรา ๔๒) จำกัดได้เฉพาะเพื่อประโยชน์สาธารณะหรือความสงบ

๔.๒ สิทธิชุมชน (มาตรา ๔๓) รักษาวัฒนธรรม, ใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน, เข้าชื่อเสนอรัฐ ฯลฯ

นอกจากนี้ยังสามารถแบ่งสิทธิตามหมวดใหญ่ได้ดังนี้

๑. ความเสมอภาค

๒. สิทธิและเสรีภาพส่วนบุคคล (ชีวิต, ร่างกาย, เคสสถาน, การเดินทาง)

๓. สิทธิกระบวนการยุติธรรม

๔. สิทธิในทรัพย์สิน

๕. เสรีภาพประกอบอาชีพ

๖. เสรีภาพแสดงความคิดเห็นและสื่อสาร

๗. สิทธิการศึกษา และเสรีภาพทางวิชาการ

๘. สิทธิได้รับบริการสาธารณสุขและสวัสดิการ

๙. สิทธิข้อมูลและร้องเรียน

๑๐. เสรีภาพชุมนุมและสมาคม

๑๑. สิทธิชุมชน

๑๒. สิทธิพิทักษ์รัฐธรรมนูญ

๓. พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ หมวดพนักงานเจ้าหน้าที่

๑. คำจำกัดความของพนักงานเจ้าหน้าที่

“พนักงานเจ้าหน้าที่” ตามพระราชบัญญัตินี้ หมายถึงบุคคลที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขแต่งตั้ง เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการควบคุมยาเสพติดตามกฎหมาย ราชกิจจานุเบกษา

๒. หน้าที่และอำนาจตามมาตรา ๖๑

พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจและหน้าที่ดังนี้

๒.๑ เข้าไปตรวจสอบสถานที่ที่เกี่ยวข้อง เช่น สถานที่ผลิต นำเข้า ส่งออก จัดจำหน่าย หรือเก็บยาเสพติด (เฉพาะในช่วงเวลาทำการ)

๒.๒ ยึดหรืออายัดยาเสพติดที่มีไว้โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย รวมถึงทรัพย์สินที่ใช้ในการกระทำผิดหรืออาจเป็นพยานหลักฐาน

๒.๓ มีหนังสือเรียกบุคคลมาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสารหรือวัตถุมาใช้ในการประกอบการพิจารณา ราชกิจจานุเบกษา

๓. การแต่งตั้งและขอบเขตอำนาจ

๓.๑ ผู้ดำรงตำแหน่งในกระทรวงสาธารณสุข เช่น ปลัดกระทรวง รองปลัด สาธารณสุข นิเทศก์ อธิบดีกรมต่าง ๆ รวมถึงผู้ทรงคุณวุฒิและเจ้าหน้าที่ในสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) ถูกกำหนดให้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมาย

๓.๒ ในระดับจังหวัด/อำเภอ เช่น ผู้ว่าราชการจังหวัด (ยกเว้น กทม.), นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด, ผู้อำนวยการโรงพยาบาลรัฐ, สาธารณสุขอำเภอ ฯลฯ ก็ได้รับมอบหมายให้อำนาจตามมาตรา ๖๑ วรรคหนึ่งด้วยเช่นกัน

๓.๓ สำหรับผู้ปฏิบัติการระดับท้องถิ่นเฉพาะ เช่น นายอำเภอ, ตำรวจระดับร้อยตำรวจตรีขึ้นไป, ข้าราชการ ป.ป.ส., เจ้าหน้าที่กระทรวงเกษตร ฯลฯ ได้รับอำนาจเฉพาะเกี่ยวกับยาเสพติดประเภท ๕

๔. การแสดงบัตรประจำตัว

พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดง บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ ต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องทุกครั้งเมื่อปฏิบัติหน้าที่ โดยมีรายละเอียดและข้อกำหนดเกี่ยวกับบัตรดังนี้

๔.๑ ออกโดยหัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม

๔.๒ รูปถ่ายต้องถ่ายไม่เกิน ๖ เดือน, ขนาด ๒.๕ x ๓ ซม. แต่งเครื่องแบบรัฐสากล, ไม่ใส่แว่นตาสีเข้ม

๔.๓ บัตรมีอายุไม่เกิน ๕ ปีนับแต่วันที่ออก

๔.๔ กรณีพ้นจากบทบาท ต้องส่งคืนบัตรภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันพ้นจากการเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่

๕. นโยบายและมาตรการแก้ปัญหายาเสพติดปัจจุบันของไทย

“ยาเสพติด” ถือเป็นปัญหาสำคัญระดับชาติที่ส่งผลกระทบทั้งในด้านความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม และสุขภาพของประชาชนมาอย่างยาวนาน ประเทศไทยในฐานะที่ตั้งอยู่ในภูมิภาคที่มีการลักลอบผลิตและลำเลียงยาเสพติดอย่างกว้างขวาง จึงจำเป็นต้องมีนโยบายและมาตรการเชิงรุกเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหานี้ อย่างจริงจังและยั่งยืน

ในปัจจุบัน รัฐบาลไทยได้ให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างต่อเนื่อง โดยบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เพื่อมุ่งหวังให้ประเทศไทยปลอดภัยจากยาเสพติด ภายใต้นโยบาย “ปรับ ป้องกันปราบ ปรับเปลี่ยน” ซึ่งเน้นการลดอุปสงค์ และอุปทานของยาเสพติด พร้อมกับการฟื้นฟูผู้เสพให้กลับมาใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างปกติ

นอกจากนี้ ยังมีการปรับปรุงกฎหมายให้เหมาะสมกับสถานการณ์ และใช้เทคโนโลยีในการสืบสวนปราบปราม และติดตามขบวนการค้ายาเสพติดอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนการสร้างเครือข่ายชุมชนเข้มแข็ง เพื่อให้การป้องกันปัญหายาเสพติดเกิดขึ้นตั้งแต่ระดับครัวเรือน

ดังนั้น การศึกษานโยบายและมาตรการปัจจุบันในการแก้ไขปัญหายาเสพติด จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้เรามีความเข้าใจถึงทิศทางการดำเนินงานของประเทศ และสามารถมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนสังคมไทยให้ปลอดภัยจากยาเสพติดได้อย่างยั่งยืน

๑. มุ่ง “เปลี่ยนผู้เสพเป็นผู้ป่วย”

รัฐบาลให้ความสำคัญกับการนำแนวคิดเปลี่ยนผู้เสพเป็นผู้ป่วยโดยเน้นการบำบัดและฟื้นฟู มากกว่าการลงโทษทางอาญา โดยควบคุมผู้ผลิต-ผู้ค้าอย่างเข้ม พร้อมใช้มาตรการยึดทรัพย์และตัดวงจรอาชญากรรมยาเสพติด

๒. ระบบบำบัดแบบครบวงจรและเข้าถึงง่าย

๒.๑ มีการพัฒนา “โมเดลต้นแบบ” เช่น รัชบุรี-ท่าวังผา และ “มินิธัญญารักษ์” ใน ๑๐ จังหวัด เป้าหมายรองรับผู้เข้าบำบัดปีละหมื่นราย พร้อมแอป “ล้อมรักษ์” ช่วยวางแผนการรักษา ติดตาม และ นัดหมายออนไลน์

๒.๒ มีศูนย์คัดกรองกว่า ๑๐,๐๐๐ แห่ง โรงพยาบาลยาเสพติดกว่า ๑,๐๐๐ แห่ง และศูนย์ฟื้นฟูกว่า ๒๗๐ แห่ง พร้อมระบบส่งต่อในชุมชน

๓. ยุทธศาสตร์ ๔ มาตรการหลัก

๓.๑ ดำเนินงานภายใต้แนวทาง “ป้องกัน – ป้องปราม – ปราบปราม – บำบัดฟื้นฟู” โดย ประสานพื้นที่ระดับจังหวัดจนถึงหมู่บ้าน เช่น จุดตรวจสกัดกิจกรรมกว่า ๑.๒ ล้านครั้ง และปฏิบัติการ “Seal Stop Safe” สกัดเส้นทางชายแดนและจับกุมผู้เกี่ยวข้องกว่า ๕๑,๐๐๐ ราย รัฐบาลไทย

๓.๒ ตั้งเป้าลดปัญหายาเสพติดผ่านแผน ๑๒ ข้อภายใน ๑ ปี ครอบคลุมตั้งแต่ชุมชนถึง หน่วยงานสั่งการกลาง

๔. บูรณาการชุมชนและท้องถิ่นเข้มแข็ง

๔.๑ ยกระดับบทบาทของผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และกลุ่มเยาวชน “ยุวสิงห์มหาดไทย” ในการเฝ้าระวัง สกัด และเสนอแนวทางแก้ไขเงื่อนไขพื้นที่จริง

๔.๒ ตัวอย่าง “ชุมชนสินไหมเดล” ที่ระนอง บูรณาการทุกภาคส่วนป้องกัน-ให้ความรู้-บำบัด และ พัฒนารูปแบบอาชีพหลังบำบัด

๕. การควบคุมกัญชาเข้มงวดขึ้น

๕.๑ รัฐบาลกลับลำจาก Decriminalization เมื่อปี ๒๐๒๒ โดยปรับกัญชาให้เป็นสมุนไพร ควบคุม ต้องมีใบสั่งแพทย์เท่านั้น พร้อมห้ามขายผ่านช่องทางออนไลน์ หุ่นจำหน่าย และจำกัดสถานที่ขายเพื่อ ป้องกันการเข้าถึงโดยเด็ก

๕.๒ มาตรการนี้เกิดจากความกังวลการลักลอบส่งออกและเพิ่มขึ้นของผู้เสพ รวมถึงผู้ ท้องที่เกี่ยวข้องการลักลอบ

๖. ความร่วมมือระดับนานาชาติ ประเทศไทยร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน ทั้งในโครงการ สามเหลี่ยมทองคำและบันทึกความร่วมมือ ๗ ฝ่าย รวมทั้งกับ UNODC และ ASEAN-NARCO เพื่อแลกเปลี่ยน ข่าวสาร สกัดกันขบวนการค้ายาและฟื้นฟูผู้ต้องขังข้ามชาติ

๕. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. จุดประสงค์และบททั่วไป

กฎหมายฉบับนี้ตราขึ้นเพื่อคุ้มครองบุคคลจากการถูก “ทรมาน” และ “การกระทำทำให้บุคคลสูญหาย” โดยเฉพาะจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ และเพื่อเสริมประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย ป้องกันปราบปราม และเยียวยาผู้เสียหาย

มีการกำหนดให้ชัดเจนว่า “การทรมาน”, “การกระทำที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม ย่ำยีศักดิ์ศรี” และ “การกระทำทำให้บุคคลสูญหาย” เป็นความผิดโดยเฉพาะที่ต้องรับโทษ

๒. ฐานความผิดสำคัญ (มาตรา ๕-๗)

มาตรา ๕ – ฐาน “ทรมาน”: เมื่อเจ้าหน้าที่รัฐใช้อำนาจ (โดยตรงหรือโดยอ้อม) ทำให้ผู้อื่นเจ็บปวดรุนแรงทั้งกายและใจ ด้วยวัตถุประสงค์เฉพาะ เช่น ให้รับสารภาพ ลงโทษ หรือข่มขู่

มาตรา ๖ – ฐาน “โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม ย่ำยีศักดิ์ศรี”: การกระทำที่ลดค่าศักดิ์ศรีหรือก่อความเจ็บปวดทั้งกายและใจ แม้ไม่รุนแรงเท่า “ทรมาน” และไม่มีเจตนาพิเศษตามบทก่อนหน้า

มาตรา ๗ – ฐาน “การกระทำทำให้บุคคลสูญหาย”: เจ้าหน้าที่รัฐควบคุมตัวบุคคลใดแล้วปฏิเสธหรือปิดบังการควบคุมนั้น, ทำให้บุคคลไม่ได้รับการคุ้มครองทางกฎหมาย ถือเป็นการกระทำผิดต่อเนื่องจนกว่าจะทราบชะตากรรม

๓. องค์กรและกลไกดำเนินงาน

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทรมานและบุคคลสูญหาย (มาตรา ๑๔) มีหน้าที่กำหนดนโยบาย, เสนอแนะแก้ไขกฎหมาย, วางแนวทางป้องกัน-เยียวยา, รวบรวมข้อมูล-รายงานสถานการณ์ รวมทั้งคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแส

๔. มาตรการป้องกันในชั้นควบคุมตัว

๔.๑ เจ้าหน้าที่ที่ควบคุมตัวต้อง บันทึกภาพและเสียง (video & audio) ตั้งแต่การจับจนถึงส่งพนักงานสอบสวน พร้อมรายงานให้พนักงานอัยการและนายอำเภอทันที

๔.๒ ต้องจัดเก็บข้อมูลละเอียด เช่น ชื่อ-สถานที่-เวลา-ลายเซ็นเจ้าหน้าที่-สภาพร่างกายและจิตใจก่อนและหลังควบคุมตัว

๔.๓ ผู้มีส่วนได้เสีย (ครอบครัว, ทนาย, คณะกรรมการ ฯลฯ) มีสิทธิขอเข้าถึงข้อมูล หรือร้องขอศาลให้เปิดเผยหากถูกปฏิเสธ

๕. กลไกทางศาลเพื่อหยุดละเมิด-เยียวยา

๕.๑ ผู้เสียหาย, พนักงานอัยการ หรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง มีสิทธิยื่นคำร้องศาลเพื่อให้สั่งหยุดการกระทำผิดทันที เช่น ให้เปลี่ยนสถานที่ควบคุมตัว, พบญาติ/ทนาย, รับการรักษาพยาบาลหรือจิตเวช,

เปิดข้อมูล ฯลฯ

๕.๒ หากผู้ควบคุมตัวถึงแก่ความตาย ต้องรายงานต่อคณะกรรมการทันทีเพื่อดำเนินการตรวจสอบ

๖. การแจ้งเหตุและการคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแส

ผู้ใดพบเห็นหรือทราบการกระทำความผิดตามกฎหมาย ให้แจ้งเจ้าหน้าที่รัฐหรือคณะกรรมการได้ทันที ผู้แจ้งโดยสุจริตจะได้รับการคุ้มครองจากการฟ้องร้องหรือดำเนินทางวินัย-อาญาทั้งสิ้น

๗. โทษทางอาญา (มาตรา ๓๕-๔๐)

๗.๑ ทรมาณ (มาตรา ๕) : ลงโทษจำคุก ๕-๑๕ ปี และปรับ ๑๐๐,๐๐๐-๓๐๐,๐๐๐ บาท เพิ่มโทษหากผู้เสียหายได้รับบาดเจ็บสาหัสหรือตาย หรือเป็นเด็ก, หญิงมีครรภ์, หรือผู้มีความเปราะบาง

๗.๒ การโหดร้ายฯ (มาตรา ๖) : จำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกิน ๖๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ พร้อมโทษเพิ่มกับผู้เปราะบาง เช่นกัน

๗.๓ บุคคลสูญหาย (มาตรา ๗) : จำคุก ๕-๑๕ ปี และปรับ ๑๐๐,๐๐๐-๓๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมโทษเพิ่มในกรณีกระทำความผิดกับกลุ่มเปราะบาง

๗.๔ ผู้สมคบ/ผู้สนับสนุน: รับโทษเท่าเบาะแส หรือ ๑/๓ ของโทษผู้กระทำ/เท่าผู้กระทำตามเงื่อนไข

๖. หลักและวิธีการเขียนรายงานการสืบสวนเพื่อนำไปสู่การขอหมายค้นที่ศาล

สำหรับใช้ประกอบการขอหมายค้นจากศาล ให้ครบถ้วนตามแนวทางปฏิบัติของงานสืบสวนสอบสวน และหลักกฎหมาย เพื่อให้ศาลพิจารณานุญาตได้ง่ายขึ้น และป้องกันข้อโต้แย้งในภายหลัง

๑. หลักสำคัญก่อนเขียนรายงานการสืบสวน

๑.๑ ความถูกต้องของข้อเท็จจริง

- ต้องเป็นข้อมูลที่ได้จากการสืบสวนจริง มีแหล่งที่มาชัดเจน

๑.๒ ความน่าเชื่อถือของพยานหลักฐาน

- ระบุแหล่งข่าวหรือพยานที่น่าเชื่อถือ พร้อมอธิบายเหตุผลว่าทำไมจึงเชื่อได้

๑.๓ เชื่อมโยงกับเหตุจำเป็นต้องค้น

- ต้องแสดงให้เห็นว่ามีเหตุอันควรเชื่อว่าพยานหลักฐานหรือของกลางอยู่ในสถานที่

นั้นจริง

๑.๔ ครอบงำประกอบตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ม.๖๙-๗๐

– ศาลจะพิจารณาจากเหตุผลในรายงานเป็นหลัก

๑.๕ ใช้ภาษาราชการ ชัดเจน กระชับ

– หลีกเลี่ยงถ้อยคำกำกวม หรือคำบอกเล่าที่ไม่มีหลักฐานรองรับ

๒. โครงสร้างรายงานการสืบสวนเพื่อขอหมายค้น

๑) ส่วนหัวรายงาน

๑. ชื่อเรื่อง : รายงานการสืบสวนเพื่อขอหมายค้น

๒. วันที่ / เวลาจัดทำรายงาน

๓. ชื่อหน่วยงาน/ตำแหน่งผู้รายงาน

๔. อ้างถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น ป.วิ.อาญา ม.๖๙-๗๐ หรือ พ.ร.บ.ที่เกี่ยวข้อง

กับความผิด

(๒) ข้อมูลพื้นฐานของคดี

๑. คดีอาญาที่.../พ.ศ. หรือคดีตามข้อกล่าวหา เช่น "เกี่ยวกับความผิดฐานมียาเสพติดให้โทษไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย"

๒. ชื่อผู้ต้องสงสัย (ถ้าทราบ) หรือข้อมูลที่ระบุตัวบุคคล/สถานที่ได้ชัด

๓. ภูมิหลังสั้น ๆ ของคดี เช่น ได้รับคำสั่งสืบสวนจากผู้บังคับบัญชา หรือจากการร้องเรียนของประชาชน

(๓) ข้อมูลจากการสืบสวน

วิธีการได้ข้อมูล เช่น การติดตามเฝ้าดู การใช้สายลับ การรวบรวมจากฐานข้อมูล หรือการตรวจสอบกล้องวงจรปิด

ข้อเท็จจริงที่พบ

๑. วันที่ เวลา และสถานที่ที่พบพฤติการณ์ต้องสงสัย

๒. ลักษณะการกระทำผิด เช่น การลำเลียงยาเสพติด การซื้อขาย หรือการซ่อนของกลาง

๓. ข้อมูลแหล่งข่าว/พยาน (ระบุรหัสสายลับได้ถ้าไม่เปิดเผยชื่อ) พร้อมเหตุผลที่เชื่อถือ

๔. การเชื่อมโยงเหตุการณ์ ว่าของกลางหรือหลักฐานน่าจะอยู่ในสถานที่ใด

(๔) เหตุผลความจำเป็นในการขอหมายค้น

๔.๑. ระบุว่า มีเหตุอันควรเชื่อ ว่าพยานหลักฐานหรือของกลางซ่อนอยู่ในสถานที่เป้าหมาย

๔.๒. ระบุว่า หากไม่ดำเนินการค้นโดยเร็ว อาจมีการทำลาย ซ่อนเร้น หรือ

เคลื่อนย้ายของกลาง

๔.๓. อ้างถึงมาตราใน ป.วิ.อาญา หรือ พ.ร.บ.ที่รองรับการขอยกหมายค้น

(๕) รายละเอียดสถานที่ที่จะค้น

๕.๑ ที่อยู่ชัดเจน (บ้านเลขที่, ถนน, ตำบล, อำเภอ, จังหวัด)

๕.๒ ลักษณะสถานที่ (บ้านเดี่ยว, ห้องเช่า, อาคารพาณิชย์)

๕.๓ ชื่อเจ้าของ/ผู้ครอบครอง (ถ้าทราบ)

(๖) ข้อสรุปและข้อเสนอ

๖.๑ สรุปเหตุผลยืนยันความจำเป็นต้องค้น

๖.๒ เสนอให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาอนุมัติให้ยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอยกหมายค้น

ตัวอย่างสำนวนย่อ (ภาษาใช้จริง)

ข้าพเจ้าพนักงานสืบสวน สภ.XXX ได้รับคำสั่งให้สืบสวนกรณีมีผู้ร้องเรียนว่าบ้านเลขที่ ๑๒๓ หมู่ ๔ ตำบล... อำเภอ... จังหวัด... มีการลักลอบจำหน่ายยาเสพติดให้โทษประเภท 1 จากการสืบสวนเมื่อวันที่ ... พบว่า นาย ก. มีพฤติการณ์ติดต่อซื้อขายยาเสพติดกับบุคคลหลายราย มีการนำยาเสพติดมาพักไว้ภายในบ้านหลังดังกล่าว สายลับรหัส ๐๑ ให้ข้อมูลว่าได้เห็นยาเสพติดจำนวนหนึ่งซุกซ่อนในห้องนอน

เมื่อวันที่ ... ข้าพเจ้ามีเหตุอันควรเชื่อว่าหลักฐานและของกลางยังคงอยู่ในบ้าน หากปล่อยไว้อาจถูกเคลื่อนย้ายหรือทำลาย จึงขอเสนอผู้บังคับบัญชาเพื่อพิจารณานำเรื่องเสนอต่อศาล ขออนุญาตออกหมายค้นตาม ป.วิ.อาญา มาตรา ๖๙-๗๐ ต่อไป

ข้อควรระวัง

๘.๑ ห้ามใช้ข้อมูลเท็จหรือปรุงแต่งข้อเท็จจริง

๘.๒ ต้องระบุแหล่งที่มาชัดเจน แม้จะปกปิดชื่อสายลับได้

๘.๓ เหตุผลต้องเพียงพอให้ศาลเห็นว่า "เหตุอันควรเชื่อ" ตามกฎหมาย

๘.๔ ควรแนบพยานหลักฐานประกอบ เช่น ภาพถ่าย, บันทึกการสืบสวน, รายงานพฤติการณ์

๗. การเขียนบันทึกการจับกุม (รูปแบบปัจจุบัน)

จุดประสงค์บันทึกข้อมูลการจับกุมอย่างเป็นทางการ เพื่อใช้เป็นหลักฐานในกระบวนการสอบสวนและดำเนินคดีแสดงเหตุผลและพฤติการณ์ที่นำไปสู่การจับกุมอย่างชัดเจนควบคุมความถูกต้องตามกฎหมาย เพื่อป้องกันการละเมิดสิทธิของผู้ถูกจับ

โครงสร้างบันทึกการจับกุม

๑. หัวบันทึก

- ๑.๑ ชื่อหน่วยงาน/สถานีตำรวจ
- ๑.๒ เลขที่บันทึก และวันที่/เวลาที่ทำบันทึก

๒. ข้อมูลผู้จับกุม

- ๒.๑ ชื่อ-นามสกุล ตำแหน่ง และหมายเลขประจำตัวเจ้าหน้าที่
- ๒.๒ หน่วยงานที่ปฏิบัติงาน

๓. ข้อมูลผู้ถูกจับกุม

- ๓.๑ ชื่อ-นามสกุล
- ๓.๒ อายุ
- ๓.๓ ที่อยู่
- ๓.๔ อาชีพ (ถ้ามี)

๔. วัน เวลา และสถานที่จับกุม

- ๔.๑ ระบุวันที่ เวลา และสถานที่เกิดเหตุ หรือสถานที่จับกุมให้ละเอียด

๕. เหตุแห่งการจับกุม

- ๕.๑ บรรยายพฤติการณ์ที่ทำให้ต้องจับกุม เช่น พฤติกรรมต้องสงสัย หรือพบของกลางผิด

กฎหมาย

- ๕.๒ ระบุพยานหลักฐานที่ใช้ในการจับกุม
- ๕.๓ ระบุว่าผู้ถูกจับได้รับแจ้งสิทธิหรือไม่ (เช่น สิทธิที่จะเงียบ หรือสิทธิในการมีทนาย)

๖. รายละเอียดของกลาง (ถ้ามี)

- ๖.๑ รายละเอียดของกลาง เช่น ชนิด จำนวน ลักษณะ และสภาพ
- ๖.๒ วิธีการเก็บรักษาของกลาง

๗. ลายมือชื่อและข้อมูลเจ้าหน้าที่

- ๗.๑ ลายมือชื่อเจ้าหน้าที่ผู้จับกุม
- ๗.๒ ลายมือชื่อพยาน (ถ้ามี) เช่น ผู้ที่ร่วมเห็นเหตุการณ์ หรือผู้ที่รับทราบการจับกุม

ข้อควรระวัง

๑. ต้องบันทึกข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น ไม่เติมแต่ง
๒. ใช้ภาษาชัดเจน กระชับ ไม่ก่อให้เกิดความเข้าใจผิด
๓. แจ้งสิทธิแก่ผู้ถูกจับทุกครั้งตามกฎหมาย
๔. ให้ความเคารพสิทธิมนุษยชนและห้ามใช้ความรุนแรงเกินสมควร

๘. การเก็บวัตถุพยานในที่เกิดเหตุเพื่อขยายผลนำไปสู่การจับกุม

ขั้นตอนหลักในการเก็บวัตถุพยาน

๑. ตรวจสอบและรักษาสถานที่เกิดเหตุทันที

- ๑.๑ ปิดกั้นพื้นที่ ห้ามบุคคลภายนอกเข้าหรือยุ่งเกี่ยวกับของกลาง
- ๑.๒ จัดทำบันทึกสถานที่เกิดเหตุ (ถ่ายภาพ วาดแผนที่ระบุจุดพบของกลาง)

๒. เก็บวัตถุพยานอย่างรอบคอบ

- ๒.๑ สวมถุงมือและใช้เครื่องมือที่เหมาะสม (แหวน ถุงพลาสติก กระจุก เป็นต้น)
- ๒.๒ บันทึกรายละเอียดของวัตถุพยาน เช่น ประเภท ลักษณะ ขนาด สี และสภาพที่พบ
- ๒.๓ แยกของกลางแต่ละชิ้นอย่างชัดเจน พร้อมติดป้ายข้อมูล เช่น วัน เวลา สถานที่

เก็บโดยใคร

๓. บรรจุและเก็บรักษาวัตถุพยาน

- ๓.๑ ใช้วัสดุบรรจุที่เหมาะสม ป้องกันการปนเปื้อนหรือเสียหาย
- ๓.๒ ปิดผนึกถุงหรือกล่องเก็บของกลาง พร้อมลงลายมือชื่อเจ้าหน้าที่ผู้เก็บรักษา
- ๓.๓ เก็บในสถานที่ปลอดภัยและควบคุมอุณหภูมิถ้าจำเป็น

๔. จัดทำบันทึกและรายงานการเก็บวัตถุพยาน

- ๔.๑ ระบุพฤติการณ์ในการเก็บ, รายละเอียดของกลาง และผู้เกี่ยวข้องทั้งหมด
- ๔.๒ แนบภาพถ่ายหรือหลักฐานประกอบ (ถ้ามี)
- ๔.๓ ส่งต่อให้พนักงานสอบสวนหรือเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบเพื่อดำเนินการต่อไป

การนำวัตถุพยานไปสู่การจับกุม

วิเคราะห์และใช้ข้อมูลจากวัตถุพยานเพื่อสืบสวนขยายผล เช่น ตรวจสอบลายนิ้วมือ ดีเอ็นเอ หรือข้อมูลในอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ใช้วัตถุพยานเชื่อมโยงกับบุคคลหรือสถานที่เพิ่มเติม ใช้เป็นหลักฐานประกอบ คำร้องขอหมายค้น หรือหมายจับ

ข้อควรระวัง

๑. ต้องรักษาความต่อเนื่องและความสมบูรณ์ของหลักฐาน
๒. หลีกเลี่ยงการจับต้องของกลางจนกว่าจะบันทึกและถ่ายภาพครบถ้วน
๓. ปฏิบัติตามมาตรฐานทางวิทยาศาสตร์เพื่อให้หลักฐานใช้ได้ในชั้นศาล

บทที่ ๒

การข่าวและการวางแผนปฏิบัติการ

การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ในยุคปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นงานตำรวจ ปราบปรามอาชญากรรม หรือการรักษาความมั่นคง ต้องอาศัย ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง แม่นยำ และทันเวลา เพื่อประกอบการวางแผนและตัดสินใจ

วิชาการข่าวเป็นพื้นฐานสำคัญในการ รวบรวม วิเคราะห์ ประเมิน และรายงานข้อมูล ทั้งจากแหล่งข่าว บุคคล และพื้นที่ปฏิบัติการ เพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปลอดภัย และบรรลุเป้าหมายของภารกิจ

ในเนื้อหา นี้ เราจะเรียนรู้หลักการ การสืบค้นข้อมูล เทคนิคการวิเคราะห์ข่าว การประเมินความน่าเชื่อถือ และการรายงานข่าวสาร เพื่อให้กำลังพลทุกคนสามารถนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่อย่างมั่นใจ มีประสิทธิภาพ และปลอดภัยสูงสุด

๑. อุปกรณ์ที่ใช้ในการสอน

๑. สื่อการสอน
๒. ชาร์ต
๓. powerpoint
๔. ชุดทดสอบความรู้ก่อนเรียน-หลังเรียน
๕. กระดาษขนาด a ๔ สำหรับการฝึกหัดจัดทำบันทึกรายงานการสืบสวนรายงานข่าว

๒. หัวข้อการฝึกอบรม

๑. วงรอบข่าวกรอง
๒. หลักการและเทคนิคในการหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับยาเสพติด
๓. การวิเคราะห์พื้นที่ยาเสพติด
๔. การประเมินสถานการณ์ยาเสพติด
๕. การวางแผนการปฏิบัติต่อเป้าหมายยาเสพติด
๖. รายงานข่าวสารและขออนุมัติการปฏิบัติการต่อเป้าหมายยาเสพติด

๓. วิธีการนำเสนอการฝึก

๓.๑ แนะนำการเรียนการสอนและการวัดผล บอกรัตถุประสงค์

๓.๒ การบรรยาย การนำเสนอสื่อการสอน อธิบาย และยกกรณีตัวอย่าง จุดมุ่งหมาย ความหมาย หลักพื้นฐาน ความจำเป็นที่จะต้องทราบถึงวงรอบข่าวกรอง หลักการและเทคนิคในการหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับยาเสพติด การวิเคราะห์พื้นที่ยาเสพติด การประเมินสถานการณ์ยาเสพติด การวางแผนการปฏิบัติต่อเป้าหมายยาเสพติด รายงานข่าวสารและขออนุมัติการปฏิบัติการต่อเป้าหมายยาเสพติด และการจัดทำบันทึก

ต่างๆที่เกี่ยวข้อง

๓.๓ ครูฝึกให้ คำแนะนำ ยกตัวอย่างประสบการณ์ หรือกรณีศึกษา เกี่ยวกับการดำเนินการด้านการข่าวให้ได้ผล เทคนิคต่างๆ

๓.๔ ครูฝึกสร้างกิจกรรมการมีส่วนร่วมในห้องเรียน เช่น สถานการณ์สมมุติแล้วให้นักเรียนฝึกบันทึก รายงานการสืบสวน การรายงานผู้บังคับบัญชา

๓.๕ สรุป ,ถามปัญหา

๔. ชั่วโมง/การฝึก

จำนวน ๑๖ ชั่วโมง (ทฤษฎี ๔ ชั่วโมง ปฏิบัติ ๑๒ ชม.)

๕. การประเมิน :

๕.๑ สังเกตพฤติกรรมระหว่างการเรียนการสอน

๕.๒ ผู้เรียนสามารถซักถาม และตอบคำถามได้

๕.๓ ทบทวนความเข้าใจ และซักถามปัญหา

๕.๔ ตรวจงานแบบบันทึกต่างๆ ที่ได้มอบหมายให้ทำ

Instructor Note:

ให้ครูฝึกสอบถามนักเรียนทุกคนต่อความเข้าใจเป้าหมาย วัตถุประสงค์ เนื้อหา

๑. วงรอบข่าวกรอง

วงรอบข่าวกรอง คือ กระบวนการในการเก็บรวบรวม วิเคราะห์ และส่งต่อข้อมูลข่าวสารที่สำคัญ เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจใช้ในการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยวงรอบข่าวกรองจะแบ่งออกเป็นขั้นตอนหลักๆ ดังนี้

๑. การกำหนดความต้องการข่าวกรอง

๑.๑ เป็นขั้นตอนแรกในการกำหนดว่าต้องการข่าวสารประเภทไหน ขอบเขตอะไร เพื่อให้การทำงานข่าวกรองเป็นไปอย่างมีเป้าหมายและชัดเจน

๑.๒ กำหนดแผนงานและแนวทางปฏิบัติงาน

๒. การเก็บรวบรวมข้อมูล

- ๒.๑ ขั้นตอนการรวบรวมข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่าง ๆ เช่น
- ๒.๒ ข่าวจากแหล่งสาธารณะ
- ๒.๓ ข่าวจากเจ้าหน้าที่ข่าวกรอง
- ๒.๔ ข้อมูลจากเครื่องมือสื่อสาร
- ๒.๕ ภาพถ่ายและแผนที่ ฯลฯ

๓. การประมวลผลและวิเคราะห์

- ๓.๑ นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาแปรรูปให้เป็นข้อมูลที่ใช้ได้
- ๓.๒ วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาแนวโน้มหรือข้อสรุปที่สำคัญ
- ๓.๓ การวิเคราะห์ต้องระมัดระวังเรื่องความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของข้อมูล

๔. การเผยแพร่ข่าวกรอง

- ๔.๑ ส่งต่อรายงานข่าวกรองหรือข้อสรุปไปยังผู้ที่เกี่ยวข้องหรือผู้มีอำนาจ เพื่อใช้ในการตัดสินใจ
- ๔.๒ ต้องเลือกวิธีการนำเสนอข้อมูลให้เหมาะสม เช่น รายงานลายลักษณ์อักษร บรรยายหรือสรุป

๕. การประเมินผล

- ๕.๑ รับข้อเสนอแนะจากผู้สื่อข่าวว่าข่าวกรองที่ส่งไปมีประโยชน์เพียงใด
- ๕.๒ ใช้ข้อมูลนี้ปรับปรุงและพัฒนาการทำงานในรอบถัดไป

๒. หลักการและเทคนิคในการหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับยาเสพติด

๑. หลักการในการหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับยาเสพติด

- ๑.๑ ความถูกต้องและน่าเชื่อถือ ข้อมูลที่ได้ต้องมาจากแหล่งที่น่าเชื่อถือ เช่น เจ้าหน้าที่รัฐ แหล่งข่าวภายในชุมชนหรือแหล่งข่าวที่ผ่านการตรวจสอบแล้ว
- ๑.๒ ความรวดเร็วและทันเวลา การรับข้อมูลที่ทันสถานการณ์ช่วยให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น สามารถจับกุมหรือป้องกันได้ทันเวลา
- ๑.๓ การเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ ต้องมีการบันทึกและจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ เพื่อใช้วิเคราะห์และสืบสวนในอนาคต

๑.๔ ความลับและความปลอดภัย การเก็บข้อมูลต้องรักษาความลับของแหล่งข่าวและข้อมูล เพื่อป้องกันการรั่วไหลหรือเป็นอันตรายต่อแหล่งข่าว

๒. เทคนิคในการหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับยาเสพติด

๒.๑ การสืบสวนภาคสนาม

- ๒.๑.๑ การสังเกตการณ์สถานที่เป้าหมาย เช่น จุดเสพ จุดจำหน่าย หรือพื้นที่เสี่ยง
- ๒.๑.๒ การสอบถามจากประชาชนหรือผู้เกี่ยวข้องในพื้นที่
- ๒.๑.๓ การเข้าร่วมกลุ่มเป้าหมายหรือใช้เจ้าหน้าที่ล่อซื้อ

๒.๒ การใช้แหล่งข่าว

- ๒.๒.๑ ติดต่อกับและดูแลแหล่งข่าวที่เป็นผู้เสพ ผู้จำหน่าย หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
- ๒.๒.๒ ให้ความมั่นใจและความปลอดภัยแก่แหล่งข่าวเพื่อแลกกับข้อมูลที่ถูกต้อง

๒.๓ การวิเคราะห์เครือข่าย

- ๒.๓.๑ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างผู้เกี่ยวข้อง เช่น ผู้ผลิต ผู้ลำเลียง ผู้จำหน่าย
- ๒.๓.๒ ใช้ข้อมูลจากหลายแหล่งมาประกอบกันเพื่อเห็นภาพรวม

๒.๔ การติดตามและเฝ้าระวัง

- ๒.๔.๑ ใช้อุปกรณ์เทคโนโลยี เช่น กล้องวงจรปิด GPS หรือการสืบสวนทางโทรศัพท์
- ๒.๔.๒ เฝ้าระวังการเคลื่อนไหวของผู้ต้องสงสัย

๒.๕ การวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งสาธารณะ

- ๒.๕.๑ ตรวจสอบข้อมูลข่าวสารในสื่อสังคมออนไลน์ เว็บไซต์ หรือฟอรัม ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด
- ๒.๕.๒ ค้นหาข่าวสารหรือพฤติกรรมที่ผิดปกติในชุมชน

๒.๖ การประสานงานกับหน่วยงานอื่น

- ๒.๖.๑ ร่วมมือกับหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย สาธารณสุข หรือองค์กรชุมชน
- ๒.๖.๒ แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารเพื่อขยายขอบเขตการสืบสวน

๓. การวิเคราะห์พื้นที่ยาเสพติด

การวิเคราะห์พื้นที่ยาเสพติดเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญยิ่งในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เนื่องจากจะช่วยให้สามารถมองเห็นภาพรวมของสถานการณ์ ปัจจัยเสี่ยง ตลอดจนแนวโน้มการแพร่ระบาดของยาเสพติดในแต่ละพื้นที่อย่างเป็นระบบ การดำเนินการดังกล่าวยังเป็นพื้นฐานสำคัญในการกำหนดมาตรการเชิงป้องกันและแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับสภาพพื้นที่และชุมชน

การวิเคราะห์พื้นที่ยาเสพติด คือ การศึกษาข้อมูลและลักษณะของพื้นที่ในเชิงลึก เพื่อระบุลักษณะพฤติกรรมของยาเสพติดในพื้นที่นั้น ๆ เช่น พื้นที่เสี่ยง พื้นที่แพร่ระบาด และลักษณะกลุ่มเป้าหมาย

ขั้นตอนการวิเคราะห์พื้นที่ยาเสพติด

๑.การเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นที่

- ๑.๑ ข้อมูลทางภูมิศาสตร์ (ทำเลที่ตั้ง ถนน ทางเข้า-ออก)
- ๑.๒ ข้อมูลประชากร (กลุ่มเป้าหมาย ผู้เสพ ผู้จำหน่าย)
- ๑.๓ ข้อมูลการกระทำผิดกฎหมายยาเสพติดในพื้นที่

๒.การวิเคราะห์ลักษณะพื้นที่

- ๒.๑ พื้นที่เสี่ยง เช่น ชุมชนแออัด แหล่งบันเทิง จุดพักพิง
- ๒.๒ จุดจำหน่ายยาเสพติด จุดเสพ จุดลำเลียง

๓.การวิเคราะห์เครือข่ายผู้เกี่ยวข้อง

- ๓.๑ ผู้ค้ายาเสพติดในพื้นที่
- ๓.๒ ผู้เสพและกลุ่มเป้าหมาย
- ๓.๓ ความสัมพันธ์และช่องทางติดต่อสื่อสาร

๔.การระบุปัจจัยเสี่ยงและปัจจัยสนับสนุน

- ๔.๑ ปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม
- ๔.๒ ปัจจัยด้านการบังคับใช้กฎหมายและการเฝ้าระวัง

๔. การประเมินสถานการณ์ยาเสพติด

การแพร่ระบาดของยาเสพติดนับเป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ ความสงบสุขของสังคม และคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกกลุ่มทุกวัย การประเมินสถานการณ์ยาเสพติดจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการทำความเข้าใจถึงสภาพปัญหา แนวโน้มการแพร่ระบาด ปัจจัยเสี่ยง รวมทั้งผลกระทบที่เกิดขึ้น ทั้งในมิติด้านสังคม เศรษฐกิจ และความปลอดภัย เพื่อให้สามารถกำหนดมาตรการป้องกันปราบปราม และบำบัดฟื้นฟูได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

การประเมินสถานการณ์ยาเสพติด คือ การวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารเพื่อประเมินระดับความรุนแรงของปัญหาเสพติดในพื้นที่ รวมทั้งการคาดการณ์แนวโน้มและผลกระทบที่จะเกิดขึ้น

๑. การประเมินด้านสถานการณ์และความรุนแรง

๑.๑ ปริมาณและการแพร่ระบาด : ประเมินจำนวนผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด เช่น ผู้เสพ ผู้ค้า ผู้ล้าเสี่ยง

๑.๒ ชนิดของยาเสพติด : ยาบ้า ไอซ์ เฮโรอีน กัญชา เคตามีน ฯลฯ รวมถึงสารเสพติดสังเคราะห์ใหม่ ๆ

๑.๓ พื้นที่แพร่ระบาด : พื้นที่ชุมชน เมืองใหญ่ ชายแดน โรงเรียน สถานบันเทิง

๒. การประเมินด้านปัจจัยเสี่ยง

๒.๑ ปัจจัยบุคคล : วัยรุ่น ผู้ขาดการดูแลจากครอบครัว ผู้ว่างงาน

๒.๒ ปัจจัยครอบครัว : ครอบครัวแตกแยก ความสัมพันธ์ห่างเหิน

๒.๓ ปัจจัยสังคมและเศรษฐกิจ : ความยากจน การเข้าถึงยาเสพติดได้ง่าย อิทธิพลของเครือข่ายค้ายา

๒.๔ ปัจจัยพื้นที่ : จุดล่อแหลม เช่น ชายแดน แหล่งท่องเที่ยว แหล่งชุมชนหนาแน่น

๓. การประเมินผลกระทบ

๓.๑ ต่อสังคม : อาชญากรรมเพิ่มขึ้น ความไม่ปลอดภัยในชุมชน

๓.๒ ต่อเศรษฐกิจ : การสูญเสียแรงงาน ผลผลิตลดลง ค่าใช้จ่ายในการปราบปราม และการบำบัดสูง

๓.๓ ต่อสุขภาพ : ผู้เสพติดเชื้อ HIV, วัณโรค, โรคจิตเวช ฯลฯ

๔. การประเมินมาตรการและการตอบสนอง

๔.๑ การป้องกัน : การให้ความรู้ในโรงเรียน การรณรงค์ในชุมชน

๔.๒ การปราบปราม : การสกัดกั้นชายแดน การจับกุมและดำเนินคดีกับผู้ค้า

๔.๓ การบำบัดฟื้นฟู : การบำบัดสมัครใจ การบำบัดบังคับ และการติดตามกลับคืนสู่สังคม

๔.๒ การมีส่วนร่วมของชุมชน : เครือข่ายอาสาสมัคร ปชช. การมีส่วนร่วมขององค์กรท้องถิ่น

๕. แนวทางการประเมินผลต่อเนื่อง

๕.๑ ติดตามสถิติการจับกุมและการบำบัด

๕.๒ สำรวจพฤติกรรมเสี่ยงในกลุ่มเยาวชน

๕.๓ ประเมินความเข้มแข็งของชุมชนในการเฝ้าระวัง

๕.๔ ประเมินประสิทธิผลของโครงการที่ดำเนินการ

๖. ขั้นตอนการประเมินสถานการณ์ยาเสพติด

๑.๑ รวบรวมข้อมูลสถานการณ์ยาเสพติด

๑.๒ จำนวนคดีจับกุมยาเสพติด

๑.๓ จำนวนผู้เสพ ผู้ติดยาในพื้นที่

๗. รายงานจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ วิเคราะห์แนวโน้มการแพร่ระบาด

๒.๒ การเพิ่มหรือลดของจำนวนคดีและผู้เสพ

๒.๓ การเปลี่ยนแปลงชนิดของยาเสพติดที่แพร่ระบาด

๘. จัดทำรายงานและข้อเสนอแนะ

๕.๑ นำเสนอผลการประเมินต่อผู้มีอำนาจ

๕.๒ เสนอแนะแนวทางการแก้ไขและป้องกัน

๕. การวางแผนการปฏิบัติต่อเป้าหมายแหล่งยาเสพติด

การวางแผนการปฏิบัติต่อเป้าหมายแหล่งยาเสพติด คือ การกำหนดขั้นตอนและแนวทางปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ เพื่อดำเนินการจับกุมหรือทำลายแหล่งผลิต จำหน่าย หรือแพร่ระบาดยาเสพติด

๑. ขั้นตอนการวางแผนการปฏิบัติงาน

๑.๑ การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสาร

๑.๒ ตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับเป้าหมาย เช่น ที่ตั้ง ผู้เกี่ยวข้อง กิจกรรมที่ผิดกฎหมาย

๑.๓ วิเคราะห์ความแข็งแรงของเครือข่ายผู้ค้ายาและจุดอ่อนของเป้าหมาย

๒. การกำหนดวัตถุประสงค์ของการปฏิบัติ

- ๒.๑ ระบุเป้าหมายที่ชัดเจน เช่น จับกุมผู้ต้องหา ยึดของกลาง ทำลายแหล่งผลิต
- ๒.๒ กำหนดผลลัพธ์ที่ต้องการให้สอดคล้องกับข้อมูลข่าวสารที่มี

๓. การวางแผนกำลังพลและอุปกรณ์

- ๓.๑ กำหนดจำนวนและหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ในปฏิบัติการ
- ๓.๒ เตรียมอุปกรณ์ที่จำเป็น เช่น ยุทธภัณฑ์ อุปกรณ์สื่อสาร ยานพาหนะ

๔. การวางแผนยุทธวิธีปฏิบัติการ

- ๔.๑ กำหนดเวลาและสถานที่ปฏิบัติการให้เหมาะสม
- ๔.๒ วางแผนการเข้าจับกุม การตรวจค้น การรักษาความปลอดภัย
- ๔.๓ เตรียมแผนสำรองกรณีเหตุการณ์ไม่คาดคิด

๕. การประสานงานและสื่อสาร

- ๕.๑ ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ตำรวจ ฝ่ายปกครอง หน่วยงานความมั่นคง
- ๕.๒ วางแผนการสื่อสารภายในหน่วยเพื่อความปลอดภัยและปลอดภัย

๖. การฝึกซ้อมก่อนปฏิบัติจริง

- ๖.๑ ฝึกซ้อมสถานการณ์จำลองเพื่อเตรียมความพร้อมของเจ้าหน้าที่
- ๖.๒ ตรวจสอบความพร้อมของอุปกรณ์และกำลังพล

๗. การประเมินความเสี่ยงและการเตรียมมาตรการความปลอดภัย

- ๗.๑ ประเมินความเสี่ยงในการปฏิบัติ เช่น ความรุนแรงของเป้าหมาย
- ๗.๒ วางแผนการป้องกันและรับมือเหตุฉุกเฉิน

แนวทางสำคัญในการวางแผน

- ๑. ต้องมีความรอบคอบและข้อมูลครบถ้วน
- ๒. ยึดหลักความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่และประชาชน
- ๓. ให้ความสำคัญกับการเก็บหลักฐานและการปฏิบัติตามกฎหมาย
- ๔. มีการประสานงานและแบ่งหน้าที่ชัดเจนในทีมงาน
- ๕. มีการติดตามผลและประเมินหลังปฏิบัติการเพื่อนำไปปรับปรุงในครั้งต่อไป

๖. รายงานข่าวสารและขออนุมัติการปฏิบัติการต่อเป้าหมายยาเสพติด

การรายงานข่าวสารเพื่อขออนุมัติการปฏิบัติการต่อเป้าหมาย เป็นกระบวนการที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการปฏิบัติการกิจด้านความมั่นคง และการปราบปรามยาเสพติด เนื่องจากเป็นขั้นตอนในการสรุปข้อมูลข่าวสารที่ได้จากการสืบสวน สอดแนม หรือติดตามความเคลื่อนไหวของกลุ่มเป้าหมาย เพื่อนำเสนอแก่ผู้บังคับบัญชาใช้ประกอบการพิจารณาตัดสินใจ

การจัดทำรายงานดังกล่าวต้องมีความถูกต้อง ชัดเจน และน่าเชื่อถือ โดยเน้นการนำเสนอข้อมูลที่สำคัญและเกี่ยวข้องกับเป้าหมาย อาทิ ประวัติและพฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมาย สถานที่ บุคคล และยานพาหนะที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนแนวโน้มและความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาสามารถประเมินสถานการณ์ วางแผนยุทธวิธี และอนุมัติการปฏิบัติการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

รูปแบบทั่วไป

เรียน : ผู้บังคับบัญชา (ตำแหน่ง)

๑.สถานการณ์และข้อมูลข่าวสาร

๑.๑ ได้รับแจ้งข้อมูลจากแหล่งข่าวที่น่าเชื่อถือ ว่า ณ พื้นที่ (ระบุที่ตั้ง) มีการลักลอบจำหน่าย/ผลิต/แพร่ระบาดของยาเสพติด (ระบุชนิดยา เช่น ยาบ้า, ไอซ์ ฯลฯ) อย่างต่อเนื่อง

๑.๒ ข้อมูลเบื้องต้นพบว่าเป้าหมายมีการเคลื่อนไหวและดำเนินกิจกรรมในช่วงเวลา (ระบุเวลา)

๑.๓ จากการสืบสวนภาคสนามและรวบรวมข้อมูล พบหลักฐานและพยานที่สนับสนุนการดำเนินการจับกุมเป้าหมายได้

๒.รายละเอียดเป้าหมาย

๒.๑ ชื่อ/นามแฝง: (ระบุ)

๒.๒ ที่อยู่หรือจุดปฏิบัติการ: (ระบุ)

๒.๓ พฤติกรรมผิดกฎหมาย: (ระบุ เช่น จำหน่ายยาเสพติด, ผลิตยาเสพติด)

๒.๔ จำนวนผู้เกี่ยวข้อง (ถ้ามี): (ระบุ)

๓.แผนการปฏิบัติการที่เสนอ

๓.๑ กำหนดวันและเวลาปฏิบัติการ: (ระบุ)

๓.๒ กำลังพลที่ใช้ปฏิบัติการ: (ระบุจำนวนและหน่วยงาน)

๓.๒ ยุทธวิธีเบื้องต้น: (สรุปวิธีการเข้าปฏิบัติ เช่น การล่อซื้อ การเข้าจับกุมพร้อมตรวจค้น)

๓.๓ อุปกรณ์และสิ่งสนับสนุน: (ระบุ เช่น ยานพาหนะ อาวุธ อุปกรณ์สื่อสาร)

๔.ความคาดหวังและผลลัพธ์ที่ต้องการ

๔.๑ จับกุมผู้ต้องหาและยึดของกลางยาเสพติดได้ครบถ้วน

๔.๒ ปิดล้อมและทำลายแหล่งผลิต/จำหน่ายยาเสพติด

๔.๓ ลดปัญหายาเสพติดในพื้นที่เป้าหมาย

๕. ข้อควรระวังและมาตรการความปลอดภัย

๕.๑ เตรียมแผนรองรับเหตุฉุกเฉินและการป้องกันภัยต่อตัวเจ้าหน้าที่และประชาชน

๕.๒ คำนึงถึงการปฏิบัติตามกฎหมายและการเก็บรวบรวมหลักฐานอย่างถูกต้อง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติการปฏิบัติการต่อเป้าหมายดังกล่าว

ลงชื่อ

(ชื่อผู้รายงาน)

ตำแหน่ง

วันที่

บทที่ ๓

การปฐมพยาบาล

๑. การปฐมพยาบาลเบื้องต้น

การปฐมพยาบาลเบื้องต้นเป็นความรู้และทักษะพื้นฐานที่สำคัญสำหรับเจ้าหน้าที่ทุกคน ไม่ว่าจะทำอยู่ในสถานการณ์ปฏิบัติหน้าที่หรือเหตุการณ์ฉุกเฉิน เพราะช่วยให้สามารถ ช่วยชีวิตผู้บาดเจ็บ ลดความรุนแรงของอาการ และป้องกันภาวะแทรกซ้อน จนกว่าการรักษายาบาลขั้นสูงจะมาถึง

การปฐมพยาบาลเบื้องต้นครอบคลุมทั้งการประเมินผู้บาดเจ็บ การหยุดเลือด การช่วยหายใจ การปฐมพยาบาลบาดแผลและกระดูกหัก รวมถึงการป้องกันการติดเชื้อ การฝึกและความรู้พื้นฐานนี้ช่วยให้เจ้าหน้าที่สามารถตอบสนองต่อเหตุการณ์ได้อย่างรวดเร็ว ปลอดภัย และมีประสิทธิภาพ

ในเนื้อหา นี้ เราจะเรียนรู้หลักการ ประเมินอาการเบื้องต้น เทคนิคการปฐมพยาบาล และมาตรการด้านความปลอดภัย เพื่อให้กำลังพลทุกคนมีความรู้และทักษะในการช่วยชีวิตผู้บาดเจ็บได้อย่างมั่นใจและมีประสิทธิภาพสูงสุด

การปฐมพยาบาลเบื้องต้น (First Aid) คือ การช่วยเหลือผู้บาดเจ็บหรือผู้ป่วยฉุกเฉินอย่างเร่งด่วน ก่อนที่จะส่งต่อไปยังบุคลากรทางการแพทย์หรือโรงพยาบาล เพื่อ รักษาชีวิต, ป้องกันอาการแย่ลง และ ช่วยให้ฟื้นตัวเร็วขึ้น

การฝึกอบรมหรือการเรียนการสอน

๑. อุปกรณ์ที่ใช้ในการสอน

๑. สื่อการสอน
๒. ชาร์ต
๓. powerpoint
๔. อุปกรณ์การปฐมพยาบาล
๕. เปลสำหรับการเคลื่อนย้ายผู้ป่วย
๖. ผ้าพันแผล จำนวน ๓๐ ม้วน
๗. ผ้ายัดสำหรับพันแผล จำนวน ๒๐ ม้วน
๘. สายรัดห้ามเลือดแบบมาตรฐาน จำนวน ๑๕ อัน
๙. ผ้าสามเหลี่ยม จำนวน ๓๐ ผืน
๕. แท่งไม้ ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางขนาด ๑ ซม. ยาว ๒๐ ซม. จำนวน ๒๐ อัน
๖. สีส้มอาหาร (สีแดง) สำหรับทำเลือดเทียม
๗. แป้งข้าวโพดสำหรับทำเลือดเทียม
๘. พลาสเตอร์เหนียวชนิดผ้า สำหรับตกแต่งบาดแผลปลอม

๒. อุปกรณ์สำหรับการสอนปฏิบัติหัวข้อปฏิบัติการช่วยฟื้นคืนชีพ

- หุ่นสำหรับฝึกกดหน้าอก (หากไม่มีให้ใช้คนจริงโดยสมมติการกดหน้าอก)

๓. หัวข้อการฝึกอบรม

๑. การปฐมพยาบาล
๒. การปฏิบัติการฟื้นคืนชีพ
๓. การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ
๔. การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บในสนาม

๔. วิธีการนำเสนอการฝึก

๑. แนวทางการเรียนการสอนและการวัดผล บอกวัตถุประสงค์
๒. การบรรยาย การนำเสนอสื่อการสอน อธิบาย และยกกรณีตัวอย่าง จุดมุ่งหมาย ความหมาย หลักพื้นฐาน ความจำเป็นที่ในการช่วยเหลือผู้ป่วย หลักการและเทคนิคในการช่วยเหลือในรูปแบบต่างๆ การทำแผล การทำ pcr.การเคลื่อนย้ายผู้ป่วย
๓. ครูฝึกให้ คำแนะนำ ยกตัวอย่างประสบการณ์ หรือกรณีศึกษาเกี่ยวกับการปฐมพยาบาล และการช่วยเหลือผู้ที่ได้รับบาดเจ็บ
๔. การฝึกปฏิบัติการในกรณีต่างๆ และฝึกการเคลื่อนย้าย (ตามแบบฝึก)
๕. สรุป ,ถามปัญหา

๕. ชั่วโมง/การฝึก

จำนวน ๘ ชั่วโมง (ทฤษฎี ๒ ชม. ปฏิบัติ ๖ ชม.)

๖. การประเมิน

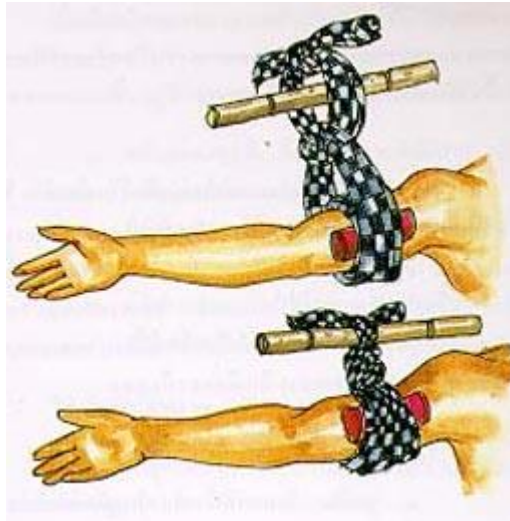
๑. สังเกตพฤติกรรมระหว่างการเรียนการสอน
๒. ผู้เรียนสามารถซักถาม และตอบคำถามได้
๓. ทบทวนความเข้าใจ และซักถามปัญหา
๔. ตรวจงานสังเกตการณ์ปฏิบัติ และประเมินผลว่าผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้ตามที่ให้หัวข้อ หรือ บ่งการในการฝึกหรือไม่

Instructor Note:

ให้ครูฝึกสอบถามนักเรียนทุกคนต่อความเข้าใจเป้าหมาย วัตถุประสงค์ เนื้อหา

๑.การปฐมพยาบาล

๑. เสียเลือดมากจัดการภาวะเลือดออกมากโดยการห้ามเลือดในบาดแผลที่ทำให้ผู้บาดเจ็บต้อง

การห้ามเลือดด้วยการขันชะเนาะ หรือห้ามเลือดด้วยวิธีอื่นๆ

๒. ประเมินระดับความรู้สึกตัวโดยการเรียกชื่อ สอบถามอาการ หรือเขย่าตัวผู้บาดเจ็บ

ภาพประกอบที่ 2 แสดงวิธีการประเมินระดับความรู้สึก

๓. ตรวจการหายใจ ตรวจชีพจร (ตาดู หูฟัง มือจับ) พร้อมประเมินสัญญาณชีพอื่นๆ (ความดันโลหิต อุณหภูมิร่างกาย)

๔. ตรวจหาบาดแผลอื่นตามร่างกาย โดยเริ่มตรวจจากศีรษะ ร่างกายส่วนบนด้านหน้า แขน ขาแล้ว พลิกตัวผู้บาดเจ็บเพื่อตรวจหาแผลด้านหลัง (หากผู้บาดเจ็บอาการไม่สาหัสมาก และอยู่ในพื้นที่ปลอดภัยให้ผู้ช่วยเหลือทำแผลโดยเริ่มทำจากแผลที่ตรวจพบก่อนหรือแผลที่เห็นว่ามีแนวโน้มจะเป็นอันตรายสาหัสของผู้บาดเจ็บ)

๕. ตรวจสัญญาณชีพพร้อมบันทึก โดยสัญญาณชีพเริ่มตรวจจาก การหายใจ ชีพจร ความดันโลหิต อุณหภูมิร่างกาย ลักษณะสีผิว ระดับความรู้สึกตัว

๖. รักษาความอบอุ่นร่างกายโดยการห่อผ้าให้ผู้บาดเจ็บ หรือถ้าเป็นไปได้ให้อยู่ในพื้นที่ที่มี อุณหภูมิเหมาะสม ไม่ร้อนเกินไป ไม่เย็นเกินไป

๗. เคลื่อนย้ายเพื่อส่งต่อ โดยจะทำการเคลื่อนย้ายเพื่อนำผู้บาดเจ็บไปอยู่พื้นที่ปลอดภัย หรือเคลื่อนย้ายเพื่อส่งผู้บาดเจ็บให้กับหน่วยงานหรือบุคลากรทางการแพทย์ต่อไป จากเป้าหมาย หลักการ และขั้นตอนในการปฐมพยาบาลทางยุทธวิธีนั้น จะเห็นได้ว่าหากผู้ช่วยเหลือสามารถปฏิบัติได้จริง จะช่วยให้รักษาชีวิตผู้บาดเจ็บจากการปฏิบัติงานได้อย่างปลอดภัย โดยในแต่ละขั้นตอนนั้นจะมีเทคนิค และรายละเอียดในการปฏิบัติแตกต่าง กันไป ซึ่งจะได้อธิบาย ในหัวข้อต่อไป

๒.สัญญาณชีพ

สัญญาณชีพ เป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงควมมีชีวิตของบุคคล ซึ่งประกอบด้วยอุณหภูมิ ชีพจร (อัตราการเต้นของหัวใจ) การหายใจและความดันโลหิต ทำให้สามารถประเมินอาการผิดปกติ ของร่างกาย ความรุนแรงของการบาดเจ็บ และความเร่งด่วนในการรักษา เพื่อวางแผนและตัดสินใจ ทำการปฐมพยาบาลต่อไป

๒.๑. อุณหภูมิ (temperature) อุณหภูมิของร่างกายเป็นความสมดุลระหว่างความร้อนที่ร่างกายสร้างขึ้นกับความร้อน ที่สูญเสียไปจากร่างกาย อุณหภูมิร่างกายปกติ ระหว่าง ๓๖.๕ - ๓๗.๕ องศา

เซลเซียส

๒.๑.๑ ภาวะผิดปกติของอุณหภูมิร่างกาย

- อุณหภูมิร่างกายสูงกว่า ๓๗.๕ องศาเซลเซียส หรือที่เรียกว่า เป็นไข้โดยแสดงอาการตัวร้อน หน้าแดง ตัวแดง เหงื่อออก ชีพจรเต้นเร็ว กระสับกระส่าย
- อุณหภูมิร่างกายต่ำกว่า ๓๖.๕ องศาเซลเซียส หรือที่เรียกว่า ภาวะอุณหภูมิร่างกายต่ำกว่าปกติ (Hypothermia) ผู้บาดเจ็บจะมีอาการหนาวสั่นผิวหนังซีดและเย็น ความดันโลหิตต่ำ ปัสสาวะออกน้อย สับสนมึนงง ง่วงซึม

๒.๑.๒ วิธีการวัดอุณหภูมิร่างกาย

- ใช้ปรอท ที่เป็นแท่งแก้ว วัดทางปาก รักแร้ ทางทวารหนัก
- สำหรับการปฏิบัติงานทางยุทธวิธี จะวัดอุณหภูมิโดยใช้การสัมผัสตัวผู้บาดเจ็บ เพื่อประเมินอุณหภูมิกายเบื้องต้น ว่ามีความผิดปกติของอุณหภูมิกายอย่างไร

๓. ชีพจรหรืออัตราการเต้นของหัวใจ (Pulse)

เป็นการหัดและขยายตัวของหลอดเลือดแดงเป็นจังหวะ ในการสูบฉีดเลือดไปหล่อเลี้ยงร่างกายส่งผลให้สามารถจับชีพจรได้ตลอดเวลา

๓.๑ อัตราการเต้นของชีพจรปกติ ดังนี้

- ทารกแรกเกิด ถึง ๑ เดือน อัตราการเต้นของชีพจรประมาณ ๑๒๐ - ๑๖๐ ครั้ง/นาที
- เด็กอายุ ๑ - ๑๒ ปี อัตราการเต้นของชีพจรประมาณ ๘๐ - ๑๒๐ ครั้ง/นาที
- วัยรุ่น-วัยผู้ใหญ่ อัตราการเต้นของชีพจรประมาณ ๖๐ - ๑๐๐ ครั้ง/นาที

๓.๒ ตำแหน่งการจับชีพจร

- ด้านข้างของคอ คลำได้ชัดเจนจุดบริเวณมุมขากรรไกรล่าง
- ด้านในของต้นแขน
- ซ้อมือด้านในบริเวณกระดูกปลายแขนด้านนอกหรือด้านหัวแม่มือเป็นตำแหน่งที่นิยมจับชีพจรมากที่สุด เพราะเป็นที่ที่จับได้ง่ายและไม่รบกวนผู้ป่วย
- บริเวณขานีบ
- บริเวณหลังปุ่มกระดูกข้อเท้า ด้านในและบริเวณหลังเท้าให้ดูตามแนวกลาง ตั้งแต่หัวเข่าลงไป ชีพจรที่จับได้จะอยู่กลางหลังเท้าระหว่างนิ้วหัวแม่มือกับนิ้วชี้

๓.๓ วิธีปฏิบัติในการจับชีพจร วางนิ้วชี้ และนิ้วกลาง วางลงบนตำแหน่งตามข้อ

๓.๒ โดยนับจำนวนครั้ง ของการเต้นใน ๑ นาที เพื่อประเมินอาการของผู้บาดเจ็บ

ตำแหน่งซีฟจรที่คอ

ตำแหน่งซีฟจรที่ท้องแขนด้านใน

ตำแหน่งซีฟจรที่ข้อมือ

ตำแหน่งซีฟจรที่ขาหนีบ

ตำแหน่งซีฟจรที่หลังเท้า

ตำแหน่งซีฟจรที่ข้อเท้าด้านใน

ภาพประกอบที่ 6 แสดงตำแหน่งการจับซีฟจร

หมายเหตุ – ห้ามใช้นิ้วหัวแม่มือในการจับซีฟจร เนื่องจากนิ้วหัวแม่มือมีหลอดเลือดฝอย ซึ่งอาจทำให้เจ้าหน้าที่สับสนระหว่างซีฟจรของเจ้าหน้าที่กับซีฟจรของผู้บาดเจ็บ

๔. การหายใจ

เป็นการนำเอาออกซิเจนเข้าสู่ร่างกายและนำคาร์บอนไดออกไซด์ออกจากร่างกาย สิ่งที่ต้องสังเกตในการหายใจ มีดังนี้

- อัตราการหายใจมีหน่วยเป็นครั้ง/นาที โดยการหายใจเข้าและออกนับเป็น ๑ ครั้ง อัตราการหายใจปกติ มีดังนี้

- ทารกแรกเกิด อัตราการหายใจประมาณ ๓๕ - ๔๐ ครั้ง/นาที
- เด็ก อัตราการหายใจประมาณ ๒๐ - ๓๐ ครั้ง/นาที
- ผู้ใหญ่ อัตราการหายใจประมาณ ๑๖ - ๒๐ ครั้ง/นาที

- ลักษณะของการหายใจ สามารถสังเกตได้จากการเคลื่อนไหวของหน้าอก หน้าท้อง โดยปกติลักษณะการหายใจจะมีจังหวะการหายใจเข้าและหายใจออกสม่ำเสมอไม่ต้องใช้แรง ไม่มีเสียง และไม่เจ็บปวด หากผู้บาดเจ็บมีลักษณะการหายใจที่ต่างไปจากนี้แสดงว่ามีความผิดปกติ

๕. ความดันโลหิต (Blood pressure/ BP) เป็นแรงดันเลือดขณะที่หัวใจบีบตัว และคลายตัว ซึ่งมี ๒ ค่าคือ

๑. ค่าความดันสูงสุด (Systolic pressure) เป็นแรงดันเลือดขณะที่หัวใจบีบตัว ซึ่งมีค่าปกติประมาณ ๙๐ - ๑๔๐ มิลลิเมตรปรอท (mm.Hg.)

๒. ค่าความดันต่ำสุด (Diastolic pressure) เป็นแรงดันเลือดขณะที่หัวใจคลายตัว ซึ่งมีค่าปกติประมาณ ๖๐ - ๙๐ มิลลิเมตรปรอท (mm.Hg.)

๒.๑ ภาวะความดันโลหิตผิดปกติ - mm.hg ความดันโลหิตสูง (Hypertension) ความดันสูงกว่าปกติวัดได้ ๑๔๐/๙๐ อาการ ปวดศีรษะ บริเวณท้ายทอย ตาพร่า หรือมองไม่เห็น คลื่นไส้ อาเจียน ชักและหมดสติในที่สุด

- ความดันโลหิตต่ำ (Hypotension) ความดันลดลงต่ำกว่าปกติวัดได้ น้อยกว่า ๙๐/๖๐ mm.Hg อาการ อ่อนเพลีย ไม่มีแรง เหนื่อยง่ายกว่าปกติ หน้าซีด เหงื่อออก ตัวเย็น เป็นลมหมดสติ การวัดความดันโลหิตในสถานการณ์ ที่ไม่มีเครื่องวัดความดันโลหิตจะสามารถ ประเมินความดันโลหิตของผู้บาดเจ็บจากการจับชีพจร โดยมีค่าประมาณ ดังนี้

- หากจับชีพจรพบที่หลังเท้าหรือข้อเท้าด้านใน แสดงว่า ผู้บาดเจ็บมีความดันโลหิตมากกว่า ๙๐ mm.Hg.

- หากจับชีพจรพบที่ข้อมือ แสดงว่าผู้บาดเจ็บมีความดันโลหิตมากกว่า ๘๐ mm.Hg. แต่น้อยกว่า ๙๐ mm.Hg.

- หากจับชีพจรพบต้นแขนด้านในหรือที่ขาหนีบ แสดงว่า ผู้บาดเจ็บมีความดันโลหิตมากกว่า ๗๐ mm.Hg. แต่น้อยกว่า ๘๐ mm.Hg.

- หากจับชีพจรพบที่ต้นคอ แสดงว่า ผู้บาดเจ็บมีความดันโลหิตมากกว่า ๖๐ mm.Hg. แต่น้อยกว่า ๗๐ mm.Hg.

หมายเหตุ หากผู้บาดเจ็บมีความดันโลหิตน้อยกว่า ๖๐ mm.Hg. (จับชีพจรพบที่ต้นคอเท่านั้น) แสดงว่าเริ่มเข้าสู่ภาวะช็อกซึ่งจะทำให้มีโอกาเสียชีวิตมากยิ่งขึ้น ผู้ช่วยเหลือต้องให้การปฐมพยาบาล และรีบนำส่งบุคลากรทางการแพทย์โดยเร็วที่สุด ระหว่างนำส่งต้องประเมินสัญญาณชีพทุก ๕ นาที รักษาความอบอุ่นร่างกายของผู้บาดเจ็บ และช่วยลดการเสียเลือดออกจากร่างกายของผู้บาดเจ็บให้ได้

๖. วิธีปฐมพยาบาลเมื่อมีบาดแผลและการห้ามเลือด

สิ่งสำคัญลำดับแรกที่ควรคำนึงถึงเมื่อมีการบาดเจ็บเกิดขึ้น คือ บาดแผล และการเสียเลือด ดังนั้น จึงต้องทำการปฐมพยาบาลบาดแผลเกิดขึ้นและห้ามเลือดก่อนส่งต่อผู้บาดเจ็บไปยังบุคลากรทางการแพทย์

ลักษณะของบาดแผลและวิธีการปฐมพยาบาล

๑) บาดแผลฟกช้ำห้อเลือด วิธีการปฐมพยาบาลให้ประคบด้วยความเย็นทันทีภายใน ๒๔ ชั่วโมงแรก และให้ประคบด้วยความร้อนภายใน ๒๔ ชั่วโมงหลัง

๒) บาดแผลถลอก วิธีการปฐมพยาบาลเมื่อเกิดบาดแผลถลอกสิ่งที่จะตามมาก็คือ มีเลือดออกซึม ๆ ดังนั้นให้รีบทำการล้างแผลทันที เพื่อป้องกันการติดเชื้อและอักเสบของแผล

๓) บาดแผลฉีกขาด วิธีการปฐมพยาบาลล้างบาดแผล และรอบบาดแผลด้วย น้ำสะอาด และสบู่ ทำความสะอาดสิ่งแปลกปลอมที่อยู่ในบาดแผลออก กดบาดแผล ห้ามเลือดด้วย ผ้าสะอาด ประมาณ ๓-๕ นาที ทำความสะอาดบาดแผลด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อ และปิดแผลด้วยผ้าปิดแผล สวนการดูแลบาดแผลฉีกขาดขนาดใหญ่ควรรีบทำการห้ามเลือด และรีบนำส่งโรงพยาบาล

๔) บาดแผลถูกแทง วิธีการปฐมพยาบาลให้ทำการห้ามเลือดและรีบนำส่งโรงพยาบาล ถ้ามีวัตถุปักคาอยู่ห้ามดึงออก ให้ใช้ผ้าสะอาดกดรอบแผล และใช้ผ้าพันไว้ก่อน รีบนำตัวส่งโรงพยาบาลทันที

๕) บาดแผลอวัยวะถูกตัดขาด วิธีการปฐมพยาบาลให้ทำการห้ามเลือดที่บาดแผล และรีบนำส่งโรงพยาบาล สวนอวัยวะที่ถูกตัดขาดให้ใส่ถุงพลาสติกที่สะอาดปิดปากถุงให้แน่นไม่ให้มีน้ำเข้า แล้วแช่ในถังน้ำแข็งแล้วนำส่งโรงพยาบาลพร้อมผู้ป่วย

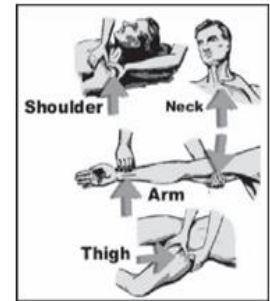
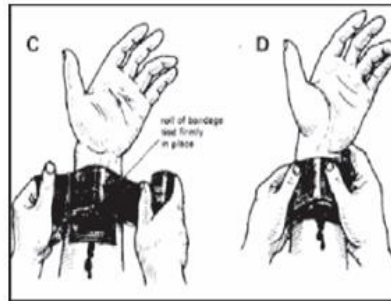
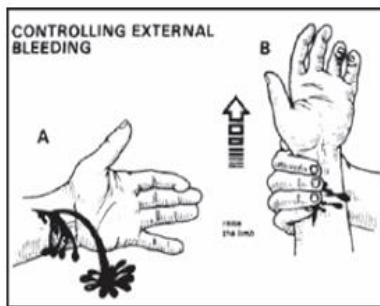
๖) บาดแผลถูกยิง วิธีการปฐมพยาบาลให้ทำการห้ามเลือด และรีบนำส่งโรงพยาบาล โดยทันที เนื่องจากมีการเสียเลือดค่อนข้างมาก

๗) บาดแผลถูกความร้อน วิธีการปฐมพยาบาลให้รีบถอดหรือตัดเสื้อผ้าบริเวณที่ถูกความร้อนออก และรีบถอดเครื่องประดับเปิดน้ำเย็นให้ไหลผ่านบริเวณบาดแผล ให้ทายาสำหรับแผล ไฟไหม้แล้วปิดด้วยผ้าปิดแผลสะอาด ถ้าแผลกว้างและลึก หรือถูกอวัยวะสำคัญให้รีบนำส่งโรงพยาบาล

๗. การห้ามเลือด การห้ามเลือดโดยทั่วไปมี ๒ วิธี คือ การใช้มือกดหรือการใช้ผ้ากดเพื่อพันแผล และการใช้สายรัดห้ามเลือด ซึ่งแต่ละวิธีจะมีเทคนิควิธีการที่ค่อนข้างเฉพาะจุด

๑) การใช้มือกดหรือการใช้ผ้ากดเพื่อห้ามเลือด การใช้มือหรือนิ้วกดที่บาดแผลโดยตรงหรือสามารถกดที่เส้นเลือดแดงใหญ่เหนือบาดแผลเพื่อให้หลอดเลือดที่ฉีกขาดถูกบีบให้ตีบแคบ ทำให้เลือดหยุด

ไหลหรือไหลน้อยลง นอกจากนี้ยังสามารถใช้มือหรือนิ้วบีบปากแผลเข้าหากันเพื่อทำให้เลือดหยุดไหล หรือยกอวัยวะที่มีเลือดออกให้สูงกว่าระดับหัวใจ และไม่ควรกดหรือพันแน่นจนเกินไป เพราะจะทำให้อวัยวะส่วนปลายขาดเลือดได้ (ยกเว้นกรณีห้ามเลือดโดยวิธีกดเส้นเลือดแดงใหญ่) ในกรณีที่เลือดไม่หยุดไหล ห้ามนำผ้าปิดแผลที่พันไว้เดิมออก โดยให้นำผ้าอีกชิ้นมาปิดแล้วพันทับบน ผ้าชิ้นแรกจนกว่าเลือดจะหยุดไหล

๒) การใช้สายรัดห้ามเลือด (Tourniquets : ทูนิเก) การใช้สายรัดห้ามเลือด (Tourniquet) มักใช้ในบาดแผลขนาดใหญ่ เช่น แขน - ขาขาด เส้นเลือดแดงบริเวณแขน - ขาฉีกขาด เมื่อทำการห้ามเลือดด้วยวิธีใช้มือกดหรือการใช้ผ้ากดไม่ได้ผล

ตำแหน่งที่ควรรัดสายรัดห้ามเลือด มี ๒ ตำแหน่งคือ

- รัดไว้เหนือบาดแผลประมาณ ๑ ฝ่ามือหรือ ๕ ซม. เพราะต้องการให้ส่วนที่ไม่ได้เสียหายนั้น มีเลือดไปเลี้ยงได้ปกติ และตำแหน่งของสายรัดห้ามเลือดไม่ควรอยู่ใกล้กับข้อต่อกระดูกเข่า หรือ ศอก เพราะหากรัดตำแหน่งดังกล่าวจะไม่สามารถสร้างแรงกดเพียงพอที่จะหยุดเลือดได้

- รัดสายรัดห้ามเลือดให้สูงที่สุด เช่น บริเวณต้นแขนแต่ต่ำกว่ารักแร้ บริเวณต้นขา แต่ต่ำกว่าขาหนีบ วิธีนี้ใช้เมื่อไม่สามารถตรวจหาตำแหน่งแผลที่ถูกต้องได้หรือเลือดไหลมาก และไม่ต้องการเสียเวลาสำรวจหาบาดแผล

เมื่อรัดสายรัดห้ามเลือดแล้ว ต้องลงเวลาที่ใช้สายรัดไว้บนตัวผู้ป่วยด้วยโดยใช้สัญลักษณ์ ตัว “T” เป็นอักษรมาตรฐานสากล หมายถึง การห้ามเลือดด้วยสายรัดห้ามเลือด โดยเขียนไว้บนหน้าผากของผู้ป่วย และบันทึกเวลาที่ทำการใช้สายรัดห้ามเลือดด้วย ไม่ควรปิดปกคลุมสายรัดห้ามเลือดด้วยผ้าคลุมหรือผ้าห่ม จนมองไม่เห็นเพราะบุคลากรทางการแพทย์ จะได้ดูแลผู้ป่วยได้อย่างถูกต้อง และห้ามคลายสายรัดห้ามเลือดออกจนกว่าจะได้รับการรักษาจากบุคลากรทางการแพทย์เท่านั้น

๒ ปฏิบัติการช่วยฟื้นคืนชีพ (Cardio Pulmonary Resuscitation : CPR)

ปฏิบัติการช่วยฟื้นคืนชีพ (CPR) หมายถึง ปฏิบัติการเพื่อช่วยชีวิตผู้ที่หัวใจหยุดเต้นและหยุดหายใจกะทันหัน โดยไม่ต้องใช้เครื่องมือทางการแพทย์ เพียงแต่ใช้มือกดที่หน้าอกและเป่าลมหายใจเข้าทางปากผู้ที่มีภาวะหัวใจหยุดเต้น

ประโยชน์ของปฏิบัติการช่วยฟื้นคืนชีพ (CPR) : สามารถช่วยชีวิตผู้ที่มีภาวะหัวใจ หยุดเต้น เช่น ผู้ป่วยโรคหัวใจ ผู้ที่จมน้ำ ผู้ถูกไฟฟ้าดูด ผู้ขาดอากาศหายใจ หรือได้ทานยาเกินขนาด เป็นต้น ซึ่งเป็นการต่อเวลาของผู้ที่มีภาวะหัวใจหยุดเต้นและหยุดหายใจ เพื่อรอให้ได้รับการช่วยเหลือ อย่างเต็มที่ต่อไป

เมื่อพบผู้ที่มีภาวะหยุดหายใจและหัวใจหยุดเต้น ควรรีบปฏิบัติการช่วยฟื้นคืนชีพ (CPR) ทันที ภายในเวลา ๔ นาทีแรก หลังจากหยุดหายใจ แต่ถ้าเสียชีวิตมานานแล้วก็ไม่ต้องทำ เพราะสมองขาดออกซิเจนทำให้เซลล์สมองบางส่วนตาย

ขั้นตอนการทำปฏิบัติการช่วยฟื้นคืนชีพ (CPR)

๑. ตรวจสอบว่าผู้ป่วยหมดสติจริงหรือไม่ เมื่อผู้ปฏิบัติการช่วยชีวิตพิจารณาสถานการณ์ และพื้นที่โดยรอบปลอดภัยแล้ว ให้เข้าไปตบที่หัวไหล่ และเขย่าตัวผู้หมดสติพร้อมกับเรียกให้รู้สึกตัว

๒. ขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น ถ้าผู้บาดเจ็บยังไม่รู้สึกตัว ให้ขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น ที่อยู่ใกล้เคียง

๓. จัดทำให้ผู้ป่วยนอนหงาย ถ้าผู้บาดเจ็บนอนคว่ำหน้าอยู่ ให้พลิกตัวขึ้นเป็นนอนหงายราบบนพื้น

๔. คลำชีพจร โดยคลำชีพจรที่คอ เพื่อตรวจสอบว่าหัวใจยังเต้นอยู่หรือไม่

๕. ถ้าไม่มีชีพจร ให้หาตำแหน่งวางมือเพื่อกดหน้าอกโดยใช้มือคลำขอบกระดูกชายโครงล่างสุดเลื่อนเขมาบริเวณกระดูกสันหลังซี่โครงซี่ที่ ๒ และนิ้วกลางวางจากปลายกระดูกสันหลังซี่ที่ ๒ ขึ้นมา แล้ววางฝ่ามืออีกข้างให้ชิดกับนิ้วและยกนิ้วนั้นออก แล้ววางทับหลังมือพร้อมกับงอนิ้วมือ ให้สอดคล้องประสานง่ามนิ้วมือล่างพอดี (วิธีหาจุดวางมือที่ง่ายที่สุดและรวดเร็วคือ ให้วางสันมือลงกึ่งกลางระหว่างหัวนมทั้งสองข้างของผู้บาดเจ็บ)

๖. เริ่มกดหน้าอก ลึกประมาณ ๒ นิ้ว หรือประมาณ ๕ ซม. จำนวน ๓๐ ครั้ง อย่างต่อเนื่อง (อย่าง น้อย ๑๐๐ ครั้ง/นาที) โดยนับเป็นจังหวะ ๑..๒..๓๓๐ ขณะกดแขนทั้งสองข้างของผู้ช่วยเหลือต้องเหยียดให้ตรง โน้มตัวให้ตั้งฉากกับหน้าอกผู้บาดเจ็บ ทั้งน้ำหนักลงบนแขนโดยไม่ต้องไม่เลื่อนมือออกจากตำแหน่งที่กำหนด หากมีการเลื่อนตำแหน่งของมือต้องหาตำแหน่งวางมือใหม่ทุกครั้ง เมื่อกดแล้วให้หน้าอกผู้บาดเจ็บที่ยุบไปกลับที่เดิม เมื่อกดหน้าอกครบ ๓๐ ครั้ง ถือเป็น ๑ รอบ ถ้าทำครบ ๕ รอบ ให้ผู้ช่วยเหลือคลำชีพจรที่คอพร้อมฟังเสียงลมหายใจอีกครั้ง ไม่เกิน ๑๐ วินาที ถ้ายังไม่มีชีพจรให้การช่วยเหลือต่อไป

๗. เปิดทางเดินหายใจ โดยดันหน้าผากและยกคาง (Head Tilt - Chin Lift) ให้ใบหนาดันขึ้น ถ้าผู้ช่วยเหลือเห็นว่ามียสิ่งอุดกั้นทางเดินหายใจ เช่น เศษอาหาร หรือ สิ่งแปลกปลอมอยู่ในปาก ให้ใช้มือล้วงออกเพื่อเปิดทางเดินหายใจให้โล่ง และตรวจสอบว่าผู้ป่วยหายใจหรือไม่ โดยก้มลงเอียงแก้มให้หูอยู่ใกล้ปากและ

จมูกของผู้บาดเจ็บ ฟังเสียงลมหายใจตามองดูหน้าอกว่าขยับขึ้นลงหรือไม่ และแก้มจะสัมผัสลมหายใจออก

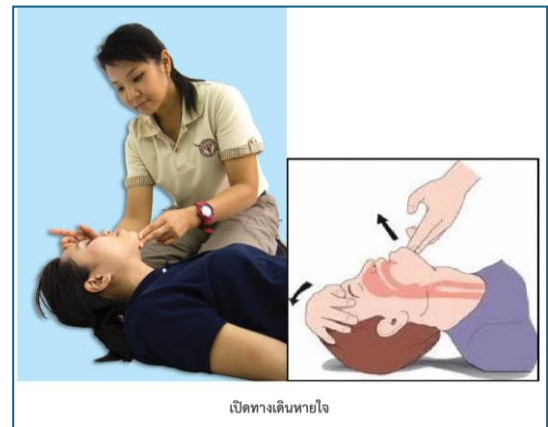
- ถ้าผู้บาดเจ็บหายใจดี และไม่มีการบาดเจ็บของกระดูกคอและกระดูกสันหลัง ให้จัดท่านอนตะแคงกึ่งคว่ำ เพื่อเปิดทางเดินหายใจ

- ถ้าผู้บาดเจ็บไม่หายใจ หรือหายใจเอือกๆ ให้ช่วยหายใจ โดยผู้ช่วยเหลือสุดหายใจเข้าให้เต็มที่ แล้วประกบปากกับผู้ป่วยให้แน่นเป่าลมเข้าปากผู้ป่วยซ้ำๆ สม่่าเสมอ ๒ ครั้ง โดยการเป่าแต่ละครั้งให้ห่างกันประมาณ ๕ วินาที (นับ ๑ - ๕) โดยผู้ช่วยเหลือใช้มือหนึ่งบีบจมูกให้แน่น และอีกมือหนึ่งเชยคางของผู้บาดเจ็บขึ้น

การกดหน้าอก

การเป่าปาก

เปิดทางเดินหายใจ

หมายเหตุ ในกรณีปฏิบัติการช่วยฟื้นคืนชีพ ที่มีผู้ช่วยเหลือ ๒ คน ผู้ช่วยเหลือคนที่ ๑ เริ่มนวดหัวใจ ๓๐ ครั้ง ต่อด้วยผู้ช่วยเหลือคนที่ ๒ เปิดทางเดินหายใจโดยการเป่าปาก ๒ ครั้ง ไม่ว่าอย่างไรก็ตาม ผู้ช่วยเหลือ ๑ คน หรือมากกว่า ๑ คน การเริ่มต้นกู้ชีพควรเริ่มทำการนวดหัวใจกดหน้าอกให้เร็วที่สุด และควรใช้ระยะเวลาช่วยหายใจน้อยที่สุด

๓. การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ

ในการปฐมพยาบาลต้องมีการประเมินอาการบาดเจ็บ และต้องให้การปฐมพยาบาลก่อน ทำการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ แต่ในสถานการณ์ที่เสี่ยงอันตรายต่อชีวิตทั้งของเจ้าหน้าที่ผู้เข้าช่วยเหลือ และผู้บาดเจ็บ ต้องทำการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บไปยังพื้นที่ปลอดภัยก่อนทำการปฐมพยาบาล

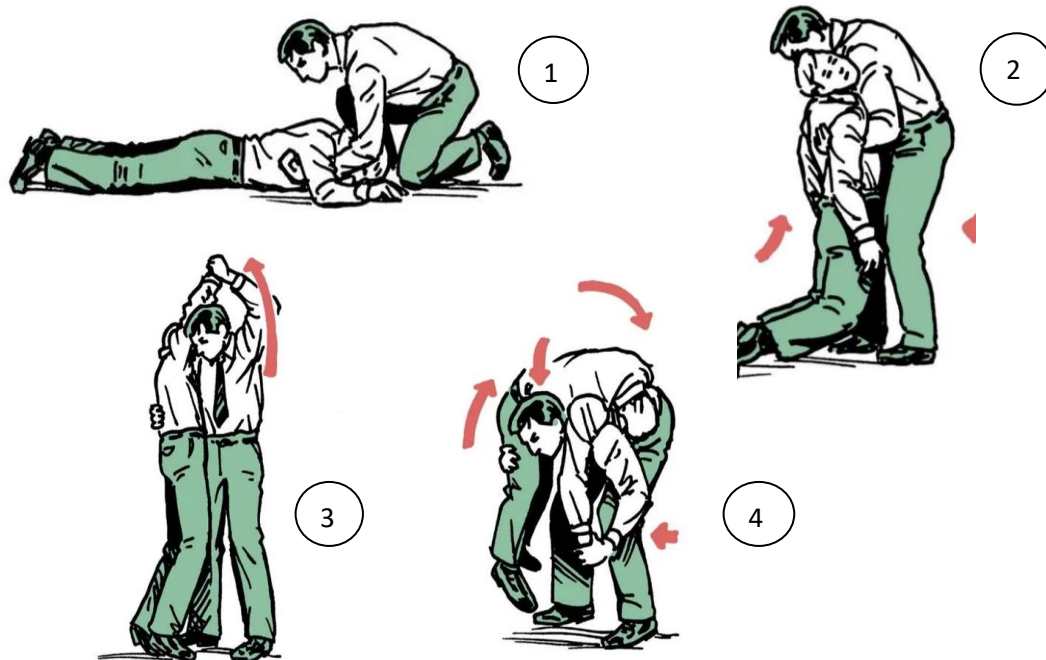
การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บต้องคำนึงถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- ๑) ลักษณะการบาดเจ็บที่เกิดขึ้นกับผู้บาดเจ็บ
- ๒) ความแข็งแรง และความอดทนของผู้ที่ทำการแบกหรืออุ้ม
- ๓) น้ำหนักของผู้บาดเจ็บ
- ๔) อุปสรรค หรือสิ่งกีดขวางระหว่างการลำเลียงผู้บาดเจ็บ
- ๕) ลักษณะของภูมิประเทศ การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บต้องได้รับการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดความชำนาญและ มีความคล่องตัวในการเคลื่อนย้ายได้ถูกต้องตามหลักวิธีการจะสามารถช่วยชีวิต และป้องกันความพิการได้

การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บด้วยมือเปล่ามีดังนี้

๑. การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บโดยผู้ช่วยเหลือ ๑ คนหรือทำอุ้มเดียว (One-man Carries) เป็นการลำเลียงผู้บาดเจ็บโดยใช้ผู้ช่วยเหลือ ๑ คน โดยแบ่งตามลักษณะท่าอุ้มได้ ดังนี้

๑.๑ ท่าอุ้มแบกหรือท่าอุ้มแบกแบบนักดับเพลิง (Fireman's carry) เป็นท่าอุ้มที่ กระทำได้ง่ายในการที่คนๆ หนึ่งจะเข้าไปอุ้มหรือแบกคนอื่นท่าเหมาะสำหรับผู้บาดเจ็บที่หมดสติ หรือมีสติแต่เดินไม่ได้ แต่ต้องมีน้ำหนักน้อยและไม่มีการบาดเจ็บกระดูกสันหลัง สามารถอุ้มผู้บาดเจ็บ ไปได้ในระยะไกลๆ

๑.๒ ทำอุ้มพุง (Supporting carry) การใช้ทำนี้ผู้บาดเจ็บรู้สึกตัว จะต้องเดินได้ หรืออย่างน้อยต้องสามารถใช้ขาข้างใดข้างหนึ่งได้ โดยผู้ช่วยเปรียบเสมือนไม้ค้ำยันให้ ทำอุ้มพุงนี้สามารถช่วยเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บไปได้ระยะไกล ๆ

ขั้นตอนการปฏิบัติ

ผู้ช่วยเหลือเข้ายืนชิดผู้บาดเจ็บ โดยเขาทางด้านที่บาดเจ็บเสมอ เช่น ผู้บาดเจ็บได้รับ บาดเจ็บที่ขาขวา ให้ผู้ช่วยเหลือเข้าด้านขวา เอามือขวาของผู้ช่วยเหลือจับข้อมือขวาของผู้บาดเจ็บ แล้วดึงแขนมาพาดบ่าของผู้ช่วยเหลือ สวมแขนซ้ายผู้ช่วยเหลือให้โอบรอบเอวผู้บาดเจ็บ แล้วใช้มือดึงขอบกางเกง หรือเข็มขัดของผู้บาดเจ็บ เพื่อพยุงเดินหรือ ค่อยๆ กระโดดขาเดียวไปเรื่อย ๆ โดยการ ก้าวเดินต้องก้าวเท้าข้างที่บาดเจ็บก่อน

๑.๓ ทำอุ้มกอดหนา (Arms carry) การใช้ทำนี้ผู้บาดเจ็บรู้สึกตัวหรือไม่รู้สึกตัวก็ได้แต่ไม่สามารถยืนและ/หรือขาสองข้างไม่สามารถใช้ได้ แต่ห้ามใช้ทำนี้กับผู้บาดเจ็บที่สงสัยว่ามีกระดูกสันหลังหัก กระดูกขาหัก และ/หรือกระดูกเชิงกรานหัก ทำนี้มีประโยชน์มากในการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บในระยะ ใกล้ (ระยะทางไม่เกิน ๕๐ เมตร)

ขั้นตอนการปฏิบัติ

๑) ผู้ช่วยเหลือสอดแขนข้างหนึ่งไว้บริเวณใต้เข่าของผู้บาดเจ็บ สวมแขนอีกข้างหนึ่งโอบ แผ่นหลังของผู้บาดเจ็บ ผู้ช่วยเหลือยกผู้บาดเจ็บให้อยู่ในระดับอก และถ่ายเทน้ำหนักบนท่อนแขนด้านบน ของผู้ช่วยเหลือ เพื่อจะทำให้ลดความล้าลงได้

๑.๔ ทำอุ้มมกอดหลัง (Saddleback carry) ทำนี้ใช้กับผู้บาดเจ็บที่รู้สึกตัวเท่านั้น เพราะผู้บาดเจ็บต้องสามารถถอดคอของผู้ช่วยเหลือได้

ขั้นตอนการปฏิบัติ

๑) ผู้ช่วยเหลือยกผู้บาดเจ็บขึ้นมาให้อยู่ในท่ายืน

๒) ผู้ช่วยเหลือค่อยๆ เคลื่อนตัวมาบริเวณด้านข้างตัวผู้บาดเจ็บ ก้าวเท้าไปข้างหน้า โดย หันหลังให้ผู้บาดเจ็บ ดึงแขนของผู้บาดเจ็บมาพาดบของผู้ช่วยเหลือ แล้วผู้ช่วยเหลือเคลื่อนตัวมาอยู่ ด้านหน้าของผู้บาดเจ็บ ผู้ช่วยเหลือก้มตัวไปด้านหน้าพร้อมกับยกตัวผู้บาดเจ็บให้ขึ้นมาอยู่บนหลัง แขนทั้งสองข้างของผู้ช่วยเหลือสอดใต้เข่า แต่จะข้างของผู้บาดเจ็บ และให้แขนของผู้บาดเจ็บโอบไว้ รอบคอของผู้ช่วยเหลือ

การเคลื่อนย้ายผู้ป่วยด้วยวิธีอุ้มสามคนเรียง

การใช้คน ๓ คน วิธีนี้ใช้ในรายที่ผู้ป่วยเจ็บนอนหงาย หรือ นอนคว่ำก็ได้ ให้คางของผู้บาดเจ็บยกสูง เพื่อเปิดทางเดินหายใจ

๑. ผู้ปฐมพยาบาล ๒ คน คุกเข้าข้างลำตัวผู้ป่วยเจ็บข้างหนึ่ง อีกข้างหนึ่งผู้ปฐมพยาบาลอีก ๑ คน คุกเข้าข้างลำตัวผู้ป่วยเจ็บ

๒. ผู้ปฐมพยาบาลคนที่ ๑ ประคองที่ศีรษะและไหล่ผู้ป่วยเจ็บ มืออีกข้างหนึ่งรองส่วนหลังผู้ป่วยเจ็บ

๓. ผู้ปฐมพยาบาลคนที่ ๒ อยู่ตรงข้ามคนที่ ๑ ใช้แขนข้างหนึ่งรองหลังผู้ป่วยเจ็บ เอามือไปจับมือคนที่ ๑ อีกมือหนึ่งรองใต้สะโพกผู้ป่วยเจ็บ

๔. ผู้ปฐมพยาบาลคนที่ ๓ มือหนึ่งอยู่ใต้ต้นขาเหนือมือคนที่ ๒ ที่รองใต้สะโพก แล้วเอามือไปจับกับมือคนที่ ๒ ที่รองใต้สะโพกนั้น ส่วนมืออีกข้างหนึ่งรองที่ขาใต้เข่า

๕. มือคนที่ ๑ และคนที่ ๒ ควรจับกันอยู่ระหว่างกึ่งกลางลำตัวส่วนบนของผู้บาดเจ็บ ผู้ปฐมพยาบาลจะต้องให้สัญญาณลุกขึ้นยืนพร้อม ๆ กัน

๔. การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บในสนาม

การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บในสนาม เป็นส่วนสำคัญของการปฐมพยาบาลทางยุทธวิธี เพราะถึงแม้จะปฐมพยาบาลแล้ว หากเคลื่อนย้ายผิดวิธีอาจทำให้อาการทรุดลงได้ หรือเสี่ยงอันตรายต่อผู้ช่วยเหลือเองด้วย

หลักการสำคัญในการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ

๑. ความปลอดภัยมาก่อน – ต้องประเมินสถานการณ์ก่อนว่าปลอดภัยสำหรับทั้งผู้บาดเจ็บและผู้ช่วย
๒. เคลื่อนย้ายให้น้อยที่สุดเท่าที่จำเป็น – ถ้าไม่จำเป็นควรปฐมพยาบาลในจุดที่ปลอดภัย ไม่รีบเคลื่อนย้าย
๓. ป้องกันการบาดเจ็บซ้ำ – โดยเฉพาะคอและกระดูกสันหลัง
๔. ใช้วิธีและอุปกรณ์ให้เหมาะสม – เลือกตามน้ำหนักตัว สภาพบาดเจ็บ และจำนวนผู้ช่วย

วิธีการเคลื่อนย้ายในสนาม

๑. การลาก

ใช้เมื่อยังมีการยิงหรืออันตรายสูง ต้องรีบออกจากพื้นที่

- ๑) จับเสื้อ/เกราะบริเวณคอแล้วลากไปด้านหลัง
- ๒) จับใต้รักแร้แล้วลาก
- ๓) ใช้สายรัดเกราะ/หูกวักกระเป๋าลากเร็ว เหมาะในสถานการณ์ยังไม่ปลอดภัย

๒. การหามด้วยคนเดียว

- ๑) แบกผู้บาดเจ็บพาดบ่า เหมาะกับระยะไกล แต่ใช้แรงมาก
- ๒) ให้ผู้บาดเจ็บเกาะไหล่ และหลังผู้ช่วยเหมาะกับผู้ที่ยังมีสติบ้าง
- ๓) อุ้มแบบพาดแขน ใช้ในระยะสั้น

๓. การหามด้วยสองคน

- ๑) ช่วยกันลากที่แขนและขา
- ๒) จับข้อมือไขว้เป็นเก้าอี้ ให้ผู้บาดเจ็บนั่ง
- ๓) คนหนึ่งอุ้มขา อีกคนอุ้มรักแร้

๔. การใช้เปลสนาม

- (๑.) เหมาะที่สุดถ้ามีอุปกรณ์ → ลดการบาดเจ็บซ้ำและทุ่นแรง
- (๒.) หากไม่มีเปลสนาม สามารถทำเปลชั่วคราวจาก ไม้ เสื้อผ้า เชือกถัก ผ้าห่ม

การเคลื่อนย้ายผู้ป่วยโดยใช้เปลหาม เปลหรือแคร่มีประโยชน์ในการเคลื่อนย้ายผู้ป่วย อาจทำได้ง่าย โดยดัดแปลงวัสดุ การใช้เปลหามจะสะดวกมากแต่ยุ่งยากบ้างขณะที่จะอุ้มผู้ป่วยวางบนเปล หรืออุ้มออกจาก เปลวิธีการเคลื่อนย้าย เริ่มต้นด้วยการอุ้มผู้ป่วยนอนราบบนเปล จากนั้นควรให้ผู้ช่วยเหลือคนหนึ่งเป็นคนออก คำสั่งให้ยกและหามเดิน เพื่อความพร้อมเพรียงและนุ่มนวล ถ้ามีผู้ช่วยเหลือสองคน คนหนึ่งหามทางด้านศีรษะ อีกคนหามทางด้านปลายเท้า และหันหน้าไปทางเดียวกัน ซึ่งหมายความว่าผู้ช่วยเหลือที่หามทางด้านปลายเท้า จะเดินนำหน้า หากมีผู้ช่วยเหลือ ๓ คน ช่วยหาม อีก ๒ คน จะช่วยหามทางด้านข้างของเปล และหันหน้าเดินไปทางเดียวกัน

หลักการพิเศษ

- ผู้บาดเจ็บศีรษะ/คอ/กระดูกสันหลัง → ต้องตรึงให้แน่นก่อนเคลื่อนย้าย
- บาดเจ็บทรวงอก/ท้อง → ระวังแรงกดทับ จัดทำให้สบาย เช่น นอนตะแคง/นั่งพิง
- ผู้หมดสติหายใจเองได้ → จัดท่า (นอนตะแคงกึ่งคว่ำ) ป้องกันการสำลัก

การลำเลียง

- ลำเลียงโดยใช้นายทหารที่มีอยู่ (รถบรรทุก, รถหุ้มเกราะ ฯลฯ)
- การลำเลียงโดยกำลังพลและยานพาหนะที่จัดเตรียมทางการแพทย์ เช่น เฮลิคอปเตอร์ รถพยาบาล พร้อมอุปกรณ์

ขั้นตอนการปฐมพยาบาลทางยุทธวิธี

ช่วงที่ ๑ การปฐมพยาบาลระหว่างการปะทะ (Care Under Fire) เริ่มทำการพยาบาลในที่เกิดเหตุ ซึ่งผู้บาดเจ็บและผู้ช่วยเหลือยังอยู่ภายใต้การปะทะหรือภาวะอันตรายตามขั้นตอนดังนี้

๑. ยิงตอบโต้ ร้องขอกำลังเพิ่ม เข้าหาที่กำบัง โดยเน้นความปลอดภัยของผู้ช่วยเหลือเป็นอันดับแรก

๒. ตรวจสอบว่าผู้บาดเจ็บยังมีชีวิตอยู่หรือไม่ ด้วยการถาม หรือให้ทำตามสิ่ง

๓. ถ้าผู้บาดเจ็บช่วยตัวเองได้ ให้ผู้บาดเจ็บช่วยเหลือตัวเองก่อน เช่น การยิงตอบโต้ เข้าที่กำบัง ห้ามเลือด โดยใช้สายรัดห้ามเลือด

๔. ยิงคุ้มครองผู้บาดเจ็บ ไม่ให้ผู้บาดเจ็บเพิ่มเติม

๕. เข้าช่วยเหลือผู้บาดเจ็บเมื่อสถานการณ์ปลอดภัย

๖. ถ้าผู้บาดเจ็บไม่ตอบสนอง ให้เคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บเข้าสู่ที่กำบัง หรือที่ปลอดภัย

๗. เมื่อสถานการณ์สงบและปลอดภัย ควรรีบแจ้งเหตุเพื่อขอความช่วยเหลือ และรายงานผู้บังคับบัญชา

ช่วงที่ ๒ การปฐมพยาบาลในพื้นที่ปะทะ

เริ่มทำการปฐมพยาบาล เมื่อผู้บาดเจ็บอยู่ในสถานการณ์ที่ปลอดภัยแล้ว คือไม่ตกอยู่ในภาวะการยิงปะทะ มีที่กำบังปลอดภัย แต่ยังมีชีวิตจำกัดเรื่องเครื่องมือเวลา อุปกรณ์ทางการแพทย์ การช่วยเหลืออาจต่อเนื่องการปฐมพยาบาลช่วงระหว่างปะทะหรือไม่ก็ได้ ตามขั้นตอนการประเมินและการปฐมพยาบาล โดยใช้หลัก MABC ดังนี้

๑. M : Massive Hemorrhage (ประเมินการเสียเลือดมาก)

ผู้ช่วยเหลือประเมินอาการบาดเจ็บอย่างรวดเร็ว ปฐมพยาบาลอาการบาดเจ็บที่จะทำให้ถึงแก่ชีวิตก่อน เช่นการหาตำแหน่งที่เสียเลือดมาก และหยุดการไหลของเลือดโดย

- ใช้มือที่สวมถุงมือลูบตามร่างกายตั้งแต่หัวจรดเท้า เพื่อหาตำแหน่งที่มีเลือดไหล
- สัมผัสมือตนเองจากที่สวมถุงมือไปตามร่างกายผู้บาดเจ็บ
- เมื่อเจอแผลให้ทำแผลนั้นให้เสร็จก่อน (หรือพบจุดที่มีการเสียเลือดรุนแรงให้ทำทันที)
- พลิกตัวผู้ป่วยเพื่อสำรวจว่ามีแผลด้านหลังหรือไม่ ถ้ามีเลือดออกมากให้ทำการห้ามเลือด
- ประเมินระดับความรู้สึก(Assessment Mental Status) ควบคู่ไปด้วย โดยถามคำถาม ๓ ข้อ :

ชื่อ วัน สถานที่ การใช้ระบบ AVPU

การประเมินความรู้สึกตัว ใช้หลักประเมินโดยใช้อักษรช่วยจำ AVPU ดังนี้

A = Alert หมายถึง ผู้ป่วยรู้สึกตัวดี พูดคุยรู้เรื่อง สามารถบอกชื่อ วัน เดือน ปี สถานที่ได้

V = Verbal Response หมายถึง ผู้บาดเจ็บต้องใช้เสียงเรียก จึงตอบสนองการรับรู้

P = Painful Stimules หมายถึง ผู้บาดเจ็บตอบสนอง เมื่อกระตุ้นด้วยความเจ็บปวด

U = Unresponsive หมายถึง ผู้บาดเจ็บไม่รู้สึกตัว

วิธีกระตุ้นให้ผู้บาดเจ็บตอบสนองต่อความเจ็บปวด มีอยู่ ๒ ลักษณะ ดังนี้

๑. การตอบสนองต่อความเจ็บปวดของระบบส่วนกลาง(Central Painful Stimulus) มีวิธีกระตุ้นดังนี้

- การกดบริเวณกระดูกเหนือเบ้าตา (Supraorbital Pressure)
- การนวดบริเวณกระดูกหน้าอก (Sterna Rub)
- การหยิกบริเวณรักแร้ (Armpit Pinch)

๒. การกระตุ้นต่อความเจ็บปวดของระบบส่วนปลาย (Peripheral Painful Stimulus) โดยใช้วิธีการกระตุ้น ด้วยการใช้นิ้วแข็ง เช่น ด้ามปากกากดบริเวณ โคนเล็บ (Nail Bed Pressure) ในระหว่างการกระตุ้น ผู้บาดเจ็บด้วยวิธีที่กล่าวมาผู้บาดเจ็บจะมีปฏิกิริยา เช่น ไข้มือปิด หรือขยับหนี หรืออาจแสดงลักษณะ เช่น การเกร็งตัวอแขน (Decorticate) หรือตัวเกรงเหยียดแขน (Decerebrate) บ่งชี้ ถึง ผู้บาดเจ็บอาจมีอาการผิดปกติทางสมองตามมา

A : AIRWAY การตรวจดูความผิดปกติของทางเดินหายใจ

(๑) เปิดทางเดินหายใจ

- ในกรณีที่สงสัยว่ามีการบาดเจ็บบริเวณกระดูกต้นคอ ใช้วิธีคดหน้าผาก เขยคาง (Head-tilt Chin-Lift)

ที่มา : <http://thainurseclub.blogspot.com/>

- ในกรณีที่สงสัยว่ามีการบาดเจ็บบริเวณกระดูกต้นคอ ใช้วิธียกขากรรไกร (Jaw Thrust)

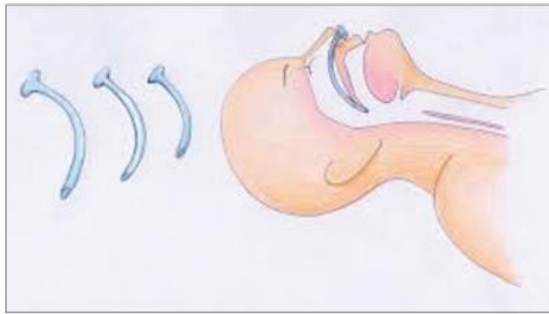
(๒) ดูสิ่งอุดกั้นทางเดินหายใจ นำสิ่งอุดกั้นทางเดินหายใจออก (ถ้ามี)

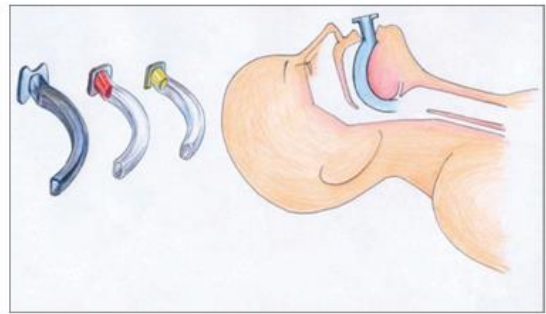
(๓) ฟัง : เสียงลมหายใจของผู้บาดเจ็บ

(๔) สัมผัส : ผู้ช่วยเหลือใช้แก็มแนบบริเวณปากและจมูกของผู้บาดเจ็บ ว่ารู้สึกถึงลมหายใจของผู้บาดเจ็บหรือไม่ (จับอัตราความถี่ของการหายใจ)

(๕) หากจำเป็นให้ใช้ท่อช่วยหายใจชนิดสอดเข้าทางปาก (OPA) หรือสอดทางจมูก (NPA)

การใช้ท่อช่วยหายใจชนิดสอดทางจมูก (NPA)

การใช้ท่อช่วยหายใจชนิดสอดทางปาก (OPA)

B : Breathing การตรวจดูความผิดปกติของการหายใจ

- (๑) ถอด/ตัด/ฉีก เสื้อผ้าที่ปิดทรวงอก/รักแร้ออก เพื่อให้เห็นชัดเจน และสามารถสำรวจบาดแผลที่ยังมองไม่เห็น
- (๒) สังเกตหน้าอกของผู้บาดเจ็บบริเวณปอด พองและยุบพร้อมกันทั้ง ๒ ข้างในขณะหายใจ
- (๓) ตรวจดูบาดแผล ถ้ามีให้รีบทำแผลบริเวณหน้าอก เช่น แผลทะลุบริเวณหน้าอกด้วยแผ่นฟิล์ม ปิดแผลช่องลอก ปิดแผลแบบกันน้ำและอากาศ จะต้องหาทางเข้า-ออกของแผลและทำการปิดแผลทั้งสองทาง
- (๔) ต้องใช้เข็มเจาะระบายลมออกจากช่องอกหรือไม่

C : Circulation การตรวจการไหลเวียนของเลือด และหาการบาดเจ็บในส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย

- (๑) ตรวจชีพจรคอ /ข้อมือ
- (๒) ปฐมพยาบาลบาดแผลเล็กน้อยอื่น ๆ ที่พบ

ช่วงที่ ๓ การส่งกลับผู้บาดเจ็บทางยุทธวิธี (Tactical Evacuation Care)

เป็นการเตรียมผู้บาดเจ็บให้พร้อมสำหรับการส่งกลับ อาจจะเป็นการส่งกลับโดยพาหนะทางการแพทย์ (MEDEVAC) หรือการส่งกลับโดยไม่ใช้พาหนะทางการแพทย์ (CASEVAC)

หากจำเป็นต้องส่งกลับโดยไม่ใช้พาหนะทางการแพทย์ ผู้ช่วยเหลือต้องทำการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บด้วยความระมัดระวัง เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้บาดเจ็บได้รับความบาดเจ็บเพิ่มมากขึ้น โดยผู้ช่วยเหลือต้องสามารถทำการปฐมพยาบาลตามความจำเป็นระหว่างการส่งกลับ ตามขั้นตอนดังนี้

๑. การเข้าเฝ้ากักตัว

- (๑) ประคองศีรษะให้อยู่นิ่ง ถ้าสงสัยว่ามีการบาดเจ็บที่กระดูกสันหลัง
- (๒) ตรวจดูภาวะกระดูกหักตามส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย และทำการตามกระดูกที่หัก

สรุป

การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บในสนาม ต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของพื้นที่ เลือกวิธีเคลื่อนย้ายให้เหมาะสมกับสถานการณ์ และบาดเจ็บป้องกันการบาดเจ็บซ้ำ โดยเฉพาะศีรษะและกระดูกสันหลัง

บทที่ ๔

การต่อสู้ป้องกันตัว

๑. การต่อสู้ด้วยมือเปล่า

สถานการณ์ที่เจ้าหน้าที่ต้องเผชิญหน้ากับผู้ก่อเหตุที่ไม่พกอาวุธหรือในระยะใกล้ แต่มีความรุนแรง จำเป็นต้องใช้ ทักษะการป้องกันตัวด้วยมือเปล่า เพื่อควบคุมสถานการณ์และปกป้องตนเอง

การต่อสู้ป้องกันตัวด้วยมือเปล่าไม่เพียงแต่เป็นการตอบโต้ฝ่ายตรงข้าม แต่ยังเน้น การป้องกันตนเอง การควบคุมผู้ก่อเหตุ และลดความเสี่ยงต่อการบาดเจ็บทั้งเจ้าหน้าที่และผู้บริสุทธิ์ เทคนิคและยุทธวิธีที่ถูกต้อง ช่วยให้สามารถควบคุมสถานการณ์ได้อย่างมั่นใจและปลอดภัย

ในครั้งนี้ เราจะเรียนรู้หลักการ ทำป้องกันตัว เทคนิคการควบคุมคู่ต่อสู้ การป้องกันการโจมตี และ มาตรการด้านความปลอดภัย เพื่อให้กำลังพลทุกนายสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างมั่นใจ ปลอดภัย และมี ประสิทธิภาพสูงสุด”

๑. ความหมาย

การต่อสู้ด้วยมือเปล่า คือ การใช้ร่างกายเป็นอาวุธโดยไม่พึ่งพาอาวุธยุทธโปกรณ์ เช่น ปืน มีด หรือ กระบอง เพื่อ ป้องกันตัว ควบคุม หรือหยุดยั้งคู่ต่อสู้ อาจเป็นการใช้ในสถานการณ์ฉุกเฉินหรือเพื่อควบคุม ผู้กระทำผิดอย่างปลอดภัย

๒. หลักการสำคัญ

๑. ความปลอดภัยเป็นอันดับแรก – ใช้เท่าที่จำเป็น หลีกเลี่ยงการทำร้ายจนเกินกว่าเหตุ
๒. การควบคุมสติและประเมินสถานการณ์ – ไม่ตื่นตระหนก รู้ระยะและมุมของคู่ต่อสู้
๓. ใช้เทคนิคมากกว่ากำลัง – อาศัยน้ำหนักร่างกาย การหมุน การถ่วงแรง เพื่อประหยัดพลัง
๔. มุ่งโจมตีจุดสำคัญเมื่อจำเป็น – เช่น ดวงตา คาง ลำคอ ลิ้นปี่ ขาหนีบ เพื่อหยุดการคุกคาม
๕. ฝึกฝนซ้ำๆ – เพื่อให้ร่างกายจดจำการเคลื่อนไหวจนตอบสนองอัตโนมัติ

๓. องค์ประกอบของทักษะการต่อสู้

๓.๑ ทำทางพื้นฐาน

ท่ายืนเตรียม

- เท้าแยกพอประมาณ น้ำหนักตัวอยู่กึ่งกลาง
- ท่ายืนป้องกัน
- เท้าหนึ่งก้าวหน้า ศอกงอป้องกันตัว มือกำหมัดหรือกางมือพร้อมรับ
- ท่ายืนรุก
- น้ำหนักตัวเทไปข้างหน้า พร้อมโจมตี

๓.๒ การเคลื่อนที่

- เคลื่อนที่เป็นวงกลมรอบคู่ต่อสู้เพื่อหลุม
- เดินซ้าย-ขวา หน้า-หลัง โดยไม่ไขว้เท้าเพื่อรักษาสมดุล

๓.๓ การป้องกัน

- ปิด เบี่ยง หลบหลีก
- ปิดบังอวัยวะสำคัญด้วยแขน
- จับ คว่ำข้อมือหรือแขนเพื่อตัดการโจมตี

๓.๔ การจู่โจม

- ๑) การใช้หมัด : ตรง, เหย, ฮุก, อัปเปอร์คัต
- ๒) การใช้ศอก : ศอกเฉียง, ศอกตรง, ศอกกลับ
- ๓) การใช้เข่า : เข่าตรง, เข่าเฉียง
- ๔) การใช้เท้า : เตะตรง, เตะเฉียง, เตะตัดขา
- ๕) การทุ่มและกด : ทุ่มแบบใช้สะโพก, ทุ่มขา, กดล็อกกับพื้น

๓.๕ การควบคุมและจับกุม

- ๑) จับล็อกแขน/ข้อมือ
- ๒) จับล็อกคอ - ต้องใช้ด้วยความระมัดระวัง
- ๓) กดตัวควบคุมกับพื้น

๔. จุดสำคัญของร่างกาย

- ๑) ดวงตา
- ๒) คาง / ปลายคาง
- ๓) ลำคอ / ลูกกระเดือก
- ๔) ลิ้นปี่ / กระบังลม
- ๕) สี่ข้าง / ซี่โครงล่าง
- ๖) ขาหนีบ
- ๗) หัวเข่า / หน้าแข้ง

ใช้เฉพาะเมื่อมีความจำเป็นเพื่อหยุดการคุกคามที่ร้ายแรง

๕. ขั้นตอนการปฏิบัติ

๑. ประเมินสถานการณ์ – คู่ต่อสู้มีอาวุธหรือไม่ มีทางหนีหรือไม่
๒. รักษาระยะปลอดภัย – ไม่ให้คู่ต่อสู้เข้าถึงตัวง่าย
๓. เตรียมท่าและสติ – ยืนพร้อม เคลื่อนไหวอย่างมั่นคง
๔. ใช้คำสั่งเสียง – เพื่อข่มขวัญและเตือน
๕. ใช้เทคนิคป้องกันและจู่โจมอย่างเหมาะสม – เพื่อหยุดยั้งภัย
๖. ควบคุมและปลดอาวุธ – หากจำเป็น
๗. ถอนตัวเมื่อปลอดภัย – ไม่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงนานเกินไป

๖. ข้อควรระวัง

๑. หลีกเลี่ยงการใช้กำลังเกินความจำเป็น (หลักสัดส่วนของกฎหมาย)
๒. ระวังการทำร้ายถึงชีวิตเว้นแต่จำเป็นเพื่อป้องกันตัว
๓. ฝึกกับครูฝึกหรือในสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย
๔. ใช้อุปกรณ์ป้องกัน เช่น สนับศอก สนับเข่า ในการฝึก

ภาพการฝึกการต่อสู้ป้องกันตัวด้วยมือเปล่า (ครูฝึก กก.๕ บก.กฟ.บช.ตชด)

การฝึกอบรม/การเรียนการสอน

๑. อุปกรณ์ที่ใช้ในการสอน

-

๒. วิธีนำเสนอการฝึก

๑. ครูฝึกบรรยาย
๒. ใช้ powerpoint
๓. สาธิตให้นักเรียนดู
๔. ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติ โดยจับคู่กัน ผลัดกันเป็นผู้จับ และผู้ถูกจับ

๓. ชั่วโมง/การฝึก : ปฏิบัติ จำนวน ๘ ชั่วโมง

๔. การประเมิน :

ครูฝึกสังเกต การปฏิบัติของนักเรียนว่า นักเรียนสามารถปฏิบัติได้ถูกต้องหรือไม่

๕. ข้อเสนอแนะ :

หลังจากที่ฝึกในชั่วโมงการฝึกแล้ว ให้นักเรียนกลับไปฝึกหัดปฏิบัติกันเอง เพื่อเกิด ความชำนาญ ทำจับกุม/ทำต่อสู้อย่างมีประสิทธิภาพ

ท่าที่ ๑ ท่าหักข้อมือหรือฝ่ามือหงายกลับ

ขั้นตอนที่ ๑ เข้าประชิดตัวผู้ถูกจับทางด้านหน้าหรือด้านขวาของผู้ถูกจับ แล้วมือขวาจับมือขวาของผู้ถูกจับ โดยให้นิ้วหัวแม่มือทาบหลังนิ้วชี้ผู้ถูกจับ ให้เท้าขวาอยู่ข้างหนา

ขั้นตอนที่ ๒ ก้าวเท้าซ้ายประชิดตัวผู้ถูกจับ หมุนตัวไปทางขวาพร้อมบิดฝ่ามือ ของผู้ถูกจับ หายไปทางด้านหลัง ใช้แขนซ้ายหรือฝ่ามือซ้ายกดบริเวณแขนขาท่อนบนของผู้ถูกจับ

ขั้นตอนที่ ๓ ออกแรงบังคับให้ผู้ถูกจับนอนคว่ำหน้าลงบนพื้น ถ้าไม่สามารถนำ ผู้ถูกจับลงกับพื้นได้ ให้ใช้วิธีการหมุนตัวมาทางขวาเพื่อให้ผู้ถูกจับเสียหลักแล้วกดลงพื้น ให้แขนของ ผู้ถูกจับอยู่ระหว่างเข่าทั้งสองข้างของผู้จับ โดยใช้เข่าจากดัดที่ไหล่หรือต้นคอของผู้ถูกจับ เข่าซ้ายกด ที่หลังของผู้ถูกจับ บังคับแขนของผู้ถูกจับให้ตึงและตั้งฉากขึ้นพร้อมบิดข้อมือของผู้ถูกจับไปทางศีรษะ

หมายเหตุ

ในขั้นตอนที่ ๓ ถ้ากดผู้ถูกจับลงพื้นได้แล้ว ให้แขนของผู้ถูกจับอยู่ระหว่างเข่าทั้งสองข้าง ของผู้จับ โดยใช้เข่าขวากดบริเวณไหล่หรือต้นคอของผู้ถูกจับ เข่าซ้ายตั้งฉากกับพื้นชิดกับรักแร้ของ ผู้ถูกจับ บังคับแขนของผู้ถูกจับให้ตึงและตั้งฉากขึ้น พร้อมบิดข้อมือของผู้ถูกจับไปทางศีรษะ เพื่อบังคับไม่ให้ผู้ถูกจับดิ้นหรือขัดขึ้น จากนั้นทำการใส่กุญแจมือโดยให้ใส่ที่มือขวาก่อน แล้วจึงใส่มือซ้าย พลิกให้ ผู้ถูกจับหงายขึ้นแล้วนั่งและช่วยพยุงให้ลุกขึ้นยืน ควบคุมตัวไปอย่างใกล้ชิดและระมัดระวัง

ท่าที่ ๒ ทำสอดคล้องแขน

ขั้นตอนที่ ๑ เจ้าหน้าที่ผู้จับกุม ใช้มือซ้ายจับที่มือขวาของผู้ถูกจับ โดยบิดให้ ฝ่ามือหันไปทางด้านหลัง นิ้วหัวแม่มือของผู้จับกุมกดที่โคนนิ้วหัวแม่มือของผู้ถูกจับ เท้าซ้ายอยู่ข้างหนา

ขั้นตอนที่ ๒ ก้าวเท้าขวาไปข้างหน้าพร้อมกับสอดแขนขวาเข้ารักแร้ขวาของ ผู้ถูกจับ หมุนตัวไปทางขวาพลิกข้อมือขวาล็อกที่หัวไหล่ขวาของผู้ถูกจับ

ขั้นตอนที่ ๓ ออกแรงกดบังคับผู้ถูกจับก้มหน้าลงที่พื้น พับแขนไว้บนหลัง

หมายเหตุ

- ในท่านี้สามารถใช้จับล็อกและควบคุมผู้ถูกจับไปยังที่ต่าง ๆ ได้ ถ้าผู้ถูกจับขัดขึ้น ผู้จับใช้วิธีหมุนตัวไปทางขวาออกแรงกดผู้ถูกจับลงกับพื้น
- ในส่วนการฝึกท่านี้ไม่แนะนำให้กดลงบนพื้น เพราะอาจทำให้ได้รับบาดเจ็บได้

ท่าที่ ๓ ทำหักข้อมือคว่ำ

ขั้นตอนที่ ๑ เจ้าหน้าที่ผู้จับกุมใช้มือขวาจับที่ข้อมือขวาของผู้ถูกจับจากทาง ด้านหลัง ดึงมาทางด้านขวา ให้เท้าขวาอยู่ข้างหนา

ขั้นตอนที่ ๒ ก้าวเท้าซ้ายไปอยู่แนวเดียวกับเท้าขวาของผู้ถูกจับ พร้อมกับสอดแขนซ้ายเข้าที่

รักแร้ขวาของผู้ถูกจับ กดศอกชิดข้างลำตัว ใช้มือขวา กดข้อมือขวาของผู้ถูกจับให้คว่ำลง

ขั้นตอนที่ ๓ นำมือซ้ายไปช่วยกดบังคับที่หลังมือขวาของผู้ถูกจับ โดยให้ข้อศอกขวาของผู้ถูกจับแนบชิดติดลำตัวของผู้จับกุม โดยให้ท่อนแขนของผู้ถูกจับตึงขึ้น ออกแรงกดที่หลังมือแล้วพาผู้ถูกจับเคลื่อนที่ไปตามที่ต้องการ

ข้อแนะนำ

- ถ้ามีเจ้าหน้าที่ตำรวจ ๒ นาย อาจเข้าจับกุมผู้ถูกจับทั้งมือซ้ายและขวาก็ได้ เพื่อความสะดวกและความปลอดภัยในการพาเคลื่อนที่ไป

- กรณีที่มีผู้ประท้วงหรือนิ่งก็ดขวางการจราจร สั่งให้ลุกไม่ยอมลุก เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถใช้การจับทำหักข้อมือคว่ำพาออกจากพื้นที่ดังกล่าวได้

ท่าที่ ๔ ทำล็อกแขนกับลำตัว

ขั้นตอนที่ ๑ ผู้จับกุมเดินเข้าทางด้านหลังเฉียงทางขวาของผู้ถูกจับ ให้เท้าขวาอยู่ข้างหนา แล้วใช้มือขวาจับข้อมือขวาของผู้ถูกจับบิดให้ฝ่ามือหันไปข้างหลัง

ขั้นตอนที่ ๒ ก้าวเท้าซ้ายไปอยู่แนวเดียวกับเท้าขวาของผู้ถูกจับ ดึงแขนขวาของผู้ถูกจับให้ตึง และให้ข้อศอกของผู้ถูกจับอยู่บริเวณหน้าอกของผู้จับกุม หักข้อมือของผู้ถูกจับเข้าหาตัว ผู้จับกุม พร้อมกับใช้แขนซ้ายสอดเข้าไปใต้รักแร้ของผู้ถูกจับ แล้วล็อกหัวไหล่ให้แน่น บังคับพาผู้ถูกจับให้เดินไปตามที่ต้องการ

หมายเหตุ

- ถ้าผู้ถูกจับขัดขึ้น ให้ผู้จับกุม หมุนตัวไปทางขวาแล้วทิ้งน้ำหนักตัวลงเพื่อบังคับให้ผู้ถูกจับลงบนพื้น
- ถ้ากรณีมีเจ้าหน้าที่ตำรวจ ๒ นาย อาจเข้าจับล็อกแขนอีกข้างหนึ่งของผู้ถูกจับก็ได้ แล้วช่วยกันบังคับพาไป
- ในการฝึกควรฝึกปฏิบัติเข้าจับกุมทั้งทางด้านขวาและทางด้านซ้าย

๒. การต่อสู้ด้วยอาวุธมีด

สถานการณ์ที่เจ้าหน้าที่ต้องเผชิญหน้ากับผู้ต้องหาหรือคนร้ายที่มี อาวุธมีด ถือเป็นภารกิจที่มีความเสี่ยงสูง เพราะมีความใกล้ชิดและเกิดอันตรายต่อชีวิตได้ทันที การรับมือกับเหตุการณ์เช่นนี้จึงต้องอาศัย ทักษะ การต่อสู้ระยะประชิด การประเมินสถานการณ์อย่างรวดเร็ว และการตัดสินใจอย่างมีระบบ

การต่อสู้ด้วยอาวุธมีดไม่เพียงแต่ต้องเน้นความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่เท่านั้น แต่ยังต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของประชาชนและผู้บริสุทธิ์ รอบข้างด้วย เทคนิคและยุทธวิธีที่เหมาะสมสามารถช่วยลดความเสี่ยงและควบคุมสถานการณ์ให้ได้ผลสูงสุด

ในครั้งนี้ เราจะเรียนรู้หลักการ การป้องกันตัวจากอาวุธมีด เทคนิคการควบคุมผู้ก่อเหตุ การใช้กำลังอย่างเหมาะสม และมาตรการด้านความปลอดภัย เพื่อให้เจ้าหน้าที่ทุกคนสามารถปฏิบัติได้อย่างมั่นใจ ปลอดภัย และมีประสิทธิภาพสูงสุด

๑. ความหมาย

การใช้มีดในการต่อสู้ หรือการป้องกันตัวจากผู้มีมีด เป็นศาสตร์ที่ต้องการความรวดเร็ว ความแม่นยำ และการตัดสินใจถูกต้อง เพราะระยะประชิดมีความเสี่ยงสูงมาก

๒. หลักการสำคัญ

- ๒.๑ ความปลอดภัยและการควบคุมตัวเอง – หลีกเลี่ยงการใช้มีดโจมตีถ้าไม่จำเป็น
- ๒.๒ การรักษาระยะ – มีดมีระยะทำการสั้น จึงต้องเข้าประชิดหรือหลบออกให้พ้นระยะ
- ๒.๓ การใช้มุมและทิศทาง – โจมตีหรือป้องกันจากด้านข้าง ด้านล่าง หรือมุมเฉียงเพื่อลดการถูกโต้กลับ
- ๒.๔ การใช้ร่างกายและน้ำหนักตัว – การแทงหรือฟันใช้แรงหมุนสะโพกและไหล่ช่วยเพิ่มพลัง

๓. ทักษะพื้นฐาน

๓.๑ การถือมีด

- ๓.๑.๑ จับแบบคว่ำคมลง – ใช้สำหรับแทงลง ฟันระยะประชิด
- ๓.๑.๒ จับแบบปกติ – ใช้สำหรับฟันเฉียง แทงตรง

๓.๒ การเคลื่อนที่

- ๓.๒.๑ เคลื่อนในมุมสามเหลี่ยม - เพื่อหลุมโจมตี
- ๓.๒.๒ ถอย-เฉียง เพื่อหนีจากแนวการแทง/ฟัน

๓.๓ การจู่โจม

- ๓.๓.๑ ฟันตรง – จากซ้ายไปขวาหรือขวาไปซ้าย
- ๓.๓.๒ แทะตรง – ฟันไปยังเป้าหมายที่สำคัญ
- ๓.๓.๓ แทะเฉียง / ฟันเฉียง

๓.๔ การป้องกันและปลดอาวุธ

- ๓.๔.๑ หลบออกนอกแนวการโจมตีแล้วคว้าข้อศอกคู่ต่อสู้
- ๓.๔.๒ ใช้ทำบิดข้อศอก และควบคุมแขน
- ๓.๔.๓ ใช้สิ่งของในมือ เช่น ไฟฉาย, กระบองสั้น ป้องกันการฟันหรือแทง

๓.๕ จุดสำคัญ (เมื่อใช้เพื่อหยุดภัยอย่างจำเป็น)

- ๓.๕.๑ มือ/แขน (ตัดกำลังโจมตี)
- ๓.๕.๒ ต้นขา / หน้าแข้ง
- ๓.๕.๓ ไหล่ / ลำตัว

ภาพการฝึกการต่อสู้ป้องกันตัวด้วยมือเปล่ากรณีคนร้ายมีมีด (ครูฝึก กก.๕ บก.กผ.บช.ตชด)

หัวข้อฝึกการป้องกันกรณีคนร้ายใช้อาวุธมีด

๑. รายละเอียดการฝึก

เมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจตกอยู่ในสถานการณ์ที่คนร้ายมีอาวุธมีดเป็นอาวุธ มุ่งหวังที่จะทำร้ายตำรวจ หรือ เพื่อให้หลุดพ้นจากการจับกุม ในสถานการณ์เช่นนี้มีความเสี่ยงอันตรายและหาก พลาดพลั้งถูกอาวุธมีดของคนร้ายในที่สำคัญของร่างกาย ก็อาจมีอันตรายถึงแก่ชีวิตได้ ตำรวจต้องเรียนรู้และใช้ยุทธวิธีในการป้องกันตัวจากคนร้ายใช้อาวุธมีด ดังต่อไปนี้

๑.๑ กรณีคนร้ายใช้มือขวาลือมีดฟันเฉียงจากบนขวาลงมาล่างซ้าย

ขั้นตอนที่ ๑ ก้าวเท้าซ้ายประชิดคนร้าย ใช้แขนซ้ายท่อนล่างรับแรงปะทะกับแขนซ้าย

ท่อนล่างของคนร้าย

ขั้นตอนที่ ๒ ใช้แขนขวาท่อนล่างสอดใต้แขนขวาท่อนบนของคนร้าย แล้วผลักแขนคนร้ายไปทางด้านขวา

ขั้นตอนที่ ๓ ใช้มือซ้ายจับที่หัวไหล่ มือขวาจับที่แขนขวาท่อนล่างของคนร้าย ก้าวเท้าขวามาด้านหน้า พร้อมออกแรงผลักคนร้ายอย่างแรง

๑.๒ กรณีคนร้ายใช้มือขวาลือมีดฟันเฉียง จากบนซ้ายลงมาล่างขวา

ขั้นตอนที่ ๑ ก้าวเท้าขวาประชิดคนร้ายพร้อมกับใช้แขนขวาท่อนล่างยกขึ้นรับแรงปะทะ แขนท่อนล่างขวาของคนร้ายไว้

ขั้นตอนที่ ๒ กดแขนขวาท่อนล่างของคนร้ายให้ต่ำลง พร้อมกับใช้มือซ้ายจับบริเวณ หัวไหล่ขวาของคนร้าย

ขั้นตอนที่ ๓ ก้าวเท้าซ้ายไปด้านหน้าออกแรงผลักคนร้ายอย่างแรง

๑.๓ กรณีคนร้ายใช้มือขวาถือมีด ฟันระดับเอว จากด้านขวาไปซ้าย

ขั้นตอนที่ ๑ ก้าวเท้าซ้ายพร้อมกับใช้แขนซ้ายท่อนล่างรับแรงปะทะที่แขนขวา ท่อนล่างของ
คนร้าย

ขั้นตอนที่ ๒ ใช้สันมือขวากระแทกที่ปลายคางของคนร้าย

ขั้นตอนที่ ๓ ก้าวเท้าขวาไปด้านหน้าออกแรงผลักคนร้ายอย่างแรง

กรณีคนร้ายใช้มือขวาถือมีด ฟันระดับเอว จากด้านซ้ายไปขวา

ขั้นตอนที่ ๑ ก้าวเท้าขวาประชิดคนร้าย พร้อมกับใช้แขนขวาท่อนล่างรับแรงปะทะ
ที่แขนขวาท่อนล่างของคนร้าย

ขั้นตอนที่ ๒ ใช้มือซ้าย ผลักดันคนร้ายตรงหัวไหล่ขวา

ขั้นตอนที่ ๓ ก้าวเท้าซ้ายไปด้านหน้าพร้อมออกแรงผลักคนร้ายอย่างร้ายแรง

กรณีคนร้ายใช้มือขวากัดมือซ้ายตรงที่ลำตัวด้านหน้า

ขั้นตอนที่ ๑ ชักเท้าขวามาทางด้านหลังเพื่อเบี่ยงตัวให้พ้น พร้อมกับใช้แขนซ้ายท่อนล่าง ปิดแขนของคนร้ายออกมาทางด้านขวา

ขั้นตอนที่ ๒ ใช้มือทั้งสองข้างผลักที่หัวไหล่ของคนร้าย

ขั้นตอนที่ ๓ ก้าวเท้าซ้ายไปข้างหน้าออกแรงผลักคนร้ายอย่างแรง

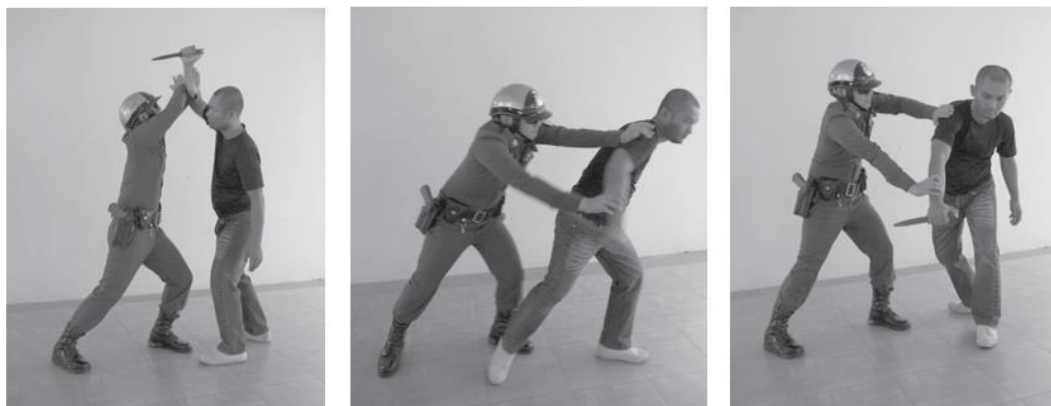
กรณีคนร้ายใช้มือขวากำมือซ้ายจ้วงแทงจากบนลงล่าง

ขั้นตอนที่ ๑ ก้าวเท้าซ้ายเข้าหาคนร้ายพร้อมกับยกแขนทั้งสองข้างไขว้ขึ้นรับแรงปะทะแขนล่างขวาของคนร้ายไว้ พร้อมกับย่อตัวลง

ขั้นตอนที่ ๒ ใช้แขนขวาท่อนล่างปิดแขนของคนร้ายออกมาทางด้านข้างขวาของ เจ้าหน้าที่

แล้วใช้มือ ซ้ายจับที่หัวไหล่ของคนร้าย

ขั้นตอนที่ ๓ ก้าวเท้าซ้ายมาด้านหน้าพร้อมออกแรงผลักคนร้ายอย่างแรง

ยุทธวิธีการป้องกันตัวกรณีคนร้ายใช้อาวุธมีดแทงมาแล้วข้างต้น เป็นการป้องกันตัวในระยะประชิด ในลักษณะจวนตัวเท่านั้น ไม่มีวัตถุประสงค์ในการต่อสู้เพื่อแย่งมีดจากคนร้าย เพราะในทางปฏิบัติแล้วเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่มีความจำเป็นที่จะต้องเข้าไปเสี่ยง หากป้องกันการจู่โจมจากคนร้ายได้แล้ว ตำรวจหลบหนีออกห่าง ก็ปลอดภัยแล้ว หรืออาจจะหาอาวุธอื่น เช่น กระบอง ท่อนไม้ ท่อนเหล็ก หรือสิ่งของอื่นคล้ายกันตีป้องกันตัวได้โดยง่าย หรืออาจจะใช้อาวุธปืนขู่บังคับคนร้ายก็ได้ ตามแต่สถานการณ์ และความรุนแรงที่เกิดขึ้น

๑.อุปกรณ์ที่ใช้ในการสอน

- มีดยาง

๒.วิธีนำเสนอการฝึก

ครูฝึกบรรยาย และสาธิตให้นักเรียนดู ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติ โดยจับคู่กัน ผลัดกันเป็นผู้ตรวจค้นและใส่กุญแจมือซึ่งกันและกัน

๓.ชั่วโมง/การฝึก : ปฏิบัติ จำนวน ๘ ชั่วโมง

๔.การประเมิน :

ครูฝึกสังเกต การปฏิบัติของนักเรียนว่า นักเรียนสามารถปฏิบัติได้ถูกต้องหรือไม่

ข้อเสนอแนะ :

นักเรียนควรฝึกฝนอยู่เป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดความชำนาญและเกิดสัญชาตญาณในการป้องกันตัว เมื่อถึงสถานการณ์คับขันสามารถนำมาใช้ได้อย่างอัตโนมัติ โดยที่สมองไม่ต้องสั่งให้กระทำ

๓. การต่อสู้ด้วยอาวุธปืน

สถานการณ์เจ้าหน้าที่ต้องเผชิญหน้ากับผู้ต้องหาหรือคนร้ายที่มีอาวุธปืนนั้น ถือเป็น ภาวะอันตรายสูงสุด ที่ต้องอาศัยทั้งทักษะ การตัดสินใจอย่างรวดเร็ว และการควบคุมสถานการณ์อย่างมีระบบ

การต่อสู้ในกรณีที่คนร้ายนำปืนมาจ่อ เป็นสถานการณ์ที่ต้อง ประเมินความเสี่ยง วิเคราะห์ทางเลือก และตัดสินใจอย่างแม่นยำ ทั้งในการป้องกันตัวเอง การควบคุมผู้ต้องหา และลดความเสี่ยงต่อผู้บริสุทธิ์รอบข้าง

ในครั้งนี้ เราจะเรียนรู้หลักการ การปฏิบัติตัวเมื่อถูกจ่อปืน เทคนิคการป้องกันตัวและการใช้กำลังอย่างเหมาะสม การประสานงานกับกำลังสนับสนุน และมาตรการด้านความปลอดภัย เพื่อให้เจ้าหน้าที่ทุกคนสามารถรับมือสถานการณ์ได้อย่างมั่นใจ ปลอดภัย และเกิดผลสูงสุดในการปฏิบัติหน้าที่

๑. ความหมาย

การใช้อาวุธปืนในการป้องกันตัว หรือการป้องกันไม่ให้คู่ต่อสู้แย่งปืนจากเรา รวมถึงการตอบโต้การคุกคามด้วยปืน

๒. หลักการสำคัญ

๑. หลักความปลอดภัย – นิ้วไม่แตะไกปืนจนกว่าจะยิง, ปืนชี้ไปในทิศทางที่ปลอดภัย
๒. ความแม่นยำมากกว่าความเร็ว – ยิงช้าลงแต่ให้โดนเป้าหมายดีกว่ายิงเร็วพลาด
๓. การใช้ที่กำบัง – ลดพื้นที่ร่างกายที่เปิดให้ถูกยิง
๔. ควบคุมปืนตลอดเวลา – ในระยะประชิดต้องป้องกันการถูกแย่งปืน

๓. ทักษะพื้นฐาน

๓.๑ การจับปืน

- ๓.๑.๑ จับด้วยสองมือ เพื่อเพิ่มความมั่นคง
- ๓.๑.๒ จับมือเดียวในสถานการณ์ที่อีกมือไม่ว่าง

๓.๒ การเล็งและยิง

- ๓.๒.๑ เล็งด้วยศูนย์หน้า - หลังตรงแนวเป้าหมาย
- ๓.๒.๒ กดไกอย่างนุ่มนวลไม่สะดุด
- ๓.๒.๓ ยิงทีละนัด เพื่อควบคุมวิถีกระสุน

๓.๓ การเคลื่อนที่พร้อมปืน

- ๓.๓.๑ เคลื่อนตัวพร้อมลดศูนย์เล็งเล็กน้อยเพื่อมองรอบๆ
- ๓.๓.๒ ก้าวสั้นเพื่อลดแรงกระแทกจากการเดิน

๓.๔ การต่อสู้ระยะประชิด

๓.๔.๑ ถ้าคู่ต่อสู้พยายามคว่ำปิ่น → บิดข้อมือและถอยพร้อมควบคุมลำกล้องออกนอกตัว

๓.๔.๒ ใช้การชนด้วยปิ่นที่ใบหน้า / ท้องเพื่อเปิดช่องยิง

๓.๔.๓ ยิงจากตำแหน่งใกล้ลำตัวเมื่ออยู่ระยะประชิด

๓.๕ การปลดอาวุธจากคู่ต่อสู้ที่มีปิ่น

๓.๕.๑ หลบออกจากแนวปิ่นทันที

๓.๕.๒ คว่ำข้อมือหรือส่วนบนของปิ่นและบิดออก

๓.๕.๓ ใช้แรงหมุนลำตัวช่วยให้ปิ่นหลุดจากการจับ

๔. จุดสำคัญในสถานการณ์จริง

(๑) การยิงเพื่อหยุดภัยกลางลำตัว

(๒) การใช้วัยวะหรือวัตถุช่วยป้องกัน

(๓) การปฏิบัติหลังสถานการณ์ปลอดภัย เช่น เก็บปิ่น ตรวจสอบรอบตัว

ภาพการฝึกการต่อสู้ป้องกันตัวด้วยมือเปล่ากรณีคนร้ายปิ่น (ครูฝึก กก.๕ บก.กฟ.บข.ตชด)

การฝึกอบรมการเรียนรู้การสอน

๑. อุปกรณ์ที่ใช้ในการสอน

- ๒.๑ คู่มือตำรา
- ๑.๒ ชาร์ต
- ๑.๓ powerpoint
- ๑.๔ เข็มขัดยุทธวิธี พร้อมอุปกรณ์
- ๑.๕ ปืนจำลองสำหรับฝึก
- ๑.๖ ผู้แสดง (ครู หรือนักเรียน)

๒. วิธีการนำเสนอการฝึก

- ๒.๑ บอกวัตถุประสงค์ หลักการพื้นฐาน
- ๒.๒ สาธิต/อธิบาย แบ่งขั้นตอนฝึก
- ๒.๓ รวมกลุ่ม/สรุป ถามปัญหา อบรมปลูกฝัง

๓. ชั่วโมง/การฝึก : ปฏิบัติ จำนวน ๘ ชั่วโมง

๔. การประเมิน :

- ๔.๑ สังเกตพฤติกรรมระหว่างการเรียนรู้การสอน
- ๔.๒ ผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้ถูกต้อง

Instructor Note

เน้นการปฏิบัติให้สามารถทำได้ถูกต้อง และรวดเร็ว

ยุทธวิธีตำรวจในการแก้ปัญหาเมื่อถูกคนร้ายจี้ด้วยอาวุธปืน

ท่าที่ ๑ คนร้ายใช้อาวุธปืนจี้ด้านหน้าในระยะประชิดตัวในระดับเอวหรือหน้าอก

ขั้นตอนที่ ๑ เมื่อถูกคนร้ายจี้ด้วยอาวุธปืนทางด้านหน้า ไม่ว่าจะอยู่ในระดับ เอวหรือหน้าอก โดยใช้มือเดียวหรือสองมือก็ตาม ให้ตำรวจยกมือขึ้นในลักษณะยอมแพ้อยู่ระดับที่ ใกล้เคียงกับแนวปืน ยืนแยกเท้าห่างกันในระยะหัวไหล่ ย่อเข่าเล็กน้อย

ขั้นตอนที่ ๒ ใช้มือซ้ายตบจับที่โครงปืนด้านบน ดันปากกระบอกปืนเฉียงออกแนวลำตัว

พร้อมกับถอยเท้าขวามาด้านหลัง เพื่อให้พ้นวิถีกระสุน แขนเหยียดตึงกดให้แนวลำกล้องปืน ลงพื้น

ขั้นตอนที่ ๓ ใช้มือขวาตบจับใต้ลำกล้องปืน บิดให้ลำกล้องปืนเข้าหาคนร้าย

ขั้นตอนที่ ๔ บังคับลำกล้องปืนให้ผ่านตัวคนร้ายมาทางด้านซ้ายของตำรวจ ก้าวเท้าซ้ายถอยมาด้านหลัง แล้วปลดปืนจากมือคนร้าย พร้อมกับถอยหลังออกให้ห่างจากคนร้าย ชักอาวุธปืนประจำกายออกมาจากซอง ออกคำสั่งให้คนร้ายนอนคว่ำหน้าลงพื้น

หมายเหตุ สายตาของตำรวจต้องจับจ้องที่คนร้าย ห้ามจับจ้องที่อาวุธปืน

ท่าที่ ๒ คนร้ายใช้อาวุธปืนจี้ด้านหน้าในระยะประชิดตัวในระดับศีรษะ

ขั้นตอนที่ ๑ เมื่อถูกคนร้ายจี้ด้วยอาวุธปืนทางด้านหน้า ในระดับศีรษะ โดยใช้มือเดียวหรือสองมือก็ตามให้ตำรวจยกมือขึ้นในลักษณะยอมแพ้อยู่ในระดับใกล้เคียงกับแนวลำกล้องปืน ยื่นแยกเท้าห่างกันในระยะหัวไหล่ย่อเข้าเล็กน้อย

ขั้นตอนที่ ๒ ย่อตัวลง พร้อมกับใช้มือทั้งสองข้างจับที่ตัวปืน โดยให้มือซ้ายจับที่ท้ายปืนเพื่อให้คนร้ายดึงปืนถอยกลับไปได้ หายมือขวาจับใต้แนวลำกล้องปืน ดันปากกระบอกปืนชี้ไปทางด้านบนแล้วบิดให้ลำกล้องหันไปทางขวา แขนเหยียดตึง

ขั้นตอนที่ ๓ ใช้มือซ้ายกดส่วนท้ายของปืนลง มือขวาผลักลำกล้องปืนผ่านหน้าคนร้ายก้าวเท้าซ้ายถอยมาด้านหลัง แล้วปลดปืนออกจากมือคนร้าย พร้อมกับถอยหลังออกให้ห่างจากคนร้าย ชักอาวุธปืนประจำกายออกมาจากซอง ออกคำสั่งให้คนร้ายนอนคว่ำหน้าลงพื้น

ท่าที่ ๓ คนร้ายใช้อาวุธปืนจี้ทางด้านหลังในระดับเอว หน้าอก หรือศีรษะ

ขั้นตอนที่ ๑ พยายามตรวจสอบว่า คนร้ายใช้ปืนจี้อยู่ในระดับใด อาจจะสังเกตจากกระบอกปืนที่สะท้อนภาพมา(ถ้ามี) หรือพยายามถอยหลังไปให้รู้วาระบอกปืนสัมผัสอยู่ที่ใด หรือการชำเลื่องดูด้านหลัง เมื่อถูกคนร้ายจี้ด้วยอาวุธปืนทางด้านหลัง ด้วยมือเดียวหรือสองมือ ให้ตำรวจยกมือขึ้นในลักษณะยอมแพ และให้อยู่ในระดับใกล้เคียงกับแนวปืน ยืนแยกเท้าห่างกันในระยะหัวไหล่ ย่อเข่าเล็กน้อย

ขั้นตอนที่ ๒ ใช้เท้าขวาเป็นหลักและจุดหมุน เบี่ยงตัวหันกลับหลังโดยการสับเท้าซ้ายเข้าหาตัวคนร้ายพร้อมกับใช้ท่อนแขนขวาปิดท่อนแขนของคนร้าย เพื่อให้พ้นจากแนววิถีกระสุน ใช้มือซ้ายจับที่โครงปืนด้านบนให้แน่น แขนเหยียดตึง หายมือขวาจับโครงปืนด้านล่าง ให้ลำกล้องปืนชี้ลงพื้น

ขั้นตอนที่ ๓ ก้าวเท้าซ้ายถอยมาด้านหลัง พร้อมบังคับลำกล้องปืนให้ผ่าน ตัวคนร้ายมาทางด้านซ้ายของตำรวจ แล้วปลดปืนออกจากมือคนร้าย พร้อมกับถอยหลังออกให้ห่างจากคนร้าย ชักอาวุธปืนประจำกายออกมาจากซอง ออกคำสั่งให้คนร้ายนอนคว่ำหน้าลงพื้น

บทที่ ๕

การตรวจค้นจับกุม

๑ การตรวจค้นจับกุมบุคคล

การตรวจค้นและจับกุมบุคคลถือเป็นภารกิจสำคัญของเจ้าหน้าที่ตำรวจและหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย เพื่อ ป้องกันปราบปรามอาชญากรรม ควบคุมผู้ต้องหา และรวบรวมหลักฐาน อย่างถูกต้องตามกฎหมาย

การปฏิบัติในลักษณะนี้ต้องอาศัย ยุทธวิธีและการวางแผนที่รัดกุม ทั้งในด้านความปลอดภัยของกำลังพล การประเมินความเสี่ยงของผู้ถูกตรวจค้น การใช้เครื่องพันธนาการ และการควบคุมสถานการณ์เพื่อป้องกันการหลบหนีหรือการก่อเหตุรุนแรง

ในการฝึกครั้งนี้ เราจะเรียนรู้หลักการ การเตรียมการก่อนตรวจค้น เทคนิคการเข้าตรวจค้นบุคคล การจับกุมอย่างปลอดภัย และการจัดการหลังจับกุม เพื่อให้กำลังพลทุกคนสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปลอดภัย และเป็นไปตามกฎหมาย

๑. ความหมาย

การตรวจค้นบุคคล คือ การตรวจร่างกายและสิ่งของของบุคคล เพื่อค้นหาอาวุธ ยาเสพติด วัตถุระเบิด สิ่งของผิดกฎหมาย หรือสิ่งที่มีโอกาสก่ออันตรายต่อเจ้าหน้าที่หรือผู้อื่น โดยปฏิบัติภายใต้กฎหมายและสิทธิขั้นพื้นฐานของผู้ถูกตรวจค้น

๒. วัตถุประสงค์

๑. ป้องกันอันตรายต่อเจ้าหน้าที่และประชาชน
๒. ป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดกฎหมาย
๓. ตรวจจับสิ่งผิดกฎหมาย เช่น อาวุธ, ยาเสพติด, วัตถุระเบิด
๔. รักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ปฏิบัติการ

๓. หลักการปฏิบัติ

๑. ความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่เป็นสำคัญ – ตรวจค้นแบบควบคุมระยะห่าง, มีกำลังคุ้มกัน
๒. เคารพสิทธิผู้ถูกตรวจค้น – ปฏิบัติตามกฎหมายและมารยาท
๓. ความรอบคอบและเป็นระบบ – ตรวจจากบนลงล่าง, ซ้ายไปขวา, ระวังจุดอันตราย
๔. ระวังอาวุธแฝงหรือวัตถุอันตราย – เช่น มีด, ปืน, วัตถุระเบิด, ของมีคม
๕. ตรวจค้นต่อหน้าพยานหรือเจ้าหน้าที่หลายคน – ป้องกันข้อพิพาทภายหลัง

๔. ขั้นตอนการตรวจค้น

๔.๑ การเตรียม

๑. แจ้งวัตถุประสงค์และสิทธิของบุคคลที่ถูกตรวจค้นตาม ป.วิอาญา มาตรา ๘๓ ห้ามมิให้ทำการค้นบุคคลใดในที่สาธารณะ เว้นแต่พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจเป็นผู้ค้นในเมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่าบุคคลนั้นมีสิ่งของในความครอบครองเพื่อจะใช้ในการกระทำความผิด หรือซึ่งได้มาโดยการกระทำความผิด หรือซึ่งมี ไว้เป็นความผิด

๒. ให้บุคคลยืนหรือนั่งในตำแหน่งปลอดภัย

๓. แยกบุคคลออกจากกลุ่มเพื่อความสะดวกและลดความเสี่ยง

๔.๒ การตรวจค้นร่างกาย

๑. ตรวจค้นโดยใช้สายตา – ตรวจเสื้อผ้า, กระเป๋า, รองเท้า, สิ่งของติดตัว

๒. ตรวจค้นด้วยมือ

- เริ่มจากศีรษะและไหล่ → แขน → หน้าอก → ท้อง → ขา → เท้า

- ตรวจช่องเก็บของในเสื้อผ้า, กระเป๋า, เข็มขัด

๓. ตรวจค้นจุดต้องสงสัย – เช่น ซ่อนใต้ผ้า, ซ่อนในรองเท้า, ของกระจุกตัว

๔. ตรวจค้นแบบเฉพาะจุด – เมื่อสงสัยว่ามีอาวุธ

๔.๓ การตรวจค้นสิ่งของ

๑) ตรวจกระเป๋า, เอกสาร, ถุง, กล่อง, อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์

๒) แยกสิ่งของออกจากบุคคลและตรวจอย่างระมัดระวัง

๓) เก็บของกลางอย่างถูกต้องและบันทึก

๔.๔ การจัดการหลังตรวจค้น

๑) แจ้งผลการตรวจค้นต่อบุคคลที่ถูกตรวจค้น

๒) หากพบสิ่งของผิดกฎหมาย ให้ควบคุมตัวและจัดเก็บหลักฐาน

๓) จัดบันทึกเหตุการณ์และผลการตรวจค้น

๕. เทคนิคและยุทธวิธี

๑) ตรวจจากภายนอกไปภายใน, จากเสื้อผ้าชั้นนอกไปชั้นใน

๒) ตรวจด้วยสองคน : หนึ่งคุมตัว อีกคนตรวจค้น

๓) ใช้โต๊ะหรือพื้นเรียบช่วยในการวางสิ่งของก่อนตรวจ

๔) ฝ้าดูท่าที บุคลิก และการเคลื่อนไหวผิดปกติ

๖. ข้อควรระวัง

๑. ไม่ใช้กำลังเกินจำเป็น
๒. ระวังการตอบโต้หรือการช้อนอาวุธของบุคคล
๓. ตรวจค้นแบบสุภาพและมีเหตุผล
๔. บันทึกการตรวจค้นเพื่อป้องกันข้อพิพาท
๕. สวมถุงมือและใช้อุปกรณ์ช่วยเพื่อความปลอดภัย

การฝึกอบรมการเรียนการสอน

๑. อุปกรณ์การฝึก

๑. กระดานไวท์บอร์ด
๒. เข็มขัดยุทธวิธีพร้อมอุปกรณ์
๓. ถุงมือยาง / ถุงมือไนไตรล์
๔. ไม้ตรวจค้น
๕. เครื่องตรวจโลหะ

๒. วิธีการนำเสนอการฝึก

๑. ครูฝึกเขียนบนกระดานไวท์บอร์ด อธิบายเกี่ยวกับการยืนของตำรวจตรวจ เป็นรูปตัววี ตัวแอล และในลักษณะตัวไอ และอธิบายให้นักเรียนเข้าใจถึงการปฏิบัติ

๒. ให้ครูฝึกสาธิตการปฏิบัติให้นักเรียนดู

๓. ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติโดยที่ครูฝึกเป็นคนร้ายแล้วเดินเข้ามาหานักเรียนให้เป็นรูปตัวไอ แล้วให้นักเรียนปรับเปลี่ยนทิศทางการยืนเป็นรูปตัววี หรือตัวแอล

ชั่วโมง/การฝึก : ทฤษฎี ๓ ชั่วโมง ปฏิบัติ ๑๐ ชั่วโมง

การประเมิน : ครูฝึกสังเกต การปฏิบัติของนักเรียนว่า นักเรียนสามารถปฏิบัติได้ถูกต้องหรือไม่

ข้อแนะนำ - ระวังอย่าให้ครูตรวจยืนอยู่ในลักษณะตัวไอ เนื่องจากอยู่ในระยะแนววิถีกระสุนซึ่งกันและ กันได้

- เมื่อครูตรวจพบเห็นคนร้ายพกอาวุธปืน หรืออาวุธอื่นๆ ให้ตะโกนบอกให้ครูตรวจทราบด้วยเสียงดัง ฟังชัด เพื่อให้ครูตรวจรู้ว่าเกิดเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้น

รายละเอียดของการฝึก

การตรวจค้นบุคคล

ท่าที่ ๑ การตรวจค้นบุคคลในท่ายืน

ขั้นตอนที่ ๑ ให้ตำรวจผู้หน้าที่ผู้เผชิญหน้าเป็นผู้ตรวจค้น สวนตำรวจผู้คุ้มกันยืนอยู่เฉียงไปทางด้านหลัง ทำมุมเป็นรูปตัววีแต่ไม่เกินตัวแอล กับตำรวจผู้เผชิญหน้า จากนั้นตำรวจ ผู้เผชิญหน้าออกคำสั่งให้ผู้ต้องสงสัยหยุดแล้วชูมือทั้งสองข้างไว้เหนือศีรษะ หมุนตัวหันไปด้านหลังอย่างช้า ๆ

ขั้นตอนที่ ๒ ให้มือประสานกันไว้เหนือศีรษะหันฝ่ามือหงายขึ้นด้านบน แล้วเอาหลังมือวางไว้บนศีรษะ กางขาออกกว้าง ๆ เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้เผชิญหน้าเดินเข้าหาผู้ต้องสงสัยทางด้านหลัง กรณีตำรวจผู้เผชิญหน้าอยู่เฉียงไปทางด้านขวาของผู้ต้องสงสัย ให้เดินเขาทางด้านขวาของผู้ต้องสงสัย ใช้เท้าซ้ายเกี่ยวเท้าขวาของผู้ต้องสงสัยไว้ แล้วใช้มือซ้ายจับมือทั้งสองข้างของผู้ต้องสงสัยไว้ แขนเหยียดตรง จากนั้นใช้มือขวาค้นตัวตั้งแต่ระดับเอวถึงศีรษะ เมื่อจะค้นช่วงล่างออกคำสั่งให้ ผู้ต้องสงสัยย่อตัวลง แล้วใช้มือขวาค้นตั้งแต่เอวลง ไปจนถึงปลายเท้าของผู้ต้องสงสัย

ขั้นตอนที่ ๓ กรณีต้องการค้นอีกด้านของผู้ต้องสงสัย ให้ผู้ตรวจค้นทำสลับข้าง มือและเท้ากับอีกด้านหนึ่ง สวนตำรวจผู้คุ้มกันก็เปลี่ยนตำแหน่งไปยืนคุ้มกันอีกด้านหนึ่งโดยทำมุมเป็นรูปตัววีแต่ไม่เกินตัวแอล เช่นกัน

หมายเหตุ ในการตรวจค้นบุคคลในท่ายืนนั้น ไม่ควรให้ผู้ต้องสงสัยยืนหันหน้ายื่นกำแพงในลักษณะที่ไม่เสียการทรงตัว เพราะทำให้ผู้ต้องสงสัยมีหลัก และอาจหันกลับมาใช้ศอกทำร้ายผู้ตรวจค้นได้

ท่าที่ ๒ การตรวจค้นบุคคลในท่าคุกเข่ามือประสานที่ศีรษะ

ขั้นตอนที่ ๑ ให้ตำรวจผู้ทำหน้าที่ผู้เผชิญหน้าเป็นผู้ตรวจค้น สวนตำรวจผู้คุ้มกันยืนอยู่เฉียงไปทางด้านหลัง ทำมุมเป็นรูปตัววีแต่ไม่เกินตัวแอล กับตำรวจผู้เผชิญหน้า ตำรวจผู้เผชิญหน้าออกคำสั่งให้ผู้ต้องสงสัย ชูมือทั้งสองข้างขึ้นเหนือศีรษะ หมุนตัวหันไปด้านหลังช้า ๆ แล้วนั่งคุกเข่าลง นำมือทั้งสองข้าง

ประสานกันไว้ หันฝ่ามือหงายขึ้นด้านบน นำหลังมือมาวางไวบนศีรษะ จากนั้นสั่งให้ นำเท้าไขว้ทับกันไว้

ขั้นตอนที่ ๒ เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้เผชิญหน้า เดินเข้าหาผู้ต้องสงสัยทางด้านหลัง กรณีตำรวจผู้เผชิญหน้าอยู่เยื้องไปทางด้านขวาของผู้ต้องสงสัย ให้เดินเข้าทางด้านขวาของผู้ต้องสงสัย ใช้มือซ้ายจับมือทั้งสองข้างของผู้ต้องสงสัยไว้ แขนเหยียดตรง จากนั้นใช้มือขวาค้นบริเวณลำตัวตั้งแต่ระดับเอวถึงศีรษะ และจากเอวไปถึงปลายเท้า

ขั้นตอนที่ ๓ กรณีต้องการค้นอีกด้านของผู้ต้องสงสัย ให้ผู้ตรวจค้นเปลี่ยนมือสลับข้างกัน สวนตำรวจผู้คุ้มกันก็เปลี่ยนตำแหน่งไปยืนคุ้มกันอีกด้านหนึ่ง โดยทำมุมเป็นรูปตัววี แต่ไม่เกินตัวแอล เช่นกัน

ท่า ๓ การตรวจค้นบุคคลในท่านอนคว่ำหน้า

ขั้นตอนที่ ๑ ให้ตำรวจผู้ทำหน้าที่เผชิญหน้าเป็นผู้ตรวจค้น สวนตำรวจผู้คุ้มกันยืนอยู่เยื้องไปทางด้านหลัง ทำมุมเป็นรูปตัววีแต่ไม่เกินตัวแอล กับตำรวจผู้เผชิญหน้า จากนั้นตำรวจ ผู้เผชิญหน้าออกคำสั่งให้ผู้ต้องสงสัยนอนคว่ำหน้าลงกับพื้น กางแขน กางเทออกให้กว้าง นำมือ ทั้งสองข้างเหยียดตรงไปด้านบนเหนือศีรษะแล้วเอามือประสานกันหันฝ่ามือออกไปด้านหน้า

ขั้นตอนที่ ๒ เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้เผชิญหน้า เดินเข้าหาผู้ต้องสงสัยทางด้านหลัง กรณีตำรวจผู้เผชิญหน้า อยู่เยื้องไปทางด้านขวาของผู้ต้องสงสัย ออกคำสั่งให้ผู้ต้องสงสัยพลิกตัว ด้านซ้าย เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจค้นย่อตัวลงโดยให้เขาวางทับที่บริเวณเอวของผู้ต้องสงสัย ใช้มือขวาค้นบริเวณไหล่ไว้ แล้วใช้มือซ้ายตรวจค้นบริเวณลำตัวครึ่งซีกบนโดยเริ่มตั้งแต่เอวถึงศีรษะ สวนการตรวจค้นขาช่วงล่างและรองเท้า สั่งให้ผู้ต้องสงสัยค่อย ๆ งอเข้าพับมาด้านหลังแล้วทำการค้น แทนการก้มลงไปใกล้เท้าของผู้ต้องสงสัยเพื่อความปลอดภัย เมื่อจะตรวจค้นลำตัวอีกด้านหนึ่งให้ผู้ตรวจค้นเดินอ้อมทางปลายเท้า และปฏิบัติในลักษณะเดียวกันแต่สลับข้างกัน ตำรวจผู้คุ้มกัน ก็เปลี่ยนตำแหน่งไปยืนคุ้มกันอีกด้านหนึ่ง

๒. การใช้เครื่องพันธนาการ

เครื่องพันธนาการถือเป็นอุปกรณ์สำคัญในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจและหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย เพราะช่วยให้สามารถ ควบคุมการเคลื่อนไหวของบุคคล ได้อย่างปลอดภัย ลดความเสี่ยงต่อการหลบหนี การทำร้ายผู้อื่น หรือทำร้ายตัวเอง

เครื่องพันธนาการมีหลายประเภท เช่น กุญแจมือ เชือกพันธนาการ สายรัดพลาสติก (Cable Tie) และกุญแจเท้า แต่ละชนิดมีวิธีใช้และข้อควรระวังที่แตกต่างกัน การใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสมจะช่วยเพิ่มความปลอดภัยทั้งต่อเจ้าหน้าที่และผู้ถูกควบคุม

ในเนื้อหา นี้ เราจะเรียนรู้หลักการ เลือกใช้เครื่องพันธนาการ การติดตั้งอย่างถูกวิธี เทคนิคการควบคุมบุคคล และมาตรการด้านความปลอดภัย เพื่อให้กำลังพลทุกคนสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้อย่างมั่นใจ มีประสิทธิภาพ และลดความเสี่ยงต่ออุบัติเหตุหรือเหตุการณ์ไม่คาดคิด”

๑. ความหมาย

เครื่องพันธนาการ คือ อุปกรณ์ที่ใช้ในการควบคุมการเคลื่อนไหวของบุคคล เพื่อป้องกันการหลบหนี หรือการทำร้ายผู้อื่น/ตัวเอง เช่น กุญแจมือ, เชือกพันธนาการ, สายรัดพลาสติก (Cable Tie), กุญแจเท้า

๒. วัตถุประสงค์

๑. ควบคุมผู้ต้องหา/ผู้ต้องสงสัยที่ถูกจับกุม
๒. ป้องกันการหลบหนี
๓. ป้องกันการทำร้ายเจ้าหน้าที่หรือบุคคลอื่น
๔. ลดความเสี่ยงในการขัดขึ้นหรือทำลายหลักฐาน

๓. หลักกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (โดยสรุป)

๑. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๘๓, ๘๔, ๘๕
๒. ให้อำนาจเจ้าหน้าที่ใช้เครื่องพันธนาการได้ เมื่อมีความจำเป็น
๓. ต้องใช้เท่าที่จำเป็นและไม่เป็นการทารุณกรรม
๔. ต้องคำนึงถึงสิทธิมนุษยชนและความปลอดภัยของผู้ถูกควบคุม

๔. ประเภทเครื่องพันธนาการ

๑. กุญแจมือโลหะ – แบบโซ่และแบบแข็ง
๒. สายรัดพลาสติก – น้ำหนักเบา ใช้ครั้งเดียว
๓. กุญแจเท้า – ใช้ควบคุมการเดินของผู้ต้องขัง
๔. สายรัด/โซ่รัดลำตัว – ใช้ควบคุมการเคลื่อนไหวทั้งตัว

๕. ขั้นตอนการใช้กุญแจมืออย่างถูกต้อง

๕.๑ การเตรียม

๕.๑.๑ ตรวจสอบความพร้อมของกุญแจมือ (กลไก, สภาพโลหะ)

๕.๑.๒ พกพาในตำแหน่งที่หยิบใช้ได้เร็วและถนัด

๕.๒ การสั่งและควบคุม

๕.๒.๑ ออกคำสั่งชัดเจนให้ผู้ถูกจับอยู่ในท่าปลอดภัย (เช่น ยืนหันหลัง, คุกเข่า, นั่ง)

๕.๒.๒ ใช้กำลังควบคุมให้อยู่ในตำแหน่งที่ควบคุมง่าย

๕.๓ วิธีใส่กุญแจมือ (มาตรฐาน)

๕.๓.๑ ท่าหันหลัง – ใช้ทั่วไปเพื่อจำกัดการเคลื่อนไหวมากที่สุด

๕.๓.๒ ท่าหน้า – ใช้เมื่อมีเหตุผลด้านสุขภาพหรือสถานการณ์จำกัด

เทคนิค :

- ควบคุมข้อมือข้างหนึ่งก่อน
- ใส่กุญแจมือข้างแรกให้แน่นพอดี (เหลือช่องนิ้วก้อยสอดได้)
- ควบคุมข้อมืออีกข้างแล้วใส่กุญแจมือข้างที่สอง
- ตรวจสอบล็อกและปิดระบบล็อกนิรภัย เพื่อป้องกันการรัดแน่นเกิน

๖. ข้อควรระวัง

- อย่ารัดแน่นเกินไป (ป้องกันการบาดเจ็บหรือการไหลเวียนเลือดผิดปกติ)
- ห้ามใช้เป็นการลงโทษหรือทรมาน
- หลังใส่แล้วต้องควบคุมตัวตลอดเวลา
- ห้ามปล่อยลำพังต้องพร้อมปลดกุญแจมือทันทีเมื่อมีเหตุฉุกเฉิน (เช่น ไฟไหม้, จมน้ำ, อุบัติเหตุ)

๗. การฝึกปฏิบัติ

- ฝึกใส่กุญแจมือทั้งชายและหญิง
- ฝึกในสถานการณ์ที่ผู้ต้องหาขัดขืน
- ฝึกการเคลื่อนย้ายผู้ถูกพันธนาการ
- ฝึกการปลดกุญแจมืออย่างรวดเร็ว

๘. หมายเหตุด้านยุทธวิธี

- การใช้เครื่องพันธนาการมักทำหลังจาก การควบคุมตัว สำเร็จแล้ว
- ในภารกิจเสี่ยงสูง (เช่น จับผู้ต้องหาคดีร้ายแรง) ควรมีเจ้าหน้าที่อย่างน้อย ๒ นายต่อ ๑ เป้าหมาย
- หากอยู่ในพื้นที่เปิด ควรทำให้เสร็จอย่างรวดเร็วและเคลื่อนย้ายออกจากจุดเสี่ยงทันที

ภาพการฝึกใส่เครื่องพันธนาการ (กุญแจมือ) ของครูฝึก กก.๕ บก.กฟ.บช.ตชต.

การฝึกจับกุมและใช้กุญแจมือ

๑. การจับกุญแจมือ

- กรณีถือกุญแจมือด้วยมือขวา ให้โซ่หรือบานพับกุญแจมืออยู่บริเวณฝ่ามือขวาให้หน้าเดียวของกุญแจมือ ทั้งด้านบนและด้านล่างหันออกนอกตัว ส่วนหน้าคูของกุญแจมือหันเข้าหาตัว
- กรณีถือกุญแจมือด้วยมือซ้าย ให้โซ่หรือบานพับกุญแจมืออยู่บริเวณฝ่ามือซ้ายให้หน้าเดียวของกุญแจมือ ทั้งด้านบนและด้านล่างหันออกนอกตัว ส่วนหน้าคูของกุญแจมือหันเข้าหาตัว

แบบที่ ๑ หันหลังมือชนกัน

ขั้นตอนที่ ๑ ตำรวจผู้ตรวจค้นถือกุญแจมือด้วยมือขวา ออกคำสั่งให้ผู้ต้องสงสัยนำมือทั้งสองข้างมาไว้ด้านหลัง โดยให้หันหลังมือชนกัน นิ้วหัวแม่มือตั้งขึ้นด้านบน

ขั้นตอนที่ ๒ ตำรวจผู้ตรวจค้นเคลื่อนที่เข้าไปหา ใช้มือซ้ายกำรวบนิ้วหัวแม่มือทั้งสองข้างของผู้ต้องสงสัย

ขั้นตอนที่ ๓ ใช้กุญแจมือที่ถือด้วยมือขวา ใส่เข้าที่บริเวณข้อมือซ้ายและขวาของผู้ต้องสงสัยพร้อมกัน

ขั้นตอนที่ ๔ ตรวจสอบการล็อกของกุญแจมือ วากระชับแน่นพอดีกับข้อมือของผู้ต้องสงสัย และอยู่ในสภาพเรียบร้อยปลอดภัยหรือไม่ และกดดับเบิลล็อกที่กุญแจด้วย เพื่อป้องกันไม่ให้กุญแจเลื่อนขาออกได้

แบบที่ ๒ หันหน้ามือเข้าหากัน

ขั้นตอนที่ ๑ ตำรวจผู้ตรวจค้นถือกุญแจมือด้วยมือขวา ออกคำสั่งให้ผู้ต้องสงสัยนำมือทั้งสองข้างมาไว้ด้านหลัง มือเหยียดตรงหันฝ่ามือเข้าหากัน ห่างกันประมาณหนึ่งช่วงไหลของ ผู้ต้องสงสัย ให้ นิ้วหัวแม่มือชี้ลงพื้น

ขั้นตอนที่ ๒ ตำรวจผู้ตรวจค้นเคลื่อนที่เข้าหา ใช้มือซ้ายจับที่ฝ่ามือขวาของผู้ต้องสงสัย พร้อมกับนำกุญแจมือที่ถือด้วยมือขวา สับใส่ที่ข้อมือขวาของผู้ต้องสงสัยด้วยกุญแจมือที่อยู่ด้านบน โดยใช้นิ้วชี้มือซ้ายช่วยประคองให้หน้าเดียวของกุญแจมือเข้าล็อกให้เรียบร้อย ใช้มือขวาจับกุญแจมือบิดงัดขึ้นด้านบน เป็นการล็อกมือของผู้ต้องสงสัยไปในตัวอีกส่วนหนึ่งด้วย

ขั้นตอนที่ ๓ ใช้มือซ้ายจับมือซ้ายผู้ต้องสงสัย แล้วสับใส่กุญแจมืออีกข้างหนึ่งบริเวณ ข้อมือซ้ายของผู้ต้องสงสัย โดยใช้นิ้วชี้มือซ้ายช่วยประคองให้หน้าเดียวของกุญแจมือเข้าล็อกให้เรียบร้อย

กรณีจะเข้าใส่กุญแจมือทางด้านซ้าย ให้ตำรวจผู้ตรวจค้นถือกุญแจมือด้วยมือซ้าย แล้วทำสลับข้างกันเช่นเดียวกับการใส่กุญแจมือด้วยมือขวา

หมายเหตุ

ถ้าตำรวจผู้ตรวจค้นถนัดซ้าย ก็ให้ถือกุญแจมือด้วยมือซ้าย แล้วทำตามขั้นตอนดังกล่าวข้างต้น

อุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึก

- ๑ กระดานไวท์บอร์ด
๒. เข็มขัดยุทธวิธีพร้อมอุปกรณ์
๓. กุญแจมือชนิดต่างๆ

วิธีการนำเสนอการฝึก

๑. ครูฝึกเขียนบนกระดานไวท์บอร์ด อธิบายเกี่ยวกับการยืนของตำรวจผู้ตรวจ และอธิบายให้นักเรียนเข้าใจถึงการปฏิบัติ
๒. ให้ครูฝึกสาธิตการปฏิบัติให้นักเรียนดู
๓. ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติโดยที่ครูฝึกเป็นคนร้ายแล้วเดินเข้ามาหานักเรียน
๔. เมื่อนักเรียนสามารถเข้าใจการปฏิบัติได้แล้ว ให้ครูฝึกเพิ่มสถานการณ์

ชั่วโมง : ทฤษฎี ๑ ชม.ปฏิบัติ ๒ ชม.

การประเมิน : ครูฝึกสังเกต การปฏิบัติของนักเรียนว่า นักเรียนสามารถปฏิบัติได้ถูกต้องหรือไม่

ข้อแนะนำ

- อุปกรณ์กุญแจมือจะต้องใส่น้ำมันให้พิด เพื่อสะดวกในการใช้งาน
- เมื่อใส่กุญแจมือผู้ต้องหาหรือผู้ต้องสงสัยแล้ว ในการควบคุมตัวต้องระมัดระวัง อย่าเผลอ เพราะผู้ที่ถูกควบคุมอาจหาโอกาสหลบหนี โดยอาจทำร้ายเจ้าหน้าที่ หรือวิ่งหนีข้ามถนนซึ่งอาจถูกรถยนต์เฉี่ยวชนได้รับอันตรายหรือเสียชีวิตได้

หมายเหตุ สำหรับการฝึกใช้

คู่มือการฝึกหลักสูตรการอยู่รอดของเจ้าหน้าที่และยุทธวิธี (Officer Survival and Tactics / o.s.t.) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ คู่มือการฝึกหลักสูตรยุทธวิธีขั้นพื้นฐาน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ๒๕๕๔

บทที่ ๖

การยิงปืนระบบต่อสู้

๑. การยิงปืนระบบต่อสู้

การยิงปืนระบบต่อสู้เป็นหนึ่งในทักษะพื้นฐานที่มีความสำคัญต่อการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรที่ต้องเผชิญสถานการณ์ความรุนแรงหรือภัยคุกคามต่อชีวิตและทรัพย์สิน วิชานี้จัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้ปฏิบัติได้รับความรู้ความเข้าใจ และทักษะที่ถูกต้องตามหลักยุทธวิธี มีความปลอดภัย และสอดคล้องกับกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ รวมทั้งจริยธรรมในการใช้อาวุธ ระบบการยิงปืนภายใต้บริบทการต่อสู้ (combat shooting) แตกต่างจากการยิงเพื่อการกีฬาโดยเน้นการตัดสินใจภายใต้ความกดดัน การควบคุมปฏิกิริยาร่างกายและจิตใจ การเลือกใช้อาวุธและการจัดการกับสถานการณ์แวดล้อม เช่น พื้นที่แคบ มุมอับ ทิศนวิสัยจำกัด และการป้องกันผู้บริสุทธิ์

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะในการยิงปืนภายใต้สถานการณ์ต่อสู้ให้มีความแม่นยำ รวดเร็ว และปลอดภัย
๒. เพื่อสร้างความเข้าใจในหลักยุทธวิธีการใช้อาวุธ การตัดสินใจภายใต้ความกดดัน และการปฏิบัติที่คำนึงถึงการคุ้มครองประชาชนและทรัพยากร

๑. อุปกรณ์ที่ใช้ในการสอน

๑. สื่อการสอน หรือแบบฝึก
๒. ชาร์ต
๓. powerpoint
๔. อาวุธปืนพกลูกไม่ หรืออาวุธปืนพกกึ่งอัตโนมัติ พร้อมซองบรรจุกระสุนปืน จำนวน ๒ ซอง
๕. ซองปืนพกคาดเข็มขัด
๖. เข็มขัดสนาม
๗. อุปกรณ์ป้องกันเสียง
๘. แว่นกันสะเก็ด
๙. กระสุนสำหรับซ้อมบรรจุ (Dummy Ammunition)
๑๐. เสื้อกันกระสุน

๒. หัวข้อการฝึกอบรม

๑. หัวข้อที่ ๑ กฎการใช้อาวุธปืน ๔ ข้อ
๒. การตรวจอาวุธ
๓. การบรรจุและการเลิกบรรจุกระสุนปืน
๔. หลักการยิงปืน เทคนิคต่างๆ
๕. การปฏิบัติการยิงปืนในรูปแบบต่างๆ ในสนามยิงปืน และพื้นที่ป่าภูเขาทางยุทธวิธี

๓. วิธีการนำเสนอการฝึก

๑. แผนแนวการเรียนการสอนและการวัดผล บอกวัตถุประสงค์
๒. การบรรยาย การนำเสนอสื่อการสอน อธิบาย และยกกรณีตัวอย่าง จุดมุ่งหมาย ความหมาย หลักพื้นฐาน หลักการและเทคนิคต่างๆในการยิงปืนต่อสู้
๓. ครูฝึกให้ คำแนะนำ ยกตัวอย่างประสบการณ์ หรือกรณีศึกษาเกี่ยวกับการยิงปืนต่อสู้ที่เกิดขึ้นทางสื่อหรือประสบการณ์จริง
๔. การฝึกปฏิบัติในการยิงปืนต่อสู้ในรูปแบบต่างๆ ให้ เกิดประสบการณ์ และความชำนาญ
๕. สรุป ,ถามปัญหา

๔. ชั่วโมง/การฝึก

จำนวน ทฤษฎี ๔ ชั่วโมง ปฏิบัติ ๓๖ ชั่วโมง (ปฏิบัติ)

๕. การประเมิน :

๑. สังเกตพฤติกรรมระหว่างการเรียนการสอน
๒. ผู้เรียนสามารถซักถาม และตอบคำถามได้
๓. ทบทวนความเข้าใจ และซักถามปัญหา
๔. ตรวจงานสังเกตการณ์ปฏิบัติ และประเมินผลว่าผู้เรียนสามารถทำได้ตามที่ให้หัวข้อการปฏิบัติได้หรือไม่

Instructor Note:

ให้ครูฝึกสอบถามนักเรียนทุกคนต่อความเข้าใจเป้าหมาย วัตถุประสงค์ เนื้อหา และการฝึกยิงปืนให้ชำนาญ มีประสิทธิภาพ

หลักทั่วไปเกี่ยวกับการยิงปืน

กฎการใช้อาวุธปืน ๔ ข้อ

กฎการใช้อาวุธปืนกฎที่ผู้ฝึกยิงปืนจะต้องปฏิบัติเพื่อวัตถุประสงค์ให้ผู้ที่มีอาวุธอยู่ในมือ หรือในครอบครอง ได้ใช้อาวุธอย่างปลอดภัยแก่ตนเองและผู้อื่น ฉะนั้นก่อนทำการฝึกต้องเรียนรู้ กฎการใช้อาวุธ ๔ ข้อ เพื่อความปลอดภัยระหว่างการฝึก ดังนี้

๑. พิจารณากว่าอาวุธปืนทุกกระบอกมีกระสุนปืนบรรจุอยู่เสมอ และตรวจอาวุธปืนทุกครั้งที่จับเพื่อตรวจสอบว่ามีกระสุนปืนบรรจุอยู่หรือมีวัตถุอื่นใดติดค้างอยู่ในลำกล้องปืนหรือไม่

๒. ไม่ควรเล็งอาวุธปืนไปในทิศทางที่ไม่ตั้งใจจะยิงหรือทำลาย

๓. นิ้วต้องอยู่นอกไกปืนเสมอจนกว่าจะตัดสินใจจะยิง

๔. ตรวจสอบเบื้องต้น เบื้องหลังเป้าหมายเสมอ และอย่ายิงปืนไปทางวัตถุอื่นใด ที่อาจทำให้หัวกระสุนปืนสะท้อนกลับหรือเด้งไปได้ เช่น วัสดุที่มีผิวแบนแข็ง ผิวน้ำ ฯลฯ

Instructor Note -

ยกตัวอย่างข้อผิดพลาดที่อาจจะเกิดขึ้นหากไม่ปฏิบัติตามกฎการใช้อาวุธปืน ๔ ข้อ

การตรวจอาวุธ

เป็นการปฏิบัติที่จำเป็นสำหรับผู้ที่ยิงอาวุธปืน และจะต้องกระทำในลำดับแรกเมื่อจับอาวุธปืน จะต้องปฏิบัติทั้งก่อนการยิง หลังการยิง หรือขณะทำการยิงเมื่อมีข้อสงสัย ฉะนั้นจึงไม่ควรละเลย เป็นอันตราย

วัตถุประสงค์ของการตรวจอาวุธปืน มีดังนี้

๑. เพื่อให้ทราบว่าอาวุธปืนมีกระสุนปืนบรรจุอยู่หรือไม่
๒. เพื่อให้ทราบว่าอาวุธปืนมีสภาพพร้อมที่จะใช้ยิง หรือชำรุด หรือไม่
๓. เพื่อให้ทราบว่าในลำกล้องปืนมีวัตถุอื่นใดอยู่ในลำกล้องปืนหรือไม่

ขั้นตอนการตรวจอาวุธปืนพกกลไก

เมื่อได้รับคำสั่ง “ตรวจอาวุธ” จากผู้ฝึกให้ผู้เข้ารับการฝึกปฏิบัติดังนี้

๑. ก้มขวาหัน ก้าวเท้าขวาไปด้านหลัง ยืนท่ามุมประมาณ ๔๕ องศากับแนวเป้า
๒. นำอาวุธปืนวางไว้บนมือซ้าย เปิดลูกไกปืน แนวปืนชี้เข้าหาแนวเป้า

การตรวจอาวุธปืนตามวัตถุประสงค์ ๓ ประการ

๑. ตรวจภายในลูกโม่ปืนว่ามีกระสุนปืนบรรจุอยู่หรือไม่
๒. ตรวจดูอุปกรณ์ชิ้นส่วนอื่น ๆ ของอาวุธปืน ว่ามีสภาพพร้อมที่จะใช้ยิง หรือชำรุด หรือไม่ โดยเฉพาะสลักยึดโครงปืนต่าง ๆ
๓. ตรวจดูภายในลำกล้องปืนว่ามีหัวกระสุนปืนหรือวัตถุอื่นใดติดค้างอยู่ในลำกล้องปืนหรือไม่
๔. หลังจากตรวจอาวุธปืนเรียบร้อยแล้วให้รอฟังคำสั่งจากผู้ฝึก

ขั้นตอนการตรวจอาวุธปืนพกกึ่งอัตโนมัติ

เมื่อได้รับคำสั่ง “ตรวจอาวุธ” จากผู้ฝึกให้ผู้เข้ารับการฝึกปฏิบัติดังนี้

๑. ถอยเท้าขวาไปด้านหลังพร้อมใช้มือที่ถนัดจับ ด้ามปืนลดตัวลงในลักษณะทำนองคุกเข่าสูง
๒. ชักปืนออกจากซองปืน ปากกระบอกปืนชี้ไปทางแนวเป้า พลิกให้ฝ่ามือหันเข้าหาตัว
๓. ปลดซองกระสุนปืนจากตัวปืน เก็บไว้ในซองบรรจุของกระสุนปืน หรือถ้าหากไม่มีซองบรรจุของกระสุนปืน ให้เหน็บไว้บริเวณแนวเข็มขัดด้านซ้ายมือ
๔. ดึงลำเลื่อนปืนอย่างน้อย ๓ – ๔ ครั้ง เพื่อตรวจสอบว่ามีกระสุนปืนติดค้างอยู่ในตัวปืนหรือไม่ โดยให้ปากกระบอกปืนชี้ไปทางแนวเป้า อาวุธปืนอยู่ระดับสายตา แล้วค้างลำเลื่อนปืน
๕. ตรวจสอบอาวุธปืน ๓ จุด ดังนี้
 - ๕.๑ ตรวจรังเพลิงปืนจากทางลาดป้อนกระสุนปืนท้ายลำกล้องปืนให้แน่ใจว่าไม่มีกระสุนปืน ปลอกกระสุนปืนหรือวัตถุอื่นใดค้างอยู่
 - ๕.๒ ตรวจบ่อบรรจุของกระสุนปืนอีกครั้งว่าซองกระสุนออกจากตัวปืนแล้วหรือไม่
 - ๕.๓ ตรวจสอบขอร้งปลอกกระสุนปืน, ก้านเตะปลอกกระสุนปืน และเข็มแทงชนวนให้แน่ใจว่าไม่มีกระสุนปืน ปลอกกระสุนปืนหรือวัตถุอื่นใดค้างอยู่ หรือชำรุดหรือไม่
 - ๕.๔ ใช้นิ้วก้อยหรือนิ้วชี้ของมือซ้าย สัมผัสเข้าไปในช่องรังเพลิงเพื่อตรวจสอบ ๓ จุด

ตามข้อ ๕.๑ – ๕.๓ อีกครั้ง

๖. พลิกอาวุธปืนให้ปากลำกล้องปืนหันเข้าหาสายตา ใช้สายตาตรวจสอบในลำกล้องปืนให้แน่ใจว่าไม่มีหัวกระสุนปืน หรือวัตถุอื่นใดค้างอยู่
๗. ใช้มือขวานำอาวุธปืนลักษณะค้างลำเลื่อนปืน ส่วนมือซ้ายนำซองบรรจุกระสุนปืนมาอยู่เหนือบริเวณบ่าด้านขวามือ โดยปากลำกล้องปืนชี้เฉียงลงพื้นประมาณ ๔๕ องศา
๘. เมื่อผู้ฝึกเห็นว่าการตรวจอาวุธปืนเรียบร้อยแล้ว และมีความปลอดภัย ให้ฝึกสั่งให้ผู้รับการฝึกเก็บซองบรรจุกระสุนปืน
๙. ลูกขึ้นยืน พรอมจับปืนในท่ายิงสองมือ แนวปากลำกล้องปืนชี้ไปทางแนวเป้า ปลดคันค้างลำเลื่อน ทำการเล็งและลั่นไกปืน หลังจากตรวจอาวุธปืนเรียบร้อยแล้วให้รอฟังคำสั่งจากผู้ฝึก

หมายเหตุ

- สำหรับการฝึกที่มีผู้เข้ารับการฝึกจำนวนมาก จำเป็นจะต้องฝึกรูปแบบการตรวจอาวุธ ให้ใช้เป็นรูปแบบเดียวกัน เพื่อง่ายสำหรับการตรวจสอบให้เกิดความปลอดภัย
- ผู้เข้ารับการฝึกที่ถนัดมือซ้าย ให้ปฏิบัติตามขั้นตอนการตรวจอาวุธป็นเช่นเดียวกับ ผู้ที่ถนัดมือขวา

Instructor Note

- กำชับการปฏิบัติให้ผู้เข้ารับการฝึก ปฏิบัติจนเป็นนิสัยทุกครั้งที่จับปืน
- ยกตัวอย่างการละเลยที่ผู้เข้ารับการฝึก ไม่ปฏิบัติหรือละเลยไม่ตรวจอาวุธ

การบรรจุและการเลิกบรรจุกระสุนปืน

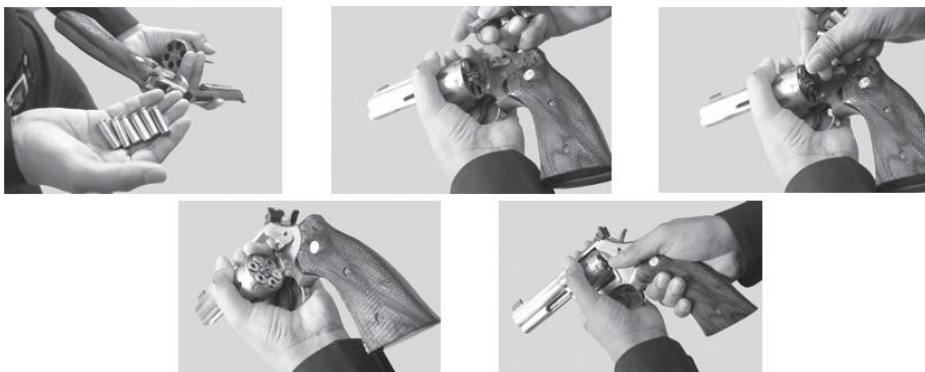
การบรรจุกระสุนปืนพกลูกโม

เมื่อได้รับคำสั่ง “บรรจุ” จากผู้ฝึกให้ผู้เข้ารับการฝึกปฏิบัติดังนี้

๑. จากท่าเตรียมพร้อม ก้มขวาหัน ก้าวเท้าขวาไปด้านหลัง ยืนท่ามุมประมาณ ๔๕ องศา กับแนวเป้า

๒. นำอาวุธปืนวางไว้บนมือซ้าย เปิดลูกโมปืน แนวปืนชี้เข้าหาแนวเป้า เหยียงลงพื้นประมาณ ๔๕ องศา ใช้นิ้วหัวแม่มือข้างขวาดันสลักปลดลูกโมปืนไปด้านหน้า ขณะเดียวกันใช้นิ้วกลางและนิ้วนางมือซ้ายดันลูกโมปืนให้หลุดออกมาทางด้านซ้ายของโครงปืน

๓. ใช้มือขวาบรรจุกระสุนปืน ใช้นิ้วหัวแม่มือซ้ายเป็นตัวหมุนลูกโมปืน เพื่อจะได้บรรจุกระสุนปืนได้สะดวก

เหตุที่ต้องใช้มือซ้ายจับปืนในการบรรจุและเลิกบรรจุกระสุนปืน เนื่องจากผู้ผลิตอาวุธปืนส่วนใหญ่ผลิตอาวุธปืนให้ปุ่มปลดสลักลูกโมปืนอยู่ทางด้านซ้ายของโครงปืนและให้ลูกโมปืนเปิดออกทางด้านซ้ายของโครงปืนเท่านั้น แม้ว่าผู้ยิงบางคนจะใช้มือซ้ายยังก็ต้องจับปืนด้วยมือซ้ายและบรรจุกระสุนปืนด้วยมือขวาทุกครั้ง ยกเว้นมือขวาเกิดการบาดเจ็บก็ให้ใช้มือซ้ายทำการบรรจุกระสุนปืนแทน และควรมีการฝึกหัดเพื่อใช้ในเหตุฉุกเฉิน

การเลิกบรรจุกระสุนปืนพกลูกโม

เมื่อได้รับคำสั่ง “เลิกบรรจุ” จากผู้ฝึกให้ผู้เข้ารับการฝึกปฏิบัติดังนี้

๑. จากท่าเตรียมพร้อม ก้าวขาหน้า ก้าวเท้าขวาไปด้านหลัง ยืนท่ามุมประมาณ ๔๕ องศา กับแนวเป้า
๒. นำอาวุธปืนวางไว้บนมือซ้าย เปิดลูกโมปืน แนว ปืนชี้เข้าหาแนวเป้า เียงลงพื้นประมาณ ๔๕ องศา ใช้นิ้วหัวแม่มือข้างขวาดันสลักปลดลูกโมปืนไป ด้านหน้า ขณะเดียวกันใช้นิ้วกลางและนิ้วนางมือซ้าย ดันลูกโมปืนให้หลุดออกมาทางด้านซ้ายของโครงปืน
๓. เมื่อลูกโมปืนอยู่ในลักษณะเปิดออกด้านข้าง พลิกอาวุธปืนให้กล้องขึ้นด้านบน ใช้นิ้วหัวแม่มือข้างซ้ายกดปลายสลักแกนลูกโมปืน เพื่อดันเอาปลอกกระสุนปืน ออกจากลูกโมปืน

ขั้นตอนการบรรจุ และการบรรจุซ้ำของปืนพกกึ่งอัตโนมัติ (Loading and Reloading Procedures)

การบรรจุกระสุนปืนขั้นต้น - การบรรจุกระสุนปืนครั้งแรกเพื่อใช้งานอาวุธปืน

การบรรจุซ้ำ - บรรจุของกระสุนปืนอันใหม่เพื่อทดแทนที่หมดไป หรือเพื่อให้ตัวปืนสามารถ ใช้งานต่อไปได้

การบรรจุกระสุนปืนพกกึ่งอัตโนมัติขั้นต้น

เมื่อได้รับคำสั่ง “บรรจุ” จากผู้ฝึกให้ผู้เข้ารับการฝึกปฏิบัติดังนี้ (ก่อนการบรรจุกระสุนปืน ให้ทำการตรวจอาวุธปืนทุกครั้ง)

๑. นำอาวุธปืนอยู่ในระดับสายตา พลิกปืนให้บ่อบรรจุของกระสุนปืนอยู่แนวกลางลำตัว มือไม่ถนัดจับของกระสุนปืนโดยจัดนิ้วชี้ของมือข้างที่ไม่ถนัดให้วางขนานไปกับผิวด้านหน้าของกระสุนปืน โดยปลายนิ้วชี้อยู่ใต้กระสุนปืนนัดแรกที่ปากของบรรจุกระสุนปืน บรรจุของกระสุนปืนใส่ตัวปืน ใช้สันมือหรือฝ่ามือของข้างไม่ถนัดตบกันของกระสุนปืนให้แน่น

๒. ดึงลำเลื่อนปืนมาทางด้านหลังให้สุด แล้วปล่อยให้ลำเลื่อนปืนพากระสุนปืนจากปากของกระสุนปืนเข้ารังเพลิงโดยหันปากกระบอกปืนชี้ไปยังแนวเป้าหรือแนวที่ปลอดภัยตรวจสอบอีกครั้งว่าลำเลื่อนปืนกลับสนิทแน่นหนาดี

การบรรจุของกระสุนปืนอันใหม่เพื่อทดแทนที่หมดไป หรือเพื่อให้ตัวปืนสามารถใช้งาน ต่อไปได้

๑. การบรรจุกระสุนปืนใหม่เมื่อลำเลื่อนไม่ค้าง
๒. การบรรจุกระสุนปืนใหม่เมื่อลำเลื่อนค้าง
๓. การบรรจุกระสุนปืนทางยุทธวิธี

การบรรจุกระสุนปืนใหม่เมื่อลำเลื่อนไม่ค้าง

เมื่อกระสุนปืนนัดสุดท้ายป้อนเข้าไปในรังเพลิง ผู้ยิงควรปฏิบัติดังต่อไปนี้

๑. นำอาวุธปืนขึ้นมาในระดับสายตา (สายต่ายังคง มองจับจ้องไปที่เป้าหมาย) หันบ่อบรรจุของกระสุนปืนเข้าหาแนวกลางลำตัวโดยช่วงเวลาเดียวกัน มือข้างที่ไม่ถนัดจับของกระสุนปืนใหม่จากของบรรจุของกระสุนสำรอง

๒. ใช้นิ้วหัวแม่มือของมือข้างที่ถนัด (มือข้างยิง) กดปุ่มปลดของบรรจุกระสุนปืน เพื่อนำของกระสุนปืน เก้าออกจากตัวปืน เมื่อนำของบรรจุกระสุนปืนเปล่า ออกจากตัวปืนแล้ว และช่วงเวลาเดียวกัน เมื่อนำของบรรจุกระสุนปืนชุดใหม่ออกจากของบรรจุของกระสุนสำรองแล้ว จัดนิ้วชี้ของมือข้างที่ไม่ถนัดให้วาง

ขนานไปกับผิวด้านหน้าของกระสุนปืน โดยปลายนิ้วชี้อยู่ใต้กระสุนปืนนัดแรกที่ปากของบรรจุกระสุนปืน

๓. บรรจุของกระสุนปืนใหม่เข้าสู่ตัวปืน และใช้สันมือหรือฝ่ามือของข้างไม่ถนัดตบกันของกระสุนปืนให้แน่น

๔. หลังจากนั้นจึงปลดคันค้ำลำเลื่อนด้วยนิ้วหัวแม่มือข้างถนัด สายต่ายังคงจับจ้องไปยังที่เป้าหมาย จัดท่าทางการจับปืนของมือทั้งสองข้างในการยิงใหม่ เขี่ยดแซนออกไป จัดศูนย์ให้พอดี เล็งเป้าหมายให้ดี และเตรียมพร้อมเข้าสู่การยิงนัดต่อไป

หมายเหตุ ผู้ที่ถนัดมือซ้ายอาจใช้วิธีการ ๑ ใน ๒ วิธีนี้ในการปลดของบรรจุกระสุนปืน

๑. ผู้ยิงใช้นิ้วชี้ของมือข้างถนัดเพื่อปลดของบรรจุกระสุนปืน
๒. ผู้ยิงใช้นิ้วชี้ของมือข้างไม่ถนัดเพื่อปลดของบรรจุกระสุนปืน

การบรรจุกระสุนปืนใหม่เมื่อลำเลื่อนค้ำ

เมื่ออาวุธปืนลำเลื่อนค้ำ กระสุนนัดสุดท้ายได้ทำการยิงออกไปแล้ว และลำเลื่อนได้ล็อกตัวกับบ่าคันล็อกลำเลื่อนเพื่อรอบรรจุของกระสุนปืนชุดต่อไป ผู้ยิงควรปฏิบัติดังต่อไปนี้

๑. นำอาวุธปืนขึ้นมาในระดับสายตา (สายต่ายังคงมองจับจ้องไปที่เป้าหมาย) หันบ่อบรรจุของกระสุน ปืนเข้าหาแนวกลางลำตัวโดยช่วงเวลาเดียวกัน มือข้างที่ไม่ถนัดจับของกระสุนปืนใหม่จากซองบรรจุของกระสุนสำรอง

๒. ใช้นิ้วหัวแม่มือของมือข้างที่ถนัด (มือข้างยิง) กดปุ่มปลดของบรรจุกระสุนปืน เพื่อนำของกระสุนปืนเก่าออกจากตัวปืน เมื่อนำของบรรจุกระสุนปืนเปลือยออกจากตัวปืนแล้ว และช่วงเวลาเดียวกัน เมื่อนำของบรรจุกระสุนปืนชุดใหม่ออกจากซองบรรจุของกระสุนสำรองแล้ว จัดนิ้วชี้ของมือข้างที่ไม่ถนัดให้วาง

ขนานไปกับผิวด้านหน้าของกระสุนปืน โดยปลายนิ้วชี้อยู่ใต้กระสุนปืนนัดแรกที่ปากของบรรจุกระสุนปืน

๓. บรรจุของกระสุนปืนใหม่เข้าสู่ตัวปืน และใช้สันมือหรือฝ่ามือของข้างไม่ถนัดดบกันของกระสุนปืน ให้แน่น

๔. หลังจากนั้นจึงปลดคันค้ำลำเล็อนด้วยนิ้วหัวแม่ มือข้างถนัด สายต่ายังคงจับจ้องไปยังที่เป้าหมายจัดทำ ทาการจับปืนของมือทั้งสองข้างในการยิงใหม่ เขียดแขนออกไป จัดศูนย์ให้พอดี เล็งเป้าหมายให้ดี และเตรียมพร้อมเข้าสู่การยิงนัดต่อไป

การบรรจุกระสุนปืนทางยุทธวิธี

ในสถานการณ์ทางยุทธวิธี หากจำนวนกระสุนปืนมีการใช้งาน และลดน้อยลงไปจากการยิงเมื่อสถานการณ์เอื้ออำนวย ให้ผู้ยิงทำการบรรจุของกระสุนปืนชุดใหม่ทันทีเพื่อให้อาวุธปืนนั้นมีความพร้อมใช้งานด้วย กระสุนปืนเต็มอัตรา ตลอดเวลา โดยให้ผู้ยิงปฏิบัติดังนี้

๑. นำอาวุธปืนขึ้นมาในระดับสายตา (สายต่ายังคงมองจับจ้องไปที่เป้าหมาย) หันบ่อบรรจุของกระสุนปืนเข้าหาแนวกลางลำตัวโดยช่วงเวลาเดียวกัน มือข้างที่ไม่ถนัดจับของกระสุนปืนใหม่จากของบรรจุของกระสุนสำรอง

๒. ใช้มือข้างที่ไม่ถนัด จับของกระสุนปืนใหม่ออกมา จัดให้ช่องบรรจุกระสุนใหม่อยู่ระหว่างนิ้วกลางและนิ้วชี้ของมือข้างที่ไม่ถนัด โดยยกของของบรรจุกระสุนปืนใหม่วางตัวอยู่ในฝ่ามือ เคลื่อนมือข้างที่ไม่ถนัดพร้อมของกระสุนปืนใหม่ไปให้ใกล้กับที่บรรจุของกระสุนปืนของอาวุธปืน ใช้นิ้วหัวแม่มือของมือข้างที่ถนัดกดปุ่มปลดของกระสุนปืน และใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้ข้างที่ไม่ถนัดรับของบรรจุกระสุนปืนเดิมออกและ

นำออกจากตัวปืน เมื่อซองกระสุนปืนเดิมออกจากอาวุธปืนแล้ว ให้พลิกมือข้างไม่ถนัดจนปากซองกระสุนปืนใหม่ มารออยู่หน้าปากบ่อบรรจุของกระสุนปืน และดันซองกระสุนปืนใหม่เข้าไปด้วยสันมือหรือฝ่ามือที่มือข้างไม่ถนัดนั้นประคองอยู่ ดันท้ายให้สุดจนล็อกแน่นสนิทแล้ว จึงนำซองบรรจุกระสุนปืน ที่ใช้แล้วไปเก็บ เพื่อสำรองไว้

การเลิกบรรจุกระสุนปืนพกกึ่งอัตโนมัติ

เมื่อได้รับคำสั่ง “เลิกบรรจุ” จากผู้ฝึกให้ผู้เข้ารับการฝึกปฏิบัติดังนี้

๑. ปลดซองกระสุนปืนออกจากปืน โดยกดสลักปลดของกระสุนปืน
๒. ดึงลำเลื่อนปืนไปทางด้านหลัง แล้วปล่อยให้ ลำเลื่อนปืนทำงานอย่างอิสระ โดยทำ ๓-๔ ครั้ง เพื่อให้ขอร้งปลดกระสุนปืนพากระสุนปืนหรือปลดกระสุนปืนออกจากรังเพลิง แล้วใช้นิ้วหัวแม่มือดันปุ่มค้างลำเลื่อนขึ้นไปด้านบนเพื่อให้ลำเลื่อนปืนค้าง
๓. ตรวจอาวุธปืน เพื่อดูว่ามีกระสุนปืนหรือวัตถุอื่นใดติดค้างอยู่ในรังเพลิงหรือลำกล้องปืนหรือไม่
๔. จับปืนในท่ายิงสองมือ แแนวปากลำกล้องปืนชี้ไปทางแนวเป้า ปลดคันค้างลำเลื่อนทำการเล็งและลั่นไกปืน เรียบร้อยแล้วให้รอฟังคำสั่งจากผู้ฝึก

Instructor Note

เป็นเทคนิคของเจ้าหน้าที่ที่จะต้องฝึกฝน จนเกิดความรวดเร็วและชำนาญ เพื่อเอาตัวรอดระหว่างการเผชิญเหตุ

หลักการยิงปืน

อาวุธปืนถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ ไม่ว่าจะเป็นการป้องกันตนเอง การควบคุมสถานการณ์ หรือการปราบปรามอาชญากรรม แต่การใช้อาวุธปืนอย่างปลอดภัยและมีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นต้องมี ความรู้และความเข้าใจในหลักทั่วไปของการใช้อาวุธปืน

หลักการเหล่านี้ครอบคลุมตั้งแต่ การดูแลรักษาอาวุธ การถือและการจับปืนอย่างถูกต้อง เทคนิคการเล็ง การเหนี่ยวไกอย่างปลอดภัย รวมถึงมาตรการป้องกันอุบัติเหตุ เพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถใช้อาวุธปืนได้อย่างมั่นใจและลดความเสี่ยงต่อทั้งตัวเองและผู้บริสุทธิ์

ในเนื้อหา นี้ เราจะเรียนรู้ หลักทั่วไปของการใช้อาวุธปืนอย่างถูกต้องและปลอดภัย เทคนิคพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการฝึกปฏิบัติ และแนวทางการประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริง เพื่อให้ทุกนายมีความเข้าใจมั่นคง และสามารถนำไปปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

หลักทั่วไปของการใช้อาวุธปืน

๑.ปลอดภัยเสมอ

๑. ถือว่าปืนทุกกระบอกมีเครื่องกระสุนอยู่เสมอ
๒. ไม่เล็งปืนไปยังสิ่งที่ไม่ต้องการยิง
๓. นิ้วอย่าแตะไกปืนจนกว่าจะพร้อมยิง
๔. รู้เป้าหมายและสิ่งที่อยู่ด้านหลังเป้าหมาย

* อาวุธปืนเป็นเครื่องมือทำลายล้างสูง ต้องใช้ภายใต้เหตุจำเป็นตามกฎหมาย

* ฝึกซ้ำ ๆ ให้เกิดความคุ้นเคยกับอาวุธ และการควบคุมร่างกาย

หลักการยิงปืนพก

๑ ทำยืนพื้นฐาน

- ๑.๑ เท้าแยกกว้างระดับไหล่, ร่างกายหันตรงไปที่เป้า, แขนเหยียดตรง
- ๑.๒ เท้าซ้าย (สำหรับคนถนัดขวา) อยู่หน้า, แขนซ้ายเหยียด, แขนขวางอเล็กน้อย

๒. การจับปืน

- ๒.๑ มือยิงจับด้ามปืนเต็มมือ, นิ้วชี้อยู่นอกโกร่งไก
- ๒.๒ มือประคองสอดเข้าช่องว่าง, นิ้วโป้งทั้งสองขนานกันไปทางเป้า

๓. การเล็ง

- ๓.๑ ศูนย์หน้า ชัดที่สุด, ศูนย์หลังและเป้าเบลอเล็กน้อย
- ๓.๒ ศูนย์หน้าอยู่กึ่งกลางศูนย์หลัง, ระดับเสมอกัน

๔. การเหนี่ยวไก

- ๔.๑ ใช้แรงกดสม่ำเสมอ, ไม่กระตุก
- ๔.๒ เหนี่ยวไปจนปืนลั่น, ค้างไกเล็กน้อยแล้วค่อยปล่อยเพื่อตั้งยิงนัดถัดไป

๕ การตามเป้า

- ๕.๑ ควบคุมปืนหลังลั่นไก, ไม่รีบลดปืน
- ๕.๒ ตรวจสอบสถานการณ์ก่อนลดปืน

๓. หลักการยิงปืนเล็กยาว

๓.๑ ทำพื้นฐาน

- ๓.๑.๑ ทำยืน - ใช้ในระยะใกล้หรือเมื่อไม่มีที่กำบัง
- ๓.๑.๒ ทำนั่งคุกเข่า - เพิ่มความมั่นคง ลดพื้นที่เป้า
- ๓.๑.๓ ทำนอนยิง - มั่นคงสูงสุด เหมาะสำหรับระยะไกล
- ๓.๑.๔ ทำนั่งราบ - ใช้ในพื้นที่โล่งเมื่อมีเวลาเตรียมท่า

๓.๒ การจับและบรรจุเล็ง

- ๓.๒.๑ กันปืนชิดไหล่, ศอกตั้งรับน้ำหนัก
- ๓.๒.๒ มือซ้ายรองพานท้าย/โครงหน้า, มือขวาจับด้ามปืนและไก
- ๓.๒.๓ โหนกแก้มแนบกับพานท้ายเพื่อคงมุมเล็ง

๓.๓ การเล็ง

- ๓.๓.๑ ใช้ ศูนย์หน้า - ศูนย์หลัง เหมือนปืนพกหรือ กล้องเล็งปรับศูนย์ให้ตรงก่อนใช้

งาน

- ๓.๓.๒ รักษาการเล็งขณะเหนี่ยวไก

๓.๔ การเหนี่ยวไกและควบคุมการยิง

- ๓.๔.๑ ใช้แรงกดนิ้วสม่ำเสมอ, ควบคุมการหายใจ (หายใจเข้า-ปล่อยครึ่ง-เหนี่ยวไก)

- ๓.๔.๒ สำหรับยิงเป็นชุดควบคุมแรงถีบโดยกดกันปืนเข้าหาไหล่

๔. ความแตกต่างสำคัญระหว่างปืนพกกับปืนเล็กยาว

ด้าน	ปืนพก	ปืนเล็กยาว
ระยะหวังผล	สั้น (0-50 ม.)	กลาง-ไกล (100-300+ ม.)
ความแม่นยำ	น้อยกว่า	สูงกว่า
การพกพา	คล่องตัวสูง	เคลื่อนที่ช้ากว่า
การหยุดยิง	ขึ้นกับกระสุนและระยะ	พลังหยุดยิงสูงกว่า

การฝึกเสริม

๑. ฝึก Dry Fire (เหนี่ยวไกแห้ง) เพื่อควบคุมการเล็งและไก
๒. ฝึก Transition (เปลี่ยนจากปืนเล็กยาวเป็นปืนพก) เมื่อระยะเปลี่ยน
๓. ฝึกยิงในสภาพกดดัน (Stress Shooting) เพื่อจำลองสถานการณ์จริง

การฝึกอบรมและการเรียนการสอน

๑. อุปกรณ์ที่ใช้ในการสอน

๑. สื่อการสอน หรือแบบฝึก
๒. ชาร์ต
๓. powerpoint
๔. อาวุธปืนพกลูกโม้ หรืออาวุธปืนพกกึ่งอัตโนมัติ พร้อมซองบรรจุกระสุนปืน จำนวน ๒ ซอง
๕. ซองปืนพกคาดเข็มขัด
๖. เข็มขัดสนาม
๗. อุปกรณ์ป้องกันเสียง
๘. แว่นกันสะเก็ด
๙. กระสุนสำหรับซ้อมบรรจุ
๑๐. เสื้อกันกระสุน

การฝึกหลักพื้นฐานของการยิงปืน

หลักพื้นฐานของการยิงปืนถือเป็นหัวใจของการยิงปืนพก ที่จะต้องเรียนรู้และปฏิบัติให้ครบทุกขั้นตอน หากต้องการให้การยิงปืนได้ผลดีมีความแม่นยำ ถือเป็นคัมภีร์ที่ต้องท่องให้ขึ้นใจ ทั้ง ๘ ประการ คือ

๑. ท่ายืน
๒. การจับปืน
๓. การจัดศูนย์ปืน
๔. การเล็งเป้าหมาย
๕. การควบคุมลมหายใจ
๖. การลั่นไก
๗. การเล็งตาม
๘. การคืนรอบ

๑. ท่ายืน

การจัดท่ายืน คือการจัดท่าให้มีความสัมพันธ์ระหว่างร่างกายท่อนบนและร่างกายท่อนล่างหรือสวนเท้าท่ายืนที่ถูกต้อง ผู้ยิงควรที่จะ

๑. วางเท้าให้ขนานกับแนวหัวไหล่
๒. ตำแหน่งของเท้าข้างที่ไม่ถนัดควรอยู่เหนือเท้าข้างถนัดพอประมาณ และชี้ไปในทิศทางการยิง
๓. วางเท้าข้างถนัด (ข้างเดียวกับมือข้างที่จับปืน) ให้แน่นนอนเพื่อสร้างสมดุล

๔. ใช้เท้าข้างถนัดเป็นเท้านำในการเดินหน้า หรือเคลื่อนที่โดยฉับพลันเสมอ

๕. งอเข่าเล็กน้อย และโน้มลำตัวท่อนบนไปข้างหน้าเล็กน้อย ทิ้งน้ำหนักตัวไปด้านหน้า ๖๐-๗๐% เพื่อช่วยในการขับเคลื่อนของอาวุธปืน

๖. ยกมือทั้งสองข้างขึ้นระดับหน้าอก ล็อกข้อศอกเข้าหาลำตัว ยืนให้มั่นคง ไหลและศีรษะ ท่ามูมนานกับเป้าหมาย ศีรษะตั้งตรง ไม่ก้มหน้า

หมายเหตุ ท่ายืนต้องสบายไม่ฝืนธรรมชาติ

การจับปืน

การจับปืน คือการจัดท่าทางการจับถืออาวุธปืนด้วยมือ ท่าจับปืนที่ถูกต้อง ผู้ยิงควรที่จะปฏิบัติตามหลักการดังนี้

๑. ผู้ยิงจับปืนด้วยมือที่ถนัด โดยให้ด้ามปืนอยู่ระหว่างง่ามมือและให้ง่ามมืออัดแน่นอยู่ที่ ด้ามปืนจับ สูงถึงขอบสันด้านบนของตัวปืน สามนิ้วที่เหลือให้ด้ามปืนโดยเพิ่มน้ำหนักบีบลงไป ด้านหน้าและด้านหลังของด้าม ใช้แรงบีบประมาณ ๖ ส่วน จาก ๑๐ ส่วน มือและแขนที่จับปืนดันปืนไปด้านหน้าให้มีความรู้สึกตึง

๒. จัดตำแหน่งของนิ้วหัวแม่มือให้เหมาะสมกับอาวุธปืนแต่ละชนิด

๓. จัดวางนิ้วชี้ที่ใช้เหนียวไกให้เหมาะสมเพื่อผลการควบคุมสูงสุด

๔. ใช้มือข้างที่ไม่ถนัด ประคองมือข้างที่กำลังด้ามปืนไว้ให้ดีและให้มั่นคง โดยให้ใช้มือข้างที่ไม่ถนัดบีบมือข้างที่ถนัด โดยออกแรงเต็มที่ ให้ร่องนิ้วของมือทั้งสองวางซ้อนกัน ไม่ให้นิ้วมือแตก ออกจากกัน มือที่ใช้จับปืนออกแรงดันไปข้างหน้า ส่วนมือที่ประคองปืนออกแรงดึงมาด้านหลัง

การวางนิ้วหัวแม่มือ สามารถวางได้ ๒ แบบ ซึ่งนิยมใช้กันอยู่ในปัจจุบัน คือ

แบบที่ ๑ การวางนิ้วหัวแม่มือทาบไปด้านหน้า นิ้วหัวแม่มือที่จับปืนวางบนนิ้วหัวแม่มือที่ใช้ประคองปืนหรือมือที่ไม่ถนัด โดยให้หัวแม่มือที่ประคองปืนเหยียดขนานกับตัวปืน และให้นิ้วหัวแม่มือที่จับปืนวางลงบนมือที่ประคองปืน

นิ้วหัวแม่มือที่จับปืนวางบนนิ้วหัวแม่มือที่ใช้ประคองปืนหรือมือที่ไม่ถนัด โดยให้หัวแม่มือที่ประคองปืนเหยียดขนานกับตัวปืนและให้นิ้วหัวแม่มือที่จับปืนวางลงบนมือที่ประคองปืน

แบบที่ ๒ การวางนิ้วหัวแม่มือนอกทาบใน หรือในทาบนอก นิ้วหัวแม่มือที่จับปืนวางทาบบนนิ้วหัวแม่มือที่ประคองปืนพร้อมกับเพิ่มน้ำหนักในการบีบปืนลงไป การวางนิ้วหัวแม่มือในลักษณะยิงแบบข้างนกปืน การวางนิ้วหัวแม่มือในลักษณะยิงแบบไม่ข้างนก

การจัดศูนย์ปืน

การจัดศูนย์ปืน คือ ขั้นตอนการปฏิบัติเพื่อจัดศูนย์ปืนของอาวุธปืนให้ถูกต้อง การจัดศูนย์ปืนที่ถูกต้อง ผู้ยิงต้องปฏิบัติดังนี้

๑. จัดใบศูนย์หน้าให้อยู่ตรงกลางร่องบากของศูนย์หลัง
๒. ตรวจสอบให้แน่ใจว่ายอดศูนย์หน้านั้นเสมอกันกับแนวศูนย์หลัง และอยู่ในระยะ แนวขนานกับ

สายตา

การเล็งเป้าหมาย

การเล็งเป้าหมายเป็นขั้นตอนที่สัมพันธ์กันระหว่าง ศูนย์หน้า ศูนย์หลัง และเป้าหมายซึ่งเห็นโดยผู้ยิง เพื่อให้การเล็งเป้าหมายที่ถูกต้อง ผู้ยิงควรที่จะต้องรู้หลักการและปฏิบัติดังนี้

๑. ในการมองภาพที่ระยะเวลาเดียวกัน โฟกัสของสายตา ไม่สามารถมองเห็นวัตถุที่ต่างระยะกัน ได้ชัดเจนเท่ากัน สายตาของมนุษย์ก็มีความสามารถจำกัดที่จะมองให้เห็นภาพได้ชัดได้เพียงชั่วระยะหนึ่ง เท่านั้น หมายความว่าถ้าเรามองออกไปในระยะไกล เราจะเลือกมองให้ภาพชัดที่ระยะเท่านั้น จะมองให้เห็นชัดทุกระยะไม่ได้ เช่น ถ้าเรามองสองคนที่ยืนอยู่ต่างระยะกันเราจะมองให้เห็น หน้าให้ชัดได้ที่ละคนเท่านั้น ถ้าเรามองคนหนึ่งเห็นหน้าชัดอีกคนหนึ่งก็จะเห็นเบลอๆ ถ้าเปลี่ยนไปมองคนที่เห็นเบลอให้ชัด คนที่เห็นชัดคนแรกก็จะเบลอเหมือนกัน นั่นหมายความว่า เมื่อของสองสิ่งอยู่ต่างระยะกันสายตาจะไม่สามารถมองเห็นได้ชัด ได้ทั้งสองภาพ ภาพหนึ่งจะชัด อีกภาพหนึ่งจะเบลอ เมื่อเราเล็งปืน ก็จะต้องใช้สายตามองศูนย์ปืน ซึ่งห่างจาก ตัวเราไปประมาณ ๑ ช่วงแขน หรือประมาณ ๒ ฟุต แต่เป้าจะอยู่ห่างออกไป อาจจะเป็น ๒๕ หลา ๕๐ หลา ๖๐ หลา ถ้าเราต้องการที่จะมองให้เห็น ศูนย์ปืนชัด เป้าก็จะไม่ชัด ถ้าเรามองเป้าชัดศูนย์ปืนก็จะไม่ชัด ฉะนั้นการเล็งที่ถูกต้อง จะต้องเล็งให้ศูนย์ชัดเสมอ สวนเป้าจะเบลอตลอดเวลา จึงจะเป็นการเล็งที่ถูกต้อง

๒. ในการเล็ง โฟกัสของสายตาจะต้องจับอยู่ที่ภาพศูนย์ปืนตลอดเวลา

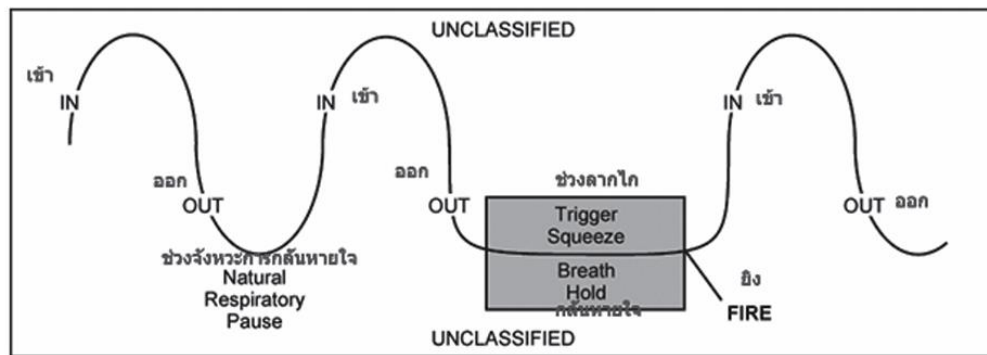

การควบคุมลมหายใจ

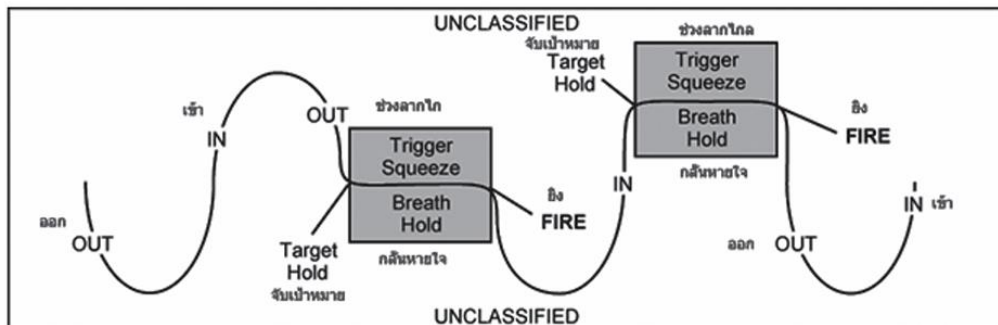
การควบคุมลมหายใจ ถือเป็นปัจจัยสำคัญในขั้นตอนการเล็ง หากผู้ยิงหายใจขณะทำการเล็งยิง หน้าอกกระบังลมจะขยายตัวและยุบตัว ทำให้มีการขยับของปืนในแนวตั้ง ผู้ยิงต้องทำการกำหนดจังหวะหายใจระหว่างการเล็ง และกลั่นลมหายใจเล็กน้อย การควบคุมลมหายใจผู้ยิงควรปฏิบัติดังนี้

๑. หายใจเข้า หายใจออกปกติ และหยุดอย่างเป็นธรรมชาติ วงจรการหายใจ จะอยู่ ๔-๕ วินาที การหายใจเข้าและหายใจออกนั้น จะหน่วงเพียง 2 วินาที ฉะนั้นระหว่างวงจรการหายใจ แต่ละครั้ง จะมีช่วงอันอยู่ประมาณ ๒-๓ วินาที ซึ่งสามารถช่วยให้เรากลับหายใจได้อย่างเป็นธรรมชาติโดยไม่ฝืนได้ราว ๆ ๑๒-๑๕ วินาที อย่างไรก็ตาม การกลั่นลมหายใจสูงสุดนั้นไม่ควรเกิน ๘ - ๑๐ วินาที

๒. ควรทำการกลั่นไคขณะกลั่นหายใจระหว่างห้วงการหายใจ หรือเมื่อเริ่มต้นกระบวนการ ใหม่อีกครั้ง จังหวะการควบคุมลมหายใจ ต่อการยิง ๑ เป้าหมาย จังหวะการควบคุมลมหายใจ ต่อการยิงเป้าหมายมากกว่าหนึ่งเป้าหมาย

จังหวะการควบคุมลมหายใจ ต่อการยิง 1 เป้าหมาย

การกลั่นไค

การกลั่นไค คือการเดินไคโดยใช้ปลายนิ้วลั่นไคและกดลงไปยังไคป็นเพื่อยิง ผู้ยิงจะต้องปฏิบัติดังนี้

๑. เพิ่มแรงกดไปยังหน้าไคป็นอย่างราบเรียบโดยไม่กระชาก ขณะชี้ป็นไปยังเป้าหมาย

๒. เล็งไปยังเป้าหมาย

๓. ดำเนินการไล่ไคป็นอย่างราบเรียบจนกระทั่งกระสุนป็นนั้นลั่นออกไป

๔. การควบคุม ความนิ่ง และความสั่นไหวในการบีบหน้าไคป็นจะช่วยยืนยันความถูกต้อง

ของการจัดภาพศูนย์ป็น

๗. การเล็งตาม

การเล็งตาม คือการคงไว้ซึ่งสติรับรู้และการคงไว้ซึ่งทุกหลักการพื้นฐานก่อนหน้านี้ เพื่อทำการปฏิบัติซ้ำในการยิงนัดต่อ ๆ ไป ผู้ยิงควรคงไว้ซึ่งหลักการปฏิบัติทุกประการ โดยคงสมาธิไว้ที่การจัดศูนย์ แม้หลังการยิงไปแล้ว คงไว้ซึ่งสติรับรู้ รวมถึงปัจจัยการควบคุมอาวุธปืนทั้งหมด ตลอดจนการยิงนัดถัด ๆ ไปต้องมั่นคงและไม่ละสายตาการจัดภาพศูนย์ปืน

๘. การคืนรอบ

การคืนรอบ เป็นขั้นตอนการปฏิบัติในการนำอาวุธเข้าสู่ตำแหน่งเดิมในการเล็งและรักษาไว้ ซึ่งจุดเล็งเดิม ผู้ยิงควรคืนตำแหน่งอาวุธปืนให้เร็วที่สุดเท่าที่สามารถกระทำได้ โดยสามารถปฏิบัติได้ดังนี้

๑. ให้แรงสะท้อนปืนขับมาโดยตรงมายังหัวไหล่
๒. กลับเข้าสู่สภาวะพร้อมยิงตามหลักการปฏิบัติทันทีเพื่อเตรียมยิงอาวุธ

๒. คู่มือการฝึกยิงปืนแบบ Combat Handgun ๒๕๖๘ ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

๑. การแต่งกาย

แต่งกายด้วยเครื่องแบบชุดฝึก ตามที่ ตร. กำหนดไว้ในระเบียบเท่านั้น (ห้ามชุดครึ่งท่อน, ชุดนอกเครื่องแบบ, ชุดสายสืบ) ติดเครื่องหมาย ยศ ชื่อ สกุล สังกัด บังคับใส่เสื้อเกราะกันกระสุน (level ๓ a ขึ้นไป) อนุญาตให้ใช้หมวกแก๊ป, สนับเข่าหรือสนับศอก, ถุงมือ

๒. อุปกรณ์ที่ใช้

๒.๑ อาวุธปืน การยิงปืนระบบ Combat Handgun แบ่งประเภทปืนออกเป็น ๒ ประเภท ได้แก่

- ๒.๑.๑ ปืนพกกึ่งอัตโนมัติ ศูนย์เปิด (ศูนย์ไนท์ไซต์ หรือศูนย์ไฟเบอร์ออปติก สามารถใช้ได้)
- ๒.๑.๒ ปืนพกกึ่งอัตโนมัติ ติดกล้องจุดแดง (โดยจะต้องไม่มีกำลังขยาย และติดตั้งบนตัวสไลด์ปืนเท่านั้น)

โดยอาวุธปืนทั้ง ๒ ประเภท

- ต้องเป็นอาวุธปืนขนาด ๙ มม. หรือขนาดหน้าดัดใหญ่กว่า
- มีความยาวลำกล้อง ไม่เกิน ๕.๓ นิ้ว
- ระบบการลั่นไกต้องอยู่ในลักษณะปลอดภัย เมื่อทำการยิงต้องไม่ทำให้เกิดการยิง อยู่ในลักษณะรว (กรณีปืน Double-Single สามารถยิงได้ทั้งแบบลดนก และจ้งนกห้ามไก)
- ห้ามถ่วงน้ำหนักปืนที่เข้าลักษณะเป็นปืนแข่งขัน เช่น ทองเหลือง ตะกั่ว ทั้งสแตน หรือโลหะอื่นที่เป็น การเพิ่มน้ำหนักปืน

- สามารถใช้ไฟฉายติดใต้คางปืนได้
- สามารถติดตั้งท่อแม็กกาซีนได้
- อาวุธปืนจะต้องอยู่ในสภาพสมบูรณ์ปลอดภัย ห้ามกระทำการใด ๆ ที่ให้ระบบนิรภัยขอปืน เช่น เซฟ หลั่งอ่อน ฮาฟคอก สمولล็อกเข็มแทงชนวน ฯลฯ ไม่ทำงาน
- แม็กกาซีน ๔ อัน

หมายเหตุ – ในกรณีที่อาวุธปืนที่ใช้ทำการทดสอบไม่ปลอดภัย ผู้ควบคุมการทดสอบ มีสิทธิ์ที่จะเรียกเก็บอาวุธปืนที่สงสัยว่าอาจไม่ปลอดภัย หรือไม่สามารถใช้งานได้ หรือสั่งให้ผู้ทำการทดสอบแก้ไขให้เสร็จสิ้นก่อนทำการทดสอบ

๒.๒ กระสุนปืน หลักสูตร Combat Handgun ใช้กระสุนปืนพก ตามขนาดของอาวุธปืน จำนวน ๔๐ นัด

- ไม่อนุญาตให้ใช้กระสุนปืนชนิดพิเศษ เช่น กระสุนเจาะเกราะ กระสุนส่องแสง กระสุนลูกปราย ฯลฯ
- จะใช้กระสุนหัวตะกั่ว หัวทองแดง หรือหัวรูก็ได้ ซึ่งเป็นกระสุนที่ได้มาตรฐานโรงงาน

หมายเหตุ - การวัดความเร็วของกระสุน เป็นดุลยพินิจของกรรมการในการสุ่มตรวจ
- แต่ละหน่วยสามารถนำกระสุนมาเองได้ โดยขออนุมัติจำหน่ายกระสุนปืนจากกระสุนปืนคลังของแต่ละหน่วย

๒.๓ เข็มขัด ของปืน ของแม็กกาซีน

๒.๓.๑ ข้าราชการตำรวจที่เข้าทดสอบต้องใช้เข็มขัดยุทธวิธี แต่งกายชุดปฏิบัติงาน
๒.๓.๒ ของปืนให้ใช้ซองพกนอกแบบเหน็บหรือแบบร้อยผ่านเข็มขัด ต้องอยู่ในตำแหน่งเอว ข้างที่ถนัดของปืนต้องปิดโกร่งไกเพื่อป้องกันการเหนียวไกปืนจากในซองปืน ของปืนต้องอยู่ในลักษณะหึ่งดิ่งลง ตั้งฉากกับพื้น ของปืนจะต้องอยู่ข้างลำตัว และให้จุดกึ่งกลางของไกปืนอยู่ด้านหลังของกึ่งกลางท่อนขาของลำตัว

๒.๓.๓ ของแม็กกาซีนสำรอง ต้องร้อยติดหรือเหน็บเข้าไว้กับเข็มขัดสนาม ต้องสามารถใส่และปลดซองกระสุนปืนลงไปได้ลึกละไม่ต่ำกว่า ๒ นิ้ว และจะต้องไม่มีการปรับเปลี่ยน หรือเคลื่อนย้ายตลอดการทดสอบ

๒.๓.๔ ห้ามไม่ให้หัวกระสุนปืนโผล่ออกมานอกซองใส่ของกระสุนปืน

๒.๓.๕ ห้ามลากล้องปืนโผล่ออกจากซองปืน

๒.๓.๖ ของปืนที่ใช้ต้องมีระบบล็อกกันแย่งปืน และห้ามทำให้ระบบล็อกนั้นหายไป (ห้ามทำการตอนระบบกันแย่งออก)

๒.๓.๗ ชองปืนที่เป็นแบบล็อกกับไฟฉาย หรือเป็นชองปืนสำหรับปืนติดไฟฉายสามารถใช้ได้
ชองปืนแบบ Drop ต่ำลงเพื่อหลบเลื่อเกราะ สามารถใช้ได้

๒.๔ อุปกรณ์เครื่องป้องกัน

- แว่นตากันสะเก็ด
- อุปกรณ์ป้องกันเสียง เช่น ที่ครอบหู หรือที่อุดหู

ทุกคนที่อยู่ในการทดสอบ จะต้องสวมแว่นตากันสะเก็ดและอุปกรณ์ป้องกันเสียง ซึ่งถือเป็นความ
รับผิดชอบของบุคคลนั้น

๓. มาตรการด้านความปลอดภัยการทดสอบยิงปืนในระบบ Combat Handgun

กฎความปลอดภัยเป็นกฎพื้นฐานสำคัญที่การยิงปืนทุกระบบ ผู้เข้าทำการทดสอบ รวมทั้งผู้ควบคุม
การทดสอบ, กรรมการผู้ควบคุมการยิง และบุคคลที่อยู่บริเวณพื้นที่สนามยิงทดสอบทุกคน ต้องยึดถือและ
ปฏิบัติตาม

หากผู้เข้าทำการทดสอบ ใช้ หรือถืออาวุธปืนไม่เป็นไปตามกฎความปลอดภัยของการใช้อาวุธปืน
กรรมการผู้ควบคุมการยิงมีสิทธิ์ตัดสินจากการทดสอบ หรือ Disqualification (DQ) ทันที ในกรณี
ดังต่อไปนี้

๓.๑ การทำป็นล้น

๓.๑.๑ ทำป็นล้นในชองปืน

๓.๑.๒ ทำป็นล้นออกนอกแนวยิง

๓.๑.๓ ทำอาวุธปืนล้นลงพื้นดิน ระยะไม่เกิน ๒ หลา (๑.๘ เมตร) จากตัวผู้ยิง

๓.๑.๔ ทำการยิงปืนข้ามแนวคันดิน หรือแนวยิง

๓.๑.๕ ทำอาวุธปืนล้นในระหว่างกรรมการออกคำสั่ง ตรวจอาวุธ, บรรจุ, กึ่งบรรจุ หรือขณะ
เปลี่ยนซองกระสุน หรือขณะแก้ไขปืนติดขัด

๓.๑.๖ ทำอาวุธปืนล้นก่อนสัญญาณเริ่มยิง

๓.๑.๗ การเล็งอาวุธปืนโดยแนวลำกล้องปืนสูงเกินกว่าแนวคันดิน

๓.๒ แนวปืนไม่ปลอดภัย การกระทำใด ๆ ที่ไม่ปลอดภัยต่อตัวเองและผู้อื่น ซึ่งรวมถึงการหันแนว
ปากกระบอกปืนเกินกว่า ๑๘๐ องศา หลังพื้นที่การยิง (ไม่ว่าจะมีกระสุนบรรจุอยู่หรือไม่ก็ตาม)หรือการยก
อาวุธปืนโดยแนวปากกระบอกปืนผ่านส่วนใดส่วนหนึ่งของร่างกายตัวเองหรือบุคคลอื่น หากผู้เข้าทำการ
ทดสอบหันปากกระบอกปืนออกไปนอกเขตพื้นที่การยิง จะถูกตัดสินจากการทดสอบ (DQ)

๓.๓ นิ้วไม่ออกนอกโกร่งโกป็นอย่างชัดเจน ในระหว่างบรรจุ/เลิกบรรจุ เก็บปืนใส่ซอง แก้วเหตุติดขัดหรือเคลื่อนที่ (ยกเว้นขณะที่ยิงเป้า)

- หากฝ่าฝืนครั้งที่ ๑ จะถูกปรับโทษ ผิดวิธี ตัด ๑๐ คะแนน และหากฝ่าฝืนครั้งที่ ๒ จะถูกตัดสิทธิ์ออกจาก การทดสอบ (DQ) ทางผู้ควบคุมการทดสอบ อาจมีข้อกำหนดเรื่องความปลอดภัยเพิ่มเติมได้ โดยจะต้องติดประกาศข้อกำหนดเพิ่มเติมให้ชัดเจนในวันทดสอบ

๔. พื้นที่ปลอดภัย Safety Area

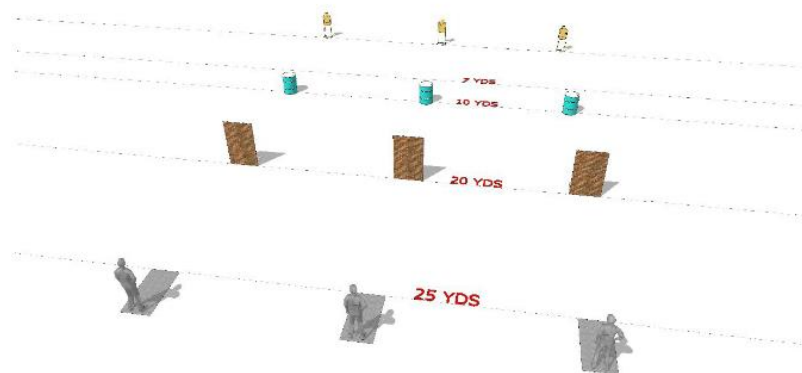
๔.๑ เป็นบริเวณที่ผู้เข้าทำการทดสอบ สามารถถือปืนที่ไม่บรรจุกระสุนปืนได้ และเป็นบริเวณที่ผู้เข้าทำการทดสอบ นำอาวุธปืนและอุปกรณ์ออกหรือเก็บใส่กระเป๋

๔.๒ เป็นบริเวณที่ตรวจเช็ค ถอดประกอบ ทำความสะอาด ซ่อมบำรุงอาวุธปืนและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง

๔.๓ ไม่อนุญาตให้จับหรือถือกระสุนปืน ของกระสุนหรืออุปกรณ์ป้อนกระสุนที่มีกระสุนปืนบรรจุอยู่ ลูกกระสุนปลอม หรือสิ่งเทียบกระสุนปืน รวมทั้งลูกกระสุนปืนซ้อมบรรจุ และห้ามทำการฝึกซ้อมหัดบรรจุโดยเด็ดขาด ถ้าฝ่าฝืนให้ออกจากการทดสอบ (DQ)

๕. รูปแบบสนาม

๕.๑ สนามที่ใช้ทดสอบ มี ๔ ระยะ คือ ๗ หลา, ๑๐ หลา, ๒๐ หลา และ ๒๕ หลา

๕.๒ สนามปลอดภัย คือสนามที่ผู้เข้าทำการทดสอบทุกคนต้องไม่บรรจุกระสุนปืนในตัวปืน และเมื่อผู้เข้าทำการทดสอบแต่ละชุดยิงจบ จะได้รับคำสั่ง “ตรวจอาวุธ” ผู้เข้าทำการทดสอบ จะต้องทำการเลิกบรรจุ (unload) ซึ่งระหว่างนั้นอาวุธปืนของผู้ทดสอบทั้งหมด จะต้องไม่มีกระสุนบรรจุอยู่ตลอดเวลา สามารถกระทำการใดๆในสนาม เช่น เปลี่ยนเป้า ซ่อมแซมช่องยิงได้

๕.๓ ที่กำบัง hard cover/ soft cover score implication ส่วนใหญ่จะเป็น hard cover หรือวัตถุที่ยิงไม่ทะลุผ่านโดย การทดสอบ combat handgun กำหนดให้ผู้ยิงยิงหลังที่กำบังในบางระยะ หากยิงโดน

hardcover แล้วทะลุไปโดนเป้าจะไม่นับคะแนน หากกรรมการผู้ควบคุมการยิงไม่สามารถระบุได้ว่ารอยกระสุนบนเป้ารอยไหนมาจาก hard cover ให้ตัดรูกะสุนปืนที่คะแนนสูงที่สุดออก

๕.๔ เป้าที่ใช้

๖. ขั้นตอนการทดสอบ

ก่อนทำการทดสอบยิงปืน อาวุธปืนต้องอยู่ในสภาพปกติ ไม่บรรจุกระสุนปืนในตัวปืน ไม่ขึ้นลำ ไม่จ้วงนกหรือค้ำลำเลื่อน ปืนอยู่ในซองปืน แม็กกาซีนอยู่ในซองใส่แม็กกาซีน

๖.๑ การบรรจุกระสุน ใช้แม็กกาซีนทั้งหมด ๔ อัน

- แม็กกาซีนที่ ๑ บรรจุ ๑๕ นัด
- แม็กกาซีนที่ ๒ บรรจุ ๑๕ นัด
- แม็กกาซีนที่ ๓ บรรจุ ๕ นัด
- แม็กกาซีนที่ ๔ บรรจุ ๕ นัด รวมใช้กระสุน ๔๐ นัด ต่อ ๑ คน ต่อ ๑ ชุดยิง

๖.๒ ขั้นตอนการยิง

เมื่อผู้ยิงเข้าประจำช่องยิง กรรมการผู้ควบคุมการยิงจะสั่ง “ตรวจอาวุธ” และสั่ง “เคลียร์” ก่อน ๑ ครั้ง หลังจากนั้นกรรมการผู้ควบคุมการยิงจะสั่ง “กึ่งบรรจุ” ให้ผู้ยิงนำแม็กกาซีนที่ ๑ มาทำการกึ่งบรรจุแล้วเก็บปืนใส่ซอง

ขั้นตอนที่ ๑

- ผู้ยิงยืนหลังแนวระยะ ๒๕ หลา จากเป้า มือทั้งสองข้างอยู่ต่ำกว่าระดับแนวเข็มขัด (ปืนกึ่งบรรจุ ๑๕ นัด)
- เมื่อได้ยินสัญญาณให้เริ่มทำการยิง ผู้ยิงชักปืนออกจากซอง ดึงสไลด์ขึ้นลำ แล้วทรวัดตัวลงนอนยิง ๕ นัด แล้วเปลี่ยนเป็นท่าคุกเข่าสูงหรือคุกเข่าต่ำ ยิงอีก ๕ นัด (รวมเป็น ๑๐ นัด) ภายในเวลา ๓ วินาที
- ห้ามโก เก้บปืนใส่ซองด้วยความระมัดระวัง (กระสุนจะเหลือ ๔+๑ นัดในรังเพลิง)

ขั้นตอนที่ ๒

- ผู้ยิงยืนหลังแนวระยะ ๒๕ หลา จากเป้ามือทั้งสองข้างอยู่ต่ำกว่าระดับแนวเข็มขัด (ปืนบรรจุพร้อม ๔+๑ นัด)
- เมื่อได้ยินสัญญาณให้เริ่มทำการยิง ผู้ยิงชักปืนออกจากซอง เคลื่อนที่ไปที่ระยะ ๒๐ หลา ทำการยิงหลังที่กำลังด้านมือนัดด้วยมือนัด ๕ นัด
- หยิบแม็กกาซีนที่ ๒ เปลี่ยนแม็กกาซีนด้วยวิธี emergency reload แล้วเปลี่ยนเป็นยิงหลังที่กำลังด้านมือนัดด้วยมือนัดอีก ๕ นัด (รวมเป็น ๑๐ นัด) ภายในเวลา ๓๐ วินาที
- ห้ามโก เก้บปืนใส่ซองด้วยความระมัดระวัง (กระสุนจะเหลือ ๔+๑ นัดในรังเพลิง)

ขั้นตอนที่ ๓

- ผู้ยิงยืนหลังแนวระยะ ๒๐ หลา จากเป้า มือทั้งสองข้างอยู่ต่ำกว่าระดับแนวเข็มขัด (ปืนบรรจุพร้อม ๔+๑ นัด)
- เมื่อได้ยินสัญญาณให้เริ่มทำการยิง ผู้ยิงชักปืนออกจากซอง ทำการยิงประกอบการเคลื่อนที่ (shoot on the move) ๕ นัด จากระยะ ๒๐ หลา ไปที่ระยะ ๑๐ หลา จากเป้า เมื่อถึงระยะ ๑๐ หลา เปลี่ยนเป็นท่าคุกเข่าสูงยิงหลังที่กำลังด้วยมือนัด อีก ๕ นัด (รวมเป็น ๑๐ นัด) ภายในเวลา ๑๕ วินาที (กระสุนจะหมดพอดี)
- กรรมการผู้ควบคุมการยิงสั่ง “เลิกบรรจุ”

ขั้นตอนที่ ๔

- กรรมการผู้ควบคุมการยิงจะสั่ง “บรรจุ” ให้ผู้ยิงนำแม็กกาซีนที่ ๓ มาทำการบรรจุ (con.๑) ห้ามโก แล้วเก้บปืนใส่ซอง (ปืนบรรจุ ๔+๑ นัด)
- ผู้ยิงยืนที่แนวระยะ ๗ หลา จากเป้า มือทั้งสองข้างอยู่ต่ำกว่าระดับแนวเข็มขัด
- เมื่อได้ยินสัญญาณให้เริ่มทำการยิง ผู้ยิงชักปืนออกจากซอง ยิงประกอบการเคลื่อนที่ถอยหลังจากระยะ ๗ หลา มาที่ระยะ ๑๐ หลา จำนวน ๕ นัด (ยิงตัว) หลังจากนั้นเข้าที่กำบังต่ำเปลี่ยนของกระสุน

หลังที่กำบัง (emergency reload) ทำการยิงจากด้านข้าง หลังที่กำบังต่ำอีก ๕ นั้ตรวมภายในเวลา ๑ วินาที - ยิงจบ ลูกขึ้นยืน กรรมการผู้ควบคุมการยิงสั่ง “ตรวจอาวุธ”

หมายเหตุ

- เอ็มเมอร์เจนซี รีโหลด (emergency reload) หมายถึงการเปลี่ยนซองกระสุนเมื่อทั้งซองกระสุนและรังเพลิง ไม่มีกระสุนเหลืออยู่ (ปืนเปล่า) กรณีนี้ผู้เข้าทำการทดสอบสามารถปล่อยทั้งซองกระสุนเกาลงพื้นได้

- การยิงประกอบการเคลื่อนที่ หรือเดินยิง (shoot on the move) ผู้ยิงจะต้องไม่ยิงในขณะที่เท้าทั้งสองข้างหยุดนิ่งอยู่กับที่

- การยืนยิง นั่งคุกเข่าสูงยิง หรือนอนยิง ต้องไม่มีส่วนใดส่วนหนึ่งของร่างกาย สัมผัสเกินเส้นแนวระยะที่กำหนดการยิงหลังที่กำบังด้านมือถนัดและมือไม่ถนัด ฝ่าเท้าต้องไม่เกินแนวเส้นสมมติตามหลักยุทธวิธี (slide pie)

หากฝ่าฝืนจะถูกตัดคะแนน ตามจำนวนนัดที่ผิดวิธี นัดละ ๑๐ คะแนน

๖.๓ คำบอกคำสั่งที่ใช้ในการทดสอบ

- ตรวจอาวุธ
- เคลียร์
- กิ่งบรรจ
- บรรจ / เลิกบรรจ
- stop ใช้เมื่อกรรมการผู้ควบคุมการยิงเห็นว่าไม่ปลอดภัยหรือมีสิ่งผิดปกติในสนาม ผู้เข้าทำการทดสอบ ต้องหยุดยิงทันที
- holster ให้ผู้เข้าทำการทดสอบ เก็บอาวุธปืนเข้าซองปืน- range is clear เพื่อบอกผู้เข้าทำการทดสอบ ในสนามนั้น ๆ ว่าสนามปลอดภัยแล้ว

๗. เกณฑ์การนับคะแนนและเป้าปืนระบบ combat handgun

๗.๑ เป้าการยิงทดสอบ combat handgun แบ่งพื้นที่ออกเป็น ๓ ส่วน คือ a, b และ c ตามความแม่นยำ โดยกำหนดให้คะแนนตามลำดับดังนี้ a = ๑๐ คะแนน b = ๘ คะแนน และ c = ๕ คะแนน และถ้ายังไม่โดนถือว่ายิงพลาดเป้าหมายก็จะไม่ได้คะแนน โดยจะทำการคิดคะแนนจากคะแนนที่ยิงได้ภายในเวลาทั้งหมด หักลบการถูกตัดคะแนนจากการกระทำผิดวิธีต่าง ๆ

ผลคะแนน

ดีเยี่ยม	๔๐๐ คะแนน
ดี	๓๘๕ คะแนน ขึ้นไป
ปานกลาง	๓๔๕ คะแนน ขึ้นไป
พอใช้	๒๕๐ คะแนน ขึ้นไป
ควรปรับปรุง ต่ำกว่า	๒๕๐ คะแนน

๓. คู่มือการฝึกยิงปืนแบบ Combat Carbine/smg ๒๕๖๘ ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

๑. การแต่งกาย

แต่งกายด้วยเครื่องแบบชุดฝึก ตามที่ ตร. กำหนดไว้ในระเบียบเท่านั้น (ห้ามชุดครึ่งท่อน, ชุดนอกเครื่องแบบ, ชุดสายสืบ) ติดเครื่องหมาย ยศ ชื่อ สกุล สังกัด บังคับใส่เสื้อเกราะกันกระสุน (level 3a ขึ้นไป) อนุญาตให้ใช้หมวกแก๊ป, สนับเข่าหรือสนับศอก, ถุงมือ

๒. อุปกรณ์ที่ใช้

๒.๑ อาวุธปืนการยิงปืนระบบ combat carbine/smg

- ต้องเป็นอาวุธปืนขนาด ๕.๕๖ หรือ .๒๒๓ ขึ้นไป / ปืนกลมือขนาด ๙ mm. ขึ้นไป โดยต้องผลิตตามแบบโรงงานผู้ผลิตเท่านั้น (ห้ามใช้ชุด conversion kit ดัดแปลงปืนพกเป็นปืนกลมือ)
- มีความยาวลำกล้อง ไม่เกิน ๒๐ นิ้ว
- ระบบการลั่นไกต้องอยู่ในลักษณะปลอดภัย เมื่อทำการยิงต้องไม่ทำให้เกิดการยิง อยู่ในลักษณะรัว
- ห้ามถ่วงน้ำหนักปืนที่เข้าลักษณะเป็นปืนแข่งขัน เช่น ทองเหลือง ตะกั่ว ทั้งสแตน หรือโลหะอื่นที่เป็นการเพิ่มน้ำหนักปืน
- สามารถใช้ไฟฉายติดปืนได้
- สามารถติดตั้งท่อแม็กกาซีนได้
- อาวุธปืนจะต้องอยู่ในสภาพสมบูรณ์ปลอดภัย ห้ามกระทำการใด ๆ ที่ให้ระบบนิรภัยของปืน เช่น เซฟ สมอล็อกเข็มแทงชนวน ฯลฯ ไม่ทำงาน
- แม็กกาซีน ๔ อัน
- สามารถใช้สายสะพายปืนได้แต่ห้ามผู้ยิงปล่อยให้ปืนห้อยอย่างอิสระตลอดการยิง

หมายเหตุ ในกรณีที่อาวุธปืนที่ใช้ทำการทดสอบไม่ปลอดภัย ผู้ควบคุมการทดสอบมีสิทธิ์ที่จะเรียกเก็บอาวุธปืนที่สงสัยว่าอาจไม่ปลอดภัยหรือไม่สามารถใช้งานได้ หรือสั่งให้ผู้ทำการทดสอบแก้ไขให้เสร็จสิ้นก่อนทำการทดสอบ

๒.๒ กระสุนปืน หลักสูตร combat carbine/smg ใช้กระสุนปืน ตามขนาดของอาวุธปืนจำนวน ๔๐ นัด

- ไม่อนุญาตให้ใช้กระสุนปืนชนิดพิเศษ เช่น กระสุนเจาะเกราะ กระสุนส่องแสง กระสุนลูกปราย ฯลฯ
- จะใช้กระสุนหัวตะกั่ว หัวทองแดง หรือหัวรูก็ได้ ซึ่งต้องเป็นกระสุนที่ได้มาตรฐานจากโรงงานเท่านั้น

หมายเหตุ

- การวัดความเร็วของกระสุน เป็นดุลยพินิจของกรรมการในการสุ่มตรวจ
- แต่ละหน่วยสามารถนำกระสุนมาเองได้โดยขออนุมัติจำหน่ายกระสุนปืนจากกระสุนปืนคลังของแต่ละหน่วย

๒.๓ เข็มขัด ชองแมกกาซีน

- ๒.๓.๑ ข้าราชการตำรวจที่เข้าทดสอบต้องใช้เข็มขัดยุทธวิธี แต่งกายชุดปฏิบัติงาน
- ๒.๓.๒ ชองแมกกาซีนสำรอง ต้องร้อยติดหรือหนีบเข้าไว้กับเข็มขัดสนามหรือเสื้อเกราะ ต้องสามารถใส่และปลดของกระสุนปืนลงไปได้ลึกไม่ต่ำกว่า ๒ นิ้ว
- ๒.๓.๓ ห้ามไม่ให้หัวกระสุนปืนโผล่ออกมานอกช่องใส่ของกระสุนปืน

๒.๔ อุปกรณ์เครื่องป้องกัน

- แว่นตากันสะเก็ด
 - อุปกรณ์ป้องกันเสียง เช่น ที่ครอบหู หรือที่อุดหู
- ทุกคนที่อยู่ในการทดสอบ จะต้องสวมแว่นตากันสะเก็ดและอุปกรณ์ป้องกันเสียง ซึ่งถือเป็นความรับผิดชอบของบุคคลนั้น

๓. มาตรการด้านความปลอดภัยการทดสอบยิงปืนในระบบ combat carbine/smg

กฎความปลอดภัยเป็นกฎพื้นฐานสำคัญที่การยิงปืนทุกระบบ ผู้เข้าทำการทดสอบ รวมทั้งผู้ควบคุมการทดสอบ, กรรมการผู้ควบคุมการยิง และบุคคลที่อยู่บริเวณพื้นที่สนามยิงทดสอบทุกคน ต้องยึดถือและปฏิบัติตาม

หากผู้เข้าทำการทดสอบ ใช้ หรือถืออาวุธปืนไม่เป็นไปตามกฎความปลอดภัยของการใช้อาวุธปืน กรรมการผู้ควบคุมการยิงมีสิทธิ์ตัดสินสิทธิ์จากการทดสอบ หรือ disqualification (dq) ทันที ในกรณี

ดังต่อไปนี้

๓.๑ การทำป็นล้น

๓.๑.๑ ทำป็นล้นในช่องป็น

๓.๑.๒ ทำป็นล้นออกนอกแนวยิง

๓.๑.๓ ทำอาวุธป็นล้นลงพื้นดิน ระยะไม่เกิน ๒ หลา (๑.๘ เมตร) จากตัวผู้ยิง

๓.๑.๔ ทำการยิงป็นข้ามแนวคันดิน หรือแนวยิง

๓.๑.๕ ทำอาวุธป็นล้นในระหว่างกรรมการออกคำสั่ง ตรวจอาวุธ, บรรจุ, กึ่งบรรจุ หรือขณะเปลี่ยนซองกระสุน หรือขณะแก้ไขป็นติดขัด

๓.๑.๖ ทำอาวุธป็นล้นก่อนสัญญาณเริ่มยิง

๓.๑.๗ การเล็งอาวุธป็นโดยแนวลำกล้องป็นสูงเกินกว่าแนวคันดิน

๓.๒ แนวป็นไม่ปลอดภัย การกระทำใด ๆ ที่ไม่ปลอดภัยต่อตัวเองและผู้อื่น ซึ่งรวมถึงการหันแนวปากกระบอกป็นเกินกว่า ๑๘๐ องศา หลังพื้นที่การยิง (ไม่ว่าจะมีกระสุนบรรจุอยู่หรือไม่ก็ตาม) หรือการยกอาวุธป็นโดยแนวปากกระบอกป็น ส่วนใดส่วนหนึ่งของร่างกายตัวเองหรือบุคคลอื่น

หากผู้เข้าทำการทดสอบหันปากกระบอกป็นออกไปนอกเขตพื้นที่การยิง จะถูกตัดสิทธิ์จากการทดสอบ (DQ)

๓.๓ นิ้วไม่ออกนอกโครงโกป็นอย่างชัดเจน ในระหว่างบรรจุ/เลิกบรรจุ เก็บป็นใส่ซอง แก้ไขเหตุติดขัด หรือเคลื่อนที่ (ยกเว้นขณะที่ยิงเป้า)

- หากฝ่าฝืนครั้งที่ ๑ จะถูกปรับโทษผิดวิธี ตัด ๑๐ คะแนน และหากฝ่าฝืนครั้งที่ ๒ จะถูกตัดสิทธิ์ออกจากการทดสอบ (DQ)

ทางผู้ควบคุมการทดสอบ อาจมีข้อกำหนดเรื่องความปลอดภัยเพิ่มเติมได้โดยจะต้องตีพิมพ์ประกาศข้อกำหนดเพิ่มเติมให้ชัดเจนในวันทดสอบ

๔. พื้นที่ปลอดภัย safety area

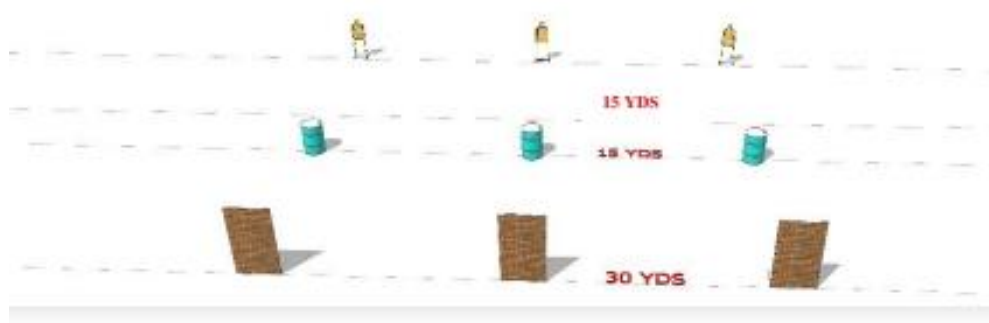
๔.๑ เป็นบริเวณที่ผู้เข้าทำการทดสอบ สามารถถือป็นที่ไม่บรรจุกระสุนป็นได้ และเป็นบริเวณที่ผู้เข้าทำการทดสอบ นำอาวุธป็นและอุปกรณ์ออกหรือเก็บใส่กระเป๋

๔.๒ เป็นบริเวณที่ตรวจเช็ค ถอดประกอบ ทำความสะอาด ซ่อมบำรุงอาวุธป็นและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง

๔.๓ ไม่อนุญาตให้จับหรือถือกระสุนป็น ซองกระสุนหรืออุปกรณ์ป็นกระสุนที่มีกระสุนป็นบรรจุอยู่ ลูกกระสุนปลอม หรือสิ่งเทียบกระสุนป็น รวมทั้งลูกกระสุนป็นซ้อมบรรจุ และห้ามทำการฝึกซ้อมหัดบรรจุโดยเด็ดขาด ฝ่าฝืนให้หักจากการทดสอบ (DQ)

๕. รูปแบบสนาม

๕.๑ สนามที่ใช้ทดสอบ มี ๔ ระยะ คือ ๑๕ หลา, ๒๐ หลา, ๓๐ หลา และ ๔๐ หลา ๑๕ yds

๕.๒ สนามปลอดภัย คือสนามที่ผู้เข้าการทดสอบทุกคนต้องไม่บรรจุกระสุนปืนในตัวปืน และเมื่อผู้เข้าทำการทดสอบแต่ละชุดยิงจบ จะได้รับคำสั่ง “ตรวจอาวุธ” ผู้เข้าทำการทดสอบ จะต้องทำการเลิกบรรจุ (unload) ซึ่งระหว่างนั้นอาวุธปืนของผู้ทดสอบทั้งหมด จะต้องไม่มีกระสุนบรรจุอยู่ตลอดเวลา สามารถกระทำการใดๆในสนาม เช่น เปลี่ยนเป้า ซ่อมแซมช่องยิงได้

๕.๓ ที่กำบัง hard cover/ soft cover score implication ส่วนใหญ่จะเป็น hard cover หรือวัตถุที่ยิงไม่ทะลุผ่านโดย การทดสอบ combat carbine/smg กำหนดให้ผู้ยิงยิงหลังที่กำบังในบางระยะ หากยิงโดน hard cover แล้วทะลุไปโดนเป้าจะไม่นับคะแนน หากกรรมการผู้ควบคุมการยิงไม่สามารถระบุได้ว่ารอยกระสุนบนเป้ารอยไหนมาจาก hard cover ให้ตัดรูกกระสุนปืนที่คะแนนสูงที่สุดออก

๕.๔ เป้าที่ใช้

๖. ขั้นตอนการทดสอบ

ก่อนทำการทดสอบยิงปืน อาวุธปืนต้องอยู่ในสภาพปกติ ไม่บรรจุกระสุนปืนในตัวปืน ไม่ขึ้นลำ ไม่ง้างนก หรือเปิดลูกเลื่อน แม็กกาซีนอยู่ในช่องใส่แม็กกาซีน

๖.๑ การบรรจุกระสุน ใช้แม็กกาซีนทั้งหมด ๔ อัน

- แม็กกาซีนที่ ๑ บรรจุ ๑๕ นัด
- แม็กกาซีนที่ ๒ บรรจุ ๑๕ นัด
- แม็กกาซีนที่ ๓ บรรจุ ๕ นัด
- แม็กกาซีนที่ ๔ บรรจุ ๕ นัด รวมใช้กระสุน ๔๐ นัด ต่อ ๑ คน ต่อ ๑ ชุดยิง

๖.๒ ขั้นตอนการยิง

เมื่อผู้ยิงเข้าประจำช่องยิง กรรมการผู้ควบคุมการยิงจะสั่ง “ตรวจอาวุธ” และสั่ง “เคลียร์” ก่อน ๑ ครั้ง หลังจากนั้นกรรมการผู้ควบคุมการยิงจะสั่ง “กึ่งบรรจุ” ให้ผู้ยิงนำแม็กกาซีนที่ ๑ มาทำการกึ่งบรรจุ

ขั้นตอนที่ ๑

- ผู้ยิงยืนหลังแนวระยะ ๔๐ หลา จากเป้า ถือปืนในท่าพร้อมต่ำ (low ready) (ปืนกึ่งบรรจุ ๑๕ นัด)
- เมื่อได้ยินสัญญาณให้เริ่มทำการยิง ผู้ยิงดึงคันรั้งขึ้นลำ แล้วทรวดตัวลงนอนยิง ๕ นัด แล้วเปลี่ยนเป็นท่าคุกเข่าสูงหรือคุกเข่าต่ำก็ได้ยิงอีก ๕ นัด (รวมเป็น ๑๐ นัด) ภายในเวลา ๓๐ วินาที
- ห้ามไถ่ กลับสู่ท่าพร้อมต่ำ (low ready) (กระสุนจะเหลือ ๔+๑ นัดในรังเพลิง)

ขั้นตอนที่ ๒

- ผู้ยิงยืนหลังแนวระยะ ๔๐ หลา จากเป้า ถือปืนในท่าพร้อมต่ำ (low ready) (ปืนบรรจุพร้อม) ๔+๑ นัด
- เมื่อได้ยินสัญญาณให้เริ่มทำการยิง ผู้ยิงเคลื่อนที่ไปที่ระยะ ๓๐ หลา ทำการยิงหลังที่กำบังด้วยมือถนัด ๕ นัด
- หยิบแม็กกาซีนที่ ๒ เปลี่ยนแม็กกาซีนด้วยวิธี emergency reload แล้วเปลี่ยนเป็นยิงหลังที่กำบังด้านมือไม่ถนัด ด้วยมือไม่ถนัดอีก ๕ นัด (รวมเป็น ๑๐ นัด) ภายในเวลา ๓๐ วินาที
- ห้ามไถ่ กลับสู่ท่าพร้อมต่ำ (low ready) (กระสุนจะเหลือ ๔+๑ นัดในรังเพลิง)

ขั้นตอนที่ ๓

- ผู้ยิงยืนหลังแนวระยะ ๓๐ หลา จากเป้า ถือปืนในท่าพร้อมต่ำ (low ready) (ปืนบรรจุพร้อม ๔+๑ นัด)

- เมื่อได้ยินสัญญาณให้เริ่มทำการยิง ทำการยิงประกอบการเคลื่อนที่ (shoot on the move) ๕ นัด จากระยะ ๓๐ หลา ไปที่ระยะ ๒๐ หลา จากเป้า เมื่อถึงระยะ ๒๐ หลา เปลี่ยนเป็นท่าคุกเข่าสูงยิงหลังที่กำลังด้านมือถนัด อีก ๕ นัด (รวมเป็น ๑๐ นัด) ภายในเวลา ๑๕ วินาที (กระสุนจะหมดพอดี)

- กรรมการผู้ควบคุมการยิงสั่ง “เลิกบรรจุ”

ขั้นตอนที่ ๔

- ผู้ยิงยืนที่ระยะ ๑๕ หลา กรรมการผู้ควบคุมการยิงจะสั่ง “บรรจุ” ให้ผู้ยิงนำแมกกาซีนที่ ๓ มาทำการบรรจุ (con.๑) ห้ามโก แล้วเตรียมพร้อมท่า low ready (ปืนบรรจุ ๔+๑ นัด)

- เมื่อได้ยินสัญญาณให้เริ่มทำการยิง ผู้ยิงยิงประกอบการเคลื่อนที่ถอยหลัง จากระยะ ๑๕ หลา มาที่ระยะ ๒๐ หลา จำนวน ๕ นัด (ยิงตัว) หลังจากนั้นเข้าที่กำลังต่ำเปลี่ยนของกระสุนหลังที่กำลัง (emergency reload) ทำการยิงจากด้านข้าง หลังที่กำลังต่ำอีก ๕ นัด รวมภายในเวลา ๑๕ วินาที

- ยิงจบ ลูกขึ้นยืน กรรมการผู้ควบคุมการยิงสั่ง “ตรวจอาวุธ”

หมายเหตุ

- เอ็มเมอร์เจนซี รีโหลด (emergency reload) หมายถึงการเปลี่ยนของกระสุนเมื่อทั้งของกระสุนและรังเพลิง ไม่มีกระสุนเหลืออยู่ (ปืนเปล่า) กรณีนี้ผู้เข้าทำการทดสอบสามารถปล่อยทั้งของกระสุนเก่าลงพื้นได้

- การยิงประกอบการเคลื่อนที่ หรือเดินยิง (shoot on the move) ผู้ยิงจะต้องไม่ยิงในขณะที่เท้าทั้งสองข้างหยุดนิ่งอยู่กับที่

- การยืนยิง นั่งคุกเข่าสูงยิง หรือนอนยิง ต้องไม่มีส่วนใดส่วนหนึ่งของร่างกาย สัมผัสกับเส้นแนวระยะที่กำหนด

- การยิงหลังที่กำลังด้วยมือถนัดและมือไม่ถนัด ฝ่าเท้าต้องไม่เกินแนวเส้นสมมติตามหลักยุทธวิธี (slide pie)

หากฝ่าฝืนจะถูกตัดคะแนน ตามจำนวนนัดที่ผิดวิธี นัดละ ๑๐ คะแนน

๖.๓ คำบอกคำสั่งที่ใช้ในการทดสอบ

- ตรวจอาวุธ

- เคลียร์

- กึ่งบรรจุ

- บรรจุ/ เลิกบรรจุ

- stop ใช้เมื่อกรรมการผู้ควบคุมการยิงเห็นว่าไม่ปลอดภัยหรือมีสิ่งผิดปกติในสนาม ผู้เข้าทำ

การทดสอบ ต้องหยุดยิงทันที

- range is clear เพื่อบอกผู้เข้าทำการทดสอบ ในสนามนั้น ๆ ว่าสนามปลอดภัยแล้ว

๗. เกณฑ์การนับคะแนนและเป้าปืนในระบบ Combat Carbine/smg

๗.๑ เป้าการยิงทดสอบ combat carbine/smg แบ่งพื้นที่ออกเป็น ๓ ส่วน คือ a, b และ c ตามความแม่นยำ โดยกำหนดให้คะแนนตามลำดับดังนี้ a = ๑๐ คะแนน b = ๘ คะแนน และ c = ๕ คะแนน และถ้ายังไม่โดนถือว่ายิงพลาดเป้าหมายก็จะได้คะแนน โดยจะทำการคิดคะแนนจากคะแนนที่ยิงได้ภายในเวลาทั้งหมด หักลบการถูกตัดคะแนนจากการกระทำผิดวิธีต่าง ๆ

ผลคะแนน

ดีเยี่ยม	๔๐๐ คะแนน
ดี	๓๘๕ คะแนน ขึ้นไป
ปานกลาง	๓๔๕ คะแนน ขึ้นไป
พอใช้	๒๕๐ คะแนน ขึ้นไป
ควรปรับปรุง ต่ำกว่า	๒๕๐ คะแนน

๔. คู่มือการยิงปืนลูกซองทางยุทธวิธี 10 สเตจ (idpa) ประจำปี ๒๕๖๔ ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

๑. การแต่งกาย

แต่งกายด้วยเครื่องแบบชุดฝึก ตามที่ ตร. กำหนดไว้ในระเบียบเท่านั้น (ห้ามชุดครึ่งท่อน, ชุดนอกเครื่องแบบ) ติดเครื่องหมาย ยศ ชื่อ สกุล สังกัด บังคับใส่เสื้อเกราะกันกระสุน (level ๓ a ขึ้นไป) อนุญาตให้ใช้หมวกแก๊ป, สนับเข่าหรือสนับศอก, ถุงมือ

๒. อาวุธปืน มี ๒ ชนิด (division)

๒.๑ อาวุธปืนลูกซองแบบโยนลำ (pump action) ลำกล้องปืนยาวเกิน ๒๔ นิ้ว ไม่จำกัดความยาวหลอดบรรจุกระสุน แต่บรรจุในหลอดได้ไม่เกิน ๘ นัด

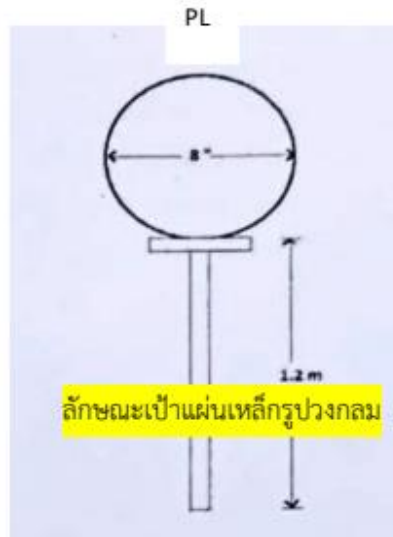
๒.๒ อาวุธปืนลูกซองแบบกึ่งอัตโนมัติ (semi-auto) ชนิดเติมกระสุนด้วยมือ ลำกล้องปืนยาวไม่เกิน ๒๔ นิ้ว ไม่จำกัดความยาวหลอดบรรจุกระสุน แต่บรรจุในหลอดได้ไม่เกิน ๘ นัด (อาวุธปืนเป็นไปตามมาตรฐานของโรงงานผู้ผลิต สามารถติดตั้งเครื่องช่วยเล็งชนิดกล้องจุดแดงได้ลำกล้องปืนไม่มีการเจาะหรือติดตั้งอุปกรณ์ช่วยลดแรงสะท้อน อนุญาตให้ใส่ใช้คปรับกลุ่มกระสุนได้)

๓. กระสุนปืน

ใช้กระสุนปืนลูกซอง ขนาด ๑๒ เกจ ตามมาตรฐานโรงงานผู้ผลิต อย่างน้อย ๘๐ นัด

๔. เป้าปืน

เป้าปืนเป็นเหล็กวงกลม มีเส้นผ่าศูนย์กลาง ๘ นิ้ว หนา ๘ มิลลิเมตร ลักษณะเป้าแผ่นเหล็กรูปวงกลม

๕. อุปกรณ์ที่ใช้

๕.๑ แวนตากันสะเก็ด

๕.๒ อุปกรณ์ป้องกันเสียง เช่น ที่ครอบหู หรือที่อุดหู

๕.๓ ตลับกระสุนลูกซอง ต้องเป็นแบบแนบติดเข็มขัดเท่านั้น ห้ามใช้แผงกระสุนแบบแม่เหล็ก

๕.๔ SAFETY FLAG (เสียบใส่รังเพลิงของปืนที่ใช้ทำการทดสอบ ก่อนเข้ารายงานตัว)

๖. ลักษณะสนามและวิธีการยิง

- ทำการทดสอบ จำนวน ๑๐ สถานการณ์การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ (๑๐ stage) โดยยิงเป็นกลุ่ม (squad) วนแต่ละสถานการณ์ ใช้กระสุนอย่างน้อย ๘๐ นัด

- กฎ กติกาการทดสอบ อาวุธปืน อุปกรณ์ การแต่งกาย เทียบเคียงกฎ กติกา ของ idpa สากล กฎ กติกา การทดสอบยิงปืนลูกซอง

เมื่อผู้ยิงเข้าช่องยิงผู้ยิงต้องรายงานยศ ชื่อตัว ชื่อสกุล กับผู้ควบคุมช่องยิง ผู้ยิงจะต้องมีความเข้าใจ การใช้อาวุธปืน ขั้นตอนและวิธีการยิง กฎ กติกา มารยาทในสนามยิงปืนเป็นอย่างดี และต้องปฏิบัติ ดังนี้

๖.๑ การบรรจุกระสุนปืนจะต้องบรรจุตามข้อกำหนดของสถานการณ์นั้นๆ อนุญาตให้ผู้ยิงพกกระสุนติดตัวเกินจำนวนนัดที่ใช้ได้ แต่ถ้ากระสุนตกหล่นลงพื้น จะบวกเวลานัดละ ๓ วินาที ยกเว้นเป็นกระสุนขัดข้องและผู้จะบรรจุกระสุนเพิ่มได้หลังจากทำการยิงนัดแรกไปแล้วเท่านั้น การบรรจุกระสุนจะกระทำ

ขั้นตอนใดก็ได้ และทุกขั้นตอนกระสุนปืนในหลอดบรรจุกระสุนต้องไม่เกิน ๘ นัด

๖.๒ ห้ามผู้ยิงยื่นลำแนวยิงหรือยื่นนอกบริเวณจุดยิง ฝ่าฝืนบวกเวลา ๕ วินาที

๖.๓ ห้ามยิงนอกจุดยิงที่กำหนด ฝ่าฝืนบวกเวลานัดละ ๕ วินาที

๖.๔ ห้ามยิงก่อนสัญญาณเริ่มยิง ฝ่าฝืนบวกเวลานัดละ ๕ วินาที

๖.๕ การถืออาวุธปืนจะต้องปฏิบัติตามกฎแห่งความปลอดภัยทุกประการ

๖.๖ ขณะยิงเป้าทางซ้ายและขวา ห้ามหันปากกระบอกปืนเกิน ๑๘๐ องศา ฝ่าฝืนถือว่าไม่ปลอดภัยให้ตัดสิทธิ์การแข่งขัน (dq)

๖.๗ ในปืนลูกซองกึ่งอัตโนมัติ การเรียกลูกด้วยการเหนี่ยวไก ต้องกระทำในขณะที่ปืนประทับไหล่ผู้ยิง และปากกระบอกปืนชี้ไปที่แนวเป้าเท่านั้น หากถูกกรรมการสนามใดก็ตามเตือนเกิน ๒ ครั้ง ให้ตัดสิทธิ์การแข่งขัน (dq)

๖.๘ เมื่อเริ่มทำการทดสอบกระสุนปืนชำรุดหรือกระสุนปืนไม่ครบ ไม่สามารถขอเพิ่มเติมหรือเบิกใหม่ได้

๖.๙ กรณีทำปืนลั่น สูงเกินแนวคันดิน หรือลงพื้นดินห่างจากจุดยิงไม่เกิน ๓ เมตร ให้ตัดสิทธิ์การแข่งขัน (dq)

๖.๑๐ อาวุธปืนขัดข้องให้แก้ไข แล้วยิงต่อไปจนกว่าจะจบไม่มีการเริ่มต้นใหม่ และเปลี่ยนอาวุธปืน ขณะทดสอบ การขอเริ่มต้นยิงใหม่ (reshoot) จะกระทำได้อีกต่อเมื่อเกิดจากความผิดพลาดของทางสนามเท่านั้น

๖.๑๑ เมื่อผู้ยิงยังถูกเป้าเหล็ก แต่เป้าไม่ลั่น ถือว่าการยิงไม่สมบูรณ์ เป้านั้นไม่ได้คะแนน แต่ถ้ายิงแล้วเป้าเหล็กนั้น หมุนขยับเกิน ๔๕ องศา ถือว่านับคะแนน

๖.๑๒ ถ้าผู้ยิงอยู่ในอาการหรือมีลักษณะที่ผู้ควบคุมการยิงเห็นว่าไม่ปลอดภัย สำหรับผู้เข้ายิงและบุคคลอื่น สามารถให้ออกจากการยิงได้

๖.๑๓ ผู้ยิงจะต้องแสดงถึงความปลอดภัยของอาวุธปืน การบรรจุกระสุนปืน และการเลิกบรรจุกระสุนปืนให้กับผู้ควบคุมการยิงได้เห็นถึงความปลอดภัยทุกครั้งเมื่อยิงเสร็จสิ้น โดยดึงลำเลื่อนปืนเปิดรางเพลิง ค้างและเสียบ safety flag ไว้และการถือครองอาวุธปืนตลอดการแข่งขันปากลำกล้องต้องชี้ขึ้นฟ้าเท่านั้น

๖.๑๔ หากเกิดข้อโต้แย้งของกรรมการประจำช่องยิง ให้เรียกกรรมการผู้ควบคุมการยิง การตัดสินของกรรมการผู้ควบคุมการยิงให้ถือเป็นยุติ

๗. การนับคะแนน

๗.๑ ใช้เครื่องจับเวลาจากเสียงปืนในการจับเวลา (protimer)

๗.๒ ระยะเวลาตั้งแต่สัญญาณเริ่มยิงจนจบเป็นเวลาที่ยิงจริง

๗.๓ ถ้ามีจำนวนเป้าที่ยิงไม่ได้ยิงหรือยิงแล้วไม่ลั่น หรือยิงโดนประกัน จะถูกเพิ่มเวลา โดยให้นำ

จำนวนเข้าเหลือ และจำนวนครั้งที่ยิงโดนประกัน มาคูณด้วย เวลา ๕ วินาที แล้วนำไปรวมกับเวลาที่ยิงจริง จึงจะได้เวลารวม

๗.๔ การนับคะแนนให้ถือคะแนนตามเวลาที่ปรากฏอยู่ในเครื่องจับเวลา บวกเวลาที่ถูกเพิ่ม (เทียบเคียง กฎ กติการ idpa สากล)

๗.๕ จัดลำดับตามผลคะแนนการยิงด้วยเวลารวม ผู้ที่เวลารวมน้อยที่สุดเป็นฝ่ายชนะ

๘. คณะกรรมการ

การตัดสินของคณะกรรมการของผู้ควบคุมการยิง และคณะกรรมการผู้ตรวจนับคะแนนให้ถือว่าเป็นที่สุด

การแบ่งประเภทรางวัล

๑. ประเภททีมระดับกองบัญชาการ

ทีมละ ๔ คน

๒. ประเภททีมระดับกองบังคับการ

ทีมละ ๔ คน

- โดยผู้เข้ารับการทดสอบในแต่ละทีม ต้องประกอบด้วยอาวุธปืนลูกซองแบบโยนลำ (pump action) จำนวน ๒ คน / อาวุธปืนลูกซองแบบกึ่งอัตโนมัติ (semi-auto) จำนวน ๒ คน คิดคะแนนรวมทุกคน

- คะแนนบุคคลจะคิดคะแนนจากคนในทีม โดยแยกเป็น ๒ ดิวิชั่น (ปืนลูกซองแบบโยนลำ (pump action) บุคคล/ อาวุธปืนลูกซองแบบกึ่งอัตโนมัติ (semi-auto) บุคคล

- หากในทีมมีผู้เข้ารับการทดสอบไม่ครบ ๔ คน จะปรับเป็นคิดคะแนนประเภทบุคคลทันที

๕. การยิงปืนภายใต้ภาวะกดดัน

การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ที่มักเกิดขึ้นในสถานการณ์ที่มีความกดดันสูง ทั้งจากภัยคุกคามต่อชีวิต ความเคลื่อนไหวของผู้ต้องหา หรือสถานการณ์รอบข้างที่ไม่แน่นอน การยิงปืนภายใต้ภาวะกดดันจึงเป็นทักษะสำคัญที่จะช่วยให้เจ้าหน้าที่สามารถ ตัดสินใจและปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง แม่นยำ และปลอดภัย

การฝึกยิงปืนภายใต้ภาวะกดดันต้องอาศัยการควบคุมอารมณ์ การตัดสินใจอย่างรวดเร็ว การเล็งและยิงอย่างมั่นคง รวมถึงการประเมินสภาพแวดล้อมและความปลอดภัยของประชาชนรอบข้าง

ในการบรรยายครั้งนี้ เราจะมุ่งเน้นถึง หลักการและเทคนิคการยิงในสถานการณ์กดดัน การฝึกควบคุมจิตใจและการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล รวมถึงมาตรการด้านความปลอดภัย เพื่อให้กำลังพลทุกคนสามารถยิงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดความผิดพลาด และบรรลุเป้าหมายของภารกิจได้สูงสุด

๑. ความหมาย

การยิงปืนภายใต้ภาวะกดดัน คือ การใช้อาวุธปืนในสถานการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงและมีแรงกดดันทางร่างกายหรือจิตใจ เช่น การถูกคุกคาม, การปะทะกับคนร้าย, เสียงดัง, เวลาจำกัด หรือการปฏิบัติภายใต้สภาพแวดล้อมที่ไม่ปกติ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความแม่นยำและการตัดสินใจ

๒. วัตถุประสงค์ของการฝึกยิงภายใต้ภาวะกดดัน

๑. ทำให้เจ้าหน้าที่สามารถคงประสิทธิภาพการยิงในสภาพตึงเครียด
๒. ฝึกให้ควบคุมสติและการหายใจได้แม้หัวใจเต้นเร็ว
๓. ลดโอกาสการตัดสินใจผิดพลาดในสถานการณ์จริง
๔. พัฒนาทักษะการตอบสนองอัตโนมัติ

๓. ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความกดดัน

๑. เวลา : ต้องยิงให้ทันในเสี้ยววินาที
๒. เสียง : เสียงปืน, เสียงกรีดร้อง, เสียงระเบิด
๓. สภาพแวดล้อม : ความมืด, ฝน, คว้น, สิ่งกีดขวาง
๔. สภาพร่างกาย : หัวใจเต้นเร็วจากการวิ่งหรือสู้แรง
๕. ภัยคุกคามตรงหน้า : คนร้ายเล็งอาวุธ, ตัวประกัน, การปะทะใกล้ระยะ

๔. หลักสำคัญการยิงภายใต้ภาวะกดดัน

๑. ความปลอดภัยมาก่อน – รู้ตำแหน่งเพื่อนร่วมทีมและบุคคลบริสุทธิ์
๒. ตั้งสติ – ควบคุมลมหายใจสั้นและลึกเพื่อลดอัตราการเต้นหัวใจ
๓. จับปืนให้มั่นคง – ใช้แรงกดพอดี ลดแรงตืด
๔. เล็งเร็วแต่แม่นยำ – ใช้หลัก (เล็งภาพเร็วและพอเพียงต่อการยิง)
๕. ยิงเป็นชุดสั้น – แทนการยิงยาว
๖. เคลื่อนที่พร้อมยิง – รักษาสมดุล ลดการเปิดช่องให้คนร้ายโจมตี

๕. วิธีฝึกยิงปืนภายใต้ภาวะกดดัน

๑. การเพิ่มอัตราการเต้นหัวใจก่อนยิง
๒. วิ่งหรือทำท่า burpee / push-up ๑๐-๑๕ ครั้งแล้วเข้าท่าทางยิงทันที
๓. ฝึกในสภาพเหนื่อยเพื่อลดผลกระทบของหัวใจเต้นเร็วต่อการเล็ง

๖. การฝึกยิงแบบจำกัดเวลา

๑. ตั้งเป้าหมายและให้เวลา ๑-๓ วินาทีหลังสัญญาณ
๒. ใช้นาฬิกา shot timer เพื่อวัดความเร็ว

๗. การฝึกยิงจากสถานการณ์จำลอง (scenario-based)

๑. ฝึกยิงพร้อมเสียงรบกวน, ไฟกระพริบ, คิว
๒. ฝึกสถานการณ์ตัวประกัน / เป้าหมายเคลื่อนที่

๘. การฝึกยิงจากหลายตำแหน่ง

๑. นั่ง, นอน, หมอบ, หลังที่กำบัง
๒. เปลี่ยนตำแหน่งยิงระหว่างปฏิบัติ

๙. ข้อควรระวังในการฝึก

๑. ต้องมีผู้ควบคุมสนามยิงคอยดูแลความปลอดภัย
๒. ใช้กระสุนซ้อม (Blank / Simunition) เมื่อต้องฝึกในพื้นที่ปิดหรือจำลองใกล้ชิด
๓. ห้ามยิงข้ามเส้นยิงหรือไปในทิศที่ไม่ปลอดภัย
๔. ควรฝึกเป็นทีมและสื่อสารชัดเจนก่อนเริ่ม

๑๐. สรุป การยิงปืนภายใต้ความกดดันไม่ได้เน้นแค่ความแม่นยำ แต่เน้น การตัดสินใจที่ถูกต้องภายใต้เวลา และสภาพแวดล้อมที่บีบคั้น ดังนั้นต้องฝึกให้เกิดทักษะจนเป็นอัตโนมัติ และใช้ยุทธวิธีประกอบเสมอ เช่น การหาที่กำบัง การเคลื่อนที่ และการประสานกับทีม

๖. การยิงปืนในสภาวะแสงน้อยหรือยิงปืนในเวลากลางคืน

การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ในสภาพแวดล้อมจริงไม่ได้จำกัดอยู่เพียงเวลากลางวันหรือพื้นที่สว่าง แต่บางครั้งต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่มี แสงน้อยหรือเวลากลางคืน ซึ่งเพิ่มความยากลำบากและความเสี่ยงต่อความผิดพลาด

การยิงปืนในสภาวะแสงน้อยหรือในเวลากลางคืน จึงต้องอาศัย ทักษะการมองเห็น การประเมินระยะ และการใช้เทคนิคการเล็งในสภาพมืด รวมถึงการประยุกต์อุปกรณ์ช่วย เช่น ไฟฉายยุทธวิธี หรืออุปกรณ์เสริมการมองเห็นในที่มืด

การฝึกและการเรียนรู้ในหัวข้อนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้กำลังพลสามารถ ยิงได้อย่างแม่นยำ ปลอดภัย และควบคุมสถานการณ์ได้แม้ในความมืด ลดความเสี่ยงต่อเจ้าหน้าที่และผู้บริสุทธิ์รอบข้าง

ในเนื้อหา นี้ เราจะมุ่งเน้นหลักการ เทคนิคการยิงในสภาวะแสงน้อย การประยุกต์อุปกรณ์ช่วย และมาตรการด้านความปลอดภัย เพื่อให้ทุกคนสามารถปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพและมั่นใจในสถานการณ์จริง

๑. ความหมาย

การยิงปืนในสถานะแสงน้อย คือการใช้อาวุธปืนเมื่อการมองเห็นถูกจำกัด เช่น ช่วงหัวค่ำ, กลางคืน, ในอาคารมืด, หรือพื้นที่ที่มีหมอก/ควัน ซึ่งทำให้การเล็งและการระบุเป้าหมายยากขึ้น ต้องใช้อุปกรณ์และเทคนิคเฉพาะ

๒. ความสำคัญ

๑. ในสถานการณ์จริง เหตุส่วนใหญ่เกิดในช่วงแสงน้อย (สถิติอาชญากรรมชี้ชัด)
๒. ความผิดพลาดจากการระบุเป้าหมายอาจก่อให้เกิดการยิงพลาดหรือยิงผู้บริสุทธิ์
๓. เจ้าหน้าที่ต้องฝึกให้สามารถใช้ปืนได้อย่างปลอดภัยและแม่นยำแม้การมองเห็นจำกัด

๓. ปัจจัยท้าทายในการยิงในที่มืด

๑. การระบุเป้าหมายยากขึ้น
๒. การเล็งยาก เพราะการมองไม่ชัด
๓. การควบคุมทิศทางเพื่อนร่วมทีม ยากขึ้น
๔. แสงแฟลชจากปืน อาจรบกวนสายตาชั่วคราว
๕. สภาพแวดล้อม เช่น เงามืด สิ่งกีดขวาง และเสียงสะท้อน

๔. อุปกรณ์ช่วยยิงในสถานะแสงน้อย

๑. ไฟฉายติดปืน – ช่วยส่องเป้าหมายและเล็งพร้อมกัน
๒. ไฟฉายมือถือ – ใช้หลายท่าจับ เช่น harries, fbi, neck index
๓. เรืองแสง – ช่วยเล็งได้แม้ไม่มีแสง
๔. กล้องเล็งกลางคืน (night vision optics) – ใช้ในการกิจพิเศษ
๕. เลเซอร์ชี้เป้า (laser sight) – ช่วยเล็งจากตำแหน่งที่ไม่สามารถใช้สายตาตรงๆ

๕. เทคนิคการยิงในที่มืด

๕.๑ การส่องไฟและยิง

๑. มื่อยิงจับปืน มืออีกข้างจับไฟฉายใต้ปืน ไขว้ข้อมือกัน
๒. ถือไฟฉายห่างตัวเพื่อลดความเสี่ยงจากการเล็งตามแสง
๓. วางไฟฉายใกล้คอเพื่อควบคุมทิศแสงและการเคลื่อนที่
๔. เปิดไฟพร้อมเล็งปืน (ควรใช้เฉพาะเมื่อจำเป็น เพราะแสงอาจเปิดตำแหน่งเรา)

๕.๒ หลักการยิง

๑. ระบุเป้าหมายให้ชัดก่อนเหนี่ยวไก
๒. ใช้แสงเพียงชั่วคราว เพื่อลดการเปิดตำแหน่ง

๓. เล็งด้วยการเรืองแสงหรือเลเซอร์เมื่อต้องยิงเร็ว
๔. ฝึกยิงจากหลังที่กำบังพร้อมส่องไฟ

๖. การฝึกยิงในสถานะแสงน้อย

๑. ฝึกการใช้ไฟฉายควบคู่กับปืน – ทั้งทำถือและการสลับเปิด/ปิด
๒. ฝึกยิงจากหลายตำแหน่ง – ยืน,คุกเข่า, หลังสิ่งกำบัง
๓. ฝึกการเคลื่อนที่ในที่มืด – ใช้สัญญาณมือหรือวิทยุ
๔. ฝึกจำลองสถานการณ์ – เช่น ตัวประกัน, คนร้ายเคลื่อนที่
๕. ฝึกปรับสายตาในที่มืด – ใช้เวลา ๓-๕ นาที ให้ตาชินก่อนเริ่ม

๗. ข้อควรระวัง

๑. ห้ามเปิดไฟฉายค้างนานในจุดเดิม
๒. อย่ายิงโดยไม่ระบุเป้าหมายชัดเจน
๓. ระวังแสงสะท้อนจากผนังหรือกระจกย้อนเข้าตา
๔. รู้ตำแหน่งเพื่อนร่วมทีมตลอดเวลา
๕. ฝึกซ้ำจนทำให้การใช้ไฟและการยิงเป็นสัญชาตญาณ

ทักษะการใช้อาวุธปืนในสถานะแสงต่ำหรือกลางคืน

คนตาบอดยิงปืนเป็นตัวอย่างซึ่งยกขึ้นบ่อยในโรงเรียนกฎหมาย เกี่ยวกับความสะอาดของผู้ใช้อาวุธปืนหรือความประมาทในการใช้อาวุธปืน ในช่วงมืดมิดยามค่ำคืนถึงแม้บุคคลใดจะมีสายตาปกติทุกอย่าง หากใช้อาวุธปืนยิงในภาวะดังกล่าวมีความเสี่ยงสูงที่จะยิงไปถูกผู้บริสุทธิ์ และเป็นคดีขึ้นศาลตัดสินลงโทษมาแล้วจำนวนมากทุกปี นี่จึงเป็นเหตุผลว่าทำไมจึงเริ่มมีการใช้อุปกรณ์ส่องสว่างประกอบการยิงปืนในภาวะแสงต่ำ ตั้งแต่ช่วงคริสต์ศตวรรษที่ ๑๙

๑. การยิงปืนในภาวะแสงต่ำนั้นที่สำคัญที่สุด คือ การแยกแยะเป้าหมาย ให้ได้ก่อนว่าเป็นภัยคุกคามหรือไม่

๒. ไม่ควรเปิดไฟฉายไว้นานโดยไม่จำเป็นซึ่งเป็นการเปิดเผยตัวเราเองเป็นการเสี่ยงอันตรายอย่างมาก การเคลื่อนที่ควรอาศัยความมืดเป็นฉากกำบัง ดังนั้นเมื่อเปิดไฟฉายเพื่อแยกแยะ ภัยคุกคามเบื้องต้นแล้วควรรับปิดไฟและเปลี่ยนตำแหน่งตัวเอง ในขณะที่เคลื่อนที่ควรปิดไฟเพื่อไม่ให้ภัยคุกคามมองเห็นตำแหน่งของเราได้

๓. แสงสีขาว (white light) = สามารถทำให้แยกแยะเป้าหมายได้ดีกว่าแสงสีอื่น การใช้ไฟฉายส่องสว่างแสงสีขาว ทำให้มีข้อได้เปรียบหลายประการ

- อุปกรณ์ดังกล่าวมีขายทั่วไป หาได้ไม่ยาก ราคาไม่แพง และดูแลรักษาง่าย
- ช่วยยืนยันผู้ต้องสงสัย หรือภัยคุกคาม

- ช่วยเพิ่มความระมัดระวังในสถานการณ์
- แสงสว่างสีขาวช่วยให้ผู้ต้องสงสัยตาพร่าชั่วขณะได้
- ช่วยให้มองเห็นแสงของอาวุธปืนได้ง่ายขึ้น

ข้อเสียของการใช้ไฟฉายแสงสีขาว

- แสงส่องสว่างอาจเผยตำแหน่งของเรากับฝ่ายตรงข้ามได้ ฝ่ายตรงข้ามอาจใช้แสงเป็นจุดอ้างอิงในการยิงเข้าใส่
- การใช้แสงส่องสว่างผิดที่หรือโดยไม่ตั้งใจ อาจทำให้ถูกตรวจพบได้ทันที และทำให้ปฏิบัติการทั้งหมดล้มเหลว
- บางครั้งลักษณะของไฟฉายที่ใช้ อาจทำให้การจับปืนนั้นไม่นิ่งเหมือนการยิงปืนในช่วง เวลากลางวัน ทำให้ส่งผลต่อความแม่นยำ

๘. สรุป

การยิงปืนในสภาวะแสงน้อยไม่ใช่เพียงเรื่องความแม่นยำ แต่เป็นเรื่อง การมองเห็น การระบุเป้าหมาย และการควบคุมตำแหน่งตัวเอง ต้องฝึกทั้งด้านเทคนิคการใช้แสง การเล็ง และการเคลื่อนที่ เพื่อให้ปลอดภัยต่อผู้บริสุทธิ์และเพื่อนร่วมทีม

การฝึกและอุปกรณ์ที่ต้องใช้

๑. อุปกรณ์ที่ใช้ในการสอน

๑. สื่อการสอน หรือแบบฝึก
๒. ชาร์ต
๓. powerpoint
๔. อาวุธปืนเล็กยาว หรืออาวุธปืนพกกึ่งอัตโนมัติ พร้อมซองบรรจุกระสุนปืน จำนวน ๒ ซอง
๕. ซองปืนพกคาดเข็มขัด
๖. เข็มขัดสนาม
๗. อุปกรณ์ป้องกันเสียง
๘. แวนกันสะเทือน
๙. กระสุนสำหรับซ้อมบรรจุ (dummy ammunition)
๑๐. เสื้อกันกระสุน
๑๑. ไฟฉาย

๒. หัวข้อการฝึกอบรม

๑. การจำลองสถานการณ์ในสนามยิงปืนภาคกลางคืน

๒. การฝึกยิงในลักษณะต่างๆ

๓. วิธีการนำเสนอการฝึก

๓.๑ แนวทางการเรียนการสอนและการวัดผล บอกรัตถุประสงค์

๓.๒ การบรรยาย การนำเสนอสื่อการสอน อธิบาย และยกกรณีตัวอย่าง จุดมุ่งหมาย ความหมาย หลักพื้นฐาน หลักการและเทคนิคต่างๆในการต่อสู้

๓.๓ ครูฝึกให้ คำแนะนำ ยกตัวอย่างประสบการณ์ หรือกรณีศึกษาเกี่ยวกับการต่อสู้ที่เกิดขึ้นทางสื่อ หรือประสบการณ์จริง

๓.๔ การฝึกปฏิบัติในการต่อสู้ในรูปแบบต่างๆให้ เกิดประสบการณ์ และความชำนาญ

๓.๕ สรุป ,ถามปัญหา

๔. ชั่วโมง/การฝึก

จำนวน ๔ ชั่วโมง (ปฏิบัติ)

๕. การประเมิน :

๕.๑ สังเกตพฤติกรรมระหว่างการเรียนการสอน

๕.๒ ผู้เรียนสามารถซักถาม และตอบคำถามได้

๕.๓ ทบทวนความเข้าใจ และซักถามปัญหา

๕.๔ ตรวจงานสังเกตการณ์ปฏิบัติ และประเมินผลว่าผู้เรียนสามารถทำได้ตามที่ให้หัวข้อการปฏิบัติได้หรือไม่

๗. การยิงปืนประกอบรถยนต์

การปฏิบัติหน้าที่ในสถานการณ์จริงมักเกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมที่ไม่แน่นอนและซับซ้อน การใช้อาวุธปืนประกอบยานพาหนะจึงเป็นยุทธวิธีสำคัญที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและความปลอดภัยในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่การยิงปืนประกอบรถยนต์ หมายถึง การใช้อาวุธปืนในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับยานพาหนะ ซึ่งรวมถึงการยิงจากภายในรถ การยิงจากภายนอกโดยใช้รถเป็นที่กำบัง การยิงในสถานการณ์การไล่ล่าหรือสกัดจับ

การปฏิบัติในลักษณะนี้ต้องอาศัย ทักษะการควบคุมอาวุธ การประเมินระยะและทิศทาง การเคลื่อนที่ของรถ และการรักษาความปลอดภัยทั้งต่อเจ้าหน้าที่และประชาชนรอบข้าง

ในเนื้อหา นี้ เราจะเน้นถึงหลักการและเทคนิคการยิงปืนประกอบรถยนต์ การประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริง และมาตรการด้านความปลอดภัย เพื่อให้กำลังพลทุกคนสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปลอดภัย และเกิดผลสูงสุด

๑. ความหมาย

การยิงปืนประกอบรถยนต์ หมายถึง การใช้อาวุธปืนในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับยานพาหนะ เช่น ยิงจากภายในรถ ยิงจากภายนอก รถโดยใช้รถเป็นที่กำบังยิงในสถานการณ์การไล่ล่าหรือสกัดจับ

๒. หลักการสำคัญ

๑. ความปลอดภัยมาก่อน – คำนึงถึงผู้โดยสารในรถ, ประชาชนรอบข้าง, และเพื่อนร่วมทีม
๒. ใช้รถเป็นที่กำบัง (cover) – เน้นใช้โครงสร้าง เครื่องยนต์ เสาชี (b-pillar) เป็นกำบัง
๓. การยิงต้องมีเหตุอันควรตามกฎหมาย – ป้องกันตนเองหรือผู้อื่นจากอันตรายร้ายแรง
๔. หลีกเลี่ยงการยิงขณะรถกำลังเคลื่อนที่ เว้นแต่เป็นสถานการณ์คับขันและไม่มีทางเลือกอื่น

3. การเตรียมก่อนปฏิบัติ

๑. ตรวจอาวุธ – สภาพพร้อมใช้, กระสุนเพียงพอ
๒. ปรับท่านั่ง – ให้เคลื่อนไหวหยิบปืนได้สะดวก
๓. กำหนดมุมยิงและจุดกำบังในรถ – รู้ตำแหน่งที่สามารถเปิดประตูหรือก้มต่ำหลบกระสุนได้
๔. ชักซ้อมสัญญาณมือ/คำสั่ง ระหว่างคนขับกับผู้ยิง

๔. เทคนิคการยิงประกอบรถยนต์

๔.๑ ยิงจากภายในรถ

- ๔.๑.๑ ลดกระจกลงก่อนยิง เพื่อลดแรงกระแทกและเศษกระจก
- ๔.๑.๒ เอนตัวเข้ามุม เพื่อเลี่ยงการยิงผ่านกระจกบานหน้า (ซึ่งลดความแม่นยำและมีเศษกระจก)
- ๔.๑.๓ จับปืนด้วยสองมือถ้าเป็นไปได้ แต่ถ้าพื้นที่แคบอาจใช้มือเดียวโดยเน้นการควบคุมไก

๔.๒ ยิงจากภายนอก รถ (ใช้รถเป็นกำบัง)

- ๔.๒.๑ ใช้เครื่องยนต์และเสา b-pillar เป็นกำบังหลัก เพราะป้องกันกระสุนได้ดีกว่าประตูรถ
- ๔.๒.๒ ย่อตัวต่ำเพื่อปิดพื้นที่เป้าหมาย
- ๔.๒.๓ โผล่ยิงเฉพาะช่วงเหนี่ยวไก แล้วถอยกลับหลังยิง

๔.๓ ยิงจากรถเคลื่อนที่ (กรณีพิเศษ)

- ๔.๓.๑ ทำได้เฉพาะใน การกิสกัดจับที่มีอันตรายต่อชีวิตทันที
- ๔.๓.๒ คนยิงต้องไม่ใช่คนขับ เพื่อป้องกันอุบัติเหตุ

๔.๓.๓ ลดความเร็วรถให้หนึ่งที่สุดเท่าที่สถานการณ์เอื้อ

๔.๓.๔ เลือกลงมยิงเฉียงออกจากกรรเพื่อเลี่ยงการยิงโดนรถตัวเอง

๕. ยุทธวิธีประกอบ

๑. การลงจากรถแบบปลอดภัย – เปิดประตูบังตัว, ก้มต่ำ, เคลื่อนที่ไปยังมุมกำบังของรถ
๒. การเปลี่ยนตำแหน่งยิง – ใช้การเคลื่อนที่สั้นๆ จากหน้ารถไปท้ายรถ หรือสลับด้านรถ
๓. การสื่อสารในทีม – แจ้งตำแหน่งตนเองและทิศยิงเพื่อลดการยิงกันเอง

ภาพการฝึกยิงประกอบรถยนต์ ของครูฝึก กก.๕ บก.กฝ.บช.ตชด.

๖. ข้อควรระวัง

๑. กระสุนสามารถทะลุประตูรถได้ ยกเว้นบริเวณเครื่องยนต์และโครงเสา
๒. เศษกระจกและเศษโลหะอาจเป็นอันตรายต่อผู้ยิงและผู้โดยสาร
๓. เสียงปืนในรถดังมาก อาจทำให้สูญเสียการได้ยินชั่วคราว ควรใช้ที่อุดหูเมื่อฝึก
๔. ห้ามยิงผ่านผู้ขับขี่หรือผู้โดยสาร เว้นแต่เพื่อช่วยชีวิตในสถานการณ์คับขัน

๗. การฝึกซ้อมแนะนำ

๑. ฝึกท่าทางหิบบปืนในรถ – ทั้งจากช่องเอาและช่องอก
๒. ฝึกเปลี่ยนจากนั่งในรถไปยืนนอกตัวรถ ภายใต้เวลาจำกัด
๓. ฝึกการใช้รถเป็นกำบัง ในมุมต่างๆ
๔. ฝึกยิงในสภาพจำลอง เช่น เสียงไซเรน, รถสั่น, แสงน้อย

การฝึกและอุปกรณ์ที่ใช้

๑. อุปกรณ์ที่ใช้ในการสอน

๑. สื่อการสอน หรือแบบฝึก
๒. ชาร์ต
๓. powerpoint
๔. อาวุธปืนเล็กยาว แม็กกาซีนและอาวุธปืนพกกึ่งอัตโนมัติ พรอมซองบรรจุกระสุนปืน
๕. ซองปืนพกคาดเข็มขัด
๖. เข็มขัดสนาม
๗. อุปกรณ์ป้องกันเสียง
๘. แว่นกันสะเก็ด
๙. กระสุนปืน
๑๐. เสื้อกันกระสุน
๑๑. รถยนต์ ๒ คัน

๒. หัวข้อการฝึกอบรม

๑. การฝึกซ้อมทางยุทธวิธี
๒. การยิงขณะอยู่ในรถ และการยิงขณะอยู่นอกรถ
๓. การใช้รถยนต์เป็นที่กำบัง และการปฏิบัติต่อตัวผู้ถูกจับกุม

๓. วิธีการนำเสนอการฝึก

๑. แผนแนวการเรียนการสอนและการวัดผล บอกวัตถุประสงค์
๒. การบรรยาย การนำเสนอสื่อการสอน อธิบาย และยกกรณีตัวอย่าง จุดมุ่งหมาย ความหมาย หลักพื้นฐาน หลักการและเทคนิคต่างๆในการต่อสู้
๓. ครูฝึกให้ คำแนะนำ ยกตัวอย่างประสบการณ์ หรือกรณีศึกษาเกี่ยวกับการต่อสู้ที่เกิดขึ้นทางสื่อ

หรือประสบการณ์จริง

๔. การฝึกปฏิบัติในการต่อสู้ในรูปแบบต่างๆให้ เกิดประสบการณ์ และความชำนาญ
๕. สรุป ,ถามปัญหา

๔. ชั่วโมง/การฝึก

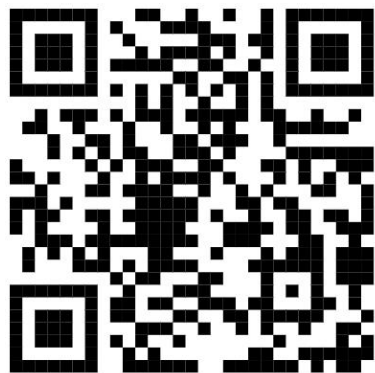
จำนวน ๘ ชั่วโมง (ปฏิบัติ)

๕. การประเมิน :

๑. สังเกตพฤติกรรมระหว่างการเรียนการสอน
๒. ผู้เรียนสามารถซักถาม และตอบคำถามได้

๓. ทบทวนความเข้าใจ และซักถามปัญหา

๔. ตรวจสอบงานสังเกตการณ์ปฏิบัติ และประเมินผลว่าผู้เรียนสามารถทำได้ตามที่ให้หัวข้อการปฏิบัติได้หรือไม่

คิวอาร์โค้ดไฟล์วิดีโอการฝึกยิงประกอบรถยนต์ ของครูฝึก กก.๕ บก.กฝ.บช.ตชด.

บทที่ ๗

การปฏิบัติการปราบปรามพื้นที่ชุมชนเมือง

๑. การผ่านพื้นที่อันตรายในเขตเมือง

การปฏิบัติการปราบปรามในพื้นที่ชุมชนเมือง ถือเป็นภารกิจที่มีความสำคัญและซับซ้อนเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากสภาพแวดล้อมในเขตเมืองมีความหนาแน่นของประชากร มีสิ่งปลูกสร้าง ถนนหนทาง และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่อาจกลายเป็นข้อจำกัดต่อการปฏิบัติการของเจ้าหน้าที่ อีกทั้งยังแฝงไปด้วยความเสี่ยงที่จะกระทบต่อความปลอดภัยของประชาชนผู้บริสุทธิ์

ดังนั้น เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะด้านยุทธวิธีในพื้นที่เมืองอย่างรอบด้าน ทั้งการเข้าตรวจค้น จับกุม การควบคุมพื้นที่ การป้องกันและแก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้า ตลอดจนการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การปฏิบัติการบรรลุเป้าหมาย ลดความสูญเสีย และรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม

การเรียนรู้และฝึกฝนยุทธวิธีปราบปรามในพื้นที่ชุมชนเมือง จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้เจ้าหน้าที่ทุกคนสามารถปฏิบัติหน้าที่ด้วยความมั่นใจ มีประสิทธิภาพ และยึดหลักความปลอดภัยของประชาชนเป็นสำคัญ

๑. ความหมาย

การผ่านพื้นที่อันตรายในเขตเมือง คือ การเคลื่อนที่ของกำลังพลผ่านพื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่อการถูกข่มขู่โจมตี ถูกยิงจากหลายทิศ หรือถูกซ่อนวัตถุระเบิด เช่น สี่แยกเปิดโล่ง ถนนยาว ระเบียบอาคาร ช่องประตู หรือพื้นที่ระหว่างอาคาร

๒. ลักษณะของพื้นที่อันตรายในเขตเมือง

๑. พื้นที่เปิดโล่ง – เช่น สี่แยก, ลานจอดรถ, ถนนกว้าง
๒. จุดบังคับทาง (chokepoint) – เช่น ซอยแคบ, ประตู, บันได
๓. พื้นที่มีมุมอับ/สิ่งกำบังน้อย – ทำให้ถูกโจมตีจากหลายทิศทาง
๔. พื้นที่สูงกว่าโดยรอบ – อาคารสูง, สะพานลอย

๓. หลักการสำคัญ

๑. ลดเวลาอยู่ในพื้นที่อันตราย – เคลื่อนที่รวดเร็ว
๒. ใช้การกำบังให้มากที่สุด – กำแพง, รถ, สิ่งปลูกสร้าง
๓. มีการยิงคุ้มกัน (covering fire) – เพื่อยิงสกัดเพื่อลดการโจมตี

๔. ใช้การสื่อสารสั้นและชัดเจน – คำสั่งสั้น, สัญญาณมือ

๕. ประเมินล่วงหน้า – รู้เส้นทางเข้า-ออก และจุดกำบังถัดไป

๔. ขั้นตอนการปฏิบัติ

๔.๑ การเตรียมก่อนเข้า

- สอดแนมด้วยสายตาหรืออุปกรณ์ (กล้อง, โดรน)
- กำหนดเส้นทางและจุดกำบังถัดไป
- จัดลำดับการเคลื่อนที่ของทีม

๔.๒ การผ่านพื้นที่อันตราย

วิธีหลัก

๑. วิ่งคนต่อคน โดยมีเพื่อนคุ้มกันยิง
๒. เคลื่อนที่เป็นคู่ สลับกันยิงคุ้มกันและเคลื่อนที่
๓. ใช้ควันพรางเพื่อลดการมองเห็นของฝ่ายตรงข้าม
๔. ใช้ยานพาหนะคุ้มกันการเคลื่อนที่

๔.๓ หลังผ่านพื้นที่

- ตรวจนับกำลังพล
- ประเมินความปลอดภัยก่อนเคลื่อนที่ต่อ
- รายงานสถานการณ์ให้ผู้บังคับบัญชา

๕. รูปแบบการเคลื่อนที่

๕.๑ ผ่านสี่แยกในเขตเมือง

(ฝ่ายคุ้มกันยิงจากฝั่งซ้ายและขวา)

ทีม ๑ เคลื่อนที่ผ่านก่อน → ทีม ๒ คุ้มกัน

ทีม ๒ เคลื่อนที่ตามหลัง

๕.๒ ผ่านถนนยาว/เปิดโล่ง

- ใช้ smoke + bounding overwatch
- ใช้เส้นทางซิกแซกหลบการเล็งตรง

๖. ข้อควรระวัง

- ระวังการยิงจากตำแหน่งสูง (ดาดฟ้า, หน้าต่างชั้นบน)
- ฝ้าระวางวัตถุระเบิดแฝง (ied) ในขยะ รถ หรือวัตถุต้องสงสัย
- ห้ามหยุดอยู่กลางพื้นที่อันตรายโดยไม่จำเป็น
- ระวังเพื่อนอยู่ในแนวยิง

๗. อุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึก

- ๑ กระดานไวท์บอร์ด
๒. เข็มขัดยุทธวิธีพร้อมอุปกรณ์

๘. หัวข้อการฝึก

- การเคลื่อนที่ผ่านพื้นที่จำลองในเขตเมือง
- การใช้กำบังธรรมชาติและกำบังจากสิ่งปลูกสร้าง
- การสื่อสารด้วยสัญญาณมือแทนเสียง
- สถานการณ์ซ้อมโจมตีพร้อมตอบโต้

๙. วิธีการนำเสนอการฝึก

๑. นำเสนอด้วยสื่อ หรือวิดีโอที่ทำให้มองเห็นจุดอันตรายได้
๒. ฝึกซ้อมเคลื่อนที่ผ่านพื้นที่จำลองในเขตเมือง
๓. ฝึกการใช้กำบังธรรมชาติและกำบังจากสิ่งปลูกสร้าง
๔. ฝึกการสื่อสารด้วยสัญญาณมือแทนเสียง
๕. ฝึกสถานการณ์ซ้อมโจมตีพร้อมตอบโต้

๑๐. การประเมิน : ครูฝึกสังเกต การปฏิบัติของนักเรียนว่า นักเรียนสามารถปฏิบัติได้ถูกต้องหรือไม่

๒. การตรวจค้นอาคาร สถานที่

การตรวจค้นอาคาร สถานที่ เป็นภารกิจสำคัญของเจ้าหน้าที่ตำรวจและหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย เพื่อ ป้องกัน ปราบปรามอาชญากรรม และสืบสวนหาหลักฐาน อย่างมีประสิทธิภาพการตรวจค้นจำเป็นต้องอาศัย ยุทธวิธีและการวางแผนล่วงหน้า ทั้งในด้านความปลอดภัยของกำลังพล การควบคุมสถานการณ์ และการป้องกันการหลบหนีหรือการต่อต้านจากผู้เกี่ยวข้อง การตรวจค้นแต่ละประเภท ทั้งอาคาร สถานที่ มีเทคนิคและมาตรการเฉพาะที่ต้องฝึกฝนและปฏิบัติอย่างเคร่งครัด

ในเนื้อหา นี้ เราจะเรียนรู้หลักการ การเตรียมการก่อนตรวจค้น เทคนิคการเข้าตรวจค้น การจัดกำลัง

และความปลอดภัย และการเก็บรวบรวมหลักฐาน เพื่อให้กำลังพลทุกคนสามารถปฏิบัติการตรวจค้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปลอดภัย และเกิดผลสูงสุดในการปฏิบัติหน้าที่

๑. ความหมาย

การตรวจค้นอาคาร สถานที่ คือ การตรวจสอบพื้นที่ อาคาร เพื่อตรวจหาสิ่งของผิดกฎหมาย เช่น อาวุธ, ยาเสพติด, วัตถุระเบิด หรือหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด โดยปฏิบัติภายใต้กฎหมายและข้อบังคับของหน่วยงาน

๒. วัตถุประสงค์

๑. ป้องกันและลดอันตรายต่อเจ้าหน้าที่และประชาชน
๒. ตรวจจับและเก็บพยานหลักฐานของการกระทำความผิด
๓. สกัดกั้นการหลบหนีหรือเคลื่อนย้ายสิ่งผิดกฎหมาย
๔. รักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยในพื้นที่

๓. หลักการปฏิบัติ

- ๑) ข้าราชการนำการปฏิบัติ – รู้ล่วงหน้าถึงความเสี่ยง, จุดซ่อน, และโครงสร้างพื้นที่
- ๒) ความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่เป็นสำคัญ – ใช้กำลังคุมตัว, จุดยืน, มุมยิง และกำลังสนับสนุน
- ๓) ตรวจค้นเป็นระบบ – ตรวจจากภายนอก → ภายใน → จุดต้องสงสัย → ยานพาหนะ
- ๔) เคารพสิทธิและกฎหมาย – มีหมายค้นหากรณีจำเป็น
- ๕) ประสานงานและสื่อสารชัดเจน – ใช้คำสั่งสั้น, สัญญาณมือ, วิทช์

๔. อุปกรณ์ที่ใช้

- (๑) ถุงมือยาง/ไนไตรล์
- (๒) ไม้ตรวจค้น/ไม้พาย
- (๓) เครื่องตรวจโลหะ
- (๔) ไฟฉาย, กล้องส่องทางไกล, กล้องถ่ายภาพ
- (๕) อุปกรณ์สื่อสารวิทยุ
- (๖) ถุงหรือภาชนะสำหรับเก็บสิ่งของกลาง

๕. การตรวจค้นอาคารและสถานที่

๕.๑ การเตรียม

๑. ศึกษาแผนที่, ผังอาคาร, และจุดทางเข้า-ออก
๒. กำหนดชุดปฏิบัติการ: ชุดนำ, ชุดคุมตัว, ชุดตรวจค้น, ชุดรักษาความปลอดภัย
๓. ตรวจสอบอาวุธและอุปกรณ์ให้พร้อม

๕.๒ การเข้าตรวจค้น

๑. เข้าประตูทางหลัก/ทางสำรอง – ใช้กำลังคุมตัวและสัญญาณมือ
๒. เคลื่อนที่เป็นทีม – ชูดนำตรวจพื้นที่ด้านหน้า, ชูดกลางตรวจด้านใน, ชูดท้ายคุมด้านหลัง
๓. ตรวจทุกห้อง/จุดสำคัญ – ใช้วิธี systematic search เช่น จากบนลงล่าง ซ้ายไปขวา
๔. ระวังจุดซ่อนและภัยแฝง – เช่น พื้นแผ่นยก, เพดาน, ผนังกลวง, ประตูลับ
๕. บันทึกและเก็บหลักฐาน – ถ่ายภาพหรือจัดเก็บของกลางตามระเบียบ

๕.๓ หลังตรวจค้น

- (๑) ตรวจนับกำลังพลและอุปกรณ์
- (๒) จัดเก็บของกลางอย่างถูกต้อง
- (๓) สรุปรายงานผลการตรวจค้น

๓. การใช้ยุทธวิธีตามคู่มือการฝึกหลักสูตรการเข้าตรวจค้น และการปฏิบัติการใน Close Quarter Battle (C.Q.B.)

การปฏิบัติการในอาคารหรือพื้นที่จำกัดถือเป็นภารกิจที่มีความซับซ้อนและเสี่ยงสูงเนื่องจากสภาพแวดล้อมจำกัดทัศนวิสัย มีมุมอับและช่องทางหลบหนีหลายจุด ทำให้ฝ่ายปฏิบัติการต้องเผชิญกับความเสี่ยงทั้งจากผู้กระทำผิดและจากสิ่งกีดขวาง Close Quarters Battle หรือ CQB เป็นยุทธวิธีที่พัฒนาขึ้นเพื่อให้กำลังพลสามารถเข้าตรวจค้น และควบคุมพื้นที่ภายในอาคารอย่างรวดเร็ว ปลอดภัย และมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยการวางแผนล่วงหน้า การแบ่งกำลังเป็นทีม การใช้เทคนิคการเคลื่อนที่ การสื่อสารภายในทีม และการจัดการกับอุปสรรคหรือภัยคุกคามในพื้นที่จำกัด

เราจะเรียนรู้หลักการและขั้นตอนของการเข้าตรวจค้น การประเมินสภาพอาคาร การวางแผนล่วงหน้า การเคลื่อนที่ การปฏิบัติภายในห้องหรือพื้นที่จำกัด รวมถึงมาตรการด้านความปลอดภัยและการลดความเสี่ยงเพื่อให้กำลังพลทุกคนสามารถนำความรู้ไปใช้ปฏิบัติจริงได้อย่างปลอดภัยและเกิดผลสูงสุด

เป้าหมาย

หลักสูตรนี้ได้รับการออกแบบเพื่อมุ่งใจและเสริมสร้างทักษะ การเข้าตรวจค้นห้อง ทางเดิน (ภายในอาคาร) ได้อย่างปลอดภัย และมีประสิทธิภาพ โดยใช้เทคนิคต่าง ๆ ทางยุทธวิธีเพื่อให้ เจ้าหน้าที่ปลอดภัย และภารกิจสำเร็จตามวัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์

๑. แสดงให้เห็นถึงความเป็นผู้นำและการยืนหยัดในจุดยืนของตน
๒. แสดงความสามารถในการควบคุมสถานการณ์ที่มีความเสี่ยงสูง
๓. เข้าใจและสามารถคาดการณ์การใช้อาวุธปืนในการปฏิบัติการในอาคารได้อย่างถูกต้อง และปลอดภัย
๔. อธิบายและสาธิตขั้นตอนการปฏิบัติ ของการแบ่งพื้นที่เป็นส่วน ๆ (slice the pie) และการแอบดูโดยเร็ว (quick peak) และเผยตัวให้ฝ่ายตรงข้ามเห็นได้น้อยที่สุด (imited exposure)
๕. อธิบายและสาธิตวิธีการต่าง ๆ ในการเคลื่อนที่ผ่านประตูเพื่อเข้าตรวจการ และควบคุม พื้นที่
๖. อธิบายและสาธิตวิธีการต่าง ๆ ในการเข้าตรวจการและควบคุมพื้นที่ในห้อง (room clearing) แบบใช้เจ้าหน้าที่ ๒ นาย
๗. อธิบายและสาธิตวิธีการต่าง ๆ ในการเข้าตรวจการและควบคุมพื้นที่ในห้อง (room clearing) แบบใช้เจ้าหน้าที่มากกว่า ๒ นาย
๘. อธิบายและสาธิตวิธีการประกอบกำลังของผู้ปฏิบัติในการเคลื่อนที่เข้าสู่ที่เกิดเหตุ รวมทั้งการหาควบคุมพื้นที่และการตรวจค้น ภายในอาคาร
๙. อธิบายและสาธิตวิธีการใช้โล่กันกระสุนประกอบการปฏิบัติ
๑๐. อธิบายและสาธิตวิธีการเคลื่อนที่ของเจ้าหน้าที่ด้วยรูปแบบ heavy head เข้าสู่พื้นที่ ปฏิบัติการ ทั้ง ๒ ลักษณะ ได้แก่ แบบคนร้ายที่มีอาวุธปืนและเจ้าหน้าที่ยังไม่ทราบตำแหน่งที่อยู่ของ คนร้ายอย่างชัดเจน และแบบคนร้ายที่มีอาวุธปืนและเจ้าหน้าที่ทราบตำแหน่ง ที่อยู่ของคนร้ายอย่างชัดเจน

๑. หลักการพื้นฐาน CQB

๑. ความเร็ว

- การเคลื่อนที่ต้องรวดเร็วเพื่อไม่เปิดโอกาสให้ฝ่ายตรงข้ามเตรียมการตอบโต้

๒. ความรุนแรง

- ใช้กำลังและการกระทำที่หนักแน่นชัดเจนในการควบคุมสถานการณ์

๓. ความประหลาดใจ

- เข้าปฏิบัติการแบบไม่ให้เป้าหมายทันตั้งตัว

๔. การควบคุม

- ทุกการเคลื่อนไหวต้องประสานงาน มีการสื่อสารที่ชัดเจน

๒. การเตรียมการก่อนเข้าตรวจค้น

๒.๑ การข่าว : ศึกษาโครงสร้างอาคาร จุดทางเข้า-ออก จำนวนห้อง ความเป็นไปได้ในการซ่อนตัวของคนร้าย

๒.๒ การแบ่งหน้าที่ : กำหนด “ผู้นำชุด, มือยิงนำ, มือยิงรอง, ผู้คุ้มกันด้านหลัง”

๒.๓ อาวุธ/อุปกรณ์ : ใช้ปืนสั้น/ปืนเล็กยาวที่เหมาะสมกับพื้นที่แคบ, เกราะกันกระสุน, โล่, วิทียูสื่อสาร

๒.๔ แผนเผชิญเหตุ : กำหนดแนวทางปฏิบัติหากมีพลเรือน, ผู้ต้องสงสัยหลบหนี, หรือมีการต่อสู้ด้วยอาวุธ

๓. การเข้าตรวจค้นอาคาร

๓.๑ การเข้าถึง

- เคลื่อนที่เข้าหาอาคารโดยใช้การกำบัง
- มีชุดคุ้มกันรอบนอกตัดทางหลบหนี

๓.๒ การเข้าประตู

- บุกเข้าอย่างรวดเร็ว ใช้แรงและความรุนแรงในการควบคุม
- ค่อย ๆ เข้าพร้อมตรวจสอบ เช่น ใช้กระจกตรวจมุม ใช้หุ่นยนต์/โดรน
- ทำลายสิ่งกีดขวาง เช่น ประตู ด้วยค้อนเหล็ก ระเบิดเสียง หรืออุปกรณ์จัดแฉะ

๓.๓ การเคลียร์ห้อง

- ใช้ มุม ๙๐° และ ๑๘๐° ในการกวาดสายตา
- มือยิงนำเข้าเคลียร์ “มุมอับ” ก่อนเสมอ
- หลัก “ไม่ทับแนวยิง” ของเพื่อนร่วมทีม
- ใช้คำสั่งสั้น เช่น “เคลียร์”, “ซ้าย”, “ขวา”

๔. การปฏิบัติภายในอาคาร

- การตรวจค้นห้องต่อห้อง : เคลียร์ทีละห้องอย่างเป็นระบบ ไม่ข้ามห้อง
- การเคลื่อนที่ในโถง/บันได : ใช้รูปขบวนแถวตอน ปืนพร้อมเล็งตลอดเวลา
- การควบคุมผู้ต้องสงสัย : แยก ตรวจค้น และควบคุมอย่างรวดเร็ว
- การคุ้มครองพลเรือน : แยกให้ออกไปจากพื้นที่ปฏิบัติการทันที

หลังการปฏิบัติการ

- การยืนยันพื้นที่ปลอดภัย : ตรวจสอบทุกห้อง ทุกมุม
- การรวบรวมหลักฐาน
- การสรุปรายงาน : แจ้งผู้บังคับบัญชา และสรุปบทเรียน

CQB ถือเป็นงานที่มีความเสี่ยงสูง ต้องอาศัย การฝึกฝนต่อเนื่อง, ความเข้าใจทีมเวิร์ก , และ การตัดสินใจที่เฉียบขาด เพื่อความปลอดภัยของกำลังพลและความสำเร็จของภารกิจ

ภาพการฝึกการเข้าตรวจค้นและปฏิบัติการในอาคาร (Building Entry & Close Quarter Battle (C.Q.B.) ของครูฝึก กก.๕ บก.กฝ.บช.ตชด.

หมายเหตุ กก.๕ บก.กฝ.บช.ตชด.มีอาคารสำหรับฝึกหลักสูตรการเข้าตรวจค้นและปฏิบัติการในอาคาร (Building Entry & Close Quarter Battle (C.Q.B.)

อุปกรณ์ที่ใช้ในการสอน

๑. powerpoint ไวท์บอร์ด คลิปวิดีโอ
๒. ปืนสำหรับใช้ฝึก (Red gun, ปืนพลาสติก) ปืนเล็กยาว มีดยาง กระบองยาง
๓. เข็มขัด ซองปืน กระบองยืดขยาย ไฟฉาย กุญแจมือ วิทยุสื่อสาร สเปรย์พริกไทย แม็กกาซีนสำรอง
๔. โล่กันกระสุน อุปกรณ์ทำลายประตู่

หัวข้อการฝึกอบรม

๑. การใช้อาวุธปืนทางยุทธวิธี
๒. การเปิดมุมมองโดยการแบ่งพื้นที่เป็นส่วน ๆ (slice the pie) การแอบดูเร็ว (quick peak)
๓. การเข้าตรวจค้นโดยใช้เจ้าหน้าที่ ๒ นาย แบบไขว้ (cross) แบบตะขอ (bottom hook) และแบบผสม (mix) และการเข้าตรวจค้นโดยใช้เจ้าหน้าที่ มากกว่า ๒ นาย
 - ๓.๑ เทคนิคการเคลียร์ห้องโดยใช้เจ้าหน้าที่ ๒ นาย
 - ๓.๒ เทคนิคการเคลียร์ห้องโดยใช้เจ้าหน้าที่ มากกว่า ๒ นาย
 - ๓.๓ เทคนิคการ ขึ้น-ลง บันได ลิฟต์
๔. การตรวจค้น จับกุม ตามหมาย ในเคหสถาน
๕. เทคนิคการใช้โล่
๖. การเคลื่อนที่เข้าตรวจค้นแบบ heavy head

การใช้อาวุธปืนทางยุทธวิธี

เป็นรูปแบบการฝึกเพื่อใช้ในการตรวจค้นภายในอาคารโดยเฉพาะ เพื่อให้เกิดความปลอดภัย กับเจ้าหน้าที่ในชุดปฏิบัติการ เมื่อมีการเคลื่อนที่ในทิศทางต่าง ๆ

๑. ท่าเตรียมใช้ปืน เป็นการถือปืนพร้อมใช้โดยถือปืนด้านหน้าสองมือ ระดับเข็มขัด ปากกระบอกเฉียงลงพื้น ท่าเตรียมใช้ปืน ท่าเตรียมใช้ปืน

๒. ท่าพักปืน เป็นการจับปืนด้วยมือถนัด ดึงปืนไว้ชิดลำตัวที่ระดับหน้าอก ข้อศอกชิดลำตัว ทั้งสองข้างหักข้อมือที่ถือปืนลง โดยแขนปืนวางไว้หลังมือที่ไม่ถนัด ปากกระบอกเฉียงลงพื้นด้านข้าง

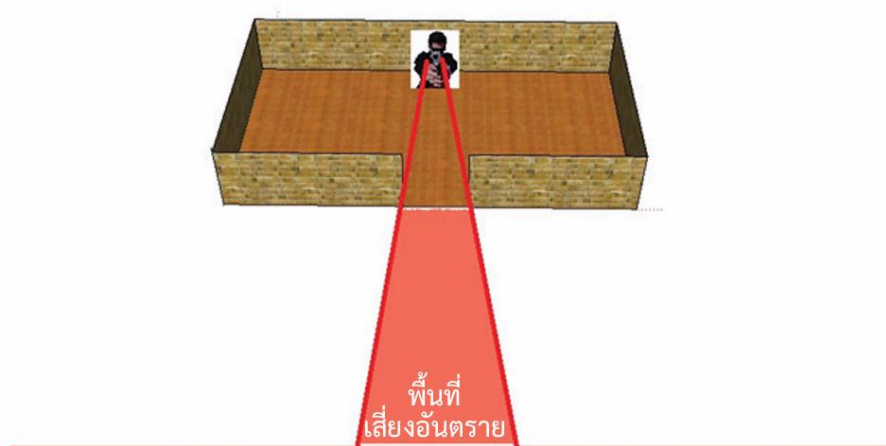
การเปิดมุมมองโดยการแบ่งพื้นที่เป็นส่วน ๆ (slice the pie) การแอบดูเร็ว (quick peak)

พื้นที่เสี่ยงอันตราย

พื้นที่เสี่ยงอันตรายคือ พื้นที่ที่เสี่ยงต่อการถูกยิง เช่น ที่เปิดโล่ง ประตูทางเขา ทางเดินภายในอาคาร หน้าต่าง (ช่องบนกำแพงหรือประตู) ปล่องบันได

ข้อควรปฏิบัติ

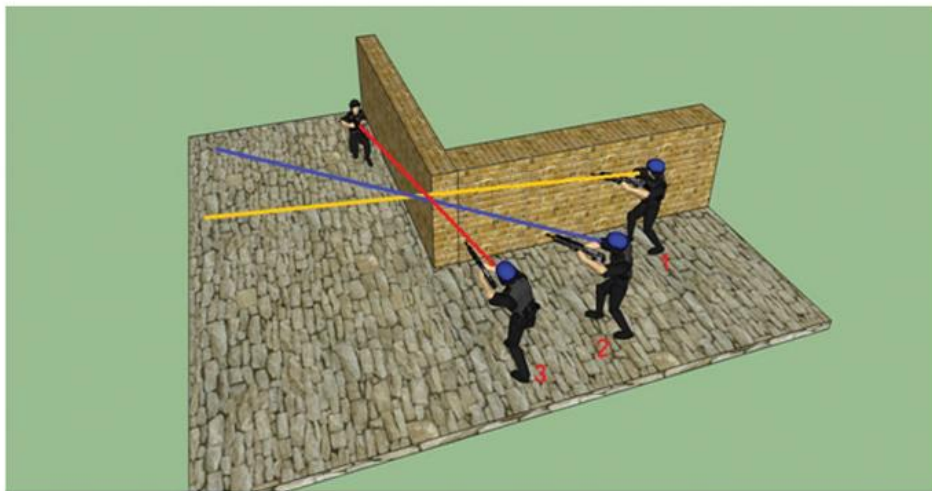
หลีกเลี่ยงการ หยุดชะงัก หรือ รื้ออ ในพื้นที่เสี่ยงอันตราย เคลื่อนที่ผ่านพื้นที่เสี่ยงอันตรายอย่างรวดเร็วแต่ราบรื่น

การแบ่งพื้นที่เป็นส่วน ๆ (slice the pie)

ภาพแสดงการทำ slice the pie

- การตรวจค้นตามมุม
- หากชักอาวุธออกมาแล้ว ให้เล็งไปที่ภัยคุกคาม
- สถานการณ์จะเป็นตัวกำหนดความเร็วในการตรวจค้น
- ขยายระยะห่างจากจุดปลายสุดหรือมุมให้มากที่สุด
- ควรใช้สายตาตรวจดูจากบนลงล่าง จากใกล้ไปหาไกล

ภาพแสดงการทำ Slice the pie

การแอบดูโดยเร็ว (quick peek)

การแอบดูโดยเร็ว (quick peek) คือ การตรวจสอบโดยการเข้าตรวจการณ์ด้วย ความรวดเร็ว โดยที่คนร้ายไม่รู้ตัว หรือไม่ได้ตั้งตัว เพื่อให้ทราบถึงภัยคุกคามที่อยู่ในมุมที่เป็นปัญหา

- ใช้สำหรับการระบุนภัยคุกคามต่าง ๆ และในการเคลียร์มุมที่เป็นปัญหา
- การตรวจดูอย่างรวดเร็วด้วยสายตา (เปรียบเทียบกับภาพถ่ายอย่างรวดเร็ว)
- ไม่ใช่การตรวจดูอย่างละเอียด (เปรียบเทียบกับภาพยนตร์)
- จำกัดเวลาที่จะต้องอยู่ในกรวยแห่งความตาย
- ต้องระวัง อย่าเผยตัวมากเกินไป
- ความต่อเนื่อง รวดเร็ว และราบรื่น

- การลงมือก่อน มักมีชัยเหนือการโต้ตอบรับมือเสมอ
- บุคคลที่ไม่ผ่านการฝึกฝน สามารถยกปืนที่อยู่ข้างลำตัวขึ้นยิงได้ภายใน ๐.๔๓ วินาที
- เวลาในการตอบโต้ (อย่างน้อยที่สุด) ๐.๕ ถึง ๑.๕ วินาที

การเผยตัวอย่างจำกัด (ให้น้อยที่สุด) (limited exposure)

๑. การใช้ที่กำบังอย่างเหมาะสม proper use of cover
๒. ยิงจากรอบ ๆ ที่กำบัง ไม่ใช่จากเหนือที่กำบัง
๓. อยู่นอกที่กำบัง อย่าถูกดูดเข้าไปในที่กำบัง
๔. อย่าสละที่กำบัง เพื่อให้ยิงได้นัด

หลักการว่าด้วยการลดขนาดและการขยายขนาด

การลดขนาด การเผยร่างกายของท่านต่อผู้ที่เป็นภัยคุกคามให้น้อยที่สุด โดยใช้ที่กำบัง หรือการย่อตัว ลดเป้าหมาย

การขยายขนาด รักษาระยะห่างจากภัยคุกคามให้อยู่ในระยะปลอดภัย

แสดงตัวว่าเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจ

ควบคุมผู้ต้องหา โดยใช้การออกคำสั่งที่ชัดเจนและกระชับ

หลีกเลี่ยงการใช้คำว่า ขว้า ซ้าย แกร่ง ๆ หรือ ค่อย ๆ เช่น คอย ๆ หมอบลง แต่ให้ระบุให้ชัดเจน เช่น คุณเข่าลง หมอบลง กางแขนออก แยกขาออก หายฝ่ามือขึ้น ฯลฯ
ออกคำสั่งให้เจ้าหน้าที่มองเห็นมือทั้งสองข้าง

ออกคำสั่งให้ “ขยับ/เดินออกมาในพื้นที่ ที่สามารถมองเห็น”

คอยเฝ้าระวัง/ควบคุมมือทั้งสองข้างของผู้ต้องหาไว้เสมอ!

การควบคุมตัวผู้ต้องหา

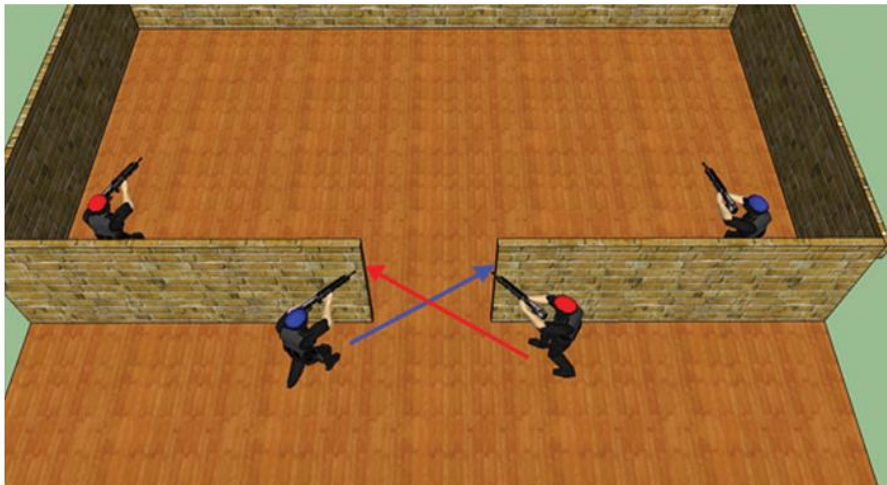
- เคลื่อนย้ายผู้ต้องหาไปในบริเวณที่ท่านสามารถคงการมองเห็นไว้ได้
- ยิ่งภัยคุกคามมีสูงเท่าใด ยิ่งต้องให้ผู้ต้องหาอยู่ต่ำลงไปมากเท่านั้น ทำให้ภัยที่คุกคามนั้น ราบลงไป

กับพื้น

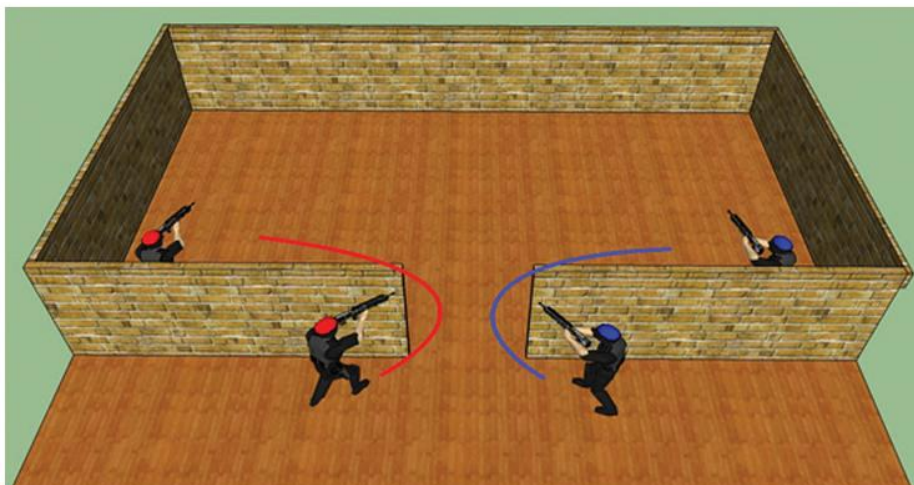
การเข้าตรวจค้นอาคารของเจ้าหน้าที่ ๒ นาย และมากกว่า ๒ นาย

กรณีประตูเปิด การเข้าประตูมี ๓ แบบดังนี้

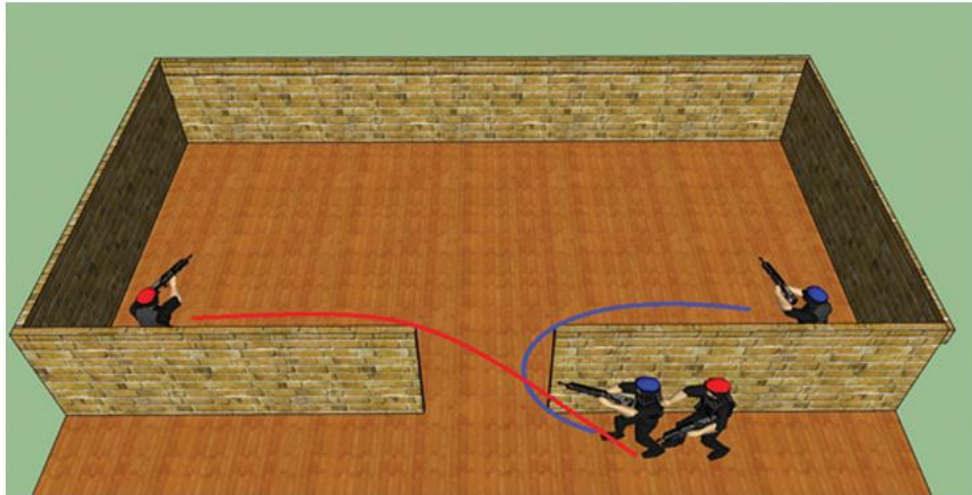
๑. แบบไขว้ crisscross

๒. แบบตะขอ bottom hook

๓. แบบผสม mix

หลักการเข้าห้อง

กรณีประตูปิด วิธีเปิดประตู

๑. ประตูเปิดเข้า

- เจ้าหน้าที่อยู่ใกล้ลูกบิดเป็นผู้เปิด
- เพื่อตรวจสอบ (จะทำหรือไม่ก็ได้ แล้วแต่สถานการณ์หรือ หัวหน้าชุด)

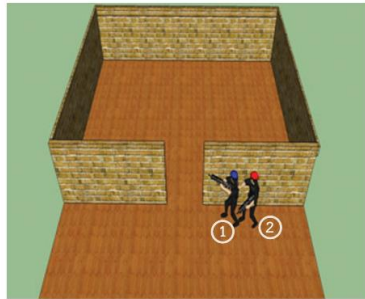
๒. ประตูเปิดออก

- ประตูเปิดออกด้านไหน ให้เจ้าหน้าที่ด้านนั้นเป็นผู้เปิด
- เพื่อตรวจสอบ (จะทำหรือไม่ก็ได้ แล้วแต่สถานการณ์ หรือ หัวหน้าชุด)

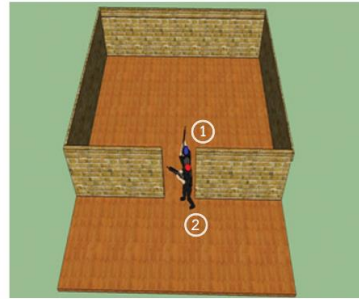
การเคลื่อนที่แบบสองคน

- การสื่อสารคือหัวใจ
- ด้วยคำพูด หรือด้วยท่าทาง หรือสัญญาณ (ที่ไม่ใช่คำพูด)
- ใช้เทคนิคการทำ slice the pie การทำ quick peak การเผยตัวอย่างจำกัด (limited exposure)

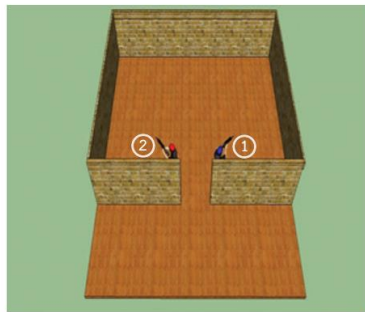
เป็นอีกทางเลือกที่จะช่วยให้เจ้าหน้าที่ปลอดภัยขึ้น ก่อนเข้าตรวจค้นภายในห้อง

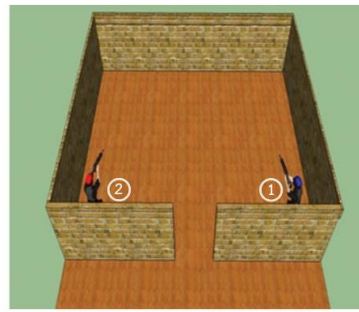
รูปที่ 1

รูปที่ 2

รูปที่ 3

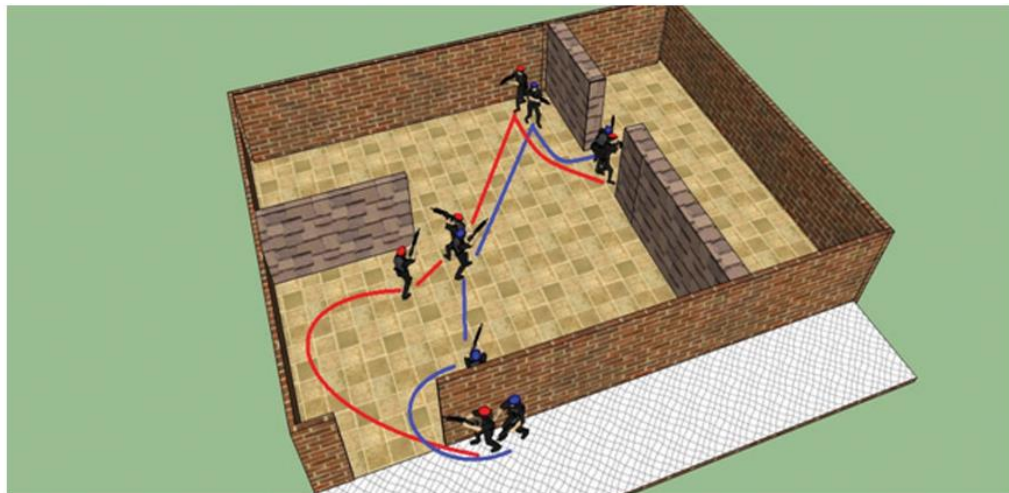

รูปที่ 4

- เคลียร์พื้นที่รับผิตชอบส่วนของท่านแม้ว่าเพื่อนของท่านจะเผชิญกับภัยที่คุกคามก็ตาม
- ต้องทำให้ผู้ต้องหาอยู่ในสถานะที่ “ไม่มีทางชนะ”
- ไม่ปล่อยให้ผู้ต้องหาใช้เวลาได้คิดหรือโต้ตอบ
- ให้ใช้หลักการลงมือกับการโต้ตอบ ให้เป็นประโยชน์กับตัวท่านเอง
- เข้าไปให้ลึกเพียงพอที่จำเป็นสำหรับการเคลียร์ห้องเท่านั้น
- ที่จำเป็นอย่างที่สุด คือ เจ้าหน้าที่ต้องเข้าสู่ห้องพร้อม ๆ กันจริง ๆ โดยไม่มีช่องว่าง ระหว่างตัวเจ้าหน้าที่ทั้งสอง หรือน้อยที่สุด
- ทำให้เจ้าหน้าที่สามารถคอยคุ้มกัน สวนของร่างกายของคูหูที่หันไปทางพื้นที่อันตรายได้

สิ่งสำคัญที่ควรตระหนัก

- การสื่อสารทางวาจาของเจ้าหน้าที่
- เทคนิคการเข้าสู่ห้อง ก่อนเข้าประตู คนแรกยืนห่างจากขอบประตูประมาณ ๑ ฟุต คนต่อไปเรียงเป็นแถวตอน ไวใจคูหูของท่าน
- วินัยในการใช้อาวุธ (นิ้วไม่เข้าโกร่งโกปิ่น, แขนงปืนไม่หันหาเพื่อน)
- เจ้าหน้าที่หมายเลขสองจะต้องตามติดคูหูเข้าไปในห้อง (แทบจะชี้หลังเข้าไป)
- ระหว่างที่ตรวจค้นภายในห้อง เจ้าหน้าที่ทั้งสองนายจะคงอยู่ในตำแหน่งที่คุขนานกัน โดยตลอด โดยให้ระวังการยิงใส่กันเองไว้เสมอ
- มองกวาดสายตาภายในห้องอย่างรวดเร็ว แล้วรีบตรวจค้นมุมห้อง (hard corner) ที่ตัวเองรับผิดชอบ ที่ยังมองไม่เห็นแล้วจึงตรวจค้นภายในห้องไปจนสุดห้อง

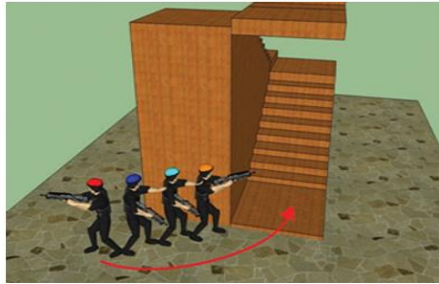

รูปแสดงการตรวจค้นห้องแบบเจ้าหน้าที่ 2 นาย

การขึ้นลงบันไดโดยเจ้าหน้าที่ มากกว่า ๒ นาย

การปฏิบัติการโดยใช้เจ้าหน้าที่มากกว่า ๒ นาย ให้ทำ Slice the pie เปิดมุมทีละคน แล้วหยุดควบคุมพื้นที่เป็นระยะ เช่นเดียวกับแบบใช้เจ้าหน้าที่ ๒ นาย แต่ดับการเปิดมุมเป็นดังนี้

เมื่อคนแรกทำ slice the pie แล้วหยุดควบคุมพื้นที่ ให้คนที่อยู่ตำแหน่งสุดท้ายของชุดปฏิบัติการทำ slice the pie ต่อเนื่องจากคนแรกแล้ววนไปเรื่อย ๆ จนกว่าจะถึงพื้นที่ เป้าหมาย

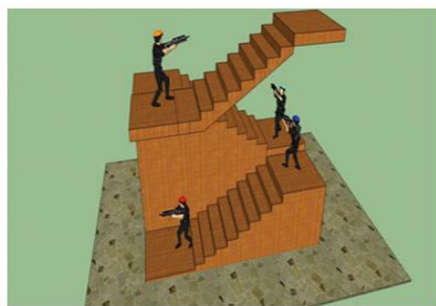
รูปที่ 1

รูปที่ 2

รูปที่ 3

รูปที่ 4

๔. การใช้ยานพาหนะทางยุทธวิธีในการไล่ติดตามและสกัดจับคนร้ายคนร้ายโดยรถยนต์หรือจักรยานยนต์

เพื่อให้ผู้รับการอบรมเข้าใจในการปฏิบัติเกี่ยวกับการหยุดยานพาหนะ และการควบคุม ผู้ขับขี่ ผู้โดยสาร ในรูปแบบต่างๆ เช่น การหยุดยานพาหนะในกรณีทั่วไป การหยุดยานพาหนะที่มีความเสี่ยง การหยุดยานพาหนะที่มีความเสี่ยงสูง หรือเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดอุกฉกรรจ์ การนำตัวผู้ขับขี่และผู้โดยสารออกจากยานพาหนะ การจับกุม การค้นตัวผู้ต้องสงสัย และการค้นยานพาหนะ

การใช้ยานพาหนะทางยุทธวิธีถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการปฏิบัติการตำรวจและการรักษาความปลอดภัย เพราะช่วยเพิ่มความคล่องตัว ความรวดเร็ว และความสามารถในการควบคุมสถานการณ์ โดยเฉพาะในการกักการไล่ติดตามผู้ต้องหา การเคลื่อนที่อย่างมีระบบและปลอดภัยเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง

การไล่ติดตามคนร้ายด้วยรถยนต์หรือจักรยานยนต์ต้องอาศัย ยุทธวิธีและเทคนิคการขับขี่ที่เหมาะสม การวางกำลัง และการประสานงานระหว่างกำลังพล การประเมินสภาพถนนและสภาพแวดล้อม การรักษาความปลอดภัยทั้งต่อกำลังพลและประชาชนรอบข้าง รวมถึงการควบคุมความเร็วและการเลือกเส้นทางที่ปลอดภัย

ในเนื้อหา นี้ เราจะเรียนรู้หลักการและแนวทางการใช้ยานพาหนะทางยุทธวิธี เทคนิคการไล่ติดตาม การวางกำลังและตำแหน่งรถ การสื่อสารและการประสานงาน ตลอดจนมาตรการด้านความปลอดภัย เพื่อให้ทุกนายสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปลอดภัย และบรรลุเป้าหมายของภารกิจ

จุดประสงค์

๑. อธิบายและสาธิตขั้นตอนปฏิบัติการหยุดยานพาหนะกรณีทั่วไป หรือกระทำผิดกฎหมายจราจร
๒. อธิบายและสาธิตขั้นตอนปฏิบัติการหยุดยานพาหนะที่มีความเสี่ยง และรถที่มีความเสี่ยงสูง
๓. อธิบายและปฏิบัติได้อย่างปลอดภัยโดยใช้ขั้นตอนทางยุทธวิธีที่มีประสิทธิภาพในการนำตัวผู้ขับขี่และผู้โดยสารออกมาจากยานพาหนะ
๔. อธิบายและปฏิบัติขั้นตอนการจับกุมผู้ต้องสงสัยได้อย่างปลอดภัย
๕. อธิบายและสาธิตขั้นตอนปฏิบัติการอย่างมีระบบในการตรวจค้นภายในยานพาหนะ
๖. อธิบายและปฏิบัติได้อย่างปลอดภัย โดยใช้ขั้นตอนทางยุทธวิธีที่มีประสิทธิภาพในกรณีการหยุดยานพาหนะและการควบคุมผู้ขับขี่ ผู้โดยสาร

อุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึก

๑. รถยนต์สายตรวจ
๒. รถยนต์ทั่วไป
๓. รถจักรยานยนต์
๔. กรวยยาง
๕. แผงกั้นเหล็กแบบมีล้อ
๖. อุปกรณ์การหยุดรถ
๗. ป้ายหยุดตรวจพร้อมหลอดไฟ

หัวข้อการฝึก มี ๕ หัวข้อ

๑. หลักการเบื้องต้น
๒. การหยุดยานพาหนะกรณีทั่วไป เช่น รถที่ฝ่าฝืนกฎหมายจราจร
๓. ยานพาหนะที่มีความเสี่ยง เช่น รถตู,รถที่ยกสูง,รถที่ติดฟลัมท๊อป,รถบรรทุก,รถยนต์ โดยสาร,รถพ่วง
๔. ยานพาหนะที่มีความเสี่ยงสูง
๕. การตั้งจุดตรวจ - จุดสกัด

วิธีการนำเสนอการสอน

๑. บรรยาย powerpoint
๒. ดู Vdo
๓. Demo (การสาธิตอธิบายขั้นตอนการปฏิบัติให้เข้าใจ)
๔. Dry run (ผู้รับการอบรมฝึกหัดปฏิบัติ)
๕. Scenario (การสร้างสถานการณ์จำลอง ให้ผู้รับการอบรมฝึกแก้ปัญหา)

Instructor Note

ก่อนที่จะเข้าสู่เนื้อหาการสอน ครูฝึกต้องแนะนำให้ผู้รับการอบรมเข้าใจเนื้อหา

ชั่วโมงการฝึก จำนวน ๘ ชม.

ประเมินผล/ครูฝึก check list

ขั้นตอนที่ผู้รับการอบรมปฏิบัติว่าถูกต้องหรือไม่ หากมีข้อ ผิดพลาดให้ดำเนินการแก้ไขให้ถูก

๑. หลักการทั่วไป

๑.๑ การใช้ยานพาหนะทางยุทธวิธี คือ การนำรถยนต์หรือจักรยานยนต์มาใช้สนับสนุนภารกิจตำรวจ เช่น การไล่ติดตาม ปิดล้อม สกัดกั้น หรือควบคุมพื้นที่

๑.๒ ต้องพิจารณาความปลอดภัยของ ประชาชน, เจ้าหน้าที่, และผู้ต้องหา เป็นอันดับแรก

๑.๓ การไล่ติดตามต้องอยู่ในกรอบ กฎหมาย และ คำสั่ง/ระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อป้องกันการละเมิดสิทธิหรือเกิดอุบัติเหตุร้ายแรง

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ สกัดกั้นการหลบหนี ของคนร้ายหรือผู้ต้องสงสัย

๒.๒ ติดตามรวบตัว ผู้ต้องหาที่พยายามหลบหนีระหว่างการจับกุม

๒.๓ สนับสนุนภารกิจ คุ่มกันกำลังพล, ขนย้ายผู้ต้องหา, ปฏิบัติการเข้าพื้นที่

๒.๔ ควบคุมสถานการณ์ ให้สิ้นสุดอย่างปลอดภัยและรวดเร็ว

๓. ประเภทของยุทธวิธีการใช้ยานพาหนะ

๓.๑ การไล่ติดตาม

- ใช้เมื่อต้องติดตามคนร้ายที่กำลังหลบหนีด้วยยานพาหนะ

๓.๒ การประกบ

- ใช้รถหลายคนปิดล้อมเป้าหมายจากหลายด้าน เพื่อบังคับให้หยุด

๓.๓ การตัดหน้า/ปิดเส้นทาง

- ใช้รถสกัดเส้นทางด้านหน้า หรือใช้สิ่งกีดขวาง

๓.๔ การควบคุมระยะห่างและกีดกัน

- รักษาระยะให้เพียงพอเพื่อป้องกันการชน แต่ใกล้พอที่จะควบคุมสถานการณ์

๓.๕ การใช้จักรยานยนต์เข้าประกบ

- ใช้ความคล่องตัวสูง เข้าสกัดในพื้นที่แคบหรือซอยย่อย

๔. หลักการตัดสินใจเริ่มไล่ติดตาม

๑. ประเมินความจำเป็น : คนร้ายเป็นภัยร้ายแรงหรือไม่?
๒. ประเมินความเสี่ยง : พื้นที่มีประชาชนหนาแน่นหรือไม่?
๓. ประเมินทรัพยากร : จำนวนรถและกำลังเพียงพอหรือไม่?
๔. มีเส้นทางสกัดล่วงหน้า และช่องทางติดต่อสื่อสารกับศูนย์ควบคุม

๕. ขั้นตอนยุทธวิธีไล่ติดตาม

๕.๑ เริ่มไล่

- ๕.๑.๑ แจ้งศูนย์วิทยุถึงสถานการณ์, พิกัด, ทิศทาง, ยานพาหนะเป้าหมาย
- ๕.๑.๒ เปิดสัญญาณไฟ-เสียงเตือน เพื่อให้บุคคลทั่วไปหลีกเลี่ยง
- ๕.๑.๓ รักษาระยะห่างที่ปลอดภัย (อย่างน้อย ๓-๕ วินาทีในสภาพถนนปกติ)

๕.๒ ระหว่างไล่

- ๕.๒.๑ ใช้ การขับแบบ Defensive Driving (ป้องกันอุบัติเหตุ)
- ๕.๒.๒ หลีกเลี่ยงการชนโดยตรง เว้นแต่เป็นกรณีจำเป็นสูงสุด
- ๕.๒.๓ ประสานกำลังข้างหน้าเตรียมปิดล้อมหรือสกัด
- ๕.๒.๔ หากใช้จักรยานยนต์ ต้องประกบจากด้านข้างในระยะที่ปลอดภัย และมีรถยนต์

สนับสนุนด้านหลัง

๕.๓ ปิดล้อมและหยุดยานพาหนะเป้าหมาย

- ๕.๓.๑ ใช้รถประกบทั้งด้านหน้า ด้านหลัง และด้านข้างพร้อมกัน (Boxing-in)
- ๕.๓.๒ หรือใช้ จุดสกัด/สิ่งกีดขวาง (Spike Strip, Roadblock) ให้หยุด
- ๕.๓.๓ ควบคุมพื้นที่ทันทีเมื่อหยุดได้ ป้องกันการวิ่งหนีหรือชิงอาวุธ

๖. ความปลอดภัย

- ๑. หลีกเลี่ยงการไล่ในพื้นที่มีคนพลุกพล่าน หรือช่วงเวลาเร่งด่วนถ้าไม่จำเป็น
- ๒. ห้ามใช้ยุทธวิธีเสียงสูง (เช่น ขนท้าย/ตัดหน้าเร็ว) หากไม่ผ่านการฝึก
- ๓. เจ้าหน้าที่ขับขี่ต้องผ่านการฝึก ขับขี่ยุทธวิธี (EVOC) และทดสอบสมรรถภาพร่างกาย
- ๔. ทุกภารกิจต้องบันทึกวิดีโอและรายงานเหตุการณ์

๗. ข้อควรระวังทางกฎหมาย

- ๑. ต้องมีเหตุผลเพียงพอว่าคนร้ายเป็นภัยร้ายแรง (Serious Offender)
- ๒. ห้ามไล่ติดตามเพียงเพราะความผิดเล็กน้อย หากเสี่ยงต่อประชาชน
- ๓. ปฏิบัติตามกฎหมายจราจรเท่าที่ไม่ขัดต่อภารกิจ
- ๔. ทุกการใช้นยานพาหนะต้องอยู่ในขอบเขต “ความจำเป็นและได้สัดส่วน”

การฝึกตามหลักสูตรนี้หน่วยงานป้องกันปราบปรามยาเสพติดจำเป็นต้องเรียนรู้เกี่ยวกับการหยุดรถหรือยานพาหนะที่มีความเสี่ยง

๑. รายละเอียดของการฝึก

๑.๑ ความหมายการหยุดยานพาหนะที่มีความเสี่ยงสูง การหยุดยานพาหนะที่มีความเสี่ยงสูงคือยานพาหนะคนร้ายที่กระทำความผิดอุกฉกรรจ์หรือได้ก่อเหตุ และสถานการณ์ที่ร้ายแรง แล้วหลบหนี โดยเจ้าหน้าที่ตำรวจรับแจ้งเหตุ หรือประสาน ขอความช่วยเหลือจากหน่วยตำรวจที่มีเขตติดต่อกัน โดยการกระทำผิดร้ายแรงซึ่งเป็นอันตรายกับตัว เจ้าหน้าที่หรือผู้อื่น

๑.๒ วิธีการปฏิบัติในการหยุดรถโดยใช้รถยนต์สายตรวจ ๒ คัน กรณีที่ ๑ คนร้ายไม่ขัดขึ้นคำสั่งเจ้าหน้าที่ตำรวจ

๑.๒.๑ ให้ใช้เครื่องขยายเสียงประจำรถยนต์สายตรวจ แจ้งให้รถยนต์คนร้ายปฏิบัติตาม คำสั่งของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

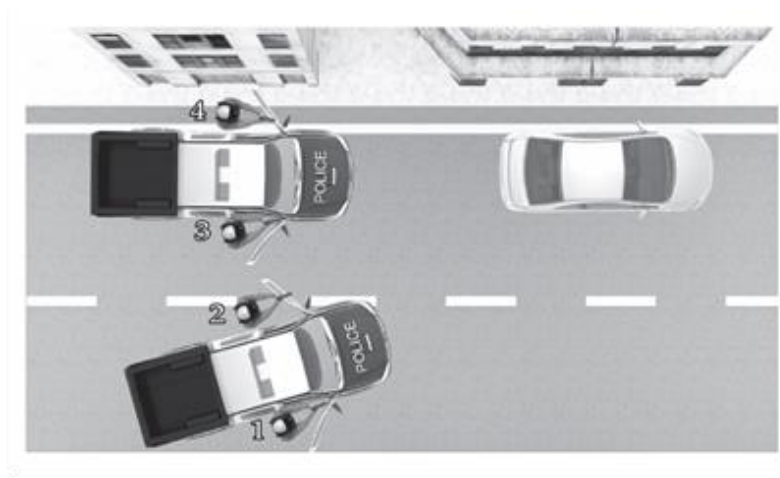
๑.๒.๒ แจ้งผู้ขับขี่จอดรถยนต์ชิดขอบทางด้านซ้ายลดกระจกทุกบาน ดับเครื่องยนต์ กุญแจรถยนต์วางบนหลังการยนต์ และสั่งให้ผู้ขับขี่และผู้โดยสาร ยื่นมือทั้ง ๒ ข้างให้เห็นเด่นชัด ออกมานอกตัวรถยนต์

๑.๒.๓ ในกรณีการตรวจค้นที่มีความเสี่ยงสูงนี้ ต้องใช้รถยนต์สายตรวจ จำนวน ๒ คัน คันแรก จอดด้านหลังตรงกับรถยนต์ของคนร้ายห่างจากรถยนต์ของคนร้ายประมาณ ๔ – ๘ เมตร ส่วน

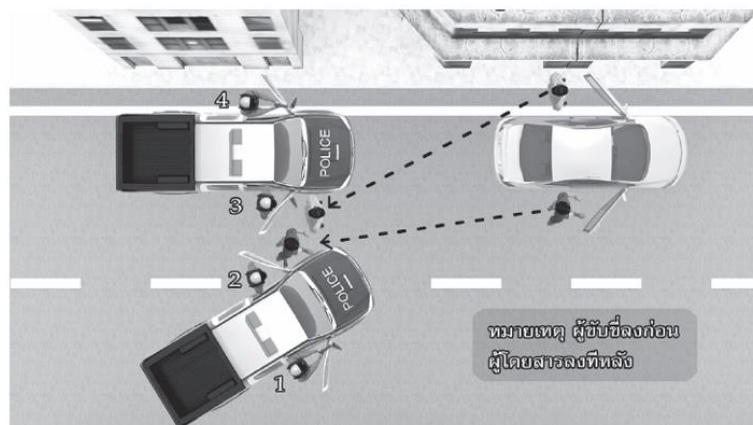
รถยนต์คันที่ ๒ จอดขนานทางด้านขวาของรถยนต์คันที่ ๑ โดยให้หนารถยนต์เฉียงเข้าหาคนร้าย พอสมควร ตามรูปภาพด้านล่าง และให้รถสายตรวจทั้ง ๒ คันหักล้อหน้าไปทางด้านขวา

๑.๒.๔ เจ้าหน้าที่ตำรวจประจำรถยนต์ทั้ง ๒ คัน เปิดประตูรถยนต์ ๒ ข้าง เพื่อใช้เป็นที่ยึดกำบัง โดยที่เจ้าหน้าที่ตำรวจหย่อนขาออกนอกกรด ๑ ข้างโดยไม่ต้องลงมาจากกรด และใช้อาวุธปืนเล็งไปยังรถยนต์ต้องสงสัย

๑.๒.๕ เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องสำรวจดูภายในรถว่ามีคนร้ายอยู่กี่คนแล้วประเมินสถานการณ์ ว่าความเสี่ยงมากน้อยเพียงใด

๑.๒.๖ สั่งให้ผู้ขับขี่ลงจากรถยนต์ก่อน โดยให้ยกมือประสานไวบนศีรษะ หมุนตัวแล้ว เดินถอยหลังช้าๆ มายังจุดที่เจ้าหน้าที่ตำรวจกำหนดว่าเป็นจุดควบคุมตัว เมื่อมาถึงให้เจ้าหน้าที่ตำรวจ ๒ และ ๓ เป็นผู้ไล่เครื่องพ่นธนาการ และตรวจค้นตัว เมื่อปลอดภัยแล้ว ให้ควบคุมตัวไว้ในรถยนต์ สายตรวจสวนผู้โดยสารให้ดำเนินการเช่นเดียวกับผู้ขับขี่

๑.๒.๗ เจ้าหน้าที่ตำรวจ ๒ และ ๓ ดำเนินการตรวจค้นรถยนต์ของคนร้ายในลำดับต่อไป ในการเขารถให้ใช้วิธีการปฏิบัติเช่นเดียวกับการปฏิบัติในกรณีหยุดที่มีความเสี่ยง และควรใช้ความระมัดระวังให้มากขึ้น

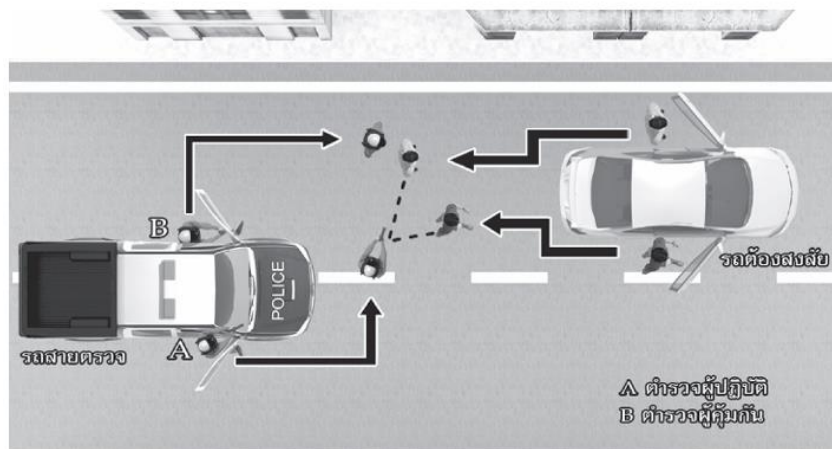
๑.๓ กรณีรถยนต์สายตรวจมี ๑ คัน และคนร้ายไม่ขัดขืนคำสั่งเจ้าหน้าที่ตำรวจ

๑. เมื่อรถของคนร้ายหยุดรถตามคำสั่งของเจ้าหน้าที่ตำรวจแล้ว ให้จอดรถแบบ บังเต็มคัน หรือแบบบังครึ่งคัน ห่างจากรถของคนร้าย ประมาณ ๔ – ๘ เมตร

๒. เจ้าหน้าที่ตำรวจเปิดประตูรถยนต์ทั้ง ๒ ข้าง เพื่อใช้เป็นที่กำบัง โดยที่ไม่ต้องลง จากรถ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติใช้หย่อนขาขวาออกมาจากรถ วางที่พื้นถนนหลังล้อหน้าขวา เท้าซ้ายอยู่ใน ตัวรถ ส่วนตำรวจผู้คุ้มกันวางเท้าซ้ายออกมาจากรถ วางที่พื้นถนน เท้าขวายังอยู่ในรถ เล็งปืนไปยัง คนร้าย

๓. เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติสั่งให้คนขับลงจากรถก่อน โดยให้คนขับยื่นมือออกมาจากรถ ทั้ง ๒ ข้าง แล้วเปิดประตูจากที่เปิดด้านนอก คนขับรลงจากรถช้าๆ ชูมือทั้งสองข้างขึ้นเหนือศีรษะ หมุนตัวไปรอบๆ เพื่อดูว่ามีการพกอาวุธหรือไม่ จากนั้นให้เอามือประสานไว้ที่ท้ายทอย เดินถอยหลัง มาทางท้ายรถของคนร้าย มือยังประสานอยู่ที่ท้ายทอย ให้หยุดเฉียงไปทางซ้ายของรถยนต์สายตรวจ แล้วให้นั่งคุกเข่าลงกับพื้น หรือจะให้คนร้ายยืนกางแขน กางขาก็ได้ จากนั้นเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติสั่งให้ คนร้ายที่เป็นผู้โดยสารลงจากรถ โดยปฏิบัติ

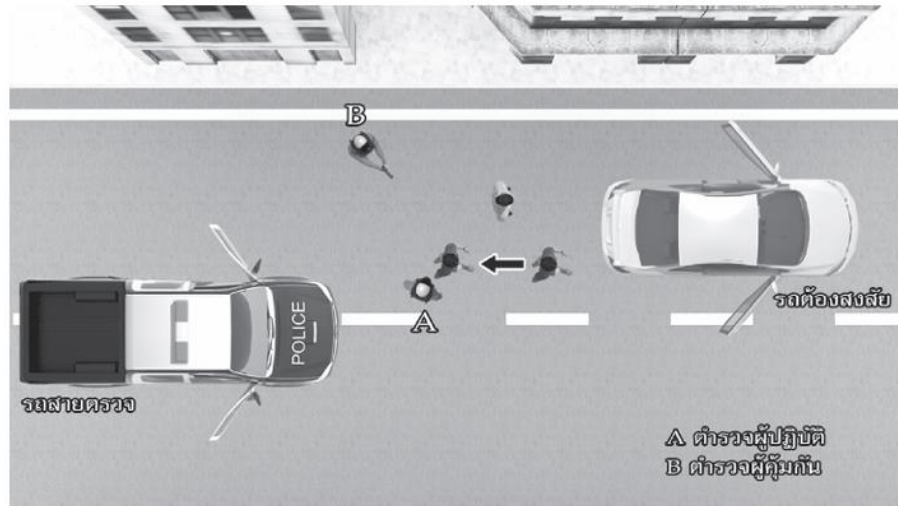
ภาพแสดงขั้นตอนที่ ๑-๓

เหมือนกับคนขับ แล้วเดินถอยหลังมาทางท้ายรถของ คนร้าย ให้หยุดอยู่ทางด้านซ้ายของคนขับ โดยยืนเอียง มาทางด้านหลัง ทั้งระยะห่างกันพอประมาณ หากยังมีคนร้ายเหลืออยู่ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกันจนลงจากรถ หมดทุกคน

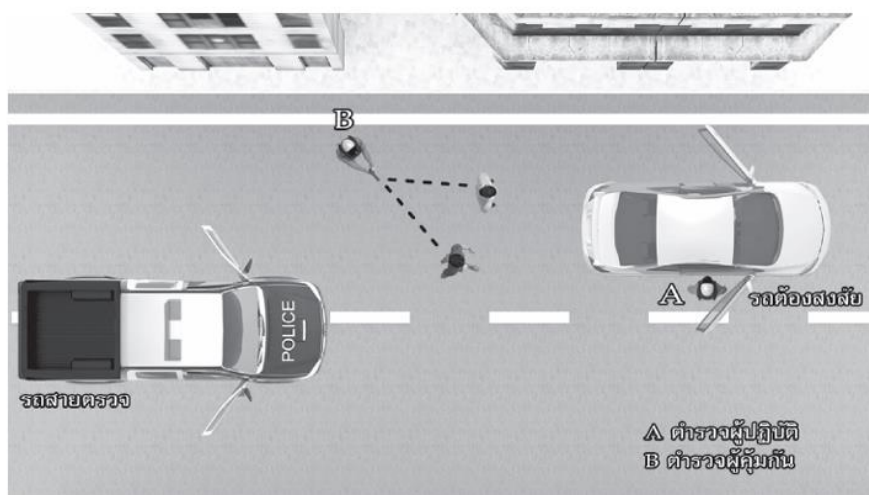
๔. เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติและผู้คุ้มกันลงมาจากรถ โดยที่เจ้าหน้าที่คุ้มกันไปใส่กุญแจมือ
คนร้ายที่อยู่ด้านซ้ายของตำรวจพร้อมทั้งค้นตัวคนร้าย ส่วนเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติจะทำหน้าที่คุ้มกัน

ภาพแสดงขั้นตอนที่ ๕

๕. เมื่อตรวจค้นตัวคนร้ายคนแรกเรียบร้อยแล้ว จะตรวจตัวคนร้ายคนต่อไปสั่งให้ คนร้ายทาง
ด้านขวาถอยหลังลงมาอยู่ในตำแหน่งเอียงมาทางด้านหลังแล้วให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติเป็นผู้ใส่ กุญแจมือ แล้ว
ตรวจค้นตัวคนร้าย ส่วนเจ้าหน้าที่ผู้คุ้มกันทำหน้าที่คุ้มกัน

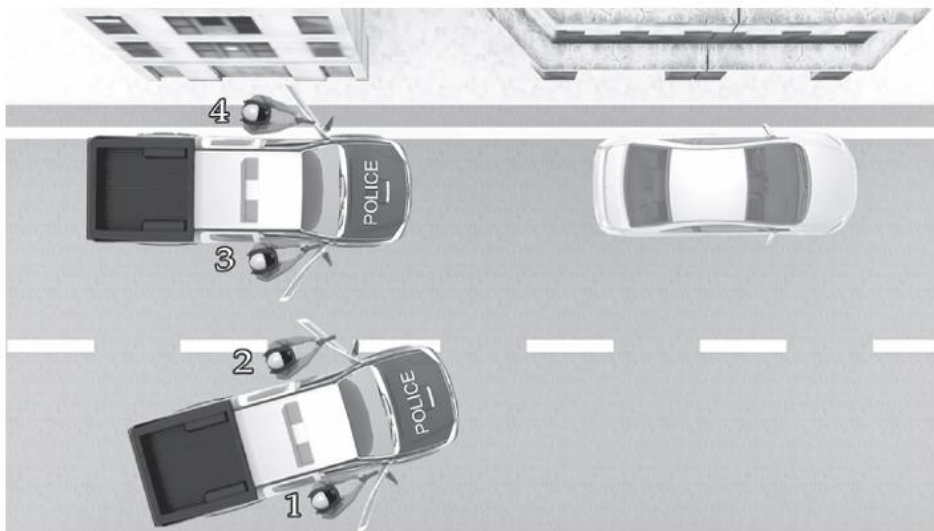
ภาพแสดงขั้นตอนที่ ๖

๖. เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติเป็นผู้ตรวจค้นรถยนต์ ส่วนเจ้าหน้าที่ผู้คุ้มกันทำหน้าที่ ควบคุมคนร้ายไว้

๑.๔ การจัดชุดควบคุมคนร้ายลงจากรถยนต์ กรณีที่คนร้ายไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าหน้าที่ ตำรวจ

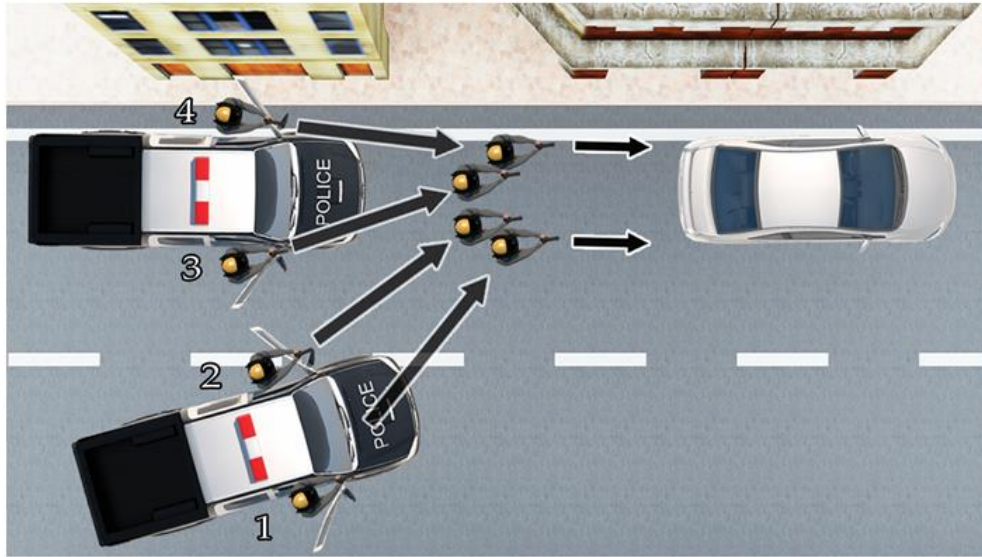
ภาพแสดงขั้นตอนที่ ๑.๔.๑ - ๑.๔.๓

๑.๔.๑ เป็นกรณีที่คนร้ายไม่ยอมปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าหน้าที่ตำรวจ เช่น ไม่ยอมลง จากรถยนต์ จำเป็นที่เจ้าหน้าที่ตำรวจจะต้องจัดชุดเข้าไปจับกุม

๑.๔.๒ ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจจอดรถยนต์สายตรวจ จำนวน ๒ คัน คันแรก จอดด้านหลัง ตรงกับรถยนต์ของคนร้ายห่างจากรถยนต์ของคนร้ายประมาณ ๔-๘ เมตร ส่วนรถยนต์คันที่ ๒ จอด ขนานทางด้านขวาของรถยนต์คันที่ ๑ โดยให้หนารถยนต์เฉียงเขารถยนต์ของคนร้าย และให้ รถสายตรวจทั้ง ๒ คัน หักล้อหน้าไปทางด้านขวา

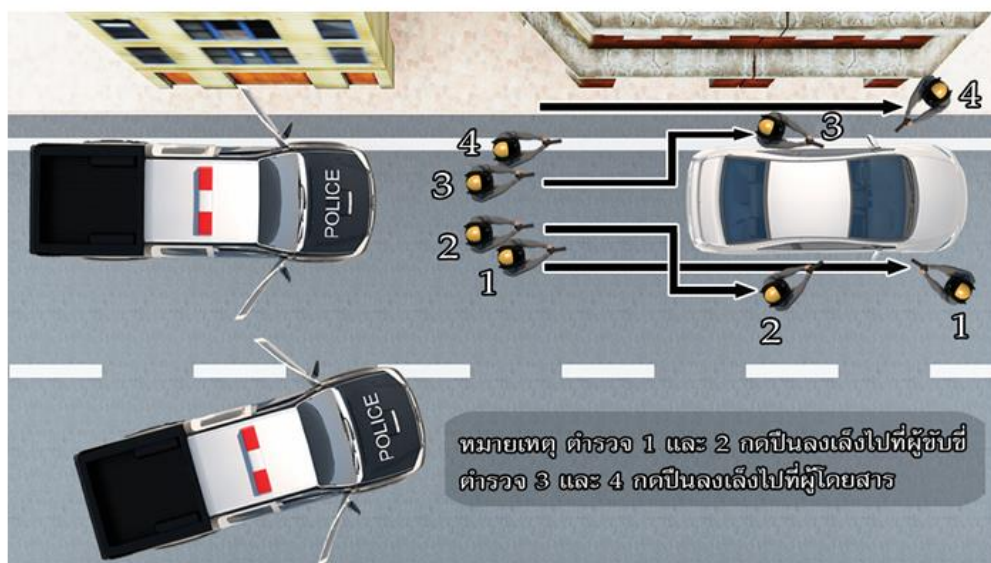
๑.๔.๓ เจ้าหน้าที่ตำรวจ ๑, ๒, ๓ และ ๔ ลงจากตัวรถยนต์สายตรวจโดยใช้ประตูรถเป็น ที่กำบัง

๑.๔.๔ เจ้าหน้าที่ตำรวจ ๑ เป็นคุ้มกัน และ ๒ เป็นผู้ปฏิบัติ ประกอบกำลังเป็นชุดจับกุม ชุดที่ ๑ จับกุม ชุดที่ ๒

๑.๔.๕ เจ้าหน้าที่ตำรวจ ๓ เป็นผู้ปฏิบัติ และ ๔ เป็นผู้คุ้มกันประกอบกำลังเป็นชุด

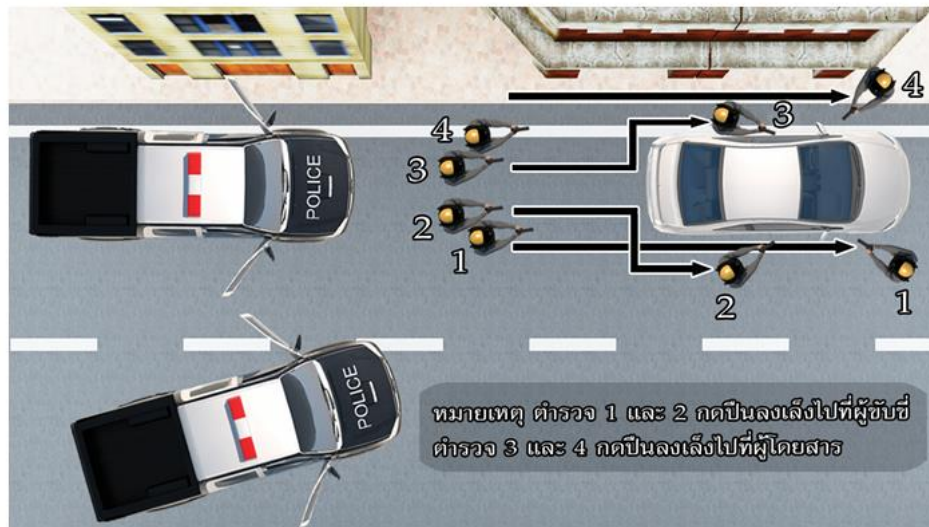
๑.๔.๖ ก่อนเข้าจุดโจมตีรถยนต์ของคนร้าย ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจจัดทีมประจำในตำแหน่งที่ปลอดภัยหลังรถยนต์ของคนร้าย จากนั้นแยกชุดเข้าเป็น ๒ ทิศทาง สร้างเสียงดังกรึกโครมเพื่อ เป็นการข่มขวัญคนร้ายเกิดความตกใจกลัว และเข้าหาคนร้ายอย่างรวดเร็ว

๑.๔.๗. ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจ ๑ ใช้สายตาตรวจจุด ๑,๒,๓ อย่างรวดเร็ว เขาประจำบริเวณ ลอดหน้าด้านขวาของรถคนร้าย พร้อมกับเล็งปืนไปยังคนขับ ส่วนเจ้าหน้าที่ตำรวจ ๒ เขาประจำจุด บริเวณหลัง ประตูรถยนต์ด้านคนขับ เล็งปืนไปยังคนขับ เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ ๔ ใช้สายตาตรวจจุด ๑,๒,๓ อย่างรวดเร็ว เขา ประจำจุดบริเวณล้อหน้าด้านซ้ายของรถคนร้าย พร้อมกับเล็งปืนไปยังผู้โดยสาร ตำรวจที่ 3 เขาประจำจุด บริเวณหลังประตูรถยนต์ด้านผู้โดยสาร เล็งปืนไปยังผู้โดยสาร โดยให้ยืนห่าง จากรถคนร้ายพอสมควรในระยะ ที่ปลอดภัย

๑.๔.๘ ก่อนที่เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ ๒ และที่ ๓ จะเข้าจับกุมคนร้ายให้เก็บอาวุธปืนไว้ใน ซองให้ เรียบร้อย เจ้าหน้าที่ตำรวจ ๒ และที่ ๓ เปิดประตูรถ และบังคับคนร้ายลงจากรถ ใส่เครื่อง พันธนาการ โดยมี เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ ๑ และที่ ๔ ทำหน้าที่คุ้มกัน เมื่อควบคุมคนร้ายเรียบร้อยแล้ว ให้ตรวจค้นรถยนต์พาหนะ ของคนร้ายในทันทีเพื่อให้หมดภัยคุกคาม และความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน

๑.๕ กรณีที่เจ้าหน้าที่ตำรวจมีรถยนต์สายตรวจ ๑ คัน และคนร้ายไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของ เจ้าหน้าที่ ตำรวจ

๑.๕.๑ เจ้าหน้าที่ตำรวจจอดรถแบบบังเต็มคันหรือบังครึ่งคัน ระยะห่างประมาณ ๔ - ๘ เมตร

๑.๕.๒ เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติการต้องมีอย่างน้อย ๔ นาย โดยตำรวจที่ ๑ เป็นคนขับ ตำรวจที่ ๒ อยู่ที่นั่งด้านหลังคนขับประกบกำลังเป็นชุดจับกุมที่ ๑ ตำรวจที่ ๓ นั่งอยู่ด้านข้างคนขับ ตำรวจที่ ๔ นั่งอยู่ด้านหลังตำรวจที่ ๓ ประกบกำลังเป็นชุดจับกุมที่ ๒

๑.๕.๓ การปฏิบัติในการเข้าจับกุมคนร้ายเหมือนกับขั้นตอนการปฏิบัติตามข้อ ๑.๔ ทุกประการ

ภาพการหยุดยานพาหนะ และการควบคุมผู้ขับขี่ ผู้โดยสาร (Vehicle Stop and Occupants Control (V.S.O.C) ของครูฝึก กก.๕ บก.ภ.บ.ช.ตชด.

หมายเหตุ สำหรับการฝึกใช้

แบบฝึกคู่มือการฝึกหลักสูตรการหยุดยานพาหนะ และการควบคุมผู้ขับขี่

ผู้โดยสาร (Vehicle Stop and Occupants Control (V.S.O.C)) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
คู่มือการฝึกหลักสูตรวิธีขึ้นพื้นฐาน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ๒๕๕๕

๕. การตั้งจุดตรวจ และจุดสกัดกั้น แบบ Frog Jump

การตั้งจุดตรวจและจุดสกัดกั้นเป็นหนึ่งในยุทธวิธีสำคัญของการปฏิบัติการทางยุทธวิธีและการปราบปรามอาชญากรรม การดำเนินการอย่างมีระบบและรัดกุมจะช่วยให้สามารถควบคุมพื้นที่ ป้องกันการหลบหนี และสกัดกั้นกลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

หนึ่งในเทคนิคที่ใช้กันอย่างแพร่หลายคือ Frog Jump ซึ่งเป็นวิธีการตั้งจุดตรวจและจุดสกัดกั้นแบบเคลื่อนที่และหมุนเวียนอย่างรวดเร็ว ช่วยสร้างความประหลาดใจ ลดการคาดเดา และเพิ่มประสิทธิภาพในการควบคุมเส้นทางของเป้าหมาย โดยอาศัยการวางกำลัง การกำหนดตำแหน่งที่เหมาะสม การสื่อสารที่รัดกุม และความพร้อมในการตอบสนองต่อสถานการณ์

หลักการและขั้นตอนของการตั้งจุดตรวจและจุดสกัดกั้นแบบ Frog Jump เทคนิคการเลือกตำแหน่ง การวางกำลัง การเคลื่อนที่และหมุนเวียนจุดตรวจ รวมทั้งแนวทางปฏิบัติเมื่อพบกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้กำลังพลทุกคนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพและปลอดภัยสูงสุด

๑. ความหมายของ “Frog Jump”

คำว่า Frog Jump ในบริบทตำรวจ หมายถึงการตั้งจุดตรวจ/สกัดในลักษณะ “กระโดดไปข้างหน้า” หรือ เคลื่อนย้ายจุดตรวจอย่างรวดเร็ว

- คล้ายกับกระโดดจากจุดหนึ่งไปอีกจุดหนึ่ง
- มีการใช้ หลายชุดกำลัง วางเรียงลำดับกันตามเส้นทางเป้าหมาย
- จุดหน้าสกัดไม่สำเร็จ → จุดถัดไปพร้อมรับช่วงทันที

๒. วัตถุประสงค์

- (๑) ปิดเส้นทางหลบหนีของผู้ต้องสงสัยหรือยานพาหนะ
- (๒) สร้างความประหลาดใจ ไม่ให้ฝ่ายตรงข้ามคาดเดาตำแหน่ง
- (๓) ใช้ควบคุมสถานการณ์ในพื้นที่กว้างและหลายเส้นทาง

๓. หลักการดำเนินการ

- ขาวกรองแม่นยำ : ต้องมีข้อมูลเส้นทางและพฤติกรรมของเป้าหมาย
- การวางกำลังแบบเป็นช่วง (layered defense) : จุดแรกหยุดหรือชะลอ จุดถัดไปปรับต่อ
- การสื่อสารต่อเนื่อง : ใช้วิทยุสื่อสาร หรือระบบเครือข่ายเพื่อแจ้งตำแหน่งเป้าหมายแบบ real-time
- การปรับตำแหน่งอย่างรวดเร็ว : หากเป้าหมายเล็งเส้นทาง ให้ชุดกำลัง “กระโดด” ไปดักหน้า

๔. รูปแบบการตั้งจุด (ตัวอย่าง)

[จุด a] ——— ๒ กม. ——— [จุด b] ——— ๓ กม. ——— [จุด c]

- ๑. จุด a – จุดสกัดแรก หยุดตรวจ / ชะลอ
- ๒. จุด b – จุดรอง รับช่วงหากจุด a ไม่สำเร็จ
- ๓. จุด c – จุดสุดท้าย ปิดเส้นทางหนี
 - เมื่อเป้าหมายผ่านจุด a โดยไม่หยุด → จุด b เตรียมปฏิบัติทันที
 - หากเป้าหมายเบี่ยงเส้นทาง → หน่วยเคลื่อนที่เร็ว “กระโดด” ไปดักหน้า

๕. องค์ประกอบกำลัง

- หน่วยสกัดหลัก: ใช้ยานพาหนะและอาวุธพร้อม
- หน่วยเคลื่อนที่เร็ว: รถยนต์/จักรยานยนต์ความเร็วสูง
- หน่วยข่าวและติดตาม: ใช้เพื่อชี้เป้าหมายให้จุดหน้า
- หน่วยควบคุมพื้นที่: ปกกันไม่ให้บุคคลภายนอกเข้ามาเสี่ยง

๖. ข้อควรระวัง

- ต้องมีแผนความปลอดภัยของประชาชนผู้ใช้นน
- ต้องมีสัญญาณเตือนและอุปกรณ์สะท้อนแสง
- หลีกเลี่ยงพื้นที่ที่มีสิ่งกีดขวางการมองเห็นมาก
- เตรียมเส้นทางหลบภัยสำหรับเจ้าหน้าที่

หัวข้อการฝึกการตั้งจุดสกัดย่อย

๑. อุปกรณ์ในการฝึก

- ๑.๑ โปรแกรม powerpoint
- ๑.๒ คลิปบอร์ด
- ๑.๓ รถจักรยาน ๒ คัน
- ๑.๔ รถยนต์ทั่วไป จำนวน ๑ คัน
- ๑.๕ กรวยยาง
- ๑.๖ ป้ายแจ้งเตือน หยุดตรวจ จำนวน ๑ อัน
- ๑.๗ อุปกรณ์ในการหยุดรถ

๒. วิธีนำเสนอการฝึก

- ๓.๑ ใช้การบรรยาย อาจนำเสนอในรูปแบบ powerpoint หรือ เขียนรูปบนคลิปบอร์ด
- ๒.๒ ครูฝึกต้องอธิบายยกตัวอย่างและสาธิตรูปแบบการตั้งจุดตรวจ จุดสกัด
- ๒.๓ ให้ผู้รับการอบรม ฝึกปฏิบัติการตั้งจุดตรวจจุดสกัดในรูปแบบต่าง ๆ และครูฝึกต้องคอย แนะนำแก้ไขข้อบกพร่อง อย่าละเลย เนื่องจากผู้รับการอบรมจะจดจำในสิ่งที่ผิด

๓. ชั่วโมง/การฝึก จำนวน ๘ ชั่วโมง (โดยออกปฏิบัติจริงในพื้นที่จริง)

๔. ข้อแนะนำ ครูฝึกต้องเน้นย้ำให้ผู้รับการอบรม เข้าใจในรูปแบบของการตั้งจุดตรวจ จุดสกัด และให้ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสภาพถนนในการปฏิบัติหน้าที่ต่อไป

การตั้งจุดตรวจค้นย่อย หรือจุดสกัด

๑. การตั้งจุดตรวจค้นย่อย หรือจุดสกัดเป็นการปฏิบัติการในสภาพถนน สายเล็กที่มีการจราจรไม่หนาแน่น คับคั่ง หรือตรอกซอกซอยในเหตุการณ์ฉุกเฉินหรือกรณีเร่งด่วน ซึ่งอาจไม่มีเจ้าหน้าที่ตำรวจและอุปกรณ์พอที่จะวางกำลังตามยุทธวิธีข้างต้นได้ จึงจำเป็นต้องใช้กำลัง เจ้าหน้าที่ตำรวจและยานพาหนะเท่าที่มีอยู่อย่างจำกัดในขณะนั้น ดำเนินการสกัดจับและปฏิบัติการตรวจค้น

๒. การวางกำลัง และมาตรการรักษาความปลอดภัยให้ใช้ยุทธวิธีเดียวกัน กับการตั้งจุดตรวจโดยอนุโลม และควรต้องมีรถยนต์เตรียมพร้อมไว้ก่อนถึงจุดสกัด เพื่อไว้ทำหน้าที่ สกัดกั้นหรือกีดขวางถนนหรือไล่ติดตามในกรณีที่คนร้ายหรือผู้ต้องสงสัยกลับรถย้อนหลบหนีการตรวจค้น

๓. ในการตั้งจุดสกัดนั้น จะต้องแบ่งหน้าที่กันให้ชัดเจนตามสถานการณ์ ดังนี้

มีกำลังเพียง ๒ นาย ให้แบ่งหน้าที่ ดังนี้

- ตำรวจคนที่ ๑ ทำหน้าที่ตรวจค้น
- ตำรวจคนที่ ๒ ทำหน้าที่คุ้มกัน

มีกำลัง ๓ นาย ให้แบ่งหน้าที่ดังนี้

- ตำรวจคนที่ ๑ ทำหน้าที่ตรวจค้น
- ตำรวจคนที่ ๒ ทำหน้าที่ช่วยเหลือตำรวจคนที่ ๑ ในการตรวจค้นหรือควบคุม

คนร้าย

- ตำรวจคนที่ ๓ ทำหน้าที่คุ้มกัน

มีกำลัง ๔ นาย ให้แบ่งหน้าที่ดังนี้

- ส่วนที่ ๑ ทำหน้าที่ตรวจค้น
- ส่วนที่ ๒ ทำหน้าที่คุ้มกัน

มีกำลังตั้งแต่ ๔ นายขึ้นไป และมีการปฏิบัติงานต่อเนื่องเป็นเวลานาน ให้แบ่งกำลังออกเป็น ๒ ส่วน

- ส่วนที่ ๑ ทำหน้าที่ตรวจค้น
- ส่วนที่ ๒ ทำหน้าที่คุ้มกัน
- ส่วนที่ ๓ ทำหน้าที่สนับสนุนหรือกำลังสำรองพร้อมลัดเปลี่ยน ส่วนที่ ๑ และส่วน

ที่ ๒

๔. เมื่อมีรถยนต์สายตรวจหรือรถยนต์บรรทุกอย่างน้อย ๒ คัน อาจใช้รถยนต์เป็นที่กำบังเพื่อทำพื้นที่ปลอดภัยแล้วใช้เป็นจุดหยุดรถยนต์เพื่อทำการตรวจค้นบนถนนหรือ ตรอกซอยซึ่งโดยปกติจะไม่มีการจราจรคับคั่งหรือรถวิ่งอย่างรวดเร็ว

ผังการตั้งจุดสกัด

๕. ในบริเวณถนนในถิ่นทุรกันดาร หรือตรอกซอกซอยที่มีการขุดถนน เพื่อการซ่อมแซมต่างๆ อาจใช้หลุมบนถนนเป็นเครื่องกีดขวางช่วยในการตั้งจุดสกัด

ผังการจัดตั้งจุดสกัดตามรูป

๖. ในเขตพื้นที่อันตรายที่อาจมีการก่อการร้ายหรือการใช้ความรุนแรงใน การต่อสู้กับเจ้าหน้าที่ ตำรวจ อาจใช้รถยนต์สายตรวจ หรือดัดแปลงสิ่งอุปกรณ์ในพื้นที่ใช้เป็นเครื่อง กีดขวางในการตั้งจุดสกัดได้ เช่น ใช้ท่อซีเมนต์ ใช้งานแขง หรือวัตถุอย่างอื่นไปวางตั้งบนเส้นทางที่มีการ จราจรไม่คับคั่ง

ข้อควรระวัง

๑. ไม่ควรตั้งจุดตรวจหรือจุดสกัด ในบริเวณทางโค้ง เชิงสะพาน ที่ลาดชัน และบริเวณที่ เป็น จุดอับสายตา เพื่อป้องกันอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นจากการมองไม่เห็นของผู้ขับขี่ หรือการหยุดรถ ไม่ทันในระยะ กระชั้นชิด

๒. ในเวลากลางคืน ต้องมีแสงสว่างอย่างพอเพียง ให้ผู้ขับขี่เห็นได้ในระยะไกล อุปกรณ์ และ หลอดไฟต้องหมั่นตรวจสอบ และต้องปรับปรุงให้ใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพอยู่เสมอ

๓. ในการเรียกรถให้หยุด ไม่ว่าจะกรณีใดๆ อย่าเอาตัวหรือส่วนของร่างกาย เช่น แขน ขา เข้าไป ขวางหรือสกัดกั้นให้รถหยุด เพราะอาจถูกชนจากรถที่หยุดไม่ทัน ระหว่างการตรวจค้นใน “เขตพื้นที่ ปลอดภัย” อย่ายืนขวางหน้ารถที่กำลังตรวจค้นเพราะอาจจะถูกรถชนได้ในกรณีผู้ต้องสงสัย พยายามขับรถ หลบหนีการตรวจค้น

๔. ในกรณีที่ผู้ขับขี่พยายามขับขึ้นรถฝ่าจุดตรวจเพื่อหลีกเลี่ยงการตรวจค้น เจ้าหน้าที่ตำรวจ ประจำจุดตรวจไม่ควรสร้างสิ่งกีดขวางขึ้นอย่างกะทันหัน เช่น ขับรถเข้าขวาง หรือเข็นแผงป้าย สัญญาณ

ขวางทางเพื่อพยายามหยุดรถ เพราะอาจจะทำให้ผู้ขับขี่หยุดรถไม่ทันแล้วหักหลบสิ่งกีดขวาง จนเกิดอุบัติเหตุ
เฉี่ยวชนประชาชนหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่บริเวณจุดตรวจได้

๕. ในกรณีที่สงสัยว่าคนร้ายอาจมีอาวุธอยู่ในรถ เจ้าหน้าที่ตำรวจทั้งชุดตรวจค้นและ ชุดคุ้ม
กันควรรหาที่กำบังในขณะที่รถเข้ามาในบริเวณจุดสกัด และอาจใช้เครื่องขยายเสียงจากรถยนต์ สายตรวจบังคับ
ให้หยุดรถเพื่อตรวจค้น

บทที่ ๘

การปฏิบัติการปราบปรามในพื้นที่ป่าภูเขา

๑. การใช้แผนที่เข็มทิศ

การใช้แผนที่และเข็มทิศถือเป็นพื้นฐานสำคัญในการปฏิบัติการทุกประเภท ไม่ว่าจะเป็นการลาดตระเวน การเข้าพื้นที่ป่าภูเขา หรือการปฏิบัติการกึ่งในพื้นที่ซับซ้อน เพราะเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้กำลังพลสามารถระบุตำแหน่ง ทิศทาง และเส้นทางได้อย่างถูกต้อง แม่นยำ และปลอดภัย

ความเข้าใจในการอ่านแผนที่ การใช้เส้นกริด การตีความสัญลักษณ์ภูมิประเทศ และการใช้เข็มทิศ ประกอบกับแผนที่ เป็นทักษะที่จำเป็นเพื่อวางแผนการเคลื่อนที่ ลดความเสี่ยงในการหลงทาง และเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติการกึ่ง

เราจะเรียนรู้หลักการการใช้แผนที่และเข็มทิศ เทคนิคการหาทิศทาง การวางแผนเส้นทาง และการเชื่อมโยงข้อมูลกับสภาพภูมิประเทศจริง เพื่อให้ทุกนายมีทักษะพื้นฐานที่มั่นคง สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ

๑. อุปกรณ์ที่ใช้ในการสอน

๑. สื่อการสอน
๒. ชาร์ต
๓. powerpoint
๔. ชุดทดสอบความรู้ก่อนเรียน-หลังเรียน
๕. กระดาษขนาด a ๔ สำหรับการฝึกหัดจัดทำบันทึก
๖. เข็มทิศ ๓๐-๔๐ อัน
๗. แผนที่ ๓๐ แผ่น

๒. หัวข้อการฝึกอบรม

๑. การอ่านแผนที่ รายละเอียดในแผนที่ ทิศทางและมุมภาคทิศเหนือ
๒. การอ่านพิกัด
๓. การใช้แผนที่เข็มทิศประกอบการเดินเข็มทิศ
๔. ฝึกปฏิบัติการเดินเข็มทิศประกอบแผนที่ การค้นหาพิกัดตัวเอง

๓. วิธีการนำเสนอการฝึก

๑. แนะนำแนวการเรียนการสอนและการวัดผล บอกวัตถุประสงค์
๒. การบรรยาย การนำเสนอสื่อการสอน อธิบาย และยกกรณีตัวอย่าง จุดมุ่งหมาย ความหมาย หลักพื้นฐาน

๓. ครูฝึกให้ คำแนะนำ ยกตัวอย่างประสบการณ์

๔. การฝึกปฏิบัติจริง

๕. สรุป ,ถามปัญหา

๔. ชั่วโมง/การฝึก จำนวน ๑๖ ชั่วโมง

๕. การประเมิน

๑. สังเกตพฤติกรรมระหว่างการเรียนการสอน

๒. ผู้เรียนสามารถซักถาม และตอบคำถามได้

๓. ทบทวนความเข้าใจ และซักถามปัญหา

๔. ตรวจงานแบบบันทึกต่างๆ ที่ได้มอบหมายให้ทำ

หัวข้อการเรียนการสอน

การอ่านแผนที่และการใช้เข็มทิศ

สาระการเรียนรู้

๑. ทิศทางและมุมภาคทิศเหนือ

๒. เข็มทิศเลนเซติกและการใช้

๓. การกำหนดจุดที่อยู่

ทิศทางและมุมภาคทิศเหนือ

ทิศทาง (Direction) คือ แนวทางเส้นตรงที่ต้องการ พิจารณาแนวใดแนวหนึ่ง บนแผนที่ หรือ ใน ภูมิประเทศ ทิศทางแสดงด้วยมุมภาค ทิศเหนือ

มุมภาคทิศเหนือ คือ มุมทางระดับวัด เวียนตามเข็มนาฬิกาจาก เส้นหลักทิศเหนือไปยังแนว พิจารณา

ทิศทางหลักและการกำหนดมุมภาคทิศ

คือ ทิศทางที่ใช้เป็นแนวเริ่มต้นในการวัด หรือ แนวศูนย์ ที่ปรากฏในแผนที่ มี ๓ ชนิด

๑. ทิศเหนือจริง
๒. ทิศเหนือกริด
๓. ทิศเหนือแม่เหล็ก

ทิศเหนือจริง คือ แนวหนึ่งที่เกิดจากตำบลหนึ่งบน พื้นผิวโลกไปยังขั้วโลกเหนือ เส้นลองจิจูด คือ แนวทิศเหนือจริง

- ใช้สัญลักษณ์รูปดาว โดยทั่วไปจะไม่ใช้ทิศเหนือจริงในการอ่านแผนที่

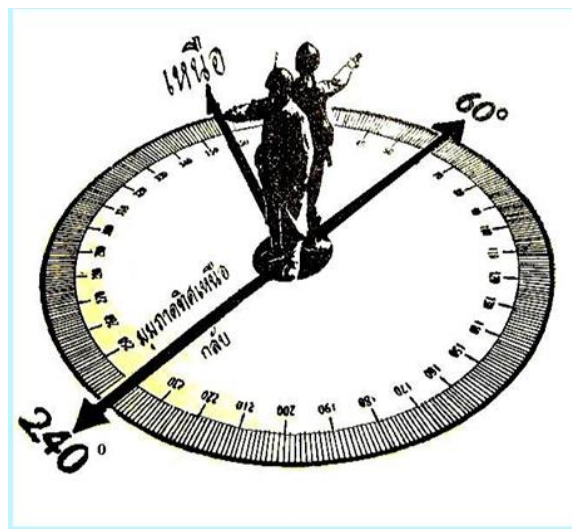
ทิศเหนือกริด คือ ทิศเหนือซึ่งเกิดขึ้นจากเส้นดิ่งของ เส้นตารางบนแผนที่หรือแนวเส้นกริดใต้-เหนือ บนแผนที่ใช้สัญลักษณ์ GN

- ใช้ประโยชน์ในการหาค่าพิกัดบนแผนที่และ มุมของทิศ

ทิศเหนือแม่เหล็ก คือ ทิศทางไปยังขั้วเหนือแม่เหล็กโลก หรือ แนวตามปลายลูกศรที่แสดงทิศเหนือของเข็มทิศ ปกติ เข็มทิศจะชี้ไปทางขั้วเหนือของแม่เหล็กโลก เสมอ

- ใช้สัญลักษณ์ รูปลูกศรครึ่งซีก
- ทิศเหนือแม่เหล็ก ใช้ประโยชน์ในการหาทิศทาง เมื่ออยู่ ในภูมิประเทศจริง

มุมภาคทิศเหนือกลับ คือ มุมภาคทิศเหนือที่ วัดตรงกันข้ามกับมุมภาค ทิศเหนือของแนวใดแนว หนึ่ง จะมีความแตกต่างกัน ๑๘๐ องศาเสมอ

การแปลงค่าเป็นมุมภาคทิศเหนือกลับ

น้อยกว่า 180 องศา

เอามุมที่วัดได้ +180 องศา

มากกว่า 180 องศา

เอามุมที่วัดได้ -180 องศา

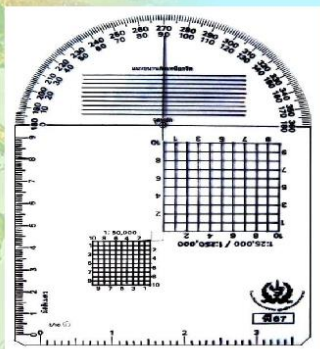
เท่ากับ 180 องศา

เอา 180 บวก หรือ ลบ

การวัดมุมภาคทิศเหนือบนแผนที่

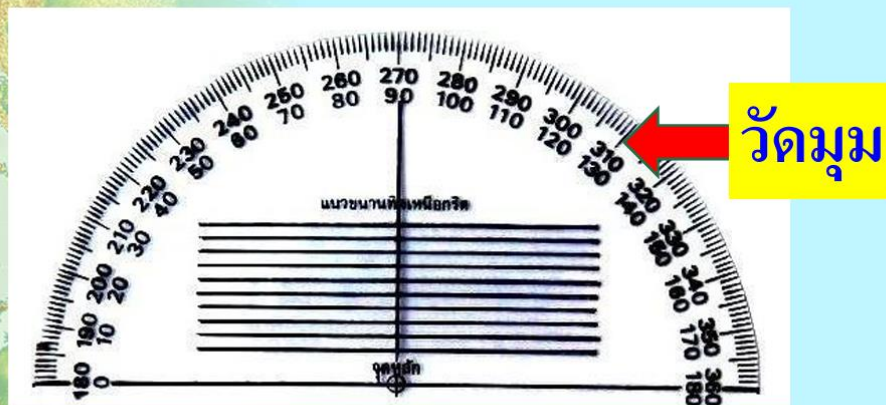
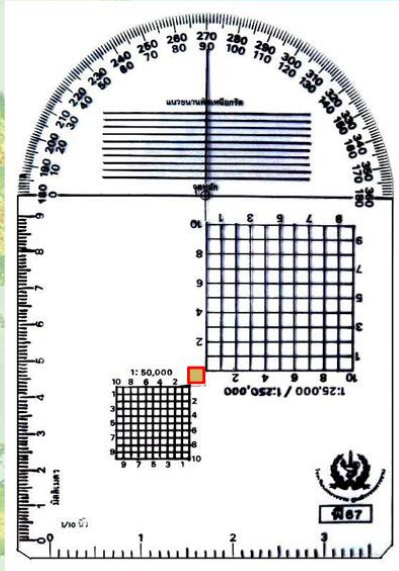
1. ใช้ P67

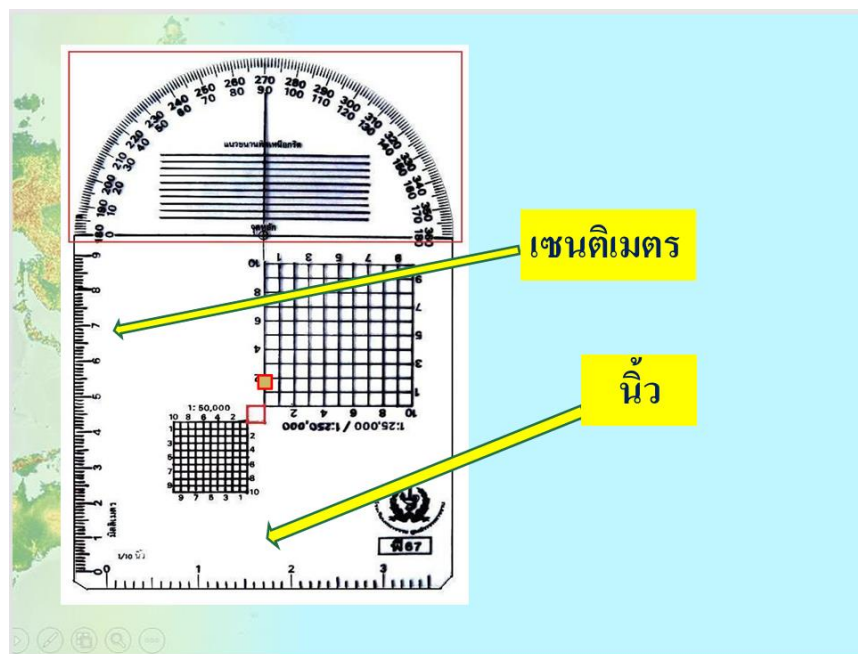
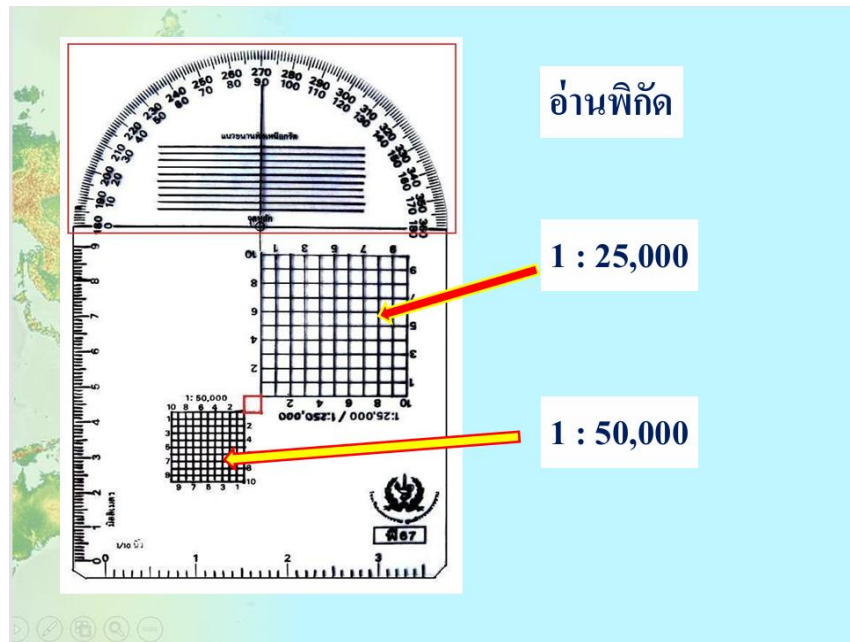

2. ใช้อุปกรณ์อื่นๆ

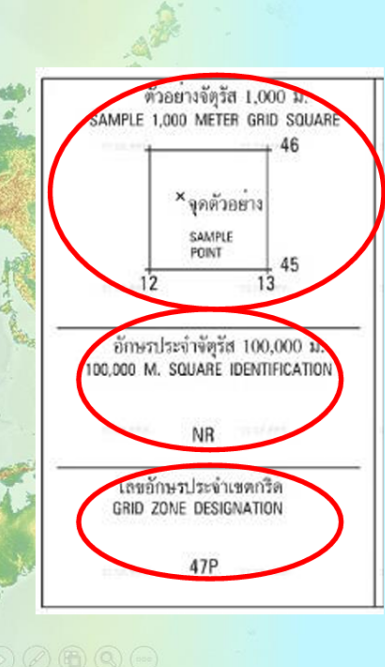
การวัดมุมภาคทิศ เหนือบนแผนที่ โดยใช้ เครื่องมือ P- 67

การอ่านค่าพิกัดกริดในระบบ UTM ให้ถูกต้องสมบูรณ์ ต้องประกอบไปด้วย

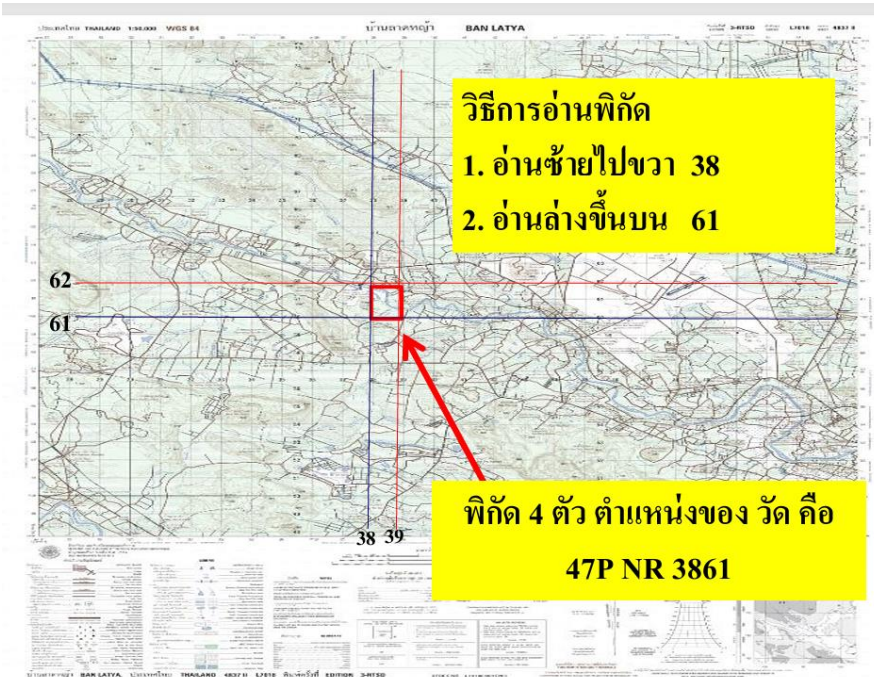
๑. ตัวเลข และ ตัวอักษรประจำเขตกริดโซน
๒. อักษรประจำตุรัสกริด ๑๐๐,๐๐๐ เมตร
๓. ตัวเลขค่าพิกัดของจุด ที่ต้องการอ่าน

คำอธิบายการใช้ตัวเลขประจำเส้นกริด (การอ่านพิกัด)

อักษรประจำตุรัสกริด 100,000 เมตร

ตัวเลข อักษรประจำกริดโซน

วิธีการอ่านพิกัด

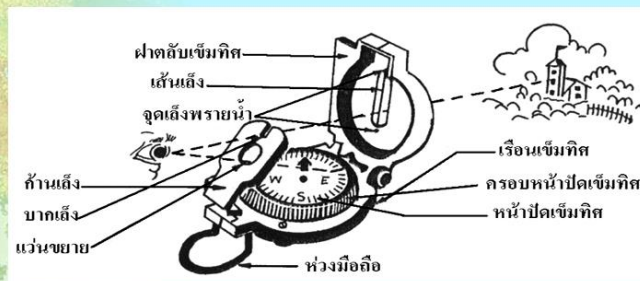
1. อ่านซ้ายไปขวา 38
2. อ่านล่างขึ้นบน 61

พิกัด 4 ตัว ตำแหน่งของ วัด คือ 47P NR 3861

เข็มทิศแบบเลนเซติก

ส่วนประกอบของเข็มทิศเลนเซติก

มี 3 ส่วน

1. ตัวเรือน

2. ฝาตลับ

3. ก้านเล็ง

การจับถือเข็มทิศในการวัดมุมภาคทิศเหนือ

การจับถือเข็มทิศมี ๒ วิธี

๑. การจับเข็มทิศเพื่อยกขึ้นเล็ง (แบบประณีต)
๒. การจับเข็มทิศโดยไม่ต้องยกขึ้นเล็ง (แบบเร่งด่วน)

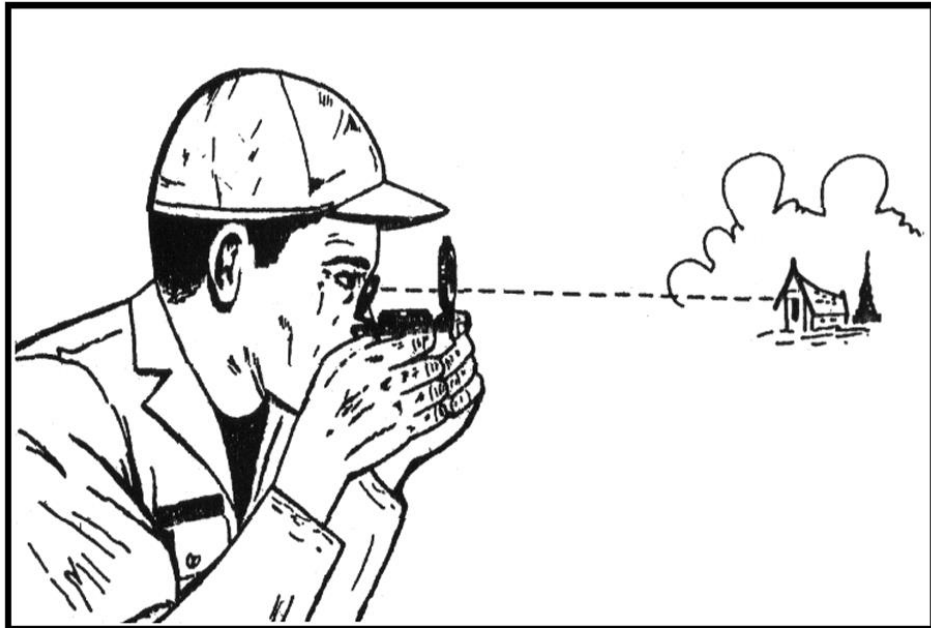
การจับเข็มทิศเพื่อยกขึ้นเล็ง (แบบประณีต)

๑. จับเข็มทิศด้วยมือที่ถนัด โดยเอาหัวแม่มือสอดเข้าไปในห่วงถือ นิ้วชี้รัดอ้อมไปตามขอบข้างล่างของเรือนเข็มทิศ นิ้วที่เหลือรองรับ อยู่ข้างล่าง
๒. เปิดฝาตลับเข็มทิศยกขึ้นให้ตั้งฉากกับเรือนเข็มทิศและยกก้านเล็ง ให้สูงขึ้นทำมุมประมาณ ๔๕ องศา
๓. จับเข็มทิศให้ได้ระดับเสมอ เพื่อให้หน้าปัดลอยตัวเป็นอิสระ

การวัดมุมภาคทิศเหนือ

๑.๑ การจับเข็มทิศไม่ต้องยกขึ้นเล็ง (แบบปราชญ์)

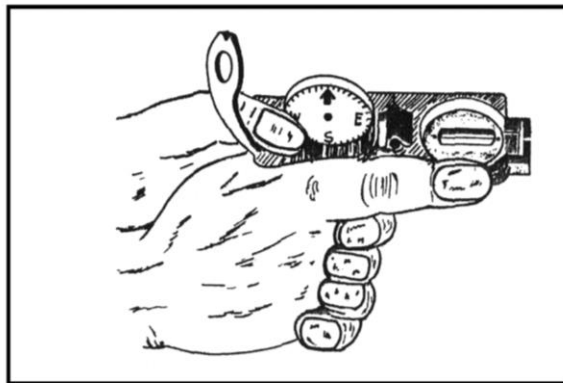
- ยกเข็มทิศให้อยู่ในระดับสายตา และเล็งผ่านช่องเล็ง ตรงไปยังเส้นเล็ง และที่หมาย
- ให้เหลือบสายตาลงมาที่แว่นขยาย และอ่านมุมภาค ทิศเหนือที่อยู่ใต้เส้นดัชนีสีดำของกระจกหน้าปัดเข็มทิศ

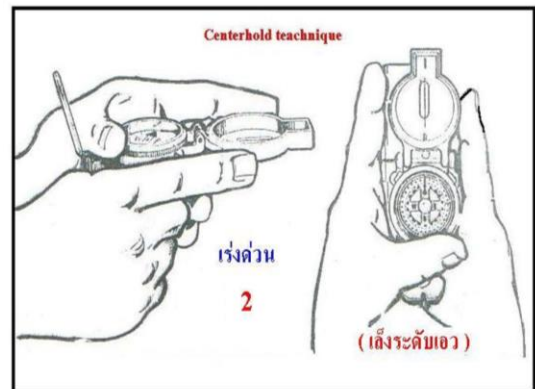
รูปที่ 11 จับเข็มทิศเพื่อยกขึ้นเล็ง (เล็งปราชญ์)

๑.๒ การจับเข็มทิศไม่ต้องยกขึ้นเล็ง (แบบเร่งด่วน)

- ๑) เปิดฝาตลับเล็งเข็มทิศจนเป็นแนวเส้นตรงกับฐานและยก ก้านเล็งขึ้นจนสุด
- ๒) สอดหัวแม่มือข้างหลังเข้าไปในห่วงถือ นิ้วชี้ทาไปตาม ขอบด้านข้างของเข็มทิศ และนิ้วที่เหลือรองรับอยู่ข้างล่างให้ มั่นคง
- ๓) เอาหัวแม่มืออีกข้างหนึ่งวางลง ระหว่างกันเล็งกับ เรือน เข็มทิศและใช้นิ้วชี้ ทาไปตามด้านข้างของขอบ เข็มทิศอีก ด้านหนึ่ง นิ้วที่เหลือรัดพับบนนิ้วมือของอีกข้างหนึ่งเพื่อให้ แน่นมากยิ่งขึ้น
- ๔) การจับโดยวิธีนี้จะต้องให้ข้อศอกทั้งสองข้างแนบแน่นกับ ลำตัว และให้เข็มทิศอยู่ระหว่างคางกับ เข็มขัด

รูปที่ 12 จับเข็มทิศโดยไม่ต้องยกขึ้นเล็ง (เร่งด่วน)

การวัดมุมภาคทิศเหนือ

- หมุนตัวให้ไปอยู่ในแนวของที่หมายและให้ฝาตลับเข็ม ทิศพุ่งตรงไปยังที่หมาย
- ในขณะที่อยู่ตรงแนวที่หมายก็มศรีษะ ลงอ่านมุมภาค ทิศเหนือที่อยู่ใต้ดัชนีสีดำ

การเดินทางตามมุมภาคทิศเหนือที่กำหนด

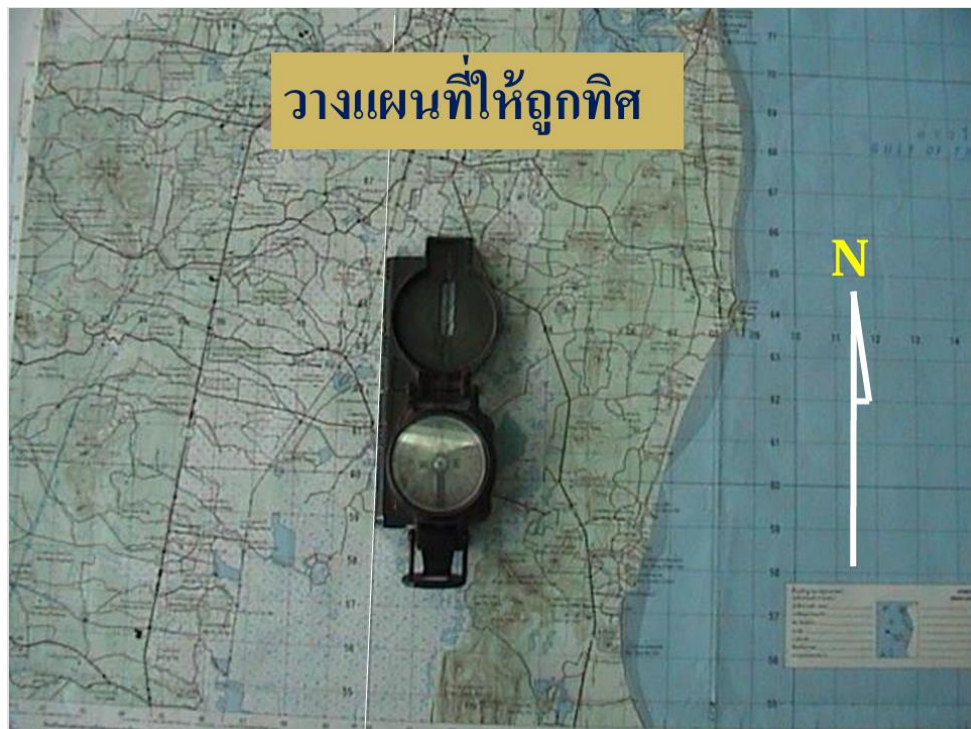
๑. จับเข็มทิศหันหน้าไปให้มุมภาคทิศเหนือที่กำหนดอยู่ใต้ ดัชนีสีดำ
๒. หาที่หมายที่ตรงกับเส้นเล็งตามแนวมุมภาคทิศเหนือนี้
๓. เดินทางไปยังตำบลที่หมายที่เลือกไว้และทำเช่นนี้ตลอดไป

การใช้เข็มทิศวัดมุมภาคทิศเหนือบนแผนที่

วางแผนที่ให้ถูกทิศ (มุม ก. - ม. = 0)

๑. เปิดฝาตลับเข็มทิศและก้านเล็งออกจนสุด
๒. ใช้มาตราส่วนเส้นบรรทัดของเข็มทิศ (ขอบด้านตรง) ทาบไปกับเส้นกริดตั้ง โดยหันฝาตลับไปทางหัวแผนที่

๓. จับแผนที่หมุน จนกึ่งกลางหัวลูกศรที่หน้าปัดเข็มทิศมา อยู่ใต้เส้นดัชนีสีดำ
๔. ยกเข็มทิศออกโดยแผนที่ไม่ขยับเขยื้อน
๕. ใช้ขอบด้านตรงของเข็มทิศหาบรรทัดทั้งสอง โดยให้ขอบด้านตัวเรือนเข็มทิศทับตำบลต้นทาง และขอบฝาตลับเข็มทิศทับตำบลปลายทาง
๖. อ่านมาตรามุมภาคทิศเหนือตรงใต้เส้นดัชนีสีดำ

การตั้งเข็มทิศเพื่อใช้งานในเวลากลางวัน เมื่อมีแสงสว่าง

๑. จับเข็มทิศหันไปจนดัชนีสีดำชี้ตรงมุมภาคทิศเหนือที่ ต้องการ
๒. หมุนกรอบหน้าปัดเข็มทิศให้ขีดพราय่น้ำยาวทับหัว ลูกศรและรักษาไว้เช่นนี้
๓. ทิศทางตามแนวเส้นเล็งขณะชี้ดพราय่น้ำยาวทับหัว ลูกศร จะเป็นแนวที่ต้องการ

การตั้งเข็มทิศเพื่อใช้งานในเวลากลางวัน เมื่อไม่มีแสงสว่าง

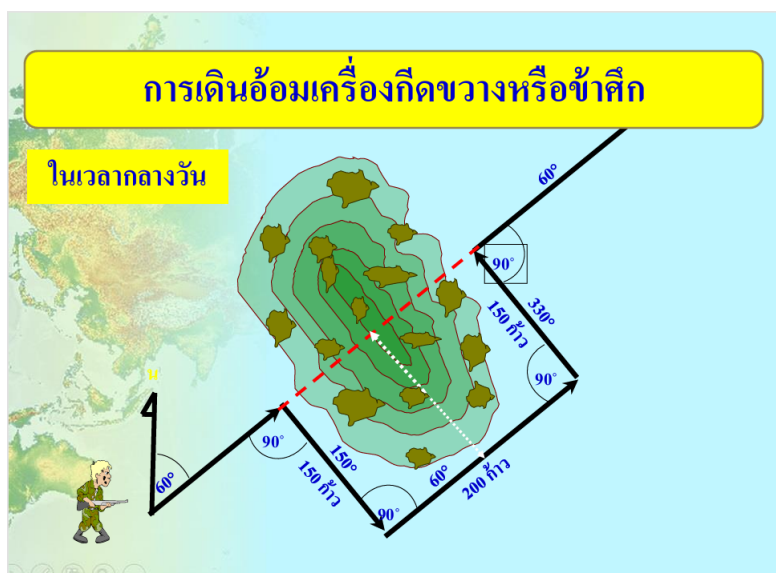
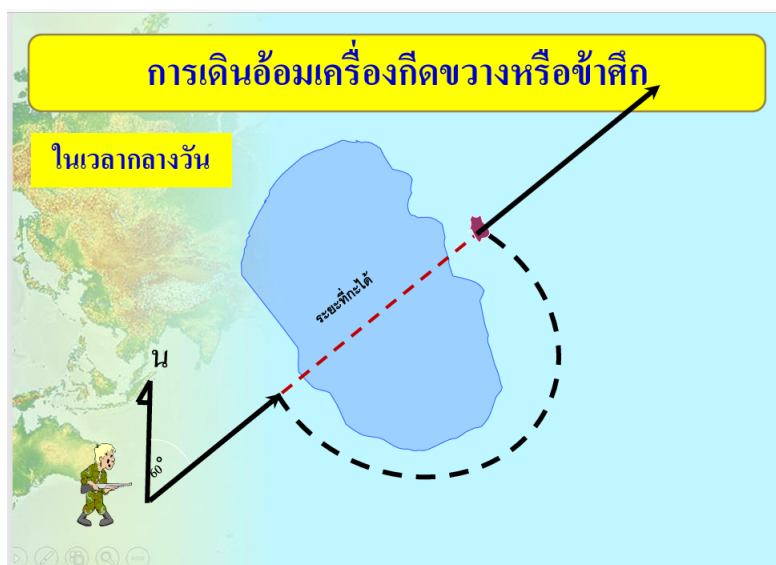
๑. ตั้งเข็มทิศปกติ (ดัชนีสีดำ , หัวลูกศร , ขีดพราय่น้ำ ยาวตรงกัน)
๒. หมุนกรอบหน้าปัดเข็มทิศทวนเข็มนาฬิกาตาม จำนวนคลิกที่ได้
๓. ทิศทางตามแนวเส้นเล็ง ขณะที่ขีดพราय่น้ำยาวทับ หัวลูกศร จะเป็นแนวที่ต้องการ

การเดินทางตามภูมิภาคทิศเหนือที่กำหนด

๑. จับเข็มทิศหันหน้าไปให้มุมทิศเหนือที่กำหนดอยู่ได้ ดัชนีสีดำ
๒. หาที่หมายที่ตรงกับเส้นเล็งตามแนวมุมภาคทิศเหนือ
๓. เดินทางไปยังตำบลที่หมายที่เลือกไว้และทำเช่นนี้ ตลอดไป

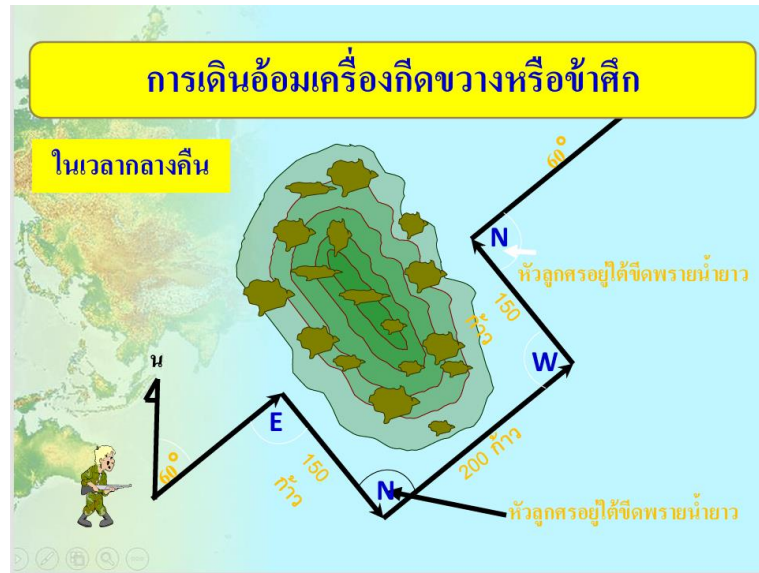
การเดินอ้อมเครื่องกีดขวางหรือข้ามคีเวลากลางวัน

๑. ให้ถือหลักว่า “ หักออกจากแนวเดิมเป็นมุมฉากด้วยระยะหนึ่ง ที่เหมาะสม”
๒. เดินหักออกทางขวาให้บวกด้วยมุม ๙๐ องศา
๓. เดินหักออกทางซ้ายให้ลบด้วยมุม ๙๐ องศา
๔. ถ้าบวกด้วย ๙๐ องศา มุมเกิน ๓๖๐ องศา ให้เอา ๓๖๐ ลบออก
๕. ถ้าลบด้วย ๙๐ องศา มุมมีค่าติดลบให้เอาเฉพาะค่าตัวเลข ไป ลบออกจาก ๓๖๐ องศา

การเดินทางเครื่องกีดขวางหรือเข้าศึกเวลากลางคืน

๑. ใช้หลักการเดินหักออกจากแนวเดิมเป็นมุมฉาก เช่นเดียวกัน กับเวลากลางวัน
๒. เดินหักออกทางขวาหันตัวไปทางขวาจนขีดพรายน่ายาว ตรงจุดกึ่งกลางของอักษร E
๓. เดินหักออกทางซ้าย หันตัวไปทางซ้ายจนขีดพรายน่ายาว ตรงจุดกึ่งกลางของอักษร W
๔. ข้อควรจำการเดินทางหักเป็นมุมฉากไม่ต้องใช้คลิกเลย

ข้อควรระวังในการใช้และเก็บรักษาเข็มทิศ

๑. ไม่ใช้งานต้องปิดฝาตลับ และเก็บไว้ในซอง
๒. เมื่อนำมาใช้งานต้องอยู่ห่างจากสิ่งต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ข้อควรระวังในการใช้และเก็บรักษาเข็มทิศ

- สายไฟฟ้าแรงสูง
- ปืนใหญ่สนาม รถยนต์ หรือรถถัง ๕๕ เมตร ๑๘ เมตร
- สายโทรศัพท์ สายโทรเลขและลวดหนาม ๑๐ เมตร
- ปืนกล
- หมวกเหล็ก หรือปืนเล็ก ๒ เมตร ๐.๕ เมตร

การกระระยะ

การกระระยะ เป็นการคาดคะเนระยะของ วัตถุหนึ่งที่ ห่างจากตัวเรา โดยอาจจะ คาดคะเน เป็นจำนวนก้าว (๑๓๐ ก้าว เท่ากับ ๑๐๐ เมตร)

การกระระยะทางในสนาม

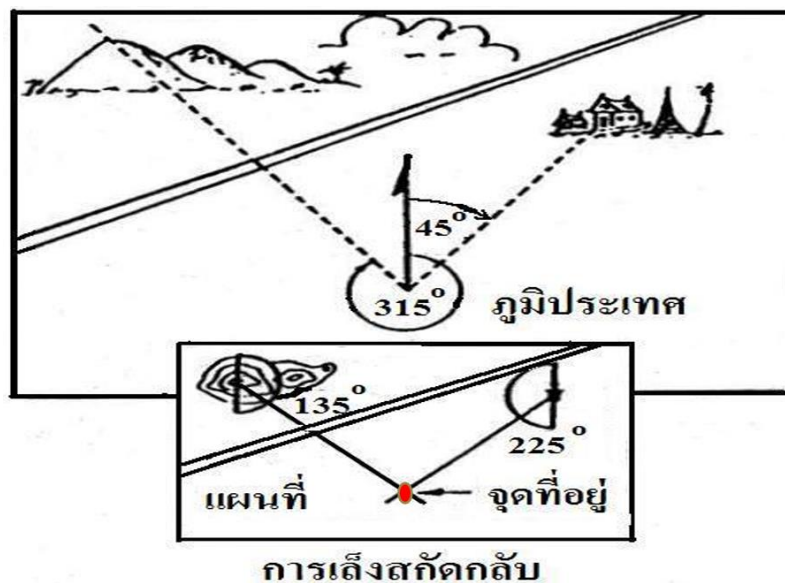
๑. วิธีใช้โดยทั่วไปได้แก่การนับก้าวจากตำบลหนึ่งไปยังอีกตำบลหนึ่ง
๒. เปลี่ยนระยะทางจากการนับก้าวเป็นระยะแผนที่
๓. ผู้นับก้าวจะต้องตรวจสอบจากก้าวของตนกับระยะทางที่ทราบแล้ว
๔. พึงระลึกเสมอว่าการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิประเทศ ลมฟ้า อากาศ และอาวุธยุทโธปกรณ์จะมีผลกระทบกระเทือน เกี่ยวกับระยะ ของก้าวเป็นอย่างยิ่ง

ปัจจัยที่มีผลกระทบกระเทือนต่อระยะก้าว

๑. ลาดเดินลงลาดก้าวจะยาวและเดินขึ้นขึ้นลาดก้าวจะสั้นลง
๒. ลมเดินทวนลมก้าวจะสั้นและเดินตามลมก้าวจะยาว
๓. ผิวพื้น ทราย กรวด โคลน และผิวพื้นในลักษณะเดียวกันจะทำให้ก้าวสั้น
๔. สภาพอากาศ หิมะ ฝน น้ำแข็งจะทำให้ก้าวสั้น
๕. เครื่องนุ่งห่ม น้ำหนักของเสื้อผ้าที่มากไปจะทำให้ก้าวสั้น
๖. ความอดทน ความเหน็ดเหนื่อย ย่อมเป็นผลกระทบกระเทือน ในการก้าว

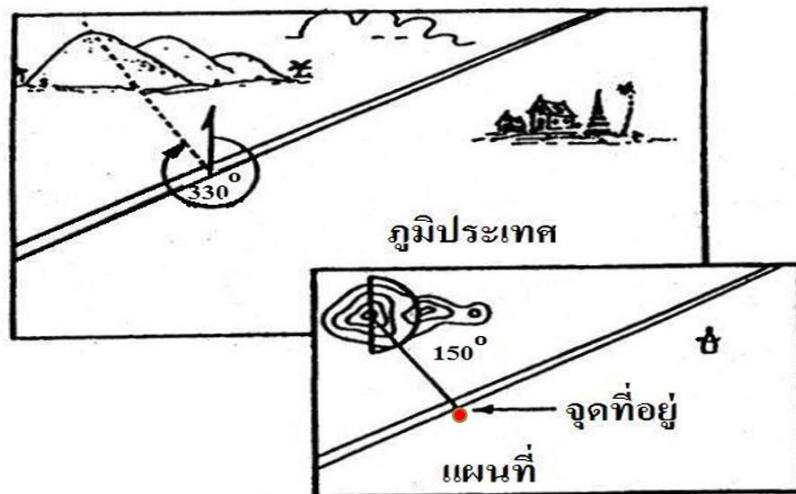
การหาที่อยู่ตนเองบนแผนที่โดยใช้เข็มทิศ

๑. การเล็งสกัดกลับ
๑. วางแผนที่ให้ถูกทิศ
๒. เลือกตำบลเด่นในภูมิประเทศ ๒ ตำบลซึ่งมีอยู่บน แผนที่
๓. วัดมุมภาคทิศเหนือจากจุดที่ยืนอยู่ไปยังตำบลนั้น
๔. เปลี่ยนค่าของมุมที่วัดได้ เป็นมุมทิศเหนือกลับ
๕. ชีดแนวมุมภาคทิศเหนือกลับ จากจุดทั้งสองบน แผนที่

๒. การเล็งสกัดกลับประกอบแนว

๑. วางแผนที่ให้ถูกต้อง
๒. เลือกตำบลเด่นในภูมิประเทศในแผนที่ ๑ ตำบลพร้อมกับแนว ๑ แนวให้มีตรงกัน
๓. วัดมุมภาคทิศเหนือจากจุดที่ยืนอยู่ไปยังตำบลนั้น
๔. เปลี่ยนค่าของมุมที่วัดได้ เป็นมุมทิศเหนือกลับ
๕. ชีดแนวมุมภาคทิศเหนือกลับจากจุดนั้นสองบนแผนที่
๖. จุดที่แนวมุมภาคทิศเหนือตัดกับเส้นทางเป็นที่อยู่ของตนเอง

การเล็งสกัดกลับประกอบแนว

๒. การใช้จีพีเอส ประกอบแผนที่

การนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติการ เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ ความแม่นยำ และความปลอดภัยของกำลังพล GPS หรือระบบระบุตำแหน่งบนพื้นโลก เป็นเครื่องมือหนึ่งที่มีความสำคัญสูงในการนำทาง การวางแผนยุทธวิธี และการติดตามเส้นทางในพื้นที่ที่ซับซ้อน

การใช้ GPS ประกอบแผนที่ช่วยให้เราสามารถระบุตำแหน่งปัจจุบัน กำหนดจุดเป้าหมาย ติดตามเส้นทาง และวิเคราะห์ภูมิประเทศได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว นอกจากนี้ยังช่วยลดความเสี่ยงจากการหลงทาง หรือเข้าพื้นที่อันตราย และสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปวางแผนปฏิบัติการในอนาคต

เนื้อหา นี้ เราจะมุ่งเน้นถึงหลักการใช้งาน GPS การเชื่อมโยงข้อมูลกับแผนที่ เทคนิคการอ่านค่าพิกัด และวิธีประยุกต์ใช้ในการวางแผนและปฏิบัติการจริง เพื่อให้ทุกนายสามารถใช้ GPS ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปลอดภัย และเกิดผลสูงสุดในการปฏิบัติหน้าที่

หลักการการใช้ GPS ประกอบแผนที่ ดังนี้

๑. ความเข้าใจพื้นฐานของ GPS

GPS (Global Positioning System) คือ ระบบระบุตำแหน่งบนพื้นโลกด้วยสัญญาณดาวเทียมให้ค่าพิกัดในรูปแบบ ละติจูด (Latitude) และ ลองจิจูด (Longitude) หรือบางครั้งแปลงเป็นระบบพิกัด UTM (Universal Transverse Mercator) เพื่อใช้งานบนแผนที่ความแม่นยำทั่วไป: ๓-๑๐ เมตร (อาจมากกว่านี้ ขึ้นกับเครื่องรับและสภาพพื้นที่)

๒. การใช้ GPS ร่วมกับแผนที่

๒.๑ การระบุตำแหน่งปัจจุบัน

- เปิดเครื่อง GPS เพื่อหาพิกัด
- นำค่าพิกัดที่ได้ไปเทียบกับแผนที่ โดยใช้เส้นกริด UTM หรือเส้นละติจูด-ลองจิจูด

๒.๒ การกำหนดจุดเป้าหมาย (Waypoint)

- ป้อนพิกัดเป้าหมายลงใน GPS
- ใช้ฟังก์ชันนำทาง (Navigate/Go to) เพื่อหาทิศทางและระยะทางไปยังเป้าหมายนั้น
- ตรวจสอบเส้นทางกับภูมิประเทศบนแผนที่เพื่อเลือกเส้นทางที่เหมาะสม

๒.๓ การตรวจสอบตำแหน่งและทิศทาง

- GPS ให้ค่าทิศทางการเคลื่อนที่ (Bearing)
- เมื่อนำมาเทียบกับแผนที่จะช่วยให้ทราบว่าเราอยู่ในเส้นทางที่ถูกต้องหรือไม่

๒.๔ การบันทึกเส้นทาง (Track Log)

- ขณะเคลื่อนที่ GPS จะบันทึกเส้นทางที่เดินทาง
- สามารถนำเส้นทางที่บันทึกไว้มาทับลงบนแผนที่เพื่อใช้ประกอบการวางแผนครั้งต่อไป

๓. หลักการอ่านแผนที่ให้สัมพันธ์กับ GPS

- ตรวจสอบสเกลแผนที่ เพื่อเข้าใจระยะทางจริง
- ใช้เส้นกริด (Grid Line) บนแผนที่ ซึ่งมักเป็น UTM (เมตร) เพื่อเทียบกับค่าพิกัด GPS ได้โดยตรง
- อ่านสัญลักษณ์ภูมิประเทศ เช่น ถนน แม่น้ำ หรือภูเขา เพื่อยืนยันว่าตำแหน่งจาก GPS ตรงกับสิ่งที่เห็นในสนามจริง

๔. ข้อควรระวัง

- GPS อาจคลาดเคลื่อนในพื้นที่ที่มีภูเขาสูง ป่าทึบ หรืออาคารบังสัญญาณ
- ควรมี เข็มทิศและแผนที่กระดาษ เป็นสำรอง เพราะแบตเตอรี่หรือสัญญาณอาจขัดข้อง

- ต้องตรวจสอบว่า ระบบพิกัดบน GPS ตรงกับแผนที่ เช่น WGS๘๔, Indian ๑๙๗๕, หรือระบบ UTM ที่ใช้ใน ประเทศไทย

๕. การประยุกต์ใช้งาน

- งานราชการ/ทหาร-ตำรวจ : ใช้ในการลาดตระเวน วางแผนยุทธวิธี หรือกำหนดจุดชุม
- งานกู้ภัย/ป้องกันภัย : ใช้หาตำแหน่งผู้ประสบเหตุและวางแผนเส้นทางช่วยเหลือ
- งานทั่วไป/ท่องเที่ยว : ใช้เดินป่า ปีนเขา หรือการสำรวจเส้นทางใหม่

๑. อุปกรณ์ที่ใช้ในการสอน

๑. สื่อการสอน
๒. ชาร์ต
๓. powerpoint
๔. เครื่องจับพิกัด จีพีเอส หรือแอปพลิเคชันแผนที่เสริมทิศทาง
๕. เซ็มทิส ๓๐-๔๐ อัน
๖. แผนที่ ๓๐ แผ่น

๒. หัวข้อการฝึกอบรม

๑. การค้นหาพิกัดตนเองโดยใช้เครื่องจีพีเอส
๒. การบันทึกเส้นทางเดินที่เรากำหนดที่จะเดินไปสู่เป้าหมาย
๔. ฝึกปฏิบัติการเดินทางโดยใช้เครื่องจีพีเอส

๓. วิธีการนำเสนอการฝึก

๑. แนะนำการเรียนการสอนและการวัดผล บอกวัตถุประสงค์
๒. การบรรยาย การนำเสนอสื่อการสอน อธิบาย และยกกรณีตัวอย่าง จุดมุ่งหมาย ความหมาย หลักพื้นฐาน เนื้อหาแนวทางในการใช้เครื่องจีพีเอส
๓. ครูฝึกให้ คำแนะนำ ยกตัวอย่างประสบการณ์
๔. การฝึกปฏิบัติจริง
๕. สรุป ,ถามปัญหา

๔. ชั่วโมง/การฝึก จำนวน ๑๖ ชั่วโมง

๕. การประเมิน :

๑. สังเกตพฤติกรรมระหว่างการเรียนการสอน
๒. ผู้เรียนสามารถซักถาม และตอบคำถามได้

๓. ทบทวนความเข้าใจ และซักถามปัญหา

๔. ตรวจสอบแบบบันทึกต่างๆ ที่ได้มอบหมายให้ทำ

๓. การลาดตระเวนปราบปรามกลุ่มขบวนการลำเลียงยาเสพติด

ปัญหายาเสพติดถือเป็นภัยคุกคามร้ายแรงต่อความมั่นคงของชาติและความปลอดภัยของประชาชน กลุ่มขบวนการค้ายาเสพติดมักอาศัยพื้นที่ป่าภูเขาและแนวชายแดนในการลำเลียงยาเสพติด ทำให้การสกัดกั้นและปราบปรามเป็นภารกิจที่ซับซ้อนและต้องอาศัยความรอบคอบสูง

การลาดตระเวนปราบปรามถือเป็นยุทธวิธีสำคัญในการตัดวงจรลำเลียงยาเสพติด โดยต้องอาศัยการข่าวที่ถูกต้อง การวางแผนเส้นทางและจุดตรวจที่เหมาะสม การจัดกำลังให้ครอบคลุม และการเคลื่อนที่อย่างระมัดระวัง เพื่อสกัดกั้นการเคลื่อนไหวของกลุ่มผู้กระทำความผิด ลดความสูญเสีย และรักษาความปลอดภัยของกำลังพล

เนื้อหา นี้ จะเน้นถึงหลักการและขั้นตอนของการลาดตระเวนปราบปราม การวิเคราะห์พื้นที่และสภาพแวดล้อม เทคนิคการตรวจสอบเส้นทางและการตั้งจุดสกัด รวมทั้งแนวทางปฏิบัติเมื่อพบกลุ่มลำเลียงยาเสพติด เพื่อให้ทุกนายสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพและปลอดภัยสูงสุด

๑. วัตถุประสงค์

๑. ป้องกันและสกัดกั้นการลำเลียงยาเสพติดเข้าสู่พื้นที่ตอนใน
๒. ตรวจจับและรวบรวมพยานหลักฐานดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด
๓. เก็บข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเส้นทาง, วิธีการ, และเครือข่ายของขบวนการ
๔. สร้างความกดดันต่อเครือข่ายลำเลียงให้ลดการเคลื่อนไหว

๒. ลักษณะภัยคุกคาม

- ขบวนการขนยาเสพติด อาจใช้เส้นทางชายแดน, เส้นทางป่าเขา, ทางน้ำ, หรือเส้นทางในเขตเมือง
- ใช้ รถยนต์, จักรยานยนต์, เรือ, หรือเดินเท้า
- มีการวางกำลังคุ้มกันติดอาวุธ
- ใช้ผู้ลำเลียงเป็น กลุ่มเล็กเคลื่อนที่เร็ว หรือ ขบวนการพร้อมสิ่งพราง
- บางครั้งซ่อนยาเสพติดในสินค้า, ผลไม้, วัสดุก่อสร้าง

๓. หลักการปฏิบัติ

๑. ขบวนการนำการปฏิบัติ

- ใช้แหล่งข่าว, การดักฟัง, การเฝ้าตรวจ (surveillance)

๒. ความลับและความรวดเร็ว

- ไม่เปิดเผยเส้นทาง/เวลาออกปฏิบัติ

๓. การประสานหน่วยงาน

- ตำรวจ, ทหาร, ฝ่ายปกครอง, ศุลกากร

๔. การวางกำลังในจุดยุทธศาสตร์

- ด้านตรวจ, จุดชุม, จุดสกัด

๔. รูปแบบการลาดตระเวน

๔.๑ ลาดตระเวนทางเท้า

- เหมาะกับเส้นทางป่า, ภูเขา, ร่องน้ำ
- ใช้การเคลื่อนที่เงียบ, รักษาระยะห่างระหว่างกำลังพล
- มีการจัดกำลังคุ้มกันปีกซ้าย-ขวา และชุดนำ-ชุดท้าย

๔.๒ ลาดตระเวนด้วยยานพาหนะ

- ใช้รถกระบะ, รถหุ้มเกราะ, หรือรถจักรยานยนต์
- เน้นการเคลื่อนที่เร็ว ตรวจสอบเส้นทางต้องสงสัย
- ใช้คู่กับจุดตรวจเคลื่อนที่ (Mobile Checkpoint)

๔.๓ ลาดตระเวนทางน้ำ

- ใช้เรือตรวจการณ์ หรือเรือเร็ว
- ตรวจสอบเส้นทางลำเลียงทางแม่น้ำ/ชายฝั่ง
- ใช้กล้องกลางคืน, กล้องอินฟราเรด

๔.๔ ลาดตระเวนทางอากาศ

- ใช้เฮลิคอปเตอร์ หรือ uav/drone
- เหมาะกับการตรวจเส้นทางกว้าง หรือพื้นที่เข้าถึงยาก

๕. ขั้นตอนการวางแผนปฏิบัติ

๑. รับข้อมูลข่าวสาร

- แหล่งข่าว, ข้อมูลหน่วยงานอื่น, วิเคราะห์เส้นทางลำเลียง

๒. กำหนดพื้นที่เป้าหมาย

- จุดต้องสงสัย, เส้นทาง, หมู่บ้าน, จุดพักยา

๓. วางแผนเส้นทางลาดตระเวน

- จุดเริ่ม, จุดสิ้นสุด, จุดพัก, เส้นทางฉุกเฉิน

๔. แบ่งหน้าที่ในทีม

- ชูคนำ (point)
- ชูดกลาง (security)
- ชูดท้าย (rear guard)
- ชูดซุ่ม/ดักสกัด (ambush/blocking force)

๕. เตรียมอุปกรณ์

- อาวุธ, วิทยุ, แผนที่, กล้องส่องทางไกล, ชุดปฐมพยาบาล

๖. ประสานหน่วยสนับสนุน

- หน่วยแพทย์, หน่วยยานยนต์, หน่วยข่าว

๖. วิธีการเผชิญเหตุเมื่อพบกลุ่มล่ำเลียง

- ชูมร่อและประกาศตัว พร้อมคำสั่งให้หยุดตรวจ
- ถ้าฝ่าฝืนหรือขัดขืน ให้ใช้ มาตรการขั้นบันได (verbal → non-lethal → lethal) ตามกรอบ

กฎหมาย

- จับกุม, ควบคุมตัว, ตรวจค้น และเก็บหลักฐานอย่างถูกต้อง
- ถ่ายภาพ, ทำบันทึก และนำส่งของกลาง

๗. ข้อควรระวัง

- ระวังการซุ่มโจมตีตอบโต้จากกลุ่มคุ่มกัน
- ระวังการพรางตัวของขบวนการ (ใช้ผู้หญิง, เด็ก, สัตว์, รถโดยสาร)
- ปฏิบัติภายใต้ ความปลอดภัยของประชาชนเป็นหลัก
- ใช้กฎหมายและสิทธิมนุษยชนเป็นกรอบกำกับ

๘. การฝึกที่ควรมี

- ฝึกการเคลื่อนที่ในป่าและพื้นที่ภูเขา
- ฝึกการซุ่มและดักสกัด
- ฝึกการตรวจค้นยานพาหนะและสิ่งของ
- ฝึกการสื่อสารและการส่งสัญญาณเงียบ
- ฝึกการเผชิญเหตุและตอบโต้การยิง

หัวข้อที่จะทำการฝึกลาดตระเวนปราบปรามกลุ่มขบวนการล่ำเลียงยาเสพติด

๑. อุปกรณ์ที่ใช้ในการสอน

๑. สื่อการสอน
๒. ชาร์ต
๓. powerpoint
๔. เครื่องจับพิกัดจีพีเอส
๕. อาวุธปืนประจำกาย พร้อมเครื่องสนาม
๖. แผนที่ เข็มทิศ

๒. หัวข้อการฝึกอบรม

๑. ฝึกการเคลื่อนที่ในป่าและพื้นที่ภูเขา
๒. ฝึกการซุ่มและดักสกัด
๓. ฝึกการตรวจค้นยานพาหนะและสิ่งของ
๔. ฝึกการสื่อสารและการส่งสัญญาณเงียบ
๕. ฝึกการเผชิญเหตุและตอบโต้การยิง

๓. วิธีการนำเสนอการฝึก

๑. แผนแนวการเรียนการสอนและการวัดผล บอกวัตถุประสงค์
๒. การบรรยาย การนำเสนอสื่อการสอน อธิบาย และยกกรณีตัวอย่าง จุดมุ่งหมาย ความหมาย

หลักพื้นฐาน

๓. ครูฝึกให้ คำแนะนำ ยกตัวอย่างประสบการณ์
๔. การฝึกปฏิบัติจริง
๕. สรุป ,ถามปัญหา

๔. ชั่วโมง/การฝึก

จำนวน ๑๖ ชั่วโมง (ในห้องเรียน)

๕. การประเมิน :

๑. สังเกตพฤติกรรมระหว่างการเรียนการสอน
๒. ผู้เรียนสามารถซักถาม และตอบคำถามได้
๓. ทบทวนความเข้าใจ และซักถามปัญหา

๔. การผ่านพื้นที่อันตรายในพื้นที่ป่าภูเขา

การปฏิบัติภารกิจในพื้นที่ป่าภูเขาเต็มไปด้วยความท้าทายและอันตราย ทั้งจากสภาพภูมิประเทศที่ซับซ้อน ความลาดชัน หน้าผา ลำห้วย หรือพุ่มไม้หนาทึบ รวมทั้งความเสี่ยงจากการถูกซุ่มโจมตีของฝ่ายตรงข้าม การเคลื่อนที่โดยไม่รอบคอบอาจทำให้เกิดความสูญเสียต่อกำลังพลและยุทธโศภณได้

ดังนั้น การผ่านพื้นที่อันตรายในภูมิประเทศป่าภูเขาจึงต้องอาศัย การวางแผนล่วงหน้า การประเมินพื้นที่ และการเลือกเส้นทางที่ปลอดภัย ประกอบกับการจัดกำลังอย่างเหมาะสม การใช้สัญญาณสื่อสาร การรักษาความปลอดภัย และการเตรียมพร้อมต่อเหตุการณ์ฉุกเฉิน

เนื้อหา นี้ จะเน้นถึงหลักการและวิธีการเคลื่อนที่ผ่านพื้นที่อันตราย เทคนิคการลาดตระเวนและสอดส่อง การเลือกใช้เส้นทางและแนวทางป้องกันภัย ตลอดจนมาตรการด้านความปลอดภัย เพื่อให้กำลังพลทุกคนสามารถปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพและลดความเสี่ยงสูงสุด

๑. วัตถุประสงค์

๑. ลดความเสี่ยงจากการซุ่มโจมตีหรือวางกับระเบิด
๒. รักษาความลับและความปลอดภัยในการเคลื่อนที่
๓. รักษาความพร้อมในการตอบโต้และปฏิบัติภารกิจต่อไปได้ทันที

๒. ลักษณะพื้นที่ป่าภูเขาที่ถือว่า “พื้นที่อันตราย”

๑. คอคอด/ช่องเขา (chokepoint)
 - จุดที่ถูกบังคับเส้นทาง
๒. ลำน้ำแคบ
 - จุดข้ามน้ำที่จำกัดมุมมอง
๓. ทางโค้งหักศอก
 - มุมอับสายตา
๔. ไหล่เขา/สันเขา
 - ผู้ซุ่มโจมตีมีมุมมองได้เปรียบ
๕. ร่องหุบลึก
 - หนีหรือเคลื่อนที่หลบยาก
๖. พื้นที่รกร้างหนาทึบ
 - ปกปิดการซุ่มและวางกับระเบิดง่าย

๓. หลักการปฏิบัติพื้นฐาน

๑. ขาวกรองนำการปฏิบัติ
 - รู้ล่วงหน้าว่าพื้นที่ใดมีความเสี่ยง

๒. การเคลื่อนที่อย่างมีระบบ

- ชูตนำ-ชูตกลาง-ชูตท้าย รักษาระยะ

๓. คู้มกัน ๓๖๐ องศา

- ฝึกระวังทั้งด้านหน้า, ด้านข้าง, ด้านหลัง และเหนือศีรษะ

๔. การลดเสียงและร่องรอย

- หลีกเสียงเสียงโลหะ, รอยเท้าเด่นชัด, กลิ่นควัน

๕ พร้อมต่อสู้ทันที

- อาวุธในท่าพร้อมยิง, ปลาย. Safety, ใช้สัญญาณมือ

๔. ขั้นตอนยุทธวิธีการผ่านพื้นที่อันตราย

๔.๑ การเตรียมก่อนเข้า

- ตรวจสอบอาวุธ, กระสุน, อุปกรณ์สื่อสาร
- จัดระเบียบกำลังเป็น แถวตอนแคบ เพื่อควบคุมการเคลื่อนที่ในพื้นที่บังคับ
- จัดชุดระวังปีก (flank security) หรือชุดซุ่มคู้มกันก่อน
- ใช้การสอดแนมล่วงหน้า (point scout) หรือ uav/drone ถ้ามี

๔.๒ การเคลื่อนที่ผ่าน

๔.๒.๑ ชูตนำตรวจสอบเส้นทาง

- ใช้กล้องส่องทางไกล, กล้องมองกลางคืน, ไฟฉายแดง

๔.๒.๒ เคลื่อนที่เป็นช่วงสั้น (bounded movement)

- เคลื่อนที่สลับหยุดคู้มกัน

๔.๒.๓ การตรวจหาร่องรอยผิดปกติ

- ดินถูกชูด, วัตถุแปลกปลอม, เส้นลวด, พื้นดินไม่เสมอ

๔.๒.๔ ระยะห่างระหว่างกำลังพล

- ป้องกันการสูญเสียพร้อมกันจากการโจมตี/ระเบิด

๔.๒.๕ ชูตหลังสุดปิดท้าย (rear guard)

- คู้มกันการติดตามและเก็บกำลังให้ครบ

๔.๒.๖ รูปขบวนการเดินทาง

- แถวตอนเรียงหนึ่งทิ้งระยะห่าง ๓-๕ เมตร
- แถวเรียงหนึ่ง โดยมาเป็นกลุ่ม
- เดินสองแถวสลับกัน

๔.๓ หลังผ่านพื้นที่

- ตรวจสอบกำลังพลและอุปกรณ์
- รายงานผ่านวิทยุว่าสามารถเคลื่อนที่ต่อไปได้
- ปรับรูปขบวนกลับสู่รูปแบบปกติ

๕. รูปขบวนที่ใช้บ่อย

๑. (แถวตอนเดี่ยว)

- เหมาะกับเส้นทางแคบ และป่าแน่น

๒. (แถวตอนสลับ)

- เหมาะกับเส้นทางกว้างขึ้นเล็กน้อย เพิ่มการคุ้มกันด้านข้าง

๓. การสลับกันเคลื่อนที่ และหยุดนิ่งคอยคุ้มกันให้อีกชุดหนึ่งเคลื่อนที่ไปข้างหน้า

- ใช้เมื่อต้องผ่านพื้นที่ที่คาดว่าจะมีภัยสูงมาก

๖. ข้อควรระวังพิเศษ

- หลีกเลี่ยงการหยุดพักกลางพื้นที่เสี่ยง
- ระวังการใช้โทรศัพท์หรือวิทยุในพื้นที่สงสัยมีระเบิดแสวงเครื่อง (ied)
- หากตรวจพบสิ่งผิดปกติให้หยุดชุดนำพื้นที่ และส่งสัญญาณเจ็บบ้างผู้บังคับบัญชา
- ใช้กฎ “มอง-ฟัง-เคลื่อน” (look-listen-move) เสมอ

๗. การฝึกที่ควรมี

๑. ฝึกเดินแถวตอนและแถวตอนสลับในเส้นทางแคบ
๒. ฝึกการใช้สัญญาณมือและสัญญาณเจ็บบ้าง
๓. ฝึกตรวจหาสิ่งผิดปกติที่เกี่ยวกับการจุ่มโจมตีและวางระเบิด

๔. ฝึกเคลื่อนที่พร้อมตอบโต้การยิงจากด้านบน
๕. ฝึกการถอนตัวฉุกเฉินจากพื้นที่อันตราย

หัวข้อที่จะทำการฝึกลาดตระเวนผ่านพื้นที่อันตราย

๑. อุปกรณ์ที่ใช้ในการสอน

๑. สื่อการสอน
๒. ชาร์ต
๓. powerpoint
๔. เครื่องจับพิกัดจีพีเอส
๕. อาวุธปืนประจำกาย พร้อมเครื่องสนาม
๖. เข็มทิศ
๗. แผนที่

๒. หัวข้อการฝึกอบรม

๑. การฝึกลาดตระเวนและสังเกตดูพื้นที่ป่าที่มีอันตรายในพื้นที่ป่าภูเขา
๒. การดำเนินการตามขั้นตอนของชุดลาดตระเวนจะใช้วิธีไหนที่เหมาะสมกับการลาดตระเวน

๓. วิธีการนำเสนอการฝึก

๑. แนวแผนการเรียนการสอนและการวัดผล บอกวัตถุประสงค์
๒. การบรรยาย การนำเสนอสื่อการสอน อธิบาย และยกกรณีตัวอย่าง จุดมุ่งหมาย ความหมาย

หลักพื้นฐาน

๓. ครูฝึกให้ คำแนะนำ ยกตัวอย่างประสบการณ์
๔. การฝึกปฏิบัติในพื้นที่จริง และครูฝึกจำลองสถานการณ์ เพื่อชี้ให้เห็นพื้นที่อันตราย
๕. สรุป ,ถามปัญหา

๔. ชั่วโมง/การฝึก

จำนวน ๑๖ ชั่วโมง

๕. การประเมิน :

๑. สังเกตพฤติกรรมระหว่างการเรียนการสอน
๒. ผู้เรียนสามารถซักถาม และตอบคำถามได้
๓. ทบทวนความเข้าใจ และซักถามปัญหา

๕. การช่มโจมตี่

การช่มโจมตี่เป็นหนึ่งในยุทธวิธีเชิงรุกที่ใช้กันมาอย่างยาวนานและได้ผลอย่างมีประสิทธิภาพ จุดมุ่งหมายสำคัญคือการใช้ความลับ ความประหลาดใจ และความได้เปรียบจากภูมิประเทศ เพื่อโจมตี่ฝ่ายตรงข้ามให้เกิดความสูญเสียโดยที่เราสามารถควบคุมสถานการณ์และลดความเสียหายฝ่ายเราได้มากที่สุด

ยุทธวิธีการช่มโจมตี่จำเป็นต้องอาศัยการวางแผนที่รอบคอบ การข่าวที่แม่นยำ การเลือกพื้นที่และตำแหน่งที่เหมาะสม ตลอดจนการพรางกำลังและการควบคุมการปฏิบัติอย่างเคร่งครัด กำลังพลทุกนายต้องมีความวินัย รักษาความลับ และพร้อมปฏิบัติอย่างเป็นระบบ เพื่อให้การปฏิบัติการบรรลุเป้าหมายได้สำเร็จ

ในโอกาสครั้งนี้ จะกล่าวถึงหลักการของการช่มโจมตี่ ประเภทของการช่มโจมตี่ ขั้นตอนการเตรียมการ และการวางกำลัง รวมทั้งแนวทางการปฏิบัติในระหว่างการโจมตี่และการถอนกำลัง เพื่อให้กำลังพลทุกนายมีความเข้าใจที่ถูกต้องและสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑. ความหมาย

การช่มโจมตี่ คือ ยุทธวิธีการรบที่ใช้กำลังเข้าซ่อนตัวในตำแหน่งที่ได้เปรียบ เพื่อโจมตี่ข้าศึกที่เคลื่อนที่ผ่านพื้นที่ที่กำหนด โดยใช้ความประหลาดใจ, ความรวดเร็ว และการยิงที่มีประสิทธิภาพ ทำให้ศัตรูเสียหายและเสียชีวิตก่อนที่จะตอบโต้ได้

๒. วัตถุประสงค์

๑. ทำลายหรือสกัดกั้นข้าศึก
๒. กัดดันหรือทำลายขวัญกำลังใจของฝ่ายตรงข้าม
๓. ชะลอหรือหยุดการเคลื่อนที่ของข้าศึก
๔. เก็บข่าวกรอง อาวุธ และยุทธโปกรณ์จากข้าศึก
๕. สนับสนุนปฏิบัติการหลัก เช่น การถอนกำลัง, การลวง, การปิดล้อม

ลาดตระเวนช่มโจมตี่

ก. การกิจ ลว.ช่มโจมตี่ปฏิบัติการกิจ เช่น ช่มโจมตี่พวก ลว.หาข่าว, และ ลว.รบของข้าศึกขบวนลำเลียงสัมภาระ, ชุดซ่อมทางสาย, พวกคุ้มกัน และขบวนยานยนต์หรือขบวนเดินเท้า

ข. ความมุ่งหมาย การช่มโจมตี่เพื่อลดประสิทธิภาพการรบของข้าศึก หรือเพิ่มเติมประสิทธิภาพการรบของเราเองหรือทั้งสองประการ

๑) การช่มโจมตี่ลดประสิทธิภาพการรบของข้าศึก ลงโดยความเสียหายที่ได้รับและการก่อความวุ่นวายที่เกิดขึ้น

ก) ความเสียหายที่ได้รับ การสูญเสียคนและยุทธภัณฑ์อาจกระทบกระเทือนอย่างแรงต่อข้าศึก ข้าศึกอาจจะต้องดึงคนมาจากภารกิจอื่นเพื่อ ป้องกันตนเอง จากการถูกช่มโจมตี่ ความล้มเหลว

ของ การ ลว.หาข่าว ลว.รบ ในการปฏิบัติภารกิจ เนื่องจากชุมนุมโจมตี ทำให้ข้าศึกลดคุณค่าที่จะได้รับจากปฏิบัติของพวก ลว. เหล่านี้

ข) การก่อวิน ความเสียหายซึ่งเกิดขึ้นจากการก่อวินของการชุมนุมโจมตีบ่อย ๆ มองเห็นได้ น้อยกว่าความเสียหายที่ได้รับจริง ๆ เมื่อถูกชุมนุมโจมตีบ่อย ๆ ทหารมักจะลังเลที่จะออก ลว.ที่จะเป็นขบวน คุ่มกันและที่จะเคลื่อนที่ไปเป็นกลุ่มเล็ก ๆ จะเริ่มลดความห้าวหาญลง และมีจิตระแวงมากขึ้น ไม่พยายาม ปฏิบัติกลางคืน จะเริ่มปั่นป่วนและตระหนกมากขึ้นเมื่อถูกชุมนุมโจมตี และประสิทธิภาพจะลดลง หมายเลขวิชา

๒) ประสิทธิภาพการรบจะเพิ่มขึ้น เมื่อของข้าศึกนั้นถูกลดลง การลดการ ลว. ของข้าศึกเป็นโอกาสให้ฝ่ายเรามีอิสระในการปฏิบัติมากขึ้น ในการ ลว.การคุ่มกัน และการปฏิบัติของกองทหารอื่น

๓) ลว.ซึ่งปฏิบัติการลึกเข้าไปในพื้นที่ข้าศึกสามารถที่เพิ่มเติมการส่งกำลังบำรุงได้บางส่วน หรือ อย่างสมบูรณ์ ด้วยการชุมนุมโจมตี เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการรบบนความเดือดร้อนของข้าศึก

ค. แบบของการชุมนุมโจมตี

๑) โดยทั่วไปการชุมนุมโจมตีแบ่งออกได้ตามความมุ่งหมายหลัก ก่อวินหรือทำลายทั้งสองนี้ แตกต่างกัน ในประการสำคัญคือ ขนาดและการปฏิบัติ ณ ที่หมาย

๒) การชุมนุมโจมตีถูกแบ่งออกไปอีก เป็นชุมนุมโจมตีตามแผน และชุมนุมโจมตีตามโอกาส

ก) ชุมชนโจมตีตามแผน เป็นแบบหนึ่งซึ่งข้าศึกที่รู้ล่วงหน้าเกี่ยวกับเป้าหมาย ทำให้วางแผนได้ละเอียดก่อนที่จะพวก ลว.จะออกไปยังที่ชุมนุมโจมตี ข้าศึกต้องใช้ในการวางแผนการชุมนุมโจมตีตามแผน รวมถึงขนาดการประกอบกำลัง และการจัดกำลังของกำลังที่จะถูกชุมนุมโจมตี แบบฉบับการปฏิบัติของกำลังนั้น และเวลาที่จะผ่านจุดหรือพื้นที่อันหนึ่ง การชุมนุมโจมตีตามแผนอาจจะกำหนดเป้าหมาย เช่น

(๑) กำลังใด ๆ เมื่อทราบข่าวล่วงหน้าพอเพียง

(๒) ลว.ซึ่งมีแบบฉบับในการใช้เส้นทางเดิมบ่อย ๆ หรือซึ่งมักชอบที่จะออกและกลับเข้า พื้นที่ฝ่ายเดียวกันที่จุดเดิม

(๓) พวกลำเลียงสัมภาระซึ่งเคลื่อนที่ตามเวลาประจำไปตามเส้นทางเดิม

(๔) การเคลื่อนที่ของกองทหารซึ่งเป็นแบบฉบับ เช่น เปลี่ยนคนที่ที่มั่นเป็นประจำเสมอ

ข) การชุมนุมโจมตีตามโอกาส เป็นแบบหนึ่งซึ่งข้าศึกที่ได้มาไม่อำนวยความสะดวกให้วางแผนรายละเอียดได้ ก่อนที่พวก ลว.จะออกไป พวก ลว.ต้องเตรียมตัวสำหรับหนทางปฏิบัติหลายอย่าง หนทางปฏิบัติเหล่านี้ ได้มาจากชนิดของเป้าหมายที่จะถูกชุมนุมโจมตี และต้องทำการซักซ้อมก่อนออกไป หนทางปฏิบัติ จะถูก พิจารณาเมื่อโอกาสการชุมนุมโจมตีมีขึ้น

(๑) ผบ.ลว.อาจได้รับคำสั่งให้ทำการ ลว.พื้นที่ หาที่ชุมนุมโจมตีที่เหมาะสมวางกำลัง ณ ที่ที่ได้เลือกและชุมนุมโจมตีต่อไป หมายแรกที่จะมาเป็นเหยื่อปรากฏขึ้น

(๒) พวก ลว.อาจจะออกหลังจากมืดแล้วเล็กน้อย เคลื่อนที่ไปยังจุดที่กำหนดอันหนึ่ง คอย ตรวจสอบดู จนกว่าจะถึงเวลาที่กำหนดชุมนุมโจมตี เขยื้อนเป้าหมายแรก หลังจากเวลานั้น และกลับก่อนรุ่งอรุณ

(๓) สำหรับพวก ลว.ซึ่งไม่ได้รับการกิจการชุมนุมโจมตี ผบ.ลว.อาจจะเห็นว่าการชุมนุมโจมตี เป็นวิธีที่ดีที่สุด จะปะทะกับข้าศึกซึ่งไม่สามารถให้พวก ก ลว .ผลออกจากการปะทะได้อย่างรวดเร็ว และปฏิบัติการต่อไปโดยไม่ต้องเข้าเกี่ยวพันกับการรบที่ยืดเยื้อ

ง. องค์ประกอบในการชุมนุมโจมตีที่จะประสบความสำเร็จ

๑) แผนที่ดี แผนสำหรับการชุมนุมโจมตีตามแผนต้องมีหนทางปฏิบัติทุกอย่างที่ข้าศึกจะสามารถใช้ และต้องชักซ้อมรายละเอียด ผบ.ลว.ต้องวางแผนคร่าว ๆ สำหรับการชุมนุมโจมตีตามโอกาส ใช้และแก้ไขแผน เหล่านี้ ณ ที่ชุมนุมโจมตี แผนเหล่านี้ ควรจะได้ชักซ้อมตามที่สถานการณ์จะอำนวยให้ แผนต้องพิจารณาถึงความ ยาวของเป้าหมายด้วย หนึ่งหมวดเคลื่อนที่เป็นแถวตอนเรียงสองระยะต่อระหว่างบุคคล ๕ เมตรจะยืดยาว ออกไปเกินกว่า ๑๐๐ เมตร จากหน้าไปหลังขบวนคุ่มกัน ระยะต้น ๕๐ เมตร จะวิ่งบนถนนยาวมากกว่า ๕๐ เมตร

๒) การควบคุม ต้องดำรงการควบคุมอย่างใกล้ชิดที่สุดในการดำเนินการชุมนุมโจมตีสิ่งนี้สามารถ กระทำให้ได้ดีที่สุด โดยการมีการชักซ้อมและการจัดตั้งและดำรงการสื่อสารที่ดี

๓) ความอดทน พวก ลว .อาจจำต้องเข้ายึดครองที่ชุมนุมโจมตีก่อนการมาถึงของเป้าหมาย ล่วงหน้านานมาก ความอดทนเป็นสิ่งสำคัญหากจะดำรงไว้ซึ่งความลับ

๔) การพราง ปัจจัยของการชุมนุมโจมตีที่จะประสบความสำเร็จคือ การจู่โจม การจู่โจมสามารถ กระทำได้หากคน อาวุธ และยุทธภัณฑ์ได้รับการพรางอย่างดี และการรักษาวินัยการพราง

๕) ข่าวสารเกี่ยวกับข้าศึก แม้จะได้ข่าวสารเกี่ยวกับข้าศึกมาเลือนรางเพียงใดก็ตาม ต้องนำมาใช้อย่างเต็มที่กับแผนการเตรียมการและการปฏิบัติ

จ. ขนาดและการจัดกำลังของ ลว .ชุมนุมโจมตี ขนาดและการจัดกำลังของ ลว .ชุมนุมโจมตีขึ้นอยู่กับ ความมุ่งหมายของการชุมนุมโจมตี กำลังที่จะถูกชุมนุมและอาวุธยุทธภัณฑ์ ซึ่งจะดำเนินการชุมนุมดังนี้

๑) พวก ลว .ต้องชุมนุมโจมตีตามแผนต่อขบวนคุ่มกัน เพื่อทำลายยานพาหนะทั้งหมด และฆ่า หรือจับบุคคลทั้งหมด ผบ .ลว.ต้องมีคนพอเพียงสำหรับเป็นส่วนโจมตี ส่วนระวังป้องกัน และ บก .ลว.ส่วน สนับสนุน อาจจำเป็นสำหรับก่อให้เกิดการยิงอาวุธกลอย่างหนัก

๒) พวก ลว .ซึ่งปฏิบัติการลี้กเข้าไปในพื้นที่ข้าศึก และชุมนุมโจมตีขบวนคุ่มกันเพื่อเอาเสียยิง นอกจากเจ้าหน้าที่ระวังป้องกัน สนับสนุนและโจมตีแล้ว ผบ ลำเลียงเสียยิงยึดได้อีก

ฉ. ยุทธภัณฑ์ของ ลว .ชุมนุมโจมตี ลว.ต้องกำหนดคนให้เป็นผู้รวบรวมและ ยุทธภัณฑ์ซึ่งนำไปโดย ลว.ชุมนุมโจมตีแตกต่างกันไปตามภารกิจที่ได้รับมอบ ต้องใช้ยุทธภัณฑ์ในการชุมนุมโจมตีขบวนยานยนต์คุ่มกันของ

ข้าศึก มากกว่าที่จะต้องใช้สำหรับขบวน เดินเท้าความสำเร็จของ ลว. ชุมโจอมตีขึ้นอยู่กับการจู่โจมและกำลังขบวน และอาวุธกลที่เพียงพอที่จะให้กลุ่มการ ยิงได้หนาแน่นโดยเฉพาะ เป็นความจริงเมื่อทำการจู่โจมตีขบวนเดินเท้า นอกเหนือจากอาวุธยิงกล เป้าหมายที่ เป็นยานยนต์ต้องใช้อาวุธต่อสู้รถถัง ระเบิดทำลาย ทุ่นระเบิด รถและดักบุคคล และระเบิดเพลิงควันใช้ได้ผลต่อ รถถัง การติดต่อสื่อสารที่เพียงพอเป็นสิ่งสำคัญที่จะให้แน่ใจในการประสานกันโดยราบรื่นของการชุมโจอมตี วิทยุอาจจะใช้ แต่การใช้โทรศัพท์สนามก็ควรจะได้พิจารณาเพราะเพิ่มความเชื่อถือและความปลอดภัย

ข. การเตรียมการและการปฏิบัติการชุมโจอมตี

๑) การเตรียมการ ณ ที่ชุมโจอมตี ที่ชุมโจอมตี "ตามอุดมการณ์" บั๊บบังคับข้าศึกทุกด้าน จำกัดข้าศึกให้อยู่ในพื้นที่ซึ่งสามารถถูกทำลายได้อย่างรวดเร็วและสมบูรณ์ สิ่งบั๊บบังคับตามธรรมชาติหรือสิ่งกีดขวาง เช่น ผาลำธาร มูลดินกั้นน้ำ หรือที่คับขัน ซึ่งทำให้ยานพาหนะต้องลดความเร็วลงใช้ให้เป็นประโยชน์เมื่อทำได้ สิ่งบั๊บบังคับที่สร้างขึ้น เช่น ทุ่นระเบิด และหลุมบดถนน ใช้เพื่อจำกัดข้าศึกให้เข้าอยู่ในพื้นที่ที่ต้องการ

๒) การปฏิบัติการชุมโจอมตี วิธีการที่พวก ลว. จะปฏิบัติการชุมโจอมตีนั้น ขึ้นอยู่กับความมุ่งหมายเป็นหลักว่าจะก่อกรวนหรือทำลาย ในข้อถัดมาวิธีการปฏิบัติ พิจารณาจากการชุมโจอมตีเป็นแบบ ตามแผนหรือตามโอกาส

ก) เมื่อความมุ่งหมายหลักคือการก่อกรวน พวก ลว. ปิดกั้นพื้นที่ เพื่อป้องกันการเพิ่มเติมกำลัง และการหลบหนีของข้าศึก ก่อให้เกิดความเสียหายสูงสุดด้วยการใช้ระเบิดทำลาย และการยิงจากอาวุธกล พวก ลว. ระดมกลุ่มการยิงไปอย่างหนักหน่วงในระยะเวลาสั้น และถอนกลับไปอย่างรวดเร็วและเงียบที่สุด พวก ลว. ไม่เข้าตะลุมบอน นอกจากการยิงและหลีกเลี่ยงการปะทะกันซึ่งหน้า หลีกเลี่ยงไม่ให้ข้าศึกเห็น

ข) เมื่อความมุ่งหมายหลักของพวก ลว. คือการทำลายพื้นที่ที่จะถูกปิดล้อมด้วย ชุดระวังป้องกัน ก่อให้เกิดความเสียหายสูงสุดด้วยระเบิดทำลาย อาวุธต่อสู้รถถัง และการยิงจากอาวุธจากชุดหรือ ส่วนสนับสนุน เมื่อการยิงเหล่านี้หยุดหรือย้ายการตลุมบอนก็เริ่มขึ้นด้วยการยิงอย่างหนักและรุนแรง เพื่อ ทำลายให้ได้อย่างสิ้นเชิง ชุดโจอมตีให้การระวังป้องกันชุดที่กำหนดให้ ทำการฆ่าหรือจับบุคคล และทำลาย ยานพาหนะและยุทธภัณฑ์ เมื่อได้รับคำสั่งจาก ผบ. ลว. และเมื่อได้รับสัญญาณตามที่ตกลงไว้ทุกส่วนถอน ตัวไปยังจุดนัดพบ ณ ที่หมาย และเคลื่อนที่ออกไปอย่างรวดเร็ว

ค) เมื่อความมุ่งหมายหลักของพวก ลว. หรือการหาเสียบยิงหรือยึดยุทธภัณฑ์ ชุดระวังป้องกันปิดล้อมพื้นที่ไว้ระเบิดทำลาย และอาวุธใช้เพื่อให้ยานพาหนะเสีย แต่ไม่ใช่เพื่อทำลาย ชุดโจอมตีต้องใช้ ความระมัดระวังไม่ให้การยิงทำลายเสียบยิงหรือยุทธภัณฑ์ที่ต้องการเสียหาย ชุดที่กำหนดให้ยึดสิ่งของที่ ต้องการแล้ว ชุดอื่น ๆ จึงทำลายยานพาหนะและยุทธภัณฑ์ หากการชุมโจอมตีกระทำเพื่อเอาเสียบยิงลึกเข้าไป ในพื้นที่ข้าศึก ผบ. ลว. ต้องแน่ใจว่าข้าศึกจะไม่เหลือรอดอยู่ได้เลย เพื่อให้ข่าวการปฏิบัติและยานพาหนะทุกคัน เสียบยิงและยุทธภัณฑ์ที่เหลืออยู่ทั้งหมดให้ทำลาย

(๑) การเลือกที่ชุมนุมโงมตีในการเลือกที่ชุมนุมโงมตีจะต้องมีการหาข่าวอย่างปราณีตโดยจะทำได้ด้วยแผนที่ ภาพถ่ายทางอากาศ และเมื่อสามารถทำได้ก็ทำการลาดตระเวนหาข่าวโดยส่งคนออกไปในการพิจารณานั้น จะต้องพิจารณาที่จะใช้สิ่งกีดขวางตามธรรมชาติที่อำนวยให้ ตัวอย่างเช่น มีตำบลที่เหมาะสมทอดไป ตามเส้นทางบังคับโดยหน้าผาชันหรือที่ลุ่ม มีที่ตั้งซึ่งสามารถโปรยจำนวนกระสุนอย่างหนักไปยังอีกด้านหนึ่งได้ สิ่งกีดขวางตามธรรมชาติที่ไม่อาจหาได้ อาจชดเชยด้วยสนามทุ่นระเบิด และหลุมบ่อบนถนนและจัดทำเขตสังหารด้วยอาวุธ "เคล์โม" ชนิดสังหารบุคคล การหลอกลวงและเล่ห์กระเท่ห์ จะใช้เพื่อล่อข้าศึกให้เข้ามาสู่กับดัก อาจใช้เครื่องหมายควบคุมการจราจรผิด ๆ บนถนนเพื่อสร้างความฉงนให้กับขบวนข้าศึกการลวงและการ โงมตีโอบฉวย อาจใช้เพื่อชักจูงให้ข้าศึกเข้ามาสู่ที่ตั้งการชุมนุมโงมตี ภูมิประเทศสำคัญ การกำบังและการซ่อน เร้น และพื้นที่หาได้เป็นสิ่งที่ต้องใช้ให้ได้ประโยชน์อย่างเต็มที่ในการเตรียมที่ ชุมนโงมตี

(๒) เส้นทางเคลื่อนที่เข้าและออกจากที่ชุมนุม เส้นทางเข้าและออกจากที่ชุมนุมโงมตีจะถูกเลือก อย่างระมัดระวังเพื่อเป็นการประกันความลับในการเคลื่อนที่เข้าประจำที่ชุมนุมโงมตีและในระหว่างการถอนตัวจะกระทำได้อย่างรวดเร็วและปลอดภัย ในการเลือกเส้นทางจะต้องพิจารณาเรื่องการกำบังและการซ่อนเร้นให้ มากที่สุด หลังจากเข้าไปในพื้นที่ชุมนุมโงมตีแล้ว เส้นทางข้างหลังของหน่วยลาดตระเวนชุมนุมโงมตีจะต้องทำการกลับเคลื่อนอย่างระมัดระวัง และลบร่องรอยของการผ่านที่เห็นได้ชัดเจนทั้งหมด ในการวางแผนการ ถอนตัวเส้นทางสำรองจะต้องเลือกไว้เพื่อลดการถูกสกัดจากกำลังของข้าศึก ในการถอนตัวเส้นทางจะต้อง ได้รับการตรวจเพื่อให้มั่นใจว่าข้าศึกไม่สามารถจะขัดขวางด้วยวิธีใด ๆ ได้

(๓) การติดต่อสื่อสารและการควบคุม ระยะเวลาที่สำคัญที่สุดในการชุมนุมโงมตี คือตอนที่ข้าศึกมาถึงการติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพจะต้องจัดเตรียมเอาไว้ เพื่อออกคำสั่งและควบคุมส่วนระวังป้องกัน การติดต่อสื่อสารกับ บก .หน่วยเหนือจำเป็นต้องจัดให้มี การควบคุมเป็นการปฏิบัติเพื่อให้แน่ใจว่า หน่วยลาดตระเวนชุมนุมโงมตีตื่นตัวและเฉียบ การปฏิบัติเป็นไปโดยรอบคอบ เพื่อไม่ให้หน่วยชุมนุมโงมตีปฏิบัติเมื่อยังไม่ถึงเวลาอันควร จุตรวมพลและจุดนัดพบจะถูกกำหนดขึ้นเพื่อช่วยในการควบคุมในระหว่างการ ถอนตัว ผบ .หน่วยลาดตระเวนจะต้องกำหนดสัญญาณติดต่อกับสายตาและเสียง เพื่อควบคุมการปฏิบัติ โดยการชุมนุมโงมตี สัญญาณการติดต่อกำหนดขึ้นเพื่อ

- (ก) การเริ่มยิง
- (ข) ย้ายและ/หรือหยุดยิง
- (ค) โงมตี
- (ง) การถอนตัวของส่วนโงมตี

(๔) การชักซ้อมผู้ร่วมปฏิบัติ การชักซ้อมในการปฏิบัติการณ์ชุมนุมโงมตีจะต้องปฏิบัติใน ภูมิ ประเทศที่คล้ายคลึงกับภูมิประเทศที่ได้วางแผนไว้และผู้มีส่วนปฏิบัติจะต้องมีโอกาสเข้าร่วมฝึกซ้อมทุกคน หัวหน้าหน่วยรอง พล ประจำอาวุธต่าง ๆ และส่วนระวังป้องกันจะได้รับการบรรยายสรุปที่เกี่ยวกับลำดับ

เหตุการณ์ในการชุมนุมโจมตี และหน้าที่ของแต่ละคนอย่างแน่นอน ยุทธโธปกรณ์จะต้องรับการตรวจ และอาวุธ ทุกชนิดจะต้องทดลองยิงในการซักซ้อมนี้ด้วย

(๕) มาตรการในการพราง วินัยการพรางเป็นความสำคัญอันสูงสุดในการชุมนุมโจมตี คน และอาวุธจะต้องกลมกลืนกับพื้นที่รอบ ๆ และสิ่งที่หลงเหลือจากการเตรียมการพรางจะต้องเอาออกเสีย เมื่อพื้นที่ชุมนุมโจมตีดั้งนั้นได้รับการพรางเรียบร้อยแล้ว กำลังคนทั้งหลายจะต้องงดการเคลื่อนไหวเมื่อไม่จำเป็น ความอดทนเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อหลีกเลี่ยงการเปิดเผยตัวก่อนกำหนดของหน่วยชุมนุมโจมตี

(๖) การใช้ส่วนต่าง ๆ ของหน่วยลาดตระเวน

(ก) เมื่อหน่วยลาดตระเวนถูกจัดให้ทำการชุมนุมโจมตี ส่วนโจมตีจะกลายเป็น กำลังชุม โจมตีการจัดเป็น "ชุดสังหาร" ภายในส่วนโจมตีดั้งนั้นมักจะกระทำกันอยู่เสมอ ความมุ่งหมายในการใช้เป็นชุด สังหาร เหล่านี้เพื่อให้เข้าปฏิบัติการผ่านพื้นที่ที่ถูกชุมได้ทั่วถึงและเพื่อตรวจให้แน่ใจว่าการทำลาย ยานพาหนะและสิ่งอุปกรณ์ต่าง ๆ สมฤทธิ์ผล ตรวจค้นข้าศึกที่ตายหรือปฏิบัติการกิจอื่น ๆ ให้เสร็จตามที่ ผบ. หน่วยลาดตระเวนกำหนดให้ การปฏิบัติของชุดเหล่านี้จะต้องวางแผน ซักซ้อมและปฏิบัติโดยละเอียด โดยปกติของการชุมนุมโจมตีมักจะกำหนดและใช้หน่วยเป็นชุด ๆ ตามแบบที่กล่าวมาแล้ว

(ข) ส่วนระวางป้องกันของหน่วยลาดตระเวนชุมนุมโจมตี ทำการป้องกันจุดรวมพลของ หน่วยลาดตระเวนและทำการระวางป้องกันหน่วยชุมนุมโจมตีโดยสกัดเส้นทางเข้ามาทางปีกและหลังของพื้นที่ ชุมโจมตีดั้ง

(๗) การใช้ส่วนสนับสนุน การจัดส่วนสนับสนุนแยกต่างหากออกไปเป็นสิ่งพึงประสงค์อยู่เสมอในการทำการชุมนุมโจมตีเพื่อให้เกิดกำลังยิงสูงสุดเท่าที่จะทำได้ กำลังยิงของส่วนชุมนุมโจมตีดั้งที่เพิ่มเติมด้วยกำลัง ยิงของส่วนสนับสนุน จะกระทำจนกระทั่งชุดสังหารของส่วนโจมตีดั้งเข้าทำการกวาดล้างพื้นที่หมาย

(๘) การปฏิบัติให้เกิดผล ความสมฤทธิ์ผลจะเกิดขึ้นมากน้อยอย่างไรในการปฏิบัติการชุมนุมโจมตีดั้งจะเกี่ยวพันโดยตรงกับสภาพการฝึกของกำลังพล ในการฝึกเทคนิคการชุมนุมโจมตีดั้ง ความบกพร่องส่วนใหญ่ใน การฝึกหลักซึ่งอาจมีผลให้ประสิทธิภาพในการชุมนุมโจมตีดั้งลดมีดังต่อไปนี้

(ก) การเปิดเผยที่ตั้งของหน่วยลาดตระเวนชุมนุมโจมตีดั้งก่อนเวลาด้วยการส่งเสียง

(ข) ความอยากจะยิงปืนมีมาก

(ค) การเปิดเผยที่ตั้งของหน่วยลาดตระเวนชุมนุมโจมตีดั้ง ด้วยบกพร่องในการปิดร่องรอย

(ง) การควบคุมการยิงที่เลว

(จ) ผบ.หน่วยลาดตระเวนมีที่อยู่นี้ไม่เหมาะสม เพื่อควบคุมส่วนต่างๆ

- (ฉ) ขาดการระวังป้องกันรอบตัว
- (ช) ความล้มเหลวในการใช้อาวุธทุก ๆ ชนิด
- (ซ) แผนการติดต่อสื่อสารที่เลว
- (ณ) การวางภารกิจที่เลว

หัวข้อที่จะต้องทำการฝึกคือ การลาดตระเวนซุ่มโจมตี

๑. อุปกรณ์ที่ใช้ในการสอน

- ๑. สื่อการสอน
- ๒. ชาร์ต
- ๓. powerpoint
- ๔. เครื่องจับพิกัดจีพีเอส
- ๕. อาวุธปืนประจำกาย พร้อมเครื่องสนาม
- ๖. เข็มทิศ
- ๗. แผนที่
- ๘. อุปกรณ์สำหรับจำลองสถานการณ์

๒. หัวข้อการฝึก

๒.๑ การเตรียมการ

- ๒.๑.๑ การเลือกพื้นที่ซุ่มที่เหมาะสม การเดินเข้าที่หมาย
- ๒.๑.๒ ตรวจอาวุธ กระสุน อุปกรณ์สื่อสาร และการพรางตัว
- ๒.๑.๓ ซักซ้อมการเข้าที่ตั้ง, มุมยิง, การถอย
- ๒.๑.๔ การซักซ้อมและการประสานสัญญาณ
- ๒.๑.๕ จัดกำลังเข้าพื้นที่ล่วงหน้าแบบลับ

๒.๒ การซุ่มรอ

- ๒.๒.๑ การพรางตัวและรักษาความเงียบสูงสุด
- ๒.๒.๒ จัดมุมยิงครอบคลุมเส้นทางเข้าศึก
- ๒.๒.๓ เตรียมสัญญาณเปิดยิง

๒.๓ ขึ้นโจมตี

- ๒.๓.๑ เปิดยิงพร้อมกันอย่างแม่นยำและรุนแรงที่สุด
- ๒.๓.๒ ยิงจากใกล้-ไกลตามแผน
- ๒.๓.๓ ใช้ระเบิดขว้าง/ระเบิดแสวงเครื่องตามแผนที่ซักซ้อม
- ๒.๓.๔ การควบคุมเวลาโจมตีไม่ให้ข้าศึกตั้งตัวได้

๒.๔ ชั้นถอนตัว

๒.๔.๑ การถอนตัวอย่างรวดเร็วและปลอดภัย ถอนตัวทันทีเมื่อบรรลุเป้าหมายหรือเมื่อข้าศึกเริ่มตอบโต้

๒.๔.๒ ใช้ควันพรางหรือการยิงคุ้มกัน

๒.๔.๓ เคลื่อนออกตามเส้นทางที่กำหนดไว้ล่วงหน้า

๓. วิธีการนำเสนอการฝึก

๑. การบรรยาย การนำเสนอสื่อการสอน อธิบาย และยกกรณีตัวอย่าง จุดมุ่งหมาย ความหมาย หลักพื้นฐาน

๒. ครูฝึกให้ คำแนะนำ ยกตัวอย่างประสบการณ์

๓. การฝึกปฏิบัติจริง ในการจัดชุด และรูปขบวนลาดตระเวน การเข้าพื้นที่ซุ่ม การปฏิบัติการในสถานการณ์จำลอง

๔. สรุป ,ถามปัญหา

๔. ชั่วโมง/การฝึก

จำนวน ๒๔ ชั่วโมง (ในห้องเรียน)

๕. การประเมิน :

๑. สังเกตพฤติกรรมระหว่างการเรียนการสอน

๒. ผู้เรียนสามารถซักถาม และตอบคำถามได้

๓. ทบทวนความเข้าใจ และซักถามปัญหา

๖. การต่อต้านการชุมนุมโจมตีในพื้นที่ป่าภูเขา

การปฏิบัติการในพื้นที่ป่าภูเขาเป็นภารกิจที่มีความซับซ้อนและท้าทายอย่างยิ่ง เนื่องจากภูมิประเทศมีลักษณะทัศนวิสัยจำกัด มีพื้นที่สูงต่ำสลับซับซ้อน และเอื้อต่อการซ่อนพรางหรือการจัดกำลังเข้าซุ่มโจมตีของฝ่ายตรงข้ามได้เป็นอย่างดี

ดังนั้น นอกจากการเตรียมการลาดตระเวนและการรักษาความปลอดภัยแล้ว กำลังพลทุกนายจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในเรื่องของ การต่อต้านการชุมนุมโจมตี โดยเฉพาะในพื้นที่ป่าภูเขา เพื่อให้สามารถตรวจจับสัญญาณของการชุมนุมโจมตีได้ทัน ปฏิบัติการตอบโต้ได้อย่างมีระบบ และลดความสูญเสียทั้งกำลังพลและยุทโธปกรณ์ให้น้อยที่สุด

เรื่องนี้จะกล่าวถึงหลักการสังเกตและวิเคราะห์พื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่อการถูกชุมนุมโจมตี วิธีการจัดกำลัง และการเคลื่อนที่ในลักษณะต่าง ๆ มาตรการป้องกันก่อน ระหว่าง และหลังการชุมนุมโจมตี ตลอดจนการดำเนินกลยุทธ์ตอบโต้เพื่อคลี่คลายสถานการณ์อย่างมีประสิทธิภาพ

๑. ความหมาย

การต่อต้านการชும்โจมตี คือ การปฏิบัติของกำลังพลเพื่อรับมือกับการโจมตีแบบชும்จากฝ่ายตรงข้ามในพื้นที่ป่าภูเขา โดยใช้ยุทธวิธีลดความเสียหายและตอบโต้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. วัตถุประสงค์

๑. ลดความสูญเสียกำลังพลและอาวุธ
๒. ป้องกันการล้อมและตัดขบวนการเคลื่อนที่
๓. ทำลายหรือสกัดกำลังฝ่ายตรงข้ามที่ชும்โจมตี
๔. รักษาสภาพพร้อมปฏิบัติการกิจต่อไป

๓. ปัจจัยเสี่ยงในการชும்โจมตีในป่าภูเขา

๑. พื้นที่ คดเคี้ยวและลาดชัน ทำให้มองเห็นและเคลื่อนที่ลำบาก
๒. ทัศนวิสัยจำกัด จากต้นไม้หนา, พุ่มไม้, หมอก
๓. ฝ่ายตรงข้ามสามารถใช้ มุมสูง เพื่อยิงและควบคุมเส้นทาง
๔. การชும்โจมตีมัก ใช้เสียงต่ำและพรางตัวสูง
๕. การโจมตีแบบรวดเร็ว (Hit and Run) ทำให้เวลาตอบสนองจำกัด

๔. หลักการทั่วไปในการต่อต้านการชும்โจมตี

๑. รักษาระยะปลอดภัยและความเข้มแข็งของขบวน
 - แกว่ตอนเดียวหรือสลับตามความเหมาะสม
๒. สังเกตการณ์และข่าวกรอง
 - ระวังสัญญาณผิดปกติ เช่น รอยเท้า, วัตถุแปลก, เสียงผิดปกติ
๓. การตอบสนองแบบขึ้นบันได
 - ฝ้าดู → ป้องกัน → โจมตีตอบโต้ → ถอนตัว/เสริมกำลัง
๔. ใช้กำบังและเคลื่อนที่สลับ
 - หลบซ่อนระหว่างการยิงตอบ
๕. ประสานสัญญาณมือและวิทยุ
 - ลดเสียงและความสับสนในที่มืด

๕. ขั้นตอนการต่อต้านการชும்โจมตี

๕.๑ การสังเกตและเตรียมรับมือ

- ตรวจสอบพื้นที่สองข้างทางและด้านหลัง

- ใช้ผู้สอดแนม (point scout) หรือกำลังคอยเฝ้า flank guard
- จัดกำลังสำรองเพื่อสนับสนุนเมื่อถูกโจมตี

๕.๒ การรับการโจมตีครั้งแรก

๑. หยุดและเข้ากำบังทันที – ลดความสูญเสียจากการยิง
๒. ยิงตอบโต้เฉพาะเป้าหมายชัดเจน – ใช้อาวุธปืนและระเบิดตามความจำเป็น
๓. ส่งสัญญาณเตือนทีม – มือ, ปาก, วิหุ

๕.๓ การตอบโต้แบบเป็นทีม

๑. ชุดยิงตอบโต้ (counter-fire team) – ยิงป้องกันและโจมตีเป้าหมายชุม
๒. ชุดปิดกั้น/flank team – ป้องกันฝ่ายตรงข้ามล้อมหรือหนีออกไป
๓. ชุดเคลื่อนที่/ถอนตัว – เคลื่อนที่ออกจากพื้นที่เสี่ยงพร้อมคุ้มกัน
๔. ใช้ระเบิดควันหรือสัญญาณรบกวน – สร้างความสับสนฝ่ายตรงข้าม

๕.๔ การถอนตัวและปรับขบวน

๑. ถอนตัวเป็นช่วง ๆ ตาม bound movement
๒. ตรวจนับกำลังพลและตรวจอาวุธ
๓. รักษาระยะปลอดภัยก่อนเคลื่อนที่ต่อ
๔. รายงานสถานการณ์และผลการเผชิญเหตุ

๖. เทคนิคเพิ่มเติม

๑. เคลื่อนที่ในสภาพแวดล้อมสูง – ใช้มุมสูงเข้ากำบังและยิงตอบ
๒. การใช้เสียงและสัญญาณปลอม – ลวงฝ่ายตรงข้ามหรือระบุทิศทางผิด
๓. ปรับรูปขบวนทันที – หากพื้นที่คดเคี้ยว, หน้าผา, หรือซอยแคบ
๔. การใช้พื้นที่พรางตัวธรรมชาติ – พุ่มไม้, ตอไม้, โขดหิน

๗. ข้อควรระวัง

๑. อย่าตอบโต้แบบเปิดเผยโดยไม่กำบัง
๒. อย่าอยู่รวมกันในจุดเดียว (เสียงโดนยิงพร้อมกัน)
๓. ระวังการซุ่มโจมตีซ้อน (secondary ambush)
๔. ควบคุมอารมณ์และไม่ยิงพร่าเพรีอ ตรวจสอบเป้าหมายชัดเจน

๘. การฝึกที่ควรมี

๑. ฝึกเคลื่อนที่ในป่าเขาแบบแถวตอนเดียว/สลับ

๒. ฝึกตอบสนองต่อการโจมตีจากมุมสูงและด้านข้าง
๓. ฝึกการใช้สัญญาณมือและเสียงลดความสับสน
๔. ฝึกการถอนตัวพร้อมกำลังคุ้มกันและการใช้ระเบิดควัน
๕. ฝึกการประเมินและวิเคราะห์พื้นที่เสี่ยงก่อนเคลื่อนผ่าน

หัวข้อที่จะทำการฝึกการต่อต้านการข่มขู่โจมตีในพื้นที่ปาฐะ

๑. อุปกรณ์ที่ใช้ในการสอน

๑. สื่อการสอน
๒. ชาร์ต
๓. powerpoint
๔. เครื่องจับพิกัดจีพีเอส
๕. อาวุธปืนประจำกาย พร้อมเครื่องสนาม
๖. แผนที่ เข็มทิศ

๒. หัวข้อการฝึกอบรม

๑. การจัดกำลัง มอบหมายหน้าที่ ส่วนต่างๆ ในการเคลื่อนที่เป็นขบวน
๒. ฝึกการต่อต้าน วิธีปฏิบัติขณะโดนข่มขู่โจมตี
๓. การฝึกระวังในพื้นที่ที่มีความเสี่ยง การใช้สัญญาณต่างๆ จุดนัดพบที่กำหนดไว้

๓. วิธีการนำเสนอการฝึก

๑. แผนการสอนการเรียนการสอน บอกวัตถุประสงค์
๒. การบรรยาย การนำเสนอสื่อการสอน อธิบาย และยกกรณีตัวอย่าง จุดมุ่งหมาย ความหมาย

หลักพื้นฐาน

๓. ครูฝึกให้ คำแนะนำ ยกตัวอย่างประสบการณ์
๔. การฝึกปฏิบัติจริงโดยการจำลองสถานการณ์ในพื้นที่
๕. สรุป วิเคราะห์ปัญหา ,ถามปัญหา หรือหาแนวทางแก้ไข

๔. ชั่วโมง/การฝึก

จำนวน ๑๒ ชั่วโมง

๕. การประเมิน

๑. สังเกตพฤติกรรมระหว่างการเรียนการสอน
๒. ผู้เรียนสามารถซักถาม และตอบคำถามได้
๓. ทบทวนความเข้าใจ และซักถามปัญหา

๗. ยุทธวิธีการปิดล้อมตรวจค้นและการวางแผนเข้าทำการตรวจค้นในพื้นที่ป่าภูเขา

การปฏิบัติการปิดล้อมตรวจค้นถือเป็นยุทธวิธีสำคัญในการรักษาความสงบเรียบร้อย และในการปราบปรามกลุ่มผู้กระทำผิด โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเป้าหมายอยู่ในพื้นที่ป่าภูเขา ซึ่งมีสภาพภูมิประเทศซับซ้อน ยากต่อการเข้าถึง และเอื้อต่อการหลบซ่อนของผู้กระทำผิด

ดังนั้น การเข้าปฏิบัติการจำเป็นต้องอาศัยการวางแผนที่รอบคอบ ประกอบด้วย การข่าวที่ถูกต้อง การจัดทำลู่ให้เหมาะสม การกำหนดเส้นทางเข้าตรวจค้นและเส้นทางถอนตัว การกำหนดจุดปิดล้อมเพื่อสกัดกั้นไม่ให้เป้าหมายหลบหนี รวมทั้งการเตรียมมาตรการด้านความปลอดภัยทั้งกำลังพลและประชาชนในพื้นที่ในการบรรยายครั้งนี้ จะมุ่งเน้นถึงหลักยุทธวิธีในการปิดล้อมตรวจค้นในภูมิประเทศป่าภูเขา ขั้นตอนการวางแผนและจัดทำลู่ การประเมินเส้นทางและสภาพพื้นที่ ตลอดจนแนวทางปฏิบัติในการเข้าตรวจค้น เพื่อให้ทุกนายสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพและปลอดภัยสูงสุด

๑. ความหมาย

การปิดล้อมตรวจค้นในพื้นที่ป่าภูเขา คือการปฏิบัติการทางยุทธวิธีเพื่อจับกุมหรือปราบปรามเป้าหมายที่อยู่ในสภาพภูมิประเทศซับซ้อน เช่น ป่าเขา ดงรก ลาดชัน โดยใช้การปิดล้อมและเข้าตรวจค้นอย่างเป็นระบบ เพื่อลดโอกาสที่เป้าหมายจะหลบหนีหรือได้ตอ

๒. วัตถุประสงค์

๑. จับกุมผู้ต้องหาหรือผู้ต้องสงสัยตามหมาย
๒. ค้นหาหลักฐานหรือของกลาง
๓. ทำลายแหล่งพักพิงหรือเส้นทางลำเลียงของฝ่ายตรงข้าม
๔. ลดความเสี่ยงและควบคุมสถานการณ์ในพื้นที่เสี่ยงภัยสูง

๓. หลักการสำคัญ

๑. ข่าวกรองแม่นยำ : ต้องรู้ที่ตั้งเป้าหมาย เส้นทางเข้าออก ลักษณะภูมิประเทศ
๒. ปิดล้อมหลายชั้น : ใช้กำลังหลายวงล้อมเพื่อบีบพื้นที่ให้เล็กลง
๓. การซ่อนพราง : ใช้สีพราง การเคลื่อนที่เงียบ และสัญญาณมือ
๔. ประสานหลายฝ่าย : หน่วยปฏิบัติ, หน่วยสนับสนุน, หน่วยแพทย์
๕. ควบคุมความปลอดภัย : ลดโอกาสปะทะโดยไม่จำเป็น ป้องกันการสูญเสีย

๔. ขั้นตอนการวางแผนและปฏิบัติ

๔.๑ การเตรียมการ

๑. ข้าราชการ

๑. แหล่งข่าวบุคคล
๒. การสอดแนมด้วยอากาศยาน/โดรน
๓. แผนที่ภูมิประเทศ / ภาพถ่ายดาวเทียม

๒. การแบ่งกำลัง

๑. ชุดปิดล้อมชั้นนอก: ควบคุมพื้นที่รอบนอก
๒. ชุดปิดล้อมชั้นใน: ควบคุมรัศมีใกล้เป้าหมาย
๓. ชุดเข้าตรวจค้น
๔. ชุดสนับสนุน: ยิงคุ้มกัน, สื่อสาร, ช่วยเหลือทางการแพทย์
๕. ชุดสกัดกั้นหนี: ตักเส้นทางหลบหนีหลักและรอง

๓. ยุทโธปกรณ์

๑. อาวุธประจำกาย + อาวุธสนับสนุน (m ๗๙, ปืนกลเบา)
๒. อุปกรณ์พรางตัว, กล้องกลางคืน, วิทยุสื่อสาร, gps
๓. อุปกรณ์ปืนเขา/ไต่ตัว (ถ้าพื้นที่ชัน)
๔. ชุดปฐมพยาบาลและเวชภัณฑ์สนาม

๔.๒ การปฏิบัติ

๑. การเข้าตี/ปิดล้อม

๑. เคลื่อนที่ในเวลากลางคืนหรือช่วงแสงน้อย
๒. ใช้การเข้าล้อมจากหลายทิศทาง
๓. เว้นระยะกำลังพลตามหลักยุทธวิธีป่าเขา (ประมาณ ๕-๑๐ เมตรต่อคน)

๒. การตรึงกำลัง

๑. วางตำแหน่งกำลังให้ครอบคลุมทุกเส้นทางหนี
๒. มีจุดตรวจทางสูง เพื่อติดตามการเคลื่อนไหว
๓. ประสานเวลาและสัญญาณเปิดปฏิบัติพร้อมกัน

๓. การเข้าตรวจค้น

๑. ใช้ทีมเข้าตรวจค้นเคลื่อนที่อย่างรวดเร็วและระมัดระวัง
๒. ตรวจพื้นที่เป็นช่อง/โซน
๓. เมื่อพบเป้าหมาย → ใช้เสียงเรียกให้มอบตัวก่อน หากจำเป็นจึงใช้กำลัง
๔. เก็บวัตถุพยานและบันทึกภาพ

๔.๓ การถอนกำลัง

๑. ตรวจสอบให้แน่ใจว่าเคลียร์พื้นที่แล้ว
๒. ถอนกำลังตามเส้นทางที่กำหนดไว้ล่วงหน้า
๓. รายงานผลการปฏิบัติ, จำนวนผู้ถูกจับกุม, ของกลาง, สภาพพื้นที่

๕. ข้อควรระวัง

๑. ระวังการจู่โจมดีและวัตถุระเบิดแสงเครื่อง
๒. ป้องกันการยิงเพื่อนร่วมทีมด้วยการกำหนดภาคยิงชัดเจน
๓. ตรวจสอบสภาพร่างกายและเสบียงก่อนปฏิบัติในภูมิประเทศทุรกันดาร
๕. ควบคุมเสียงและการเคลื่อนไหวเพื่อลดการถูกตรวจพบ

๖. แผนผังยุทธวิธี

[ชุดสกัดกั้นเหนือ]

[ปิดล้อมด้านซ้าย] [ปิดล้อมด้านขวา]

[ชุดตรวจค้นเป้าหมาย]

[ปิดล้อมด้านล่าง]

- ใช้การปิดล้อมหลายชั้น
- จัดทีมซ้อนทับเพื่อกันหลุมวงล้อม

หัวข้อที่จะทำการฝึกลาดตระเวนปราบปรามกลุ่มขบวนการล่าเหยียดชาติ

๑. อุปกรณ์ที่ใช้ในการสอน

๑. สื่อการสอน
๒. ชาร์ต
๓. powerpoint
๔. เครื่องจับพิกัดจีพีเอส
๕. อาวุธปืนประจำกาย พร้อมเครื่องสนาม
๖. เข็มทิศ แผนที่ ๓๐ แผ่น

๒. หัวข้อการฝึกอบรม

๑. การจัดกำลัง มอบหมายหน้าที่ ส่วนต่างๆ ในการเข้าปิดล้อมตรวจค้นพื้นที่เป้าหมาย
๒. การเข้าหาที่หมาย ด้วยการเดินเท้า ตามเส้นทาง
๓. การทำการปิดล้อมตรวจค้นเป้าหมาย
๔. การเก็บสิ่งของที่เป็พยานหลักฐาน การบันทึกรายงาน และการนำของกลางส่งดำเนินคดี

๓. วิธีการนำเสนอการฝึก

๑. แผนแนวการเรียนการสอน บอกวัตถุประสงค์
๒. การบรรยาย การนำเสนอสื่อการสอน อธิบาย และยกกรณีตัวอย่าง จุดมุ่งหมาย ความหมาย หลักพื้นฐาน
๓. ครูฝึกให้ คำแนะนำ ยกตัวอย่างประสบการณ์
๔. การฝึกปฏิบัติจริงโดยการจำลองสถานการณ์ในพื้นที่
๕. สรุป วิเคราะห์ปัญหา ,ถามปัญหา หรือหาแนวทางแก้ไข

๔. ชั่วโมง/การฝึก

จำนวน ๘ ชั่วโมง

๕. การประเมิน

๑. สังเกตพฤติกรรมระหว่างการเรียนการสอน
๒. ผู้เรียนสามารถซักถาม และตอบคำถามได้
๓. ทบทวนความเข้าใจ และซักถามปัญหา

**คณะผู้จัดทำพัฒนาปรับปรุงเอกสารตำรา คู่มือการฝึก และระเบียบการฝึก
กองบังคับการฝึกพิเศษ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน**

๑. พันตำรวจเอก อภิรัตน์ เปี่ยมพูล	ผู้กำกับการ ๕ กองบังคับการฝึกพิเศษ
กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน
๒. พันตำรวจโท ขวลิศ คำตื้อ	รองผู้กำกับการ ๕ กองบังคับการฝึกพิเศษ
กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน/หัวหน้า
คณะทำงานปรับปรุงเอกสารตำรา
๓. พันตำรวจโท อภิชาติ ยิ้มแย้ม	สารวัตรกองกำกับการ ๕ กองบังคับการฝึกพิเศษ
กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน/คณะทำงาน
ปรับปรุงเอกสารตำรา
๔. พันตำรวจโท สุวิทย์ วันทิตย	ผู้บังคับกองร้อยกองกำกับการ ๕ กองบังคับการฝึกพิเศษ
กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน/คณะทำงาน
ปรับปรุงเอกสารตำรา
๕. พันตำรวจโท สุพันธ์ วาหา	ผู้บังคับกองร้อยกองกำกับการ ๕ กองบังคับการฝึกพิเศษ
กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน/คณะทำงาน
ปรับปรุงเอกสารตำรา
๖. พันตำรวจโท เกรียงไกร บรรดาศักดิ์	สารวัตรกองกำกับการ ๕ กองบังคับการฝึกพิเศษ
กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน/คณะทำงาน
ปรับปรุงเอกสารตำรา
๗. พันตำรวจตรี อุทัย ทาฝัน	สารวัตรกองกำกับการ ๕ กองบังคับการฝึกพิเศษ
กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน/คณะทำงาน
ปรับปรุงเอกสารตำรา
๘. ร้อยตำรวจเอก สมใจ พูลอาด	ผู้บังคับหมวดกองกำกับการ ๕ กองบังคับการฝึกพิเศษ
กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน/คณะทำงาน
ปรับปรุงเอกสารตำรา
๙. ร้อยตำรวจเอก ทวี ชาวคำเขตต์	ผู้บังคับหมวดกองกำกับการ ๕ กองบังคับการฝึกพิเศษ
กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน/คณะทำงาน
ปรับปรุงเอกสารตำรา
๑๐. ร้อยตำรวจเอก อีร์วัจน์ โชคกิจ	ผู้บังคับหมวดกองกำกับการ ๕ กองบังคับการฝึกพิเศษ
กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน/คณะทำงาน
ปรับปรุงเอกสารตำรา

๑๑. ร้อยตำรวจเอก หญิง สุธาสินี ทองยศ ผู้บังคับหมวดกองกำกับการ ๕ กองบังคับการฝึกพิเศษ
กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน/คณะกรรมการ
ปรับปรุงเอกสารตำรา
๑๒. ร้อยตำรวจตรี กิตติพงษ์ เข้มพรหมา รองสารวัตร (ป.) กองกำกับการ ๕ กองบังคับการฝึก
พิเศษ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน/
คณะกรรมการปรับปรุงเอกสารตำรา
๑๓. ดาบตำรวจ นันทู คำป้อม ผู้บังคับหมู่กองกำกับการ ๕ กองบังคับการฝึกพิเศษ
กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน/คณะกรรมการ
ปรับปรุงเอกสารตำรา
๑๔. ดาบตำรวจ ณัฐวุฒิ เกาคำ ผู้บังคับหมู่กองกำกับการ ๕ กองบังคับการฝึกพิเศษ
กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน/คณะกรรมการ
ปรับปรุงเอกสารตำรา
๑๕. จำปีตำรวจ ณัฐวุฒิ คำยอง ผู้บังคับหมู่กองกำกับการ ๕ กองบังคับการฝึกพิเศษ
กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน/คณะกรรมการ
ปรับปรุงเอกสารตำรา
๑๖. จำปีตำรวจ เจษฎา แก้วมงคล ผู้บังคับหมู่กองกำกับการ ๕ กองบังคับการฝึกพิเศษ
กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน/คณะกรรมการ
ปรับปรุงเอกสารตำรา
๑๗. จำปีตำรวจ พงษ์อนันต์ ผืนชุมภู ผู้บังคับหมู่กองกำกับการ ๕ กองบังคับการฝึกพิเศษ
กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน/คณะกรรมการ
ปรับปรุงเอกสารตำรา
๑๘. จำปีตำรวจ จตุพร เทพอินทร์ ผู้บังคับหมู่กองกำกับการ ๕ กองบังคับการฝึกพิเศษ
กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน/คณะกรรมการ
ปรับปรุงเอกสารตำรา

คผ.ตชด. ๐๕/๒๕๖๘

ยุทธวิธีสำหรับหน่วย
ปราบปรามยาเสพติด

บก.กผ.บช.ตชด.
SPECIAL TRAINING DIVISION